Agatha Christie

Agatha Christie

Pasager spre Frankfurt

Margaretei Guillaume

„Darul de a conduce, pe lângă faptul de a fi o mare forţă creatoare, poate fi diabolic.”

Jan Smuts

CUPRINS:

Introducere.
Cartea 1.
CĂLĂTORIE ÎNTRERUPTĂ
1. Pasager spre Frankfurt
2. Londra
3. Bărbatul de la curăţătorie
4. Cina cu Eric
5. Motiv wagnerian
6. Portretul unei doamne
7. Sfatul mătuşii Matilda
8. O cină la ambasadă
9. Casa din apropiere de Godalming
Cartea 2.
CĂLĂTORIE SPRE SIEGFRIED
10. Femeia din Schloss
11. Tineri şi încântători
12. Bufonul de curte
Cartea 3.
ACASĂ ŞI PESTE HOTARE
13. Conferinţă la Paris
14. Conferinţă la Londra
15. Mătuşa Matilda face o cură
16. Pikeaway vorbeşte
17. Herr Heinrich Spiess
18. Post scriptumul lui Pikeaway

19. Sir Stafford Nye are oaspeţi
20. Amiralul vizitează o veche prietenă
21. Proiectul Benvo
22. Juanita
23. Călătorie în Scoţia
Epilog

Introducere.

Scriitorul vorbeşte:

Prima întrebare care i se pune, sau care ar dori să i se pună, unui scriitor la un interviu este: „De unde îţi iei ideile?”

Eşti foarte tentat să răspunzi: „Întotdeauna merg la Harods” sau, fără să stai pe gânduri, „Încerc la Mark şi Spencer”.

Pare să se fi înrădăcinat părerea universală că există o sursă magică de idei pe care scriitorii au învăţat s-o exploateze.

Greu ar mai putea cineva să se întoarcă la perioada elisabetană, când Shakespeare întreba:

Spune-mi, imaginaţia unde înfloreşte? În inimă, în gând se zămisleşte? Cum s-a ivit, cum se hrăneşte? Răspunde-mi, răspunde-mi.

Tu spui pur şi simplu cu tărie: „În capul meu”. Fireşte că asta nu ajută nimănui. Dacă reporterul îţi este simpatic, te îndupleci şi mergi puţin mai departe.

„Dacă o anumită idee ţi se pare interesantă şi consideri că ai putea scoate ceva din ea, o întorci pe toate părţile, o rumegi bine, o dezvolţi, ajungi s-o stăpâneşti şi, treptat, treptat, începi să-i dai formă. Apoi, desigur, trebuie să începi s-o aşterni pe hârtie. Dar nu e chiar atât de amuzant – e o muncă grea. Sau, dacă nu, o laşi de-o parte la păstrare, ca să te foloseşti de ea peste câţiva ani, probabil.

A doua întrebare – sau, mai degrabă, afirmaţie – ar putea fi următoarea: „Presupun că personajele, în majoritatea lor, ţi le iei din realitate, nu?' Negi cu indignare o astfel de presupunere absurdă: „Nu, e adevărat! Eu le creezi Sunt ale mele! Trebuie să fie personajele mele. Care fac ce vreau eu să facă. Sunt ce vreau eu să fie. Cărora eu le dau viaţă. Care, uneori, au propriile lor idei dar asta numai pentru că eu le-am făcut să devină reale!”

Prin urmare, ideile şi personajele sunt create de scriitor. Dar acum intervine a treia necesitate – cadrul. Primele două provin din resurse interne, dar al treilea se află în exterior. Trebuie să se afle acolo. Aşteptând. Existând deja. Cadrul nu-l inventezi, pentru că există. Este real!

Ai fost, probabil, într-o croazieră pe Nil. Îţi aminteşti totul. Este exact cadrul pe care îl vrei pentru romanul tău deosebit. Ai luat masa la Chelsea Cafe. Era un scandal. O fată o trăgea zdravăn de păr pe o altă fată. Un început excelent pentru următoarea ta carte. Călătoreşti cu Orient Expres. Ce decor amuzant pentru complotul la care te gândeşti! Te duci la ceai la o prietenă. Cum ajungi, fratele ei închide cartea pe care o citea, o aruncă alături şi spune: „Nu-i rea, dar de ce naiba nu i-au cerut lui Evans?”

Aşa că hotărăşti pe loc că una din cărţile tale trebuie să aibă titlul: De ce nu i-au cerut lui Evans?

Încă nu ştii cine va fi Evans. Nu contează. Evans va veni la timpul potrivit. Bine că ai titlul.

Deci, într-un fel nu tu îţi inventezi cadrul. El se află în afara ta, peste tot în jur, în realitate. Tu trebuie doar să întinzi mâna şi să-l alegi. Un tren, un spital, un hotel din Londra, o plajă din Caraibe, un sat, o petrecere, un pension de fete.

Dar un lucru e necesar – el trebuie să fie acolo, să existe. Oameni reali, locuri reale. Un loc anume, fixat în timp şi spaţiu. Dar cum să obţii informaţii complete despre un loc pe care nu l-ai văzut cu ochii tăi, şi despre care n-ai auzit cu urechile tale? Răspunsul este teribil de simplu.

Aceste informaţii îţi sunt oferite zilnic de presă, îţi sunt servite de-a gata în ziarul de dimineaţă, sub titlul generic de ştiri. Ia-le de pe prima pagină. Ce se mai întâmplă azi prin lume? Ce spune lumea, ce face, ce gândeşte? Ai în faţă o oglindă a Angliei anilor 1970.

În fiecare zi, timp de o lună, citeşte prima pagina, ia-ţi notiţe, selectează ştirile şi clasifică-le.

În fiecare zi are loc o crimă.

O fată este strangulată.

O femeie în vârstă este atacată şi jefuită de micile ei economii.

Bărbaţi sau tineri atacă sau sunt atacaţi.

Clădiri şi cabine telefonice sparte şi distruse.

Trafic de stupefiante.

Jafuri şi violuri.

Copii dispăruţi şi cadavre de copii ucişi în apropiere de casele lor.

Poate să fie asta Anglia? Aşa să fie Anglia în realitate? Nu, ar putea spune cineva. Nu încă, dar ar putea fi!

Teama trezeşte la realitate – teama de ceea ce se poate întâmpla. Nu atât datorită întâmplărilor reale, cât datorită posibilelor cauze din spatele lor. Unele ştiute, altele neştiute dar simţite. Şi nu numai în Anglia. Pe celelalte pagini sunt paragrafe mai mici care oferă ştiri din Europa, din Asia, din America – ştiri din întreaga lume.

Deturnările avioane.

Răpiri.

Violenţă.

Răzmeriţe.

Ură.

Anarhie – totul din ce în ce mai puternic.

Totul pare să conducă la proslăvirea distrugerii, la plăcerea cruzimii.

Ce înseamnă toate astea? Din nou revine din trecut, din epoca elisabetană, ecoul unei fraze care vorbeşte despre viaţă.

„Este un basm Povestit de un tâmpit, plin de răsunet şi furie, Nesemnificând nimic.„

Şi totuşi fiecare ştie, din propria-i experienţă, câtă bunătate există în lumea asta a noastră; binele făcut, bunătatea inimii, actele caritabile, amabilitatea vecinului faţă de vecin, actele de întrajutorare făcute de băieţi şi fete.

Atunci pentru ce această atmosferă fantastică a ştirilor cotidiene, a lucrurilor care se petrec. Care sunt fapte reale?

Pentru a scrie un roman în acest an de graţie 1970 trebuie să cazi la înţelegere cu mediul în care trăieşti. Dacă mediul este fantastic, atunci povestea ta trebuie să-şi accepte cadrul. De asemenea, ea trebuie să fie o fantezie. O extravaganţă.

Naraţiunea trebuie să includă întâmplările fantastice din viaţa de zi cu zi.

Poate cineva să conceapă o cauză fantastică? O campanie secretă pentru putere? O dorinţă maniacă de distrugere poate crea o lume nouă? Poate face cineva un pas înainte şi să ofere izbăvirea prin nişte mijloace fantastice, care sună imposibil?

Nimic nu este imposibil; ştiinţa ne-a învăţat asta.

Această poveste este în esenţă o fantezie. Nu pretinde să fie nimic mai mult.

Dar majoritatea întâmplărilor care se petrec în ea se petrec, sau promit să se petreacă, în lumea de azi.

Nu este o poveste imposibilă – e doar una fantastică.

Cartea 1

CĂLĂTORIE ÎNTRERUPTĂ

1. Pasager spre Frankfurt „Rugăm să vă legaţi centurile de siguranţă”. Diverşi pasageri ai avionului nu se grăbiră să se supună. Exista sentimentul general că nu se putea să fi ajuns deja la Geneva. Somnoroşii bombăneau şi căscau. Cei mai mulţi decât somnoroşi trebuiră să fie treziţi cu blândeţe de către o stewardesă autoritară.

— Centurile de siguranţă, vă rugăm.

Prin interfon se auzi un glas jos şi autoritar. Acesta explică în germană, franceză şi engleză că în curând avea să se facă simţit un scurt interval de vreme nefavorabilă. Sir Stafford Nye deschise la maxim gura, căscă şi se întinse în scaun. Se visase pescuind fericit pe malul unui râu englezesc.

Era un bărbat de patruzeci şi cinci de ani, de statură medie, cu un obraz neted şi măsliniu, fără barbă. În îmbrăcăminte îi cam plăcea să frizeze bizarul. Bărbat dintr-o familie excelentă, se simţea complet în largul său permiţându-şi orice astfel de capriciu vestimentar. Dacă acest lucru îi făcea să tresară pe colegii săi mai convenţionali, faptul nu era decât o sursă de plăcere maliţioasă pentru el. Avea ceva din briganzii secolului al optsprezecelea. Îi plăcea să fie remarcat.

Mijlocul lui deosebit de a atrage atenţia atunci când călătorea consta într-o pelerină de bandit pe care şi-o cumpărase cândva în Corsica. Era de-un albastru adânc, foarte întunecat, cu o căptuşeală stacojie şi un gen de glugă atârnând pe spate, pe care şi-o putea trage peste cap atunci când dorea să evite privirile.

Sir Stafford Nye constituise o dezamăgire pentru cercurile diplomatice. Promovat din fragedă tinereţe datorită talentului său pentru lucruri măreţe, eşuase cu desăvârşire în a-şi împlini promisiunile de început. Un ciudat şi diabolic simţ al umorului punea stăpânire pe el tocmai în momentul când s-ar fi cuvenit să fie mai serios. Întotdeauna în astfel de momente prefera să dea ascultare umorului său fin, ascuţit, decât să se plictisească. Era o figură binecunoscută în viaţa publică, fără să fi ajuns vreodată o eminenţă. Se considera că, deşi sclipitor de inteligent, Stafford Nye nu era – şi probabil nici n-avea să fie – un om sigur, de încredere. În acele momente de puternice frământări politice şi de relaţii externe încurcate, siguranţa, mai ales atunci când era vorba de o persoană cu rang de ambasador, era preferabilă inteligenţei sclipitoare.

Sir Stafford Nye era lăsat la vatră, deşi ocazional i se încredinţau misiuni care necesitau talent pentru intrigi, dar care nu erau prea importante sau de natură publică. Adesea presa se referea la el ca fiind oaia neagră a diplomaţiei.

Dacă sir Stafford Nye era sau nu dezamăgit de propria-i carieră, nimeni nu ştia. Probabil nici chiar însuşi sir Stafford Nye. Era un bărbat destul de orgolios dar, totodată, un om căruia îi plăcea nespus să se lase în voia propriilor înclinaţii spre pozne.

Acum se întorcea dintr-o anchetă din Malaya. O găsise absolut lipsită de interes. După părerea lui, colegii săi de comisie hotărâseră dinainte ce concluzii să tragă. Văzuseră, ascultaseră, dar nimic nu le afectase părerea preconceptă. Sir Stafford aruncase câteva paie pe foc, mai mult din plăcerea de a întărâta lucrurile decât din convingere. În tot cazul, gândi el, asta mai înviorase atmosfera. Şi-ar fi dorit să fi existat mai multe posibilităţi să facă treburi de genul ăsta. Colegii săi din comisie fuseseră tipi serioşi şi de nădejde, şi deosebit de plicticoşi. Chiar şi binecunoscuta doamnă Nathaniel Edge, singura femeie din comisie, renumită ca fiind dusă cu sorcova, nu făcuse nici o trăsnaie când fu vorba să se treacă la fapte. Văzu, ascultă şi respectă regula jocului.

O cunoscuse mai înainte, cu ocazia unei probleme ce trebuise să fie rezolvată în capitala unei ţări balcanice. Fusese una din situaţiile în care sir Stafford Nye nu se putu abţine să lanseze câteva sugestii interesante. Ziarul amator de scandal „Inside News” insinuase că prezenţa lui sir Stafford Nye în capitala balcanică era intim legată de probleme din Balcani şi că misiunea lui era secretă şi de-o extremă delicateţe. Un prieten amabil îi trimisese lui Sir Stafford un exemplar al ziarului, cu relevantul pasaj puternic subliniat. Sir Stafford nu fu luat prin surprindere. Îl citi cu o încântare răutăcioasă, îl amuză să constate cât de ridicol se abătuseră de la realitate jurnaliştii în situaţia

respectivă. Prezenţa lui la Sofiagrad se datorase în exclusivitate unui interes nevinovat pentru florile sălbatice rare şi insistenţelor unei vechi prietene, lady Lucy Cleghorn, ce era neobosită în căutarea acestor timide raritǎţi florale şi care, în orice clipă, s-ar fi cǎţărat pe o stâncă sau ar fi sărit cu voioşie într-o mlaştină la vederea vreunor floricele, a căror mărime era invers proporţională cu denumirea lor latinească.

De zece zile un grup mic de entuziaşti îşi desfăşura cercetarea botanică pe pantele munţilor, când lui sir Stafford îi trecu prin minte cu regret că paragraful din ziar nu era adevărat. Era puţin – doar puţin – plictisit de flori rare şi, cu tot ataşamentul lui faţă de draga Lucy, capacitatea ei de a se cǎţăra pe dealuri, în ciuda celor şaizeci de ani ai ei, îl depăşea, uneori îl şi enerva. Vedea întruna chiar în faţa lui turul acelor pantaloni de un albastru aprins, iar Lucy, deşi în alte părţi era destul de osoasă, numai Cel de Sus ştie, era hotărât prea lată în şolduri ca să poarte pantaloni de catifea reiată albastru regal. Alta ar fi fost treaba să fi avut o mică afacere internaţională, în care să-şi vâre coada, cu care să se joace.

În avion se făcu din nou auzită prin interfon vocea aceea metalică. Informa pasagerii că, din cauza ceţii de la Geneva, avionul avea să facă o escală pe aeroportul din Frankfurt, iar de acolo îşi va continua zborul spre Londra. Pasagerii pentru Geneva aveau să fie transbordaţi la Frankfurt cât mai repede cu putinţă. Lui sir Stafford Nye îi era indiferent. Îşi închipui că, dacă şi la Londra era ceaţă, avionul avea să fie reorientat către Prestwick. Spera să nu se întâmple. Fusese la Prestwick de vreo două ori, chiar prea destul. Viaţa şi călătoriile cu avionul erau din cale afară de plictisitoare, gândi el. Măcar dacă. Măcar dacă ce? Nu ştia.

În sala de aşteptare a aeroportului din Frankfurt era, zăpuşeală, drept pentru care sir Stafford îşi desfăcu pelerina şi-i aruncă laturile peste umeri, lăsându-i spectaculos să i se vadă căptuşeala stacojie. Sorbea alene

dintr-o halbă de bere şi asculta distrat anunţuri făcute în difuzoare.

„Zborul 4387 decolează în direcţia Moscova. Zborul 2381 pentru Egipt şi Calcuta.”

Călătorii pe tot globul! Ce romantic ar fi trebuit să fie! Dar atmosfera din sala de aşteptare a unui aeroport avea ceva ce sugruma romantismul. Era prea înţesată de oameni, prea plină de lucruri de cumpărat, prea ticsită de scaune colorate la fel, prea saturată de plastic, prea plină de copii plângăreţi, încercă să-şi amintească cine spusese:

Aş vrea să fi iubit neamul omenesc;

Aş vrea să fi iubit chipul lui prostesc.

Chesterton poate? Era adevărat, fără doar şi poate. Pune alături mai mulţi oameni şi ei seamănă atât de dureros unul cu altul că aproape ţi se face rău. „De ce nu apare acum o faţă interesantă?”, gândi sir Stafford. „Ce-ar mai conta!” Se uită duşmănos la două tinere, splendid machiate, îmbrăcate în uniforma naţională a ţării lor – Anglia, presupuse – cu fuste mini tot mai scurte, apoi o altă tânără, chiar şi mai bine machiată – de fapt, foarte arătoasă – care purta ceea ce îşi închipui că se numeşte un costum mulat. Mersese cam departe cu moda, tânăra asta.

Nu-l prea interesau fetele drăguţe care arătau toate la fel. I-ar fi plăcut cineva care să fie mai altfel. Cineva se aşează lângă el, pe canapeaua acoperită cu piele artificială.

Era o fată. Chipul ei îi atrase pe loc atenţia. Nu neapărat pentru că era diferit; de fapt, i se părea cunoscut. Era o persoană pe care o mai văzuse. Nu-şi amintea unde şi când, dar îi era categoric familiară. Vârsta, douăzeci şi cinci sau douăzeci şi şase, îşi spuse. Un nas fin acvilin, un păr negru, stufos şi greu, ajungând până la umeri. Avea în faţă o revistă, dar nu-i dădea nici o atenţie. De fapt, se uita la el, într-un fel care părea aproape nerăbdător. Vorbi absolut pe neaşteptate. Avea un glas profund de contralto, aproape tot atât de profund ca al unui bărbat, şi un foarte uşor accent străin. Spuse:

— Pot să vă vorbesc?

El o studie o clipă înainte de a-i răspunde. Nu. Nu era ce s-ar fi putut crede. Asta nu era o „agăţare”. Era altceva.

— Nu văd nici un motiv ca să n-o faci, răspunse. Se pare că avem timp de pierdut.

— Ceaţă! Spuse tânăra. Ceaţă la Geneva, ceaţă la Londra, probabil. Peste tot, ceaţă! Nu ştiu ce să fac.

— Nu trebuie să-ţi faci probleme, o linişti el. Te vor duce cu bine undeva. Sunt foarte eficienţi, să ştii. Unde mergi?

— Mergeam la Geneva.

— Ei bine, mă aştept să ajungi până la urmă acolo.

— Trebuie să ajung acolo acum. Dacă pot ajunge la Geneva, va fi în ordine. Acolo mă aşteaptă cineva. Pot fi în siguranţă.

— Siguranţă?” Zâmbi uşor.

— Siguranţa este un cuvânt tâmpit, dar nu genul de cuvânt tâmpit după care se dă în vânt lumea în ziua de azi. Şi totuşi, înseamnă mult. Adică, pentru mine. Ştiţi, dacă nu ajung la Geneva, dacă trebuie să părăsesc aici avionul, sau să merg cu el mai departe la Londra fără să am nimic aranjat, am să fiu ucisă. Se uită pătrunzător la el. Presupun că nu mă credeţi.

— Mă tem că nu.

— Este absolut adevărat. Se poate întâmpla. În fiecare zi sunt ucişi oameni.

— Cine vrea să te omoare?

— Are importanţă?

— Pentru mine, nu.

— Aţi crede dacă aţi vrea. Spun adevărul. Am nevoie de ajutor ca să ajung în siguranţă la Londra.

— Şi de ce m-ai ales pe mine să te ajut?

— Deoarece cred că ştiţi câte ceva despre moarte. Dacă aţi cunoscut moartea poate aţi văzut-o cum lucrează.

O privi pătrunzător, apoi îşi mută privirea în altă parte.

— Mai există şi-un alt motiv?

— Da. Acesta. Întinse mâna şi atinse faldurile bogate ale pelerinei. Acesta.

Pentru prima dată, interesul lui sir Stafford crescu.

— La ce te referi?

— E neobişnuită. Aparte. Nu toată lumea o poartă.

— Adevărat. E unul din capriciile mele, ca să zic aşa.

— E un capriciu care mi-ar putea fi util.

— Adică?

— Am să vă rog ceva. Probabil mă veţi refuza, dar s-ar putea şi să nu mă refuzaţi pentru că, după părerea mea, sunteţi un om căruia îi place să rişte. După cum şi eu sunt o femeie care riscă.

— Să auzim propunerea dumitale, spuse surâzând sir Stafford.

— Vreau să-mi daţi pelerina. Vreau paşaportul dumneavoastră. Vreau şi biletul dumneavoastră de avion. În aproximativ douăzeci de minute va fi anunţat zborul spre Londra. Având paşaportul şi pelerina dumneavoastră, am să ajung la Londra în siguranţă.

— Vrei să spui că ai să te dai drept eu? Fată dragă!

Tânăra deschise poşeta şi scoase o oglinjoară pătrată.

— Uitaţi, spuse ea. Uitaţi-vă la mine şi apoi uitaţi-vă la faţa dumneavoastră.

Se uită şi văzu ceea ce i se învârtise vag prin minte. Sora lui, Pamela, care murise cu vreo douăzeci de ani în urmă! El şi Pamela semănaseră foarte mult. Pamela avusese o faţă uşor masculină. Probabil că şi faţa lui fusese cândva, în tinereţe desigur, uşor efeminată. Acelaşi nas acvilin, aceeaşi linie a sprâncenelor, acelaşi zâmbet uşor într-o parte.

Pamela fusese înaltă, avusese un metru şaptezeci; el avea un metru şaptezeci şi cinci. Se uită la tânăra de lângă el.

— Vrei să spui că semănăm ca fizionomie, nu? Dar, fată dragă, nimeni care mă cunoaşte sau te cunoaşte pe dumneata nu s-ar lăsa înşelat.

— Fireşte că nu. Nu înţelegeţi? Nici nu e nevoie. Eu călătoresc îmbrăcată în pantaloni largi. Dumneavoastră aţi

călătorit cu gluga trasă pe ochi. Tot ce am de făcut este să-mi tai părul, să-l înfăşor într-un ziar şi să-l arunc într-un coş de gunoi de pe aici. Apoi îmi pun pelerina dumneavoastră şi vă iau biletul de avion şi paşaportul. Dacă în acest avion nu există cineva care vă cunoaşte bine – şi presupun că nu există, altfel v-ar fi vorbit – am să ajung cu bine la Londra, dându-mă drept dumneavoastră. Arat paşaportul şi îmi trag gluga astfel încât să nu se vadă decât ochii, nasul şi gura. Când avionul ajunge la destinaţie, cobor fără probleme, căci nimeni nu va şti că am sosit cu el. Cobor şi dispar în aglomeraţia Londrei.

— Şi eu ce fac? Întrebă surâzând sir Stafford.

— Vă fac o propunere, dacă aveţi tăria s-o puneţi în practică.

— Fă-mi-o. Îmi plac propunerile.

— Vă ridicaţi şi vă duceţi să cumpăraţi o revistă, un ziar sau o amintire de la standul cu suveniruri. Vă lăsaţi pelerina aici, pe canapea. Când vă întoarceţi, vă aşezaţi în altă parte. Să zicem, la capătul canapelei de vizavi. Acolo veţi avea în faţă un pahar, chiar paharul ăsta. În el va fi un somnifer. Veţi dormi liniştit într-un colţ.

— Şi mai departe?

— Va părea ca şi cum aţi fost victima unui jaf. Cineva v-a pus un somnifer în băutură şi v-a furat portofelul. Vă declaraţi identitatea şi spuneţi că vi s-a furat paşaportul şi restul. Vă va fi uşor să dovediţi cine sunteţi.

— Dumneata. Ştii cine sunt? Vreau să spun, îmi cunoşti numele?

— Deocamdată, nu. Încă nu v-am văzut paşaportul. Habar n-am cine sunteţi.

— Şi totuşi spui că îmi va fi uşor să dovedesc cine sunt.

— Mă pricep la oameni. Îmi dau seama dacă o persoană este importantă sau nu. Dumneavoastră sunteţi o persoană importantă.

— Şi de ce aş face toate astea?

— Poate pentru a salva viaţa unei fiinţe umane.

— Nu e o poveste cam prea colorată?

— Oh, ba da. E foarte uşor să n-o crezi. Dumneavoastră o credeţi?

O privi gânditor.

— Ştii ca cine vorbeşti? Ca o spioană frumoasă dintr-un roman poliţist.

— Da, s-ar putea. Dar nu sunt frumoasă.

— Şi nici spioană nu eşti?

— Aş putea fi descrisă aşa. Deţin anumite informaţii. Informaţii pe care vreau să le păstrez în siguranţă. Va trebui să mă credeţi pe cuvânt, sunt informaţii care ar putea fi preţioase pentru ţara dumneavoastră.

— Nu crezi că eşti cam absurdă?

— Ba da, cred. Dacă treaba asta ar fi scrisă, ar părea absurdă. Multe lucruri adevărate par absurde, nu?

O privi din nou. Semăna mult cu Pamela. Şi glasul ei, cu toate că avea un accent străin, semăna cu al Pamelei. Ceea ce îi propusese era ridicol, absurd, de-a dreptul imposibil, şi poate chiar periculos. Periculos pentru el. Din păcate, tocmai asta îl atrăgea. Ca curaj să-i propună aşa ceva! Ce avea să iasă din toată treaba asta? Fără îndoială, ar fi fost interesant de aflat.

— Eu cu ce mă aleg din această poveste? Asta aş vrea să ştiu.

Tânăra îl privi gânditoare.

— Distracţie, spuse. Cu ceva ieşit din banalul cotidian. Poate cu un antidot pentru plictiseală. Nu avem prea mult timp. Depinde de dumneavoastră.

— Şi ce se întâmplă cu paşaportul dumitale? Trebuie să-mi cumpăr o perucă, dacă se vinde aşa ceva pe aici? Trebuie să mă dau drept femeie?

— Nu. Nu e vorba să facem schimb de locuri. Sunteţi drogat şi jefuit, dar tot dumneavoastră rămâneţi. Hotărâţi-vă. Nu mai e vreme. Timpul trece repede. Trebuie să ină ocup de deghizarea mea.

— Ai câştigat, spuse sir Stafford. Când ţi se oferă ceva ieşit din comun, nu trebuie să refuzi.

— Am sperat să judecaţi aşa, dar v-aţi decis greu.

Sir Stafford îşi scoase paşaportul din buzunar şi îl strecură în buzunarul pelerinei pe care o purtase. Se ridică în picioare, căscă, se uită în jur, se uită la ceas, şi porni spre standul unde se vindeau diverse lucruri. Nu privi în urmă. Cumpără uri roman ieftin şi se uită la nişte animale de pluş, căutând un cadou potrivit pentru un copil. În cele din urmă alese un ursuleţ Panda. Se uită de jur împrejur şi se întoarsE. La locul unde stătuse devreme. Pelerina şi fata dispăruseră. Pe masa din faţă se afla un pahar plin pe jumătate cu bere. „Şi-acum, trebuie să-mi asum riscul”, îşi spuse. Luă paharul, îl agită puţin, şi bău. Nu repede, ba chiar foarte încet. Avea acelaşi gust de mai înainte.

„Şi-acum, să vedem”, îşi zise.

Traversă sala şi se duse într-un colţ retras, lângă o familie gălăgioasă, care discuta şi râdea. Se aşeză, căscă, şi îşi puse capul pe spătarul canapelei. Se anunţă zborul spre Teheran. Mulţi pasageri se ridicară şi se aşezară la coada formată la poarta cu numărul indicat. Cu toate astea, sala continua să fie plină. Sir Stafford deschise romanul cumpărat. Îi era într-adevăr foarte somn. Da, îi era foarte somn. Nu-i rămânea decât să caute cel mai bun loc în care să doarmă. Undeva unde să poată rămâne.

Liniile Trans-Europene anunţau decolarea zborului 309 spre Londra.

Foarte mulţi pasageri se ridicară să dea curs apelului, între timp, şi mai mulţi pasageri intraseră în sala de aşteptare, pentru alte zboruri. Urmară alte anunţuri cu privire la ceaţa de la Geneva şi cu dificultăţile traficului aerian. Un bărbat zvelt, de statură medie, purtând o pelerină de un albastru închis cu căptuşeală roşie şi gluga trasă bine peste capul tuns foarte scurt, nu cu mult mai neîngrijit decât majoritatea capetelor tinerilor din ziua de

azi, traversă încăperea şi se aşează la coada pentru zborul său. Arătă biletul şi trecu prin poarta cu numărul 9.

Urmară mai multe anunţuri. Un avion al companiei Swissair cu destinaţia Zurich, un avion al companiei BEA pentru Atena şi Cipru. Iar apoi, un anunţ de alt tip.

„Domnişoara Daphne Theodofanous, pasageră pentru Geneva, este rugată să se prezinte la pupitrul de zbor. Avionul pentru Geneva are întârziere datorită ceţii. Pasagerii vor călătorii prin Atena. Aeronava este gata de plecare”.

Apoi alte anunţuri adresate pasagerilor pentru Japonia, Africa de Sud, pe rute care traversau întreg globul. Domnul Sidney Cook, pasager pentru Africa de Sud, era rugat să se prezinte la pupitrul de zbor unde îl aştepta un mesaj. Daphne Theodofanous era chemată din nou.

„Acesta este ultimul apel dinaintea decolării zborului 309”.

Într-un colţ al sălii, o fetiţă se uita la un bărbat într-un costum de culoare închisă, care dormea dus cu capul sprijinit de spătarul roşu al canapelei. În mână avea un ursuleţ de pluş.

Fetiţa întinse mâna spre ursuleţ. Mama îi spuse:

— Nu pune mâna, Joan! Bietul domn a adormit.

— Unde merge?

— Poate în Australia, ca noi.

— Are o fetiţă ca mine?

— O fi având.

Fetiţa oftă şi se uită din nou la ursuleţ.

Sir Stafford Nye dormea în continuare. Visa că încerca să împuşte un leopard. „E un animal foarte periculos”, îi spunea el ghidului ce-l însoţea. „Am auzit că e un animal foarte periculos. Nu poţi avea încredere într-un leopard”.

În acea clipă, visul se schimbă, cum se întâmplă de regulă cu visele, şi se visă luând ceaiul cu bătrâna sa mătuşă Matilda şi încercând s-o facă să audă. Era mai surdă ca niciodată! Nu auzise nici un anunţ, cu excepţia primului, pentru domnişoara Daphne Theodofanous.

Mama fetiţei spuse:

— Mereu m-am întrebat ce. Se întâmplă cu pasagerii căutaţi. Aproape întotdeauna, oricând şi oriunde mergi cu avionul, auzi despre câte cineva care e căutat. Cineva care nu poate fi găsit. Ori n-a auzit apelul, ori e în avion, ori ceva în genul ăsta. Mereu mă întreb cine sunt şi ce fac de nu vin. Îmi închipui că domnişoara asta, Daphne nu-mai-ştiu-cum, pur şi simplu o să piardă avionul. Ce vor face atunci cu ea?

Nimeni nu putu să-i răspundă, pentru că nimeni nu deţinea informaţiile corespunzătoare.

2. Londra.

Apartamentul lui sir Stafford era foarte drăguţ.

Avea vederea spre Green Park. Sir Stafford opri filtrul de cafea şi se duse să vadă ce-i adusese poşta de dimineaţă. Nimic interesant, se părea. Sortă scrisorile. Câteva note de plată, o chitanţă şi scrisori cu ştampile destul de neinteresante. Le strânse şi le puse pe masa unde zăcea deja corespondenţa adunată în ultimele două zile. Îşi zise că ar fi trebuit să se apuce de treabă. Secretara lui avea să vină curând.

Se întoarse în bucătărie, îşi turnă o cafea şi reveni la birou. Luă cele câteva scrisori pe care le deschisese seara trecută, când sosise. Îşi aruncă privirea pe una din ele şi o citi surâzând.

„Unsprezece şi jumătate”, îşi spuse. „O oră foarte potrivită. Ar fi bine să revăd lucrurile şi să fiu pregătit pentru Chetwynd”

Cineva împinse ceva în cutia poştală. Sir Stafford ieşi în hol şi luă ziarul de dimineaţă. Erau foarte puţine noutăţi. O criză politică, ştiri de peste hotare care puteau fi neliniştitoare, dar care după părerea lui nu erau. Era doar excesul de zel al unui jurnalist care încerca să facă lucrurile să pară mai mult decât erau în realitate. Trebuia să le dai oamenilor ceva de citit. O fată fusese strangulată într-un parc. Mereu erau strangulate fete. Una pe zi, gândi el

nepăsător. Nici un copil răpit sau violat, în dimineaţa asta. O surpriză plăcută. Îşi prăji o felie de pâine şi îşi bău cafeaua.

Mai târziu ieşi în stradă şi o luă prin parc spre Whitehall. Zâmbea în sinea lui. Viaţa i se părea frumoasă în dimineaţa asta. Începu să se gândească la Chetwynd. Chetwynd era un prostănac cum rar găseşti. Avea pază, un aspect plin de importanţă şi o fire bănuitoare. Îi va face destulă plăcere să stea de vorbă cu Chetwynd.

Ajunse la Whitehalle cu o întârziere de şapte minute bune. Datora asta propriei importanţe, dacă stătea să se compare cu Chetwynd. Intră în încăpere. Chetwynd stătea la un birou plin cu hârtii, având secretara alături. Afişa importanţa de rigoare, ca întotdeauna când reuşea.

— Salut, Nye, spuse Chetwynd, zâmbind cu toată faţa lui frumoasă şi impresionantă. Bucuros de întoarcere? Cum a fost în Malaya?

— Zăpuşeală, răspunse Stafford Nye.

— Da. Îmi închipui că e mereu aşa. Te-ai referit la vreme, nu la politică, nu-i aşa?

— Oh, numai la vreme.

Sir Stafford acceptă ţigara oferită şi se aşează.

— Ai obţinut vreun rezultat? Întrebă Chetwynd.

— Nu prea. Nu-s ceea ce s-ar numi rezultate. Le-am trecut în raportul meu. O groază de vorbărie, ca de obicei. Ce mai face Lazenby?

— E o pacoste, ca întotdeauna. Nu se va schimba niciodată.

— Ar însemna să sperăm prea mult. N-am mai lucrat până acum cu Bascombe. Poate fi foarte amuzant când vrea.

— Serios? Nu-l cunosc prea bine. Da. Cred că poate fi.

— În fine. Ceva nou?

— Nu, nimic. Nimic care cred că te-ar interesa.

— N-ai menţionat clar în scrisoare de ce vroiai să mă vezi.

— Oh, doar să revedem câteva lucruri, atâta tot. Cam ştii ce. Vroiam să ştiu dacă ai adus ceva special. Orice care ar

necesita să ne găsească pregătiţi, mă înţelegi. Probleme interne. Orice de genul ăsta.

— Da, desigur.

— Ai venit cu avionul, nu? Am înţeles că ai avut o mică problemă.

Stafford Nye afişă o expresie dinainte pregătită. Un aer uşor întristat, cu o urmă slabă de dezgust.

— Oh, ai auzit deja? O afacere nesuferită.

— Da, îmi închipui.

— E extraordinar cum reuşesc întotdeauna să ajungă lucrurile în presă! Spuse Stafford Nye. A şi apărut deja un mic articol în ziarul de dimineaţă.

— Presupun că ai fi preferat să nu apară, nu-i aşa?

— Ei bine, mă face să par cam dobitoc, nu crezi? Trebuie să recunoşti. Şi încă la vârsta mea!

— Ce s-a întâmplat exact? Mă întrebam dacă ştirea din ziar nu a fost exagerată.

— Ei bine, au exploatat la maxim povestea. Ştii cum sunt ziariştii. A naibii de sâcâitori. La Geneva era ceaţă, aşa că au fost nevoiţi să schimbe ruta. Apoi, la Frankfurt, a fost o întârziere de două ore.

— Atunci s-a întâmplat?

— Da. Mori de plictiseală pe aeroporturile astea. Vin avioane, pleacă avioane. Interfonul te năuceşte anunţând în continuu tot felul de zboruri. Zborul 302 pentru Hong Kong, zborul 109 pentru Irlanda, zboruri şi iar zboruri. Lumea se ridică, pleacă, iar tu rămâi pe loc şi căşti.

— Ce anume s-a întâmplat? Întrebă Chetwynd.

— Beam ceva, mai precis o bere Pilsner, şi mi-am zis să-mi iau şi ceva de citit. Citisem tot ce aveam la mine, aşa că m-am dus la stand şi am cumpărat o mizerie de roman (o carte poliţistă, cred) şi un animal de pluş pentru o nepoţică. Apoi m-am întors, mi-am terminat berea, am deschis cartea şi am adormit.

— Înţeleg. Ai adormit.

— E ceva normal, nu? Probabil au anunţat avionul meu, dar n-am auzit. De fapt, aveam cel mai bun motiv să nu aud. Oricând sunt în stare să adorm pe un aeroport, dar în acelaşi timp sunt în stare să şi aud un anunţ care mă priveşte. De data asta nu l-am auzit. Când m-am trezit, sau am fost trezit, ia-o cum vrei, mi s-a dat o mică îngrijire medicală. Se pare că cineva îmi pusese un somnifer, Mickey Finn sau altul, în băutură. Trebuie s-o fi făcut când eram la stand.

— O întâmplare destul de neobişnuită, nu-i aşa? Întrebă Chetwynd.

— Ei bine, nu mi s-a mai întâmplat până acum, şi sper să nu se mai repete. Te face să te simţi teribil de prost, să ştii. Ca să nu mai vorbesc de mahmureală. M-au consultat un doctor şi o infirmieră, sau ce-o fi fost. Oricum, n-am păţit ceva serios. Mi s-au furat portofelul, în care aveam nişte bani, şi paşaportul. Fireşte, a fost penibil. Din fericire, nu aveam mulţi bani la mine. Cecurile de călătorie le aveam în buzunarul de la costum. Întotdeauna când îţi pierzi paşaportul te confrunţi cu birocraţia. În orice caz, mai aveam nişte scrisori şi alte chestii personale, aşa că n-a fost prea, greu să dovedesc cine sunt. Totul s-a rezolvat în timp util şi mi-am continuat călătoria.

— Oricum, a fost foarte neplăcut pentru tine, spuse Chetwynd. Vreau să spun, pentru un om cu poziţia ta.

— Da. Mă pune într-o lumină cam proastă, nu-i aşa? Adică nu atât de strălucitoare cum ar trebui să fie cea a unuia cu. Ăă. Poziţia mea.

Idea părea să îl amuze.

— Ai aflat, se întâmplă des astfel de lucruri?

— Nu cred că e un fenomen general. Îmi închipui că nu-i greu pentru un hoţ de buzunare, care vede un tip adormit, să-şi strecoare mâna în buzunarul lui şi să-i umfle portofelul în speranţa că va găsi ceva gras în el.

— E destul de penibil să-ţi pierzi paşaportul.

— Da, acum va trebui să fac cerere pentru altul. Îmi închipui că voi fi nevoit să dau o mulţime de explicaţii. Cum spuneam, toată treaba e a naibii de tâmpită. Şi, ca s-o spun pe şleau, Chetwynd, nu mă pune într-o lumină prea favorabilă, nu?

— Oh, băiete, nu-i vina ta. Oricui i se poate întâmpla, absolut oricui.

— Eşti foarte drăguţ că spui asta, rosti Stafford Nye, zâmbindu-i plăcut. Să-mi fie învăţătură de minte.

— Nu crezi că cineva vroia paşaportul tău, în special?

— N-aş crede. De ce să vrea paşaportul meu? Poate doar dacă ar fi vrut să mă enerveze, ceea ce e puţin probabil. Sau dacă a făcut o pasiune pentru fotografia mea din paşaport, lucru şi mai puţin probabil.

— Ai întâlnit vreo cunoştinţă în. Unde spuneai că ai fost? În Frankfurt?

— Nu. Absolut pe nimeni.

— Ai vorbit cu cineva?

— Nu în mod special. I-am spus ceva unei grăsane cumsecade care avea un copil pe care încerca să-l amuze. Venea din Wigan, parcă. Mergea în Australia. De altcineva nu-mi amintesc.

— Eşti sigur?

— A mai fost parcă o femeie care vroia să ştie ce să facă pentru a studia arheologia în Egipt. I-am spus că nu cunosc nimic despre asta, şi că mai bine s-ar duce să întrebe la Muzeul Britanic. Şi am mai schimbat câteva vorbe cu un bărbat care era împotriva vivisecţiei. Îl pasiona subiectul.

— Lumea consideră întotdeauna că s-ar putea afla ceva în spatele lucrurilor de felul ăsta.

— Ce fel de lucruri?

— Păi, lucruri ca cele ce ţi s-au întâmplat ţie.

— Nu văd ce poate fi în spatele acestei poveşti, spuse sir Stafford. Poate jurnaliştii să inventeze ceva, se pricep atât de bine la asta! În tot cazul, e o afacere tâmpită. Pentru numele lui Dumnezeu, hai s-o lăsăm baltă! Cred că acum

când s-a scris în presă, toţi prietenii vor începe să mă întrebe despre ea. Ce face bătrânul Leyland? Ce mai pune la cale? Am auzit acolo, afară, câteva lucruri despre el. Întotdeauna Leyland vorbeşte niţel cam mult.

Timp de vreo zece minute cei doi discutară probleme de serviciu, apoi sir Stafford se ridică.

— Am o mulţime de treburi în dimineaţa asta, spuse el. Trebuie să cumpăr cadouri pentru rude. Necazul e că dacă te duci în Malaya, toţi se aşteaptă să le aduci daruri exotice. Am să dau o raită prin Liberty's. Au o mulţime de lucruri drăguţe din Orient.

Plecă, salutând vesel câţiva cunoscuţi întâlniţi pe coridor. După plecarea sa, Chetwynd îi telefonă secretarei sale.

— Întreabă-1 pe colonelul Munro dacă poate veni până la mine.

Colonelul Munro sosi însoţit de un bărbat înalt, de vârstă mijlocie.

— Nu ştiu dacă-l cunoşti pe Horsham, de la siguranţă, spuse el.

— Cred că ne-am cunoscut, spuse Chetwynd.

— Nye tocmai a plecat, nu-i aşa? Întrebă colonelul Munro. E ceva în povestea asta cu Frankfurtul? Vreau să spun, ceva care s-ar cuveni reţinut.

— Se pare că nu, răspunse Chetwynd. E niţel deranjat. Crede că asta îl face să pară dobitoc. Ceea ce şi face, fireşte.

Cel numit Horsham aprobă din cap.

— Deci aşa o ia?

— Ei bine, încercă să pozeze.

— În tot cazul, dumneata ştii, nu-i aşa, că nu-i chiar dobitoc?

Chetwynd ridică din umeri.

— Lucruri din astea se mai petrec, spuse el.

— Ştiu, spuse colonelul Munro, da, da, ştiu. În orice caz. Ei bine, întotdeauna am considerat că Nye e niţel cam

imprevizibil. Că, în anumite privinţe, vederile lui ar putea să nu fie chiar ortodoxe.

— Nu există nimic împotriva lui, spuse cel numit Horsham. Absolut nimic, din câte cunoaştem noi.

— Oh, n-am vrut să spun că ar fi, spuse Chetwynd. N-am vrut deloc să spun asta. Doar că E. Cum să spun? Nu ia întotdeauna lucrurile în serios.

Domnul Horsham avea mustaţă. Găsea că era folositor să ai mustaţă. Îl ajuta să-şi ascundă zâmbetul când nu se putea abţine să nu zâmbească.

— Nu e prost, spuse Munro. Are cap, să ştii. Nu crezi că. Ei bine, nu crezi că toată povestea asta ar putea avea ceva cât de cât dubios?

— Din partea lui? Nu pare.

— Dumneata te-ai ocupat de asta, Horsham?

— N-am avut foarte mult timp. Dar din câte ştim până acum, totul e în regulă. Însă paşaportul lui a fost folosit.

— Folosit? În ce fel?

— A trecut prin Heathrow.

— Vrei să spui că cineva s-a prezentat ca fiind sir Stafford Nye?

— Nu, nu, nu în atâtea cuvinte. N-am prea putea spera la asta. A trecut împreună cu celelalte paşapoarte. Ştii, n-a existat nici o alarmă. Bănuiesc că la acea vreme nici nu se trezise din dopaj, sau ce i s-o fi administrat. Era încă la Frankfurt.

— Dar cineva i-ar fi putut fura paşaportul, după care să se suie în avion şi aşa să ajungă la Londra? Întrebă Chetwynd.

— Da, aşa se presupune, răspunse Munro. Fie cineva a luat un portofel, care avea în el bani şi un paşaport, fie cineva a vrut un paşaport şi i s-a părut convenabil să se dea drept sir Stafford Nye. Pe masă se afla o băutură, a turnat ceva în ea, a aşteptat ca omul să adoarmă, i-a luat paşaportul şi treaba s-a rezolvat.

— Dar ei se uită la oameni şi la paşapoarte, spuse Chetwynd. Ar fi trebuit să vadă că nu era cel care trebuie.

— Cu siguranţă a existat o oarecare asemănare, spuse Horsham. Dar cum nu s-a raportat nimeni absent, nu s-a dat o importanţă deosebită acelui paşaport anume. O mulţime de oameni aşteptau să urce în avion. Un bărbat a semănat în limite rezonabile cu poza din paşaport. Asta-i tot. O scurtă privire, i s-a înapoiat paşaportul, a trecut mai departe. Oricum, de regulă se uită la străini, nu la britanici. Păr închis, ochi albaştri de nuanţă închisă, fără barbă, un metru şaptezeci sau cât o fi. Cam asta-i tot ce se urmăreşte. Nu eră pe lista persoanelor indezirabile sau altceva de genul ăsta.

— Ştiu, ştiu. Totuşi, dacă cineva a vrut doar să-i şterpelească portofelul pentru bani, n-ar fi folosit paşaportul, nu-i aşa? Era prea riscant.

— Da, spuse, Horsham. Asta-i partea interesantă. Fireşte, facem investigaţii, punem câteva întrebări pe ici pe colo.

— Dar care-i părerea dumitale sinceră?

— N-aş vrea să mă pronunţ încă, răspunse Horsham. E nevoie de ceva timp. Nu trebuie să grăbim lucrurile.

— Toţi sunt o apă şi-un pământ, spuse colonelul Munro după ce Horsham părăsi încăperea. Afurisiţii ăştia de securişti nu ţi-ar spune o vorbă nici să-i tai.

Dacă ei consideră că au mirosit ceva, n-o vor recunoaşte în ruptul capului.

— E normal, pentru că s-ar putea să se înşele.

Era un punct de vedere tipic politic.

— Horsham e un tip valoros, spuse Munro. E foarte bine văzut de şefi. E puţin probabil să se înşele.

3. Bărbatul de la curăţătorie.

Sir Stafford Nye se întoarse în apartamentul său.

Din bucătărioară, o femeie masivă se repezi să-l întâmpine cu cuvinte de bun venit.

— Văd că v-aţi întors cu bine, domnule. Avioanele astea păcătoase! Nu se ştie niciodată.

— Foarte adevărat, doamnă Worrit. Avionul a avut două ore întârziere.

— Sunt la fel ca maşinile, nu-i aşa? Adică, niciodată nu ştii ce se strică la el. Doar că în aer e mai îngrijorător, ca să zic aşa. Nu poţi să tragi pe dreapta, nu-i acelaşi lucru, nu? Eu una n-aş merge cu avionul nici să mă pici cu ceară. Dar bine că e bine. Am comandat câteva lucruri. Sper că-i în regulă. Ouă, unt, cafea, ceai. Continuă sa turuie cu limbuţia unui ghid din Orientul Apropiat care arată palatul faraonului. Cred că toate sunt pe gustul dumneavoastră. Am comandat şi muştar franţuzesc.

— Nu Dijon, nu-i aşa? Întotdeauna încearcă să-ţi vâre pe gât Dijon.

— Nu ştiu cine a fost el, dar ăsta-i Esther Dragon, cel care vă place, nu?

— Perfect, eşti o minune.

Doamna Worrit păru încântată. Se retrase iar în bucătărie, iar sir Stafford puse mâna pe clanţa uşii de la dormitor, cu gândul să intre.

— Cred că am făcut bine că i-am dat hainele dumneavoastră domnului care a venit după ele, nu-i aşa, domnule? Nu mi-aţi spus, nici nu mi-aţi lăsat vorbă în privinţa asta.

— Ce haine? Întrebă sir Stafford oprindu-se.

— Două costume, aşa a spus domnul care a venit după ele. Twiss şi Bonywork, cred că-i aceeaşi firmă care a mai venit. Dacă îmi amintesc bine, cu spălătoria White Swan am avut o mică ceartă.

— Două costume? Ce costume?

— Păi, unul era cel cu care aţi călătorit, domnule. Mi-am închipuit că ăsta ar fi unul. În privinţa celuilalt nu eram prea sigură, dar era cel albastru în dungi, subţire, despre care n-aţi spus nimic când aţi plecat. Trebuia curăţat şi mai avea nevoie să fie cusut la manşeta de la mâneca dreaptă, dar eu una n-am vrut să-mi iau răspunderea în lipsa dumneavoastră. Nu-mi place, rosti doamna Worrit cu un aer de cinste întruchipată.

— Aşadar tipul, cine-o fi fost el, a plecat cu costumele mele?

— Sper că n-am făcut rău, domnule. Doamna Worrit se îngrijoră.

— Costumul în dungi nu contează. Aş spune că ai făcut foarte bine că l-ai dat. Dar cel cu care am venit acasă, ei bine.

— E niţel cam subţire pentru perioada asta a anului, să ştiţi, domnule. A fost perfect pentru locurile alea în care aţi fost, unde era cald. Şi avea nevoie să fie curăţat. A spus că aţi sunat să vină să le ia. Aşa a spus domnul care a venit după ele.

— Şi a intrat în camera mea şi le-a luat singur?

— Da, domnule. M-am gândit că aşa e cel mai bine.

— Foarte interesant. Da, foarte interesant.

Intră în dormitor şi se uită în jur. Era curat şi ordonat. Patul era făcut, se vedea mâna doamnei Worrit, aparatul lui electric de ras era la locul lui, lucrurile de pe masa de toaletă corect aranjate.

Se duse la şifonier şi se uită înăuntru. Privi prin sertarele scrinului de pe peretele de lângă fereastră. Totul era ordonat. Chiar mai ordonat decât ar fi trebuit. Despachetase câte ceva noaptea trecută, în grabă. Îşi aruncase lenjeria de corp şi alte articole în sertarul corespunzător, dar nu le aranjase ordonat. Ar fi făcut-o azi sau mâine. Nu ar fi aşteptat ca doamna Worrit s-o facă în locul lui. Îi cerea doar să lase lucrurile aşa cum le găsea. Apoi, când se întorcea din străinătate, ar fi avut timp să aranjeze şi să rearanjeze. Aşadar, cineva îşi aruncase privirea pe aici, scosese sertarele, se uitase repede, în fugă, prin ele, pusese lucrurile la loc şi, parţial din cauza grabei, o făcuse mai ordonat decât ar fi făcut-o el însuşi. O treabă rapidă şi îngrijită, după care plecase cu două costume şi o explicaţie plauzibilă. Un costum purtat constant de sir Stafford în călătorii, şi altul din material subţire, care putea fi luat în străinătate şi adus înapoi acasă. Dar de ce?

„Pentru că”, îşi spuse sir Stafford gânditor, „pentru că cineva căuta ceva. Dar ce? Şi cine? Şi iarăşi de ce?” Da, era interesant.

Se aşeză într-un scaun şi cugetă la asta. La un moment dat ochii îi căzură pe masa de lângă pat pe care stătea, cam într-o rână, ursuleţul de catifea. În minte îi veniră nişte gânduri. Se duse la telefon şi formă un număr.

— Dumneata eşti, mătuşă Matilda? Aici Stafford.

— Ah, dragul meu băiat, aşadar te-ai întors. Mă bucur mult. Am citit în ziar că ieri în Malaya a fost holeră, cel puţin cred că Malaya era. Întotdeauna încurc locurile astea. Sper că vii curând să mă vezi. Nu te preface că eşti ocupat. Nu poţi să fii tot timpul ocupat. Aşa ceva le accepţi magnaţilor din industrie, care tot timpul ba fuzionează, ba preiau, niciodată n-am ştiut ce înseamnă cu adevărat asta. Pe vremuri însemna că-ţi faci treaba cum trebuie, dar acum însemnă tot felul de lucruri care se leagă concret de bomba atomică şi de fabrici, spuse mătuşa Matilda cam bătând câmpii. Şi computerele astea cumplite care-ţi greşesc cifrele, ca să nu mai spun ce formă anapoda au. Zău, ne-au făcut viaţa atât de grea în ziua de azi! N-o să-ţi vină să crezi ce i-au făcut contului meu din bancă. La fel şi adresei mele poştale. Ei bine, presupun că, am trăit prea mult.

— Nici nu te gândi! E bine dacă vin săptămâna viitoare?

— Vino mâine dacă vrei. L-am invitat pe vicar la cină, dar pot să-i fac vânt uşor.

— Oh, nu-i nevoie să faci asta.

— Ba e foarte nevoie. Este un om extrem de enervant şi mai vrea şi o orgă nouă. Asta care e îşi face foarte bine treaba, aşa cum e. Vreau să spun că necazul e cu organistul, nu cu orga. E un muzician absolut mizerabil. Vicarului îi e milă de el, căci şi-a pierdut mama la care ţinea foarte mult. Dar zău, faptul ca îţi iubeşti mama nu te face să cânţi mai bine, nu-i aşa? Vreau să spun, omul trebuie să vadă lucrurile aşa cum sunt.

— Perfect adevărat. Am să vin totuşi săptămâna viitoare. Mai am câteva lucruri de pus la punct. Ce face Sybil?

— Draga copilă! Foarte obraznică, dar atât de amuzantă!

— I-am adus un ursuleţ de pluş.

— Foarte drăguţ din partea ta, dragă.

— Sper să-i placă, spuse sir Stafford uitându-se la jucărie şi simţind o uşoară nelinişte.

— În tot cazul, e foarte manierată, spuse mătuşa Matilda, ceea ce părea un răspuns cam îndoit şi al cărui înţeles sir Stafford nu-l prea pricepu.

Mătuşa Matilda îi sugeră să ia trenul săptămâna următoare când avea să vină, atenţionându-l că, foarte des, trenurile nu mergeau, sau îşi schimbau rutele, şi, în plus, îi ordonă să-i aducă brânză Camembert şi o jumătate de stilton.

— Aici e imposibil să faci rost de ceva. Băcanul nostru – un om atât de cumsecade, atât de îndatoritor şi cu atât bun gust la alegerea a ceea ce ne plăcea tuturor – s-a băgat din senin într-un supermarket, de şase ori mai mare, reconstruit în întregime, coşuri şi cărucioare de sârmă pe care le cari după tine şi încerci să le umpli cu lucruri pe care nu le vrei, şi mame care mereu îşi pierd copiii şi urlă şi le apucă istericalele. Extrem de istovitor! Ei bine, am să te aştept, băiete dragă. Închise.

Telefonul sună imediat.

— Alo? Stafford? Aici Eric Pugh. Auzii că te-ai întors din Malaya. Ce zici de o cină diseară?

— M-ar încânta.

— Bun – Limpip Club – opt şi un sfert?

Doamna Worrit intră gâfâind în cameră în timp ce sir Stafford punea receptorul în furcă.

— E jos un domn care vrea să vă vadă, domnule. Adică, cel puţin, eu asta cred că e. Oricum, a spus că e sigur că nu aveţi nimic împotrivă.

— Cum îl cheamă?

— Horsham, domnule, ca pe locul ăla în drum spre Brighton.

— Horsham. Sir Stafford Nye eră puţin surprins.

Ieşi din dormitor şi coborî câteva trepte care duceau la o cameră mare de zi de la parter. Doamna Worrit nu se înşelase. Horsham era, arătând cum arătase în urmă cu o oră şi jumătate – voinic, demn de încredere, bărbia despicată, obrajii rumeni, mustaţa căruntă şi stufoasă, şi un aer general de imperturbabilitate.

— Sper că nu vă deranjează, spuse el pe un ton agreabil, ridicându-se.

— Ce să mă deranjeze? Întrebă sir Stafford Nye.

— Să mă revedeţi atât de curând. Dacă vă amintiţi, ne-am întâlnit pe culoar, în faţa uşii domnului Gordon Chetwynd.

— N-am nici o obiecţie, spuse sir Stafford.

Împinse în lungul mesei o cutie cu ţigări.

— Ia loc. S-a uitat ceva, a rămas ceva nespus?

— Un om foarte cumsecade, domnul Chetwynd, rosti Horsham. Cred că l-am liniştit. Pe el şi pe colonelul Munro. Ştiţi, erau un pic neliniştiţi în privinţa dumneavoastră.

— Serios?

Sir Stafford Nye se aşează şi el. Zâmbea, fuma şi se uita gânditor la Henry Horsham.

— Şi unde mergem de aici? Întrebă el.

— Tocmai mă întrebam dacă aş putea să vă întreb, fără să par deplasat, unde aveţi de gând să mergeţi de aici?

— Încântat să-ţi spun. Am de gând să merg la o mătuşă a mea, lady Matilda Cleckheaton. Dacă vrei, îţi dau adresa ei.

— O ştiu, spuse Henry Horsham. Cred că e o idee bună. O să se bucure că v-aţi întors cu bine. Putea să iasă o treabă urâtă, nu-i aşa?

— Asta cred colonelul Munro şi domnul Chetwynd?

— Ei bine, ştiţi cum e, domnule. Ştiţi foarte bine. Domnii din acest departament sunt mereu în alertă. Nu sunt siguri dacă să aibă sau nu încredere în dumneavoastră.

— Să aibă încredere în mine? Rosti sir Stafford Nye cu un glas ofensat. Ce vrei să spui cu asta, domnule Horsham?

Domnul Horsham nu se tulbură. Se mulţumi să rânjească.

— Vedeţi, aveţi reputaţia de a nu lua lucrurile în serios.

— Oh! Credeam că vrei să spui că sunt un porumbel călător sau că m-am dat cu partea adversă. Ceva în genul ăsta.

— Nu, nu, domnule, ei cred doar că nu sunteţi serios. Cred că vă place să faceţi câte o glumă din când în când.

— Nu poţi să treci prin viaţă luându-te tot timpul în serios pe tine sau pe ceilalţi, spuse dezaprobator sir Stafford.

— Nu. Dar, cum am mai spus, dumneavoastră v-aţi asumat un risc cam măricel, nu-i aşa?

— Cred că n-am nici cea mai mică idee despre ce vorbeşti.

— Am să vă spun. Uneori, domnule, lucrurile merg prost, şi nu întotdeauna merg prost din cauză că oamenii le fac să meargă prost. E mâna Atotputernicului, sau a celuilalt domn, cel cu coadă.

Sir Stafford păru uşor amuzat.

— Te referi la ceaţa de la Geneva?

— Exact, domnule. La Geneva a fost ceaţă şi asta a dat peste cap planurile oamenilor. Cineva s-a văzut într-o încurcătură scârboasă.

— Ia spune-mi şi mie despre ce e vorba. Tare mi-ar plăcea să ştiu.

— Ei bine, când avionul dumneavoastră a părăsit ieri Frankfurtul, lipsea o pasageră. Dumneavoastră vă băuseră̆ţi berea, şi sforăiaţi frumuşel şi confortabil într-un colţ. Pasagera n-a răspuns la apel, şi a fost strigată din nou. În cele din urmă, cum era şi de aşteptat, avionul a plecat fără ea.

— Ah! Şi ce se întâmplase cu ea?

— Ar fi interesant de ştiut. În orice caz, paşaportul dumneavoastră a ajuns la Heathrow, chiar dacă dumneavoastră nu.

— Şi unde-i acum? Bănuiesc că îl primesc.

— Nu. Nu cred. Ar fi cam prea repede. Foarte bun drogul ăla. Exact ce trebuia, aş spune. V-a scos din joc, şi n-a avut efecte secundare.

— Din moment ce se pare că ştii tot despre toate, spune-mi ce s-ar fi întâmplat dacă aş fi refuzat să accept propunerea care poate – voi spune doar poate – mi-a fost făcută?

— E foarte posibil ca pentru Maiy Ann să fi căzut cortina.

— Mary Ann? Cine e Mary Ann?

— Domnişoara Daphne Theodofanous.

— Parcă am auzit strigându-se numele ăsta. E al pasagerei care lipsea?

— Da, sub numele ăsta călătorea. Noi îi spunem Mary Ann.

— Cine E. Aşa, de curiozitate?

— Pe linia ei este oarecum as.

— Şi care e linia ei? E de-a noastră sau de-a lor, dacă ştii cine sunt ei? Trebuie să recunosc că mi-e cam greu să mă hotărăsc când e vorba de asta.

— Da, nu-i uşor, nu-i aşa? Acum când cu chinezii şi cu ruşii şi cu gloata destul de ciudată din spatele mişcărilor studenţeşti şi cu noua Mafie şi cu zăpăceala din America de Sud. Şi cu drăguţul cuib de oameni de afaceri care par să aibă ceva amuzant în manşetă. Da, nu-i uşor de spus.

— Mary Ann, rosti îngândurat sir Stafford. Mi se pare ciudat că i-aţi dat numele ăsta când numele ei adevărat e Daphne Theodofanous.

— Ei bine, mama ei e grecoiacă, tatăl ei a fost englez, iar bunicul ei austriac.

— Şi ce s-ar fi întâmplat dacă nu-i. Împrumutam un anumit articol de îmbrăcăminte?

— Ar fi putut fi ucisă.

— Ei, hai! Chiar serios?

— Eram îngrijoraţi în privinţa aeroportului Heathrow. În ultimul timp s-au petrecut anumite lucruri acolo. Lucruri care necesită nişte explicaţii. Dacă avionul ar fi urmat ruta Geneva cum era planificat, totul ar fi fost în regulă. Ea ar fi avut toată securitatea aranjată. Dar aşa. Nu mai era timp

de aranjat ceva iar în ziua de azi nu ştii întotdeauna cine e cine. Toată lumea face un joc dublu, sau triplu, sau cvadruplu.

— Mă sperii, spuse sir Stafford Nye. Dar ea e bine, nu? Asta vrei să-mi spui?

— Sper că e bine. N-am auzit să nu fie aşa.

— Dacă te poate ajuta cu ceva, află că cineva a trecut pe aici azi dimineaţă în timp ce eu eram plecat la Whitehall să discut cu amicii mei. A pretins că eu am telefonat la o curăţătorie, şi a plecat cu costumul pe care l-am purtat ieri, şi încă cu unul. Fireşte, se poate doar să-i fi picat cu tronc celălalt costum, sau poate are obiceiul să colecţioneze diferite costume ale domnilor care s-au întors recent din străinătate. Sau. Ei bine, probabil ai dumneata un „sau” de adăugat, nu?

— Se poate să fi căutat ceva.

— Da, aşa cred şi eu. Cineva căuta ceva. Am găsit totul aranjat frumos, cu grijă, nu cum îl lăsasem eu. Bun, căuta ceva. Ce căuta?

— Personal, nu sunt sigur, spuse încetişor Horsham. Mi-aş dori să fi fost. Se petrece ceva. Undeva. Fărâme din acest ceva răzbat la suprafaţă, ştiţi, ca la un pachet prost făcut. Se vede câte ceva ici, se vede câte ceva colo. 0 clipă crezi că o să se petreacă la Festivalul de la Beirut, iar în momentul următor crezi că se va desfăşura într-o localitate din America de Sud, ca apoi să primeşti o mică informaţie din S. U. A. Există nişte afaceri urâte care se coc în locuri diferite, punând la cale ceva. Poate ceva politic, poate ceva total diferit de politică. Poate fi vorba de bani. Îl cunoaşteţi pe domnul Robinson, nu-i aşa? Sau, mai degrabă, domnul Robinson vă cunoaşte, parcă aşa a spus.

— Robinson? Sir Stafford Nye reflectă. Robinson. Un nume englezesc drăguţ. Se uită la Horsham. O faţă mare, galbenă? Gras? În general cu nasul în probleme financiare? Şi, de asemenea, de partea îngerilor? Asta vrei să îmi spui?

— Nu ştiu ce-i cu îngerii, răspunse Henry Horsham. Nu o dată ne-a scos din găleată în ţara asta. Oamenii ca domnul Chetwynd nu se prea dau în vânt după el. Consideră că e prea scump, presupun. Domnul Chetwynd înclină să fie meschin. Ţine morţiş să facă economii acolo unde nu trebuie.

— Pe vremuri se spunea „sărac dar curat”, spuse gânditor sir Stafford Nye. Înţeleg că dumneata ai spune-o altfel. L-ai descris pe domnul Robinson al nostru ca scump dar cinstit. Sau să spunem cinstit dar scump? Oftă. Aş dori să-mi poţi spune în întregime despre ce e vorba. Iată, se pare că sunt amestecat în ceva, şi habar n-am în ce: Se uită încurajator la Horsham, dar acesta clătină din cap.

— Nimeni dintre noi nu ştie. Nu ştie nimic precis.

— Ce s-o fi crezând că am ascuns aici, de vine cineva şi cotrobăie în speranţa că o să-l găsească?

— Sincer să fiu, n-am nici cea mai mică idee, sir Stafford.

— Păcat, pentru că nici eu nu am.

— Din câte ştiţi, dumneavoastră nu aveţi nimic. Dar nu v-a dat nimeni ceva spre păstrare, sau să-l duceţi undeva, sau să aveţi grijă de el?R

— Absolut nimic. Dacă te referi la Mary Ann, ea a spus că vrea să-şi salveze viaţa, atâta tot.

— Şi afară de cazul în care apare un anunţ în ziarele de seară, i-aţi salvat viaţă.

— Se pare că-i sfârşitul capitolului, nu-i aşa? Păcat. Mi-ai stârnit curiozitatea. Tare aş vrea să ştiu ce o să se întâmple mai departe. Voi toţi păreţi foarte pesimişti.

— Sincer vorbind, suntem. În ţara asta lucrurile merg rău. E de mirare, aşadar, că suntem pesimişti?

— Ştiu ce vrei să spui. Uneori eu însumi mă întreb.

4. Cina cu Eric

— Te superi, bătrâne, dacă-ţi spun ceva? Întrebă Eric Pugh.

Sir Stafford Nye se uită la el. Îl cunoştea de foarte mulţi ani pe Eric Pugh. Nu erau prieteni apropiaţi. Bătrânul Eric

era un tip plicticos, sau cel puţin aşa considera sir Stafford. Pe de altă parte, însă, era credincios. Şi era genul de om care, deşi nu era amuzant, avea talentul de-a cunoaşte multe lucruri. Oamenii îi spuneau diferite chestii, iar el ţinea minte şi stoca lucrurile auzite. Uneori era în stare să vină cu o informaţie foarte utilă.

— Te-ai întors de la conferinţa din Malaya, nu-i aşa?

— Da, răspunse sir Stafford.

— A apărut ceva deosebit?

— A fost exact ca de obicei.

— Oh! Mă întrebam dacă. Ei bine, ştii tu ce vreau să spun. Dacă nu s-a întâmplat ceva care să fi adus pisica printre porumbei.

— La conferinţă? Nu, totul a fost dureros de previzibil. Toţi au spus exact ce te aşteptai să spună, doar că, din nefericire, au lungit pelteaua mai mult decât ţi-ai fi imaginat că e posibil. Nu ştiu de ce mă duc la chestiile astea.

Eric Pugh făcu două sau trei remarci plicticoase cu privire la ce puneau într-adevăr chinezii la cale.

— Nu cred că pun cu adevărat ceva la cale, spuse sir Stafford. Zvonurile obişnuite, ştii tu, despre bolile sărmanului Mao, şi cine complotează împotriva lui şi de ce.

— Şi ce se aude cu afacerea arabo-israeliană?

— Şi asta se desfăşoară conform planului. Planul lor, adică. Şi, oricum, ce treabă are asta cu Malayâ?

— Nu mă referem în mod deosebit la Mâlaya.

— Ai o mină cam întunecată, spuse sir Stafford. De unde tristeţea asta?

— Ei bine, tocmai mă întrebam dacă nu – ai să mă ierţi, nu-i aşa?

— Dacă n-ai făcut ceva să-ţi feşteleşti blazonul cumva.

— Eu? Întrebă sir Stafford, arătând extrem de surprins.

— Păi, ştii cum eşti, Staff. Îţi place să bagi câteodată lumea în sperieţi.

— În ultimul timp m-am purtat impecabil. Ce-ai auzit despre mine?

— Am auzit că a fost o problemă în legătură cu ceva ce s-a întâmplat în avion sau în drum spre casă.

— Zău? De la cine ai auzit?

— Ştii, m-am întâlnit cu bătrânul Cartison.

— Un tip groaznic de plicticos. Întotdeauna îşi imaginează lucruri care nu s-au întâmplat.

— Da, ştiu. Ştiu că aşa e. Dar el nu mi-a spus decât că unii sau alţii – Winterton, cel puţin – par să creadă că pui la cale ceva.

— Pun la cale? Aş vrea eu! spuse sir Stafford Nye.

— Undeva ia amploare un scandal de spionaj, şi el e niţel îngrijorat în privinţa anumitor oameni.

— Ce cred ei că sunt eu. Un al doilea Philby, sau ceva de genul ăsta?

— Uneori eşti foarte necugetat în ceea ce spui în glumele pe care le faci despre anumite lucruri.

— Câteodată mi-e foarte greu să mă abţin. Toţi aceşti politicieni, diplomaţi şi restul sunt al dracului de solemni. Îţi face plăcere să-i mai aţâţi din când în când

— Ai un simţ al umorului foarte deformat, băiete. Vorbesc serios. Uneori mă îngrijorezi. Vroiau să-ţi pună nişte întrebări cu privire la ce s-a întâmplat la întoarcere, dar se pare că s-au gândit că. Ei bine, că probabil n-ai să le spui adevărul.

— Ah, aşadar asta cred? Interesant. Cred că trebuie să aţâţ niţel treaba asta.

— Nu face nimic pripit.

— Trebuie să mă mai şi amuz câteodată.

— Ascultă, amice, doar nu vrei să-ţi distrugi cariera numai ca să-ţi satisfaci simţul umorului.

— Ajung rapid la concluzia că nimic nu e atât de plictisitor ca o carieră.

— Ştiu, ştiu. Întotdeauna eşti înclinat să adopţi punctul ăsta de vedere, şi din pricina asta nu ai până acum ce ţi s-ar

cuveni. Nu-mi place să te văd forţând nota.

— Mă comport cu o sobrietate şi o demnitate desăvârşite, te asigur, spuse sir Stafford Nye şi adăugă: Fruntea sus, Eric! Eşti un prieten bun, dar zău, nu mă simt vinovat că mă amuz şi mă joc.

Eric clătină cu îndoială din cap.

Era o seară superbă. Sir Stafford o luă spre casă prin Green Park. În Birdeage Walk, în timp ce traversa strada, o maşină trecu la câţiva centimetri de el. Sir Stafford era un om atletic. Dintr-un salt fu pe trotuar. Maşina dispăru în josul străzii. Sir Stafford intră la idei. O clipă ar fi jurat că maşina aceea încercase deliberat să-l calce. Un gând interesant. Mai întâi i-a fost scotocit apartamentul, iar acum el personal ar fi putut fi trimis pe lumea cealaltă. Probabil doar o coincidenţă. Şi totuşi, în cursul vieţii sale, din care o parte şi-o petrecuse în locuri şi peisaje sălbatice, nu o dată venise în contact cu pericolul. Cunoştea atingerea şi mirosul pericolului. Îl simţea. Îl simţea şi acum. Cineva, undeva, îl vâna. Dar de ce? Din ce motiv? Din câte ştia, nu se vârâse sub nici o formă în vreo încurcătură.

Intră în apartament şi aduna corespondenţa ce zăcea pe podea. Nu era mare lucru. Câteva note de plată şi un număr al revistei „Lifeboat”. Aruncă notele de plată pe birou şi desfăcu învelitoarea revistei. Dădu paginile fără prea mult interes, fiind încă absorbit de gândurile sale. Apoi degetele i se opriră brusc. Intre două pagini era lipit ceva. Ceva prins cu bandă adezivă. Se uită cu atenţie. Era paşaportul care i se returna în modul ăsta absolut neobişnuit. Desprinse banda şi se uită la el. Ultima ştampilă era ştampila de intrare pe aeroportul Heathrow din ziua precedentă. Aşadar, fata îi folosise paşaportul, ajungând în siguranţă înapoi, şi alesese calea asta de a i-l înapoia. Unde era ea acum? Tare ar fi vrut să ştie.

Se întrebă dacă avea s-o revadă vreodată. Cine era? Unde plecase şi de ce? Era ca atunci când aştepţi actul al doilea al piesei. Într-adevăr, considera că primul act nu fusese cine

ştie ce. Şi poate nici nu fusese primul act. Asistase doar la un prolog de moda veche. O fată care dorise în mod caraghios să se deghizeze şi să se dea ca fiind de gen masculin, care trecuse de controlul paşapoartelor la Heathrow fără să stârnească nici o bănuială şi care apoi dispăruse prin acea poartă în Londra. Nu, probabil nu avea s-o mai vadă. Asta îl supăra. „Dar de ce”, gândi el „de ce să vreau s-o revăd?” Nu era deosebit de atrăgătoare; nu era nimic. Nu, asta nu era chiar adevărat. Era ceva sau cineva, altfel fără nici o putere de convingere deosebită, fără nici o stimulare sexuală făţişă, fără nimic altceva decât rugămintea sinceră de a o ajuta, nu l-ar fi făcut să facă ce vroia ea. O rugăminte a unei fiinţe umane în faţa altei fiinţe umane pentru că, sau aşa lăsase ea să se înţeleagă, se pricepea la oameni şi recunoscuse în el omul dispus să-şi asume riscul de a ajuta altă fiinţă umană. Iar el îşi asumase riscul. Putea să îi pună orice în paharul cu bere. Dacă ea ar fi vrut-o, putea să fi fost găsit mort în sala de aşteptare a aeroportului. Iar dacă se pricepea la droguri, cum fără doar şi poate se pricepea, moartea lui ar fi trecut ca un atac de cord datorat altitudinii sau presurizării deficite, sau altor chestii de genul ăsta. Ei bine, de ce să se gândească la toată astea? Era puţin probabil s-o revadă, şi era supărat.

Da, era supărat, şi nu-i plăcea să fie supărat. Reflectă câteva minute asupra problemei. Apoi scrise un anunţ, pentru a fi repetat de trei ori, în trei zile consecutive. „Pasager spre Frankfurt. 3 Noiembrie. Rog luaţi legătura cu tovarăşul de călătorie spre Londra”. Atât şi nimic mai mult. Ea o să ia legătura, sau n-o s-o ia. Dacă anunţul îi va cădea sub ochi, va şti cine 1-a dat. Avusese paşaportul lui, îi ştia numele. S-ar putea să-l caute. S-ar putea să audă de ea. Probabil nu. Dacă nu, prologul ar rămâne un prolog, acea piesă slăbuţă într-un act care îi întâmpina pe spectatorii, ajunşi prea devreme la teatru şi îi distra până începea adevăratul spectacol al serii. Sistemul era foarte practicat în vremurile de dinainte de război. După toate

probabilităţile nu avea să mai audă de ea, iar unul din motive putea fi acela că ea îndeplinise ce avusese de îndeplinit la Londra şi acum părăsise din nou ţara, zburând spre Geneva, sau spre Orientul Mijlociu, sau spre Rusia, sau spre America de Sud, sau spre Statele Unite. „Dar de ce am inclus America de Sud?”, se întrebă sir Stafford. Trebuia să fie un motiv. Ea nu pomenise nimic de America de Sud. Nimeni nu pomenise de America de Sud. Adevărat, cu excepţia lui Horsham. Dar chiar şi Horsham menţionase America de Sud printre alte menţiuni.

În ziua următoare, în timp ce se întorcea încetişor spre casă după ce dăduse anunţul, în lungul aleii care traversa St. James Park ochii îi căzură pe florile de toamnă. La acea vreme crizantemele se îmbăţoşau maiestuoase, cu corolele lor de aur şi bronz. Mirosul lor ajungea slab până la el, un miros ca de capră, aşa i se păruse lui întotdeauna, care îi amintea de dealurile din Grecia. Trebuia să nu uite să stea cu ochii pe coloana anunţurilor personale. Nu încă. Trebuia să treacă cel puţin două sau trei zile până să apară anunţul, şi până să primească vreun răspuns mai trecea ceva timp. Dacă avea să existe vreun răspuns, nu trebuia să-l scape pentru că, în definitiv, era enervant să nu ştii, să n-ai nici o idee despre toate astea.

Încercă să-şi amintească nu fata de la aeroport ci chipul sorei sale Pamela. Era mult de când murise. O ţinea minte. Fireşte că o ţinea minte, dar nu prea reuşea să-şi amintească faţa ei. Îl enerva că nu era în stare s-o facă. Se oprise tocmai când era pe punctul de a traversa strada. Nu era deloc trafic, în afara unei maşini care dănţuia uşurel, cu aerul solemn al unei matroane plictisite. O maşină veche, gândi el. O limuzină Daimler, demodată. Dădu din umeri. De ce-o fi stând aici ca prostul, pierdut în gânduri?

Făcu un pas să traverseze şi, pe neaşteptate, cu o vigoare surprinzătoare, limuzina matroană acceleră. Acceleră cu o viteză uluitoare. Se repezi spre el cu atâta rapiditate că

abia apucă să facă un salt pe trotuarul celălalt. Maşina dispăru ca un fulger, dând colţul.

„Măi să fie!” – îşi zise sir Stafford, stau şi mă întreb. Ar putea exista cineva care nu mă place? Cineva care nu mă scapă din ochi şi mă urmăreşte când mă întorc spre casă, aşteptând o ocazie?”

Colonelul Pikeaway, cu tonajul revărsat în scaunul din cămăruţa din Bloomsbury unde stătea de la zece dimineaţa până la cinci după-amiaza, cu o scurtă pauză pentru masă, era înconjurat ca de obicei de un nor gros de fum de ţigară; aşa cum şedea, cu ochii închişi, doar un clipit ocazional demonstra că e treaz şi nu doarme. Rareori îşi înălţa capul. Cineva spusese că arăta ca rezultatul încrucişării dintre un Buddha antic şi o uriaşă broască albastră, şi poate doar cu o tuşă sinistră luată de la un hipopotam de vreunul din strămoşii săi.

Bâzâitul blând al interfonului de pe birou îl trezi. Clipi de trei ori şi deschise ochii. Întinse o mână obosită şi ridică receptorul.

— Da, spuse el.

Se auzi glasul secretarei.

— A sosit ministrul şi vrea să vă vadă.

— Care ministru?

— Sir George Packham. Să-l aduc la dumneavoastră?

— Presupun că se aşteptă să fie condus imediat.

Subsecretarii sunt mai băţoşi ca secretarii de stat. Miniştrii ăştia au pretenţia să fie introduşi oricând şi să le cânte toată lumea în strună.

Sir George Packham fu introdus. Tuşi şi strănută. Majoritatea oamenilor o făcea. Ferestrele cămăruţei erau închise ermetic. Colonelul Pickeaway se lăsă pe spate în scaun, acoperit tot de scrum de ţigară. Aerul era aproape irespirabil, iar în cercurile oficiale încăperea era cunoscută ca „micul bordei”.

— Ah, dragul meu coleg! Rosti sir George, cu un aer vioi şi vesel care nu se potrivea nicicum cu înfăţişarea sa ascetică

şi tristă. A trecut mult de când nu ne-am văzut.
— Ia loc, dar ia loc, te rog. O ţigară?
Sir George se cutremură uşor.
— Nu, mulţumesc. Mulţumesc mult.
Se uită insistent la fereastră. Colonelul Pikeaway nu luă în seamă aluzia. Sir George îşi drese glasul şi tuşi din nou înainte de a vorbi.
— Ăă. Cred că Horsham a venit la dumneata, nu?
— Da, a venit şi şi-a spus poezia, răspunse colonelul Pikeaway, închizând încetişor ochii iar.
— Mă gândeam că asta e cea mai bună cale. Adică, să vină la dumneata. Este extrem de important să nu se răspândească în tot locul.
— Ah, dar o vor face, nu-i aşa?
— Poftim?
— O vor face.
— Nu ştiu cât. Ăă. Cât cunoşti dumneata despre ultima afacere.
— Aici ştim tot, spuse colonelul Pikeaway. Pentru asta suntem puşi.
— Oh, da,… Da, sigur. Despre sir S. N. Ştii la cine mă refer?
— Recent pasager de la Frankfurt, răspunse colonelul Pikeaway.
— O afacere absolut extraordinară. Absolut extraordinară. Stai şi te întrebi. Chiar că nu ştii, nu poţi să începi să-ţi imaginezi.
Colonelul Pikeaway asculta cu amabilitate.
— Ce ar trebui să crezi? Continuă sir George. Dumneata îl cunoşti personal?
— L-am întâlnit o dată sau de două ori, spuse colonelul Pikeaway.
— Nu poţi să nu te întrebi.
Colonelul îşi înăbuşi cu greu un căscat. Era cam plictisit de întrebările, cugetările şi închipuirile lui sir George. Oricum avea o părere proastă despre procesul gândirii lui sir

George. Un om precaut, un om pe care te puteai baza că îşi conduce departamentul într-o manieră precaută. Nu avea un intelect sclipitor. Poate că era mai bine aşa, gândi colonelul Pikeaway. În tot cazul, cei care cugetă şi se întrebă şi nu sunt prea fermi prezintă o siguranţă rezonabilă în locurile în care i-au pus Dumnezeu şi alegătorii.

— Nu poţi să uiţi întrutotul deziluzia pe care am suferit-o în trecut, continuă sir George.

Colonelul Pikeaway zâmbi amabil.

— Charleston, Conway şi Courtland, spuse el. Absolut de încredere, cercetaţi şi aprobaţi. Toţi începând cu C, toţi necinstiţi cât încape.

— Uneori mă întreb dacă putem avea încredere în cineva, spuse nefericit sir George.

— E simplu, nu puteţi.

— Să-l luăm de pildă pe Stafford Nye. De familie bună, familie excelentă, i-am cunoscut pe tatăl şi pe bunicul lui.

— De multe ori în a treia generaţie se produce o alunecare.

Remarca nu-l ajută pe sir George.

— Nu pot să nu mă îndoiesc. Vreau să spun, uneori chiar nu pare serios.

— Când eram tânăr, am luat două nepoate să vadă castelele de la Loira, spuse pe neaşteptate colonelul Pikeaway. Un om pescuia pe mal. Aveam şi eu undiţa la mine. El mi-a spus: „Vous n'ętes pas un pęcheur sérieux? Vous avez des femmes avec vous”.

— Vrei să spui că dumneata crezi că sir Stafford.?

— Nu, nu, niciodată nu s-a prea încurcat cu femeile. Problema lui e ironia. Îi place să şocheze lumea. Nu se poate abţine să n-o lase cu gura căscată.

— Nu-i un lucru chiar bun, nu-i aşa?

— De ce nu? E mult mai bine să-ţi placă să faci o glumă bună decât să ai vreo afacere cu un trădător.

— Măcar de-am simţi că e cu adevărat serios. Dumneata ce spui. Care-i părerea dumitale personală?

Colonelul Pikeaway zâmbi amabil.

— În locul dumitale, nu mi-aş face probleme, spuse el.

Sir Stafford Nye împinse în lături ceaşca de cafea. Luă ziarul, îşi aruncă privirea asupra titlurilor, apoi se opri la pagina cu anunţuri personale. Se făceau şapte zile de când urmărea această pagină. Era dezamăgit, dar nu surprins. De ce naiba s-ar fi aşteptat să găsească un răspuns? Îşi coborî încet privirea peste amalgamul de ciudăţenii care făcea ca pagina asta să-i pară atât de fascinantă. Nici nu erau chiar atât de personale. Mai mult de jumătate din anunţuri erau oferte deghizate de vânzare sau cumpărare. Probabil că ar fi trebuit să fie puse sub un alt titlu, dar ele fuseseră inserate aici, considerându-se că aşa era mai probabil să atragă ochiul. Printre ele erau câteva de-a dreptul nostime.

„Tânăr care refuză să muncească din greu şi căruia i-ar plăcea o viaţă uşoară, ar fi bucuros să preia o slujbă care să i se potrivească.” „Fată doreşte să călătorească în Cambodgia. Refuză să aibă grijă de copii”.

„Armă de foc folosită la Waterloo. Aştept oferte.” „Haină de blană superbă. Vând urgent. Proprietara pleacă în străinătate.” „O cunoaşteţi pe Jenny Capstan? Prăjiturile ei sunt grozave. Poftiţi în Lizzard Street 14, S. W. 3.”

O clipă, degetul lui sir Stafford Nye făcu un popas. Jenny Capstan. Îi plăcea numele. Exista vreo Lizzard Street? Presupuse că da, deşi el nu auzise niciodată de ea. Oftă şi degetul începu să-i coboare din nou în josul coloanei şi aproape imediat se opri iarăşi.

„Pasager spre Frankfurt, joi 11 Nov., Hungerford Bridge 7:20.”

Joi, 11 noiembrie. Asta era. Da, asta era azi. Sir Stafford Nye se lasă pe speteaza scaunului şi mai bău o gură de cafea. Era emoţionat, stimulat. Hungerford. Hungerford Bridge. Se ridică şi se duse în chicinetă. Doamna Worrit tăia

cartofi pentru prăjit şi îi arunca într-un vas cu apă. Îşi ridică privirea, uşor surprinsă.

— Doriţi ceva, domnule?

— Da. Dacă ţi-ar spune cineva Hungerford Bridge, unde te-ai duce?

— Unde m-aş duce? Doamna Worrit reflectă. Adică, dacă aş vrea să mă duc, nu?

— Poţi s-o iei şi aşa.

— Păi, presupun că m-aş duce la Hungerford Bridge, nu-i aşa?

— Vrei să spui că te-ai duce la Hungerford din Berkshire?

— Unde e asta? Întrebă doamna Worrit.

— La opt mile de Newbury.

— Am auzit de Newbury. Anul trecut, bătrânul meu a pariat acolo pe un cal şi a câştigat.

— Aşadar te-ai duce la Hungerford din apropiere de Newbury?

— Nu, fireşte că nu m-aş duce, spuse doamna Worrit. De ce să bat atâta drum? M-aş duce la Hungerford Bridge, se-nţelege.

— Adică.?

— Adică lângă Charing Cross. Ştiţi unde este. Peste Tamisa.

— Da, spuse sir Stafford. Da, ştiu foarte bine unde e. Mulţumesc, doamnă Worrit.

Îşi zise că parcă dăduse cu banul. Un anunţ într-un ziar de dimineaţă din Londra însemna Hungerford Railway Bridge din Londra. De aceea, era de presupus că la asta se referise cel care dăduse anunţul, deşi sir Stafford Nye nu era prea sigur cine anume era cel care-l dăduse. Din scurta lui experienţă cu ea, remarcase că fata avea idei originale. Nu era de aşteptat să-ţi răspundă normal. Şi totuşi, ce altceva se putea face? În plus, probabil că existau mai multe Hungerford şi era posibil ca să aibă şi ele poduri, în diferite părţi din Anglia. Dar astăzi, ei bine, astăzi avea să vadă el ce şi cum.

Era o seară rece, vântoasă, cu rafale de ploaie măruntă. Sir Stafford Nye îşi ridică gulerul trenciului şi înaintă. Nu era prima dată când traversa Hungerford Bridge, dar niciodată nu i se păruse o plimbare pe care s-o faci de plăcere. Dedesubt era fluviul, iar pe pod multe siluete grăbite îşi croiau drum prin vânt ca şi el. Trendurile lor se umflau ca nişte paraşute, pălăriile erau bine trase pe ochi, şi la fiecare ghiceai dorinţa nerăbdătoare de a ajunge acasă cât mai repede şi a lăsa în urmă vântul şi ploaia. Era greu să recunoşti pe cineva în mulţimea grăbită, gândi sir Stafford. Şapte douăzeci. Nu era deloc un moment bun de ales pentru vreun gen de rendezvous. Poate era Hungerford Bridge din Berkshire. Oricum, părea foarte ciudat.

Se strădui să înainteze. Păstra un pas regulat, nedepăşindu-i pe cei din faţa sa, neîmbrâncindu-i pe cei care veneau din direcţia opusă. Mergea destul de repede ca să nu fie depăşit de cei din spate, deşi, dacă doreau, îl puteau depăşi. O glumă, probabil, gândi sir Stafford. Numai că nu era o glumă de-o lui, ci a altcuiva.

Şi în plus. N-ar fi zis că era genul ei de umor. Siluete grăbite trecură din nou pe lângă el, împingându-l uşor într-o parte. Din faţă venea cu greu o femeie în fulgarin. Se ciocni de el, alunecă, şi căzu în genunchi. O ajută să se ridice.

— Aţi păţit ceva?

— Nu, mulţumesc.

Se grăbi mai departe, dar, în timp ce trecea pe lângă el, mâna ei udă, de care o ţinuse când o ridicase, îi strecură ceva în palmă, închizându-i pumnul. Apoi dispăru în spatele lui, amestecându-se în mulţime. Stafford Nye îşi continuă drumul. N-o putea ajunge din urmă. Nici ea nu dorea să fie ajunsă. Sir Stafford înainta strângând cu putere ceva în mână. Şi astfel, după un drum chinuit, ajunse la capătul podului, în Surrey.

Câteva minute mai târziu se afla într-o cafenea micuţă, comandând o cafea. Era singur la masă. Abia atunci se uită la ce avea în mână. Era un plic foarte subţire, dintr-un material impermeabil, parcă muşama. Înăuntru era un plic alb, ieftin. Îl deschise şi pe acesta. Conţinutul îl miră. Era un bilet.

Un bilet pentru Festival Hall, pentru seara următoare.

5. Motiv wagnerian.

Sir Stafford se tolăni mai bine în fotoliu şi ascultă ciocănitul insistent al nibelungilor, cu care începuse programul. Deşi îi plăcea creaţia wagneriană, Siegfried nu era nicicum opera lui favorită dintre cele ce compuneau Inelul. Cele două preferate erau Rheingold şi Gotterdămmerung. Muzica tânărului Siegfried ascultând cântecul păsărilor îl enervase întotdeauna în loc să-l umple de satisfacţie melodică. Poate să fi fost din cauză că în zilele tinereţii fusese la un spectacol de operă în Můnchen susţinut de un tenor magnific, din păcate de proporţii supermagnifice, şi era prea tânăr ca să poată separa bucuria muzicii de imaginea caraghioasă a unui tânăr Siegfried de-o tinereţe mai mult ca îndoielnică. Vederea unui tenor supraponderal rostogolindu-se pe podea într-un acces copilăresc îl revoltase. În plus, nu era cine şti ce sensibil la ciripitul păsărelelor şi la murmurul izvoarelor. Nu, lui să-i dai în fiecare zi Fecioarele de pe Rin, deşi la Můnchen chiar şi Fecioarele de pe Rin din acea vreme fuseseră de proporţii considerabile. Dar asta conta mai puţin. Purtat de susurul melodic al apei şi de veselul cântec impersonal, nu se oprise asupra aprecierii vizuale a problemei.

Din când în când se uita în jur, ca din întâmplare. Îşi ocupase foarte devreme locul. Sala era plină, ca de obicei. Veni pauza.

Sir Stafford se ridică şi se uită în jur. Locul de lângă el rămăsese gol. Cineva care se presupunea că trebuia să ajungă, nu ajunsese. Acesta să fi fost răspunsul, sau acel

cineva ajunsese prea târziu şi nu i se mai permisese accesul în sală, o practică încă în vigoare atunci când se asculta muzică wagneriană?

Ieşi, făcu câţiva paşi, bău o ceaşcă de cafea, fumă o ţigară, şi se întoarse când soneria anunţă începerea următorului act. De data asta, în timp ce se apropia, văzu că locul de lângă el era ocupat. Surescitarea îi reveni imediat. Îşi ocupă şi el locul. Da, era femeia din sala de aşteptare a aeroportului din Frankfurt. Nu se uită la el; privea drept înainte. Linia profilului ei era clară şi pură, cum şi-o amintea.

Tânăra îşi întoarse uşor capul, şi privirea ei trecu peste el, fără însă să-l recunoască. Înţelese aluzia. Nerecunoaşterea aceea spunea totul. Această întâlnire nu avea să fie recunoscută în caz de ceva. Becurile începură să pălească. Femeia de lângă el se întoarse.

— Scuzaţi-mă, pot să mă uit pe programul dumneavoastră? Mă tem că al meu mi-a căzut când am venit să-mi ocup locul.

— Desigur, spuse el.

Îi întinse programul şi ea îl luă, îl deschise şi studie repertoriul. Luminile păliră mai mult. Începu partea a doua a spectacolului, cu uvertura la Lohengrin. La sfârşitul uverturii, femeia îi înapoie programul cu câteva vorbe de mulţumire.

— Vă mulţumesc foarte mult. Aţi fost foarte amabil.

Următoarea bucată muzicală fu Murmurul pădurii din Siegried. Consultă şi el programul. În acel moment, observă în josul paginii ceva scris uşor. Nu încercă să descifreze acum ce scria. Nici n-ar fi avut destulă lumină. Se mulţumi să închidă programul şi să-l ţină în mână. Era absolut sigur că nu avusese nimic scris acolo. Adică în programul lui. Probabil că ea avusese propriul ei program împăturit în poşetă, cu un mesaj deja scris, gata să i-l paseze. I se părea că acea atmosferă de discreţie, de pericol, dăinuia încă. Mai întâi întâlnirea de pe Hungerford Bridge şi plicul cu biletul

îndesat în mâna lui, iar acum femeia tăcută care stătea lângă el. Îşi aruncă de câteva ori privirea asupra ei, o privire rapidă, neglijentă, pe care i-o arunci străinului. Care stă lângă tine. Femeia stătea tolănită în scaunul ei. Purta o rochie foarte decoltată de crepe-de-Chine negru, iar la gât avea un colier antic din metal răsucit. Părul negru era tuns scurt, luând forma capului. Nu se uită la el şi nu-i întoarse nici o privire. Sir Stafford se întrebă de ce. Era cineva la Festival Hali care o urmărea. Sau îl urmărea? Cineva care vroia să vadă dacă se uitau unul la altul sau îşi vorbeau? Era de presupus că trebuie că era, sau cel puţin exista această posibilitate. Ea răspunsese apelului lui din ziar. Să se mulţumească şi cu atât. E drept, curiozitatea lui nu era nici pe departe satisfăcută, dar cel puţin ştia că Daphne Theodofanous – alias Mary Ann – era aici, în Londra. Existau posibilităţi viitoare ca să afle mai multe despre ceea ce se pusese în mişcare. Dar planul de bătaie trebuia lăsat pe seama ei. Trebuia să se lase condus de ea. Aşa cum i se supusese pe aeroport aşa avea să i se supună şi acum, şi – hai s-o recunoască – viaţa îi devenise brusc mai interesantă! Oricum, era ceva mai bun decât conferinţele plictisitoare din viaţa politică. Oare chiar încercase o maşină să-l calce seara trecută? Considera că da Două atentate – nu doar unul. Era destul de uşor să-ţi închipui că eşti ţinta unui atac, oamenii conduc atât de nesăbuit în ziua de azi încât îţi puteai imagina uşor o premeditare acolo unde, de fapt, nu era. Îşi împături programul, fără să se mai uite încă o dată la el. Muzica ajunse la final. Femeia de lângă el vorbi. Nu întoarse capul, şi nu păru să i se adreseze lui, dar vorbi tare, cu un mic suspin între cuvinte, ca şi cum vorbea cu ea însăşi, sau poate cu vecinul din partea cealaltă.

— Tânărul Siegfried, spuse, şi oftă din nou.

Programul se sfârşi cu marşul din Die Meistersinger. După aplauzele entuziaste, lumea începu să-şi părăsească locurile. Aşteptă să vadă dacă îi dă vreo indicaţie, dar ea nu-

i dădu. Îşi luă mantoul, ieşi din rândul de scaune şi, cu un pas uşor accelerat, se îndepărtă şi dispăru în mulţime.

Stafford Nye ajunse la maşină şi, suindu-se la volan, se îndreptă spre casă. Ajuns aici, întinse programul pe birou şi îl examină cu atenţie, punându-şi mai întâi cafeaua la fiert.

Programul era dezamăgitor, în cazul cel mai bun. Înăuntru nu părea să fie nici un mesaj. Doar pe o pagină, sub repertoriu, erau semnele făcute cu creionul pe care le observase vag. Dar nu erau cuvinte sau litere, nici măcar cifre. Păreau doar nişte note muzicale. Era ca şi cum cineva ar fi scris o frază muzicală cu un creion întrucâtva nepotrivit. Lui sir Stafford îi trecu o clipă prin minte că s-ar putea să fie un mesaj secret ce urma să devină vizibil la căldură. Cu gingăşie şi destul de ruşinat de imaginaţia-i melodramatică, îl ţinu spre radiatorul electric, dar nu apăru nimic. Oftând, se întoarse cu programul la masa de scris. Se simţea pe drept furios. Toată aiureala asta, cu întâlnirea pe un pod bătut de vânt şi ploaie, şi concertul ascultat lângă o femeie căreia îl ardeau buzele să-i pună zeci de întrebări. Ei bine, ca să ce? Care era sfârşitul? Cu ce se alesese? Cu nimic. Totuşi, ea venise. Dar de ce? Dacă nu vroia să-i vorbească, să stabilească alt aranjament cu el, de ce mai venise?

Se uită fără rost prin casă şi dădu cu ochii de raftul din bibliotecă rezervat romanelor poliţiste şi lucrărilor de science fiction; clătină din cap. Ficţiunea, gândi el, era mult superioară vieţii reale. Cadavre, telefoane misterioase, spioane străine frumoase! Totuşi, se putea ca această doamnă alunecoasă să nu-şi fi terminat treaba cu el. Data viitoare, îşi zise el, o să facă el aranjamentele aşa cum vroia el. Jocul pe care-l juca ea, putea fi jucat şi în doi.

Mai bău o ceaşcă de cafea şi se duse la fereastră. Mai avea încă în mână programul. În timp ce se uită la strada de dedesubt, ochii îi căzură pe pagina deschisă şi începu să fredoneze în gând, aproape inconştient. Avea o bună ureche muzicală şi putea fredona foarte uşor notele desenate. În

timp ce le fredona, îi sunară vag familiare. Începu să fredoneze cu glas tare. Ce era? Tum, tum, tum tum ti-tum. Tum. Tum. Da, foarte cunoscut.

Începu să-şi deschidă scrisorile.

Erau cât se poate de neinteresante. Două invitaţii, una de la Ambasada americană, alta de la lady Arthelhampton, un spectacol de caritate la care avea să participe şi Casa regală, fapt pentru care se sugera că cinci guinee nu era o sumă exorbitantă ca să-ţi procuri un bilet. Le aruncă uşurel la o parte. Se îndoia foarte că ar fi dorit să accepte vreuna din ele. Se hotărî ca, în loc să rămână în Londra, să plece fără întârziere să-şi vadă mătuşa, aşa cum promisese. Ţinea mult la mătuşa Mâtilda, deşi n-o vizita prea des. Locuia la ţară, într-un apartament reamenajat în aripa unui mare conac în stil georgian, pe care îl moştenise de la bunicul lui. Avea o cameră de zi mare, minunat proporţionată, o sufragerie mică, ovală, două dormitoare pentru oaspeţi, un dormitor mare şi confortabil pentru ea însăşi, cu o baie adiacentă, şi o locuinţă adecvată pentru o însoţitoare răbdătoare cu care îşi împărţea viaţa de zi cu zi. Restul personalului casnic era bine înzestrat şi adăpostit. Stafford Nye ţinea mult la locul acela, unde îşi petrecuse pe vremuri vacanţele. Acolo locuise cel mai în vârstă dintre unchii lui, cu soţia şi cei doi copii. Da, pe vremea aceea fusese un loc frumos. Avuseseră şi bani, şi personal suficient ca să-l întreţină. Pe atunci nu dăduse prea mare atenţie tablourilor de familie şi picturilor din casă. Mostre supradimensionate de artă victoriană ocupau locul de onoare şi dominau pereţii, dar existau şi alţi maeştri dintr-o perioadă mai veche. Da, erau câteva tablouri foarte bune. Un Raeburn, două tablouri de Lawrence, un Gainsborough, un Lely, şi două pânze cam dubioase de Van Dyk. Mai erau şi două tablouri de Turner. Unele fuseseră vândute în perioadele de strâmtoare financiară. Încă îi mai plăcea, de câte ori se ducea în vizită acolo, să se plimbe prin casă şi să studieze tablourile familiei.

Mătuşa Matilda era o adevărată moară stricată, dar întotdeauna se bucura de vizitele lui. Ţinea la ea, era drept, dar nu prea ştia de unde-i venise dorinţa bruscă s-o viziteze acum. Şi ce anume îi adusese în minte portretele de familie? Să fi fost din cauză că acolo exista un portret al surorii sale Pamela, făcut de unul din pictorii de frunte în urmă cu douăzeci de ani? I-ar fi plăcut să se uite mai îndeaproape la el. Să vadă cât de mare era asemănarea între străina care îi tulburase viaţa de-o manieră de-a dreptul revoltătoare şi sora lui.

Luă din noii programul şi, oarecum iritat, începu să fredoneze notele desenate. Tum, tum, ti-tum. Atunci îşi dădu seama că ştia ce era. Era tema din Siegfried. Cornul lui Siegfried. Motivul tânărului Siegfried. Asta rostise ea la concert. Aparent nu lui, aparent nimănui. Dar fusese un mesaj care n-ar fi însemnat nimic pentru cei din jur, întrucât părea să se refere la muzica ce tocmai se cânta. Iar tema fusese scrisă pe programul lui tot în termeni muzicali. Tânărul Siegfried. Trebuia să însemne ceva. Ei bine, poate avea să se prindă mai târziu. Tânărul Siegfried. Ce dracu însemna asta? De ce şi cum şi când şi ce? Caraghios! Atâtea cuyinte interogative!

Îi dădu telefon mătuşii Matilda.

— Dar desigur, Staffy dragă, va fi o încântare să te ştiu aici! Ia trenul de patru jumătate. Merge încă, să ştii, dar ajunge aici după o oră şi jumătate. Şi pleacă mai târziu din Paddington – cinci şi un sfert. Îmi închipui că asta înţeleg ei prin îmbunătăţirea reţelei feroviare. Opreşte în câteva dintre cele mai absurde gări de pe traseu. Perfect. La King's Marston te va aşetpta Horace.

— Aşadar, mai e încă acolo?

— Fireşte că mai e aici.

— Bănuiam.

Horace, pe vremuri grăjdar, apoi vizitiu, supravieţuise ca şofer şi se părea că încă supravieţuia. „Trebuie să aibă pe puţin optzeci de ani”, îşi spuse zâmbind sir Stafford.

6. Portretul unei doamne

— Arăţi foarte bine aşa bronzat, dragă, spuse mătuşa Matilda cercetându-l admirativ. Asta-i Malaya, presupun. În Malaya te-ai dus, parcă. Sau în Siam sau Thailanda? Toate locurile astea îşi schimbă numele şi zău dacă te mai descurci. Oricum, n-a fost Vietnam, nu-i aşa? Ştii, nu-mi place deloc cum sună Vietnam. Toate sunt foarte încurcate, Vietnamul de Nord şi Vietnamul de Sud şi Viet-Cong şi Viet-care-o-mai fi şi celălalt şi toate vor să se bată între ele şi nimeni nu vrea să se oprească. Nu vor să meargă la Paris sau unde s-o ţine treaba asta şi să se aşeze, la masă ca să discute ca oamenii de bun simţ. Zău, dragă, nu crezi că – m-am tot gândit la asta şi am găsit că ar fi o soluţie foarte drăguţă – s-ar putea face o mulţime de terenuri de fotbal unde să se ducă toţi şi să se bata între ei, dar cu arme mai puţin mortale? Nu cu substanţa aia scârboasă care ia foc, palm sau cum i s-o zice, ştii tu. Doar să se pocnească între ei, şi să-şi dea pumni, şi tot tacâmul. Le-ar plăcea, tuturor le-ar plăcea, şi s-ar putea institui şi o taxă de intrare să vină lumea să se uite la ei cum se bumbăcesc. Am ajuns cu adevărat să cred că nu înţelegem să le dăm oamenilor lucrurile pe care chiar le vor.

— Cred că ideea dumitale e grozavă, mătuşă Matilda, spuse sir Stafford sărutându-i obrazul rozaliu şi zbârcit, plăcut parfumat. Cum te mai simţi?

— Păi, sunt bătrână, răspunse lady Matilda Cleckheaton. Da, sunt bătrână. Fireşte că tu nu ştii ce înseamnă să fii bătrân. Dacă nu-i una, e alta. Reumatism sau artrită sau niţică astmă scârboasă, sau te doare în gât, sau îţi scrânteşti o gleznă. Întotdeauna e ceva, să ştii. Nimic foarte important. Dar este. De ce ai venit să mă vezi, dragă?

Francheţea întrebării îl luă prin surprindere pe sir Stafford.

— De obicei când mă întorc din străinătate vin să te văd.

— Va trebui să vii un scaun mai aproape, spuse mătuşa Matilda. Sunt niţel mai surdă decât m-ai văzut ultima oară.

Arăţi altfel. De ce arăţi altfel?
— Pentru că sunt mai ars de soare. Dumneata ai spus-o.
— Prostii, nu mă refer deloc la asta. Să nu-mi spui că, în sfârşit, e vorba de-o fată.
— O fată?
— Ei bine, întotdeauna am considerat că s-ar putea să fie una într-o bună zi. Necazul e că ai prea mult simţ al umorului.
— De ce ai crede asta?
— Păi, aşa gândeşte lumea despre tine. Oh, ba da, o gândeşte. Şi mai spun că simţul umorului îţi stă în calea carierei. Ştii, tot timpul vii în contact cu oamenii ăia, diplomaţi şi politicieni. Şi cu toate partidele alea diferite. Zău, cred că e o prostie să ai prea multe partide. În primul rând, groaznicii, înspăimântătorii de laburişti. Îşi ridică în vânt nasul conservator. Vai, când eram fată, nu exista aşa ceva, un Partid Laburist. Nimeni n-ar fi ştiut ce înseamnă asta. Ar fi spus „prostii!”. Păcat că, într-adevăr, n-au fost „prostii”. Şi, fireşte, mai sunt şi liberalii, dar ei sunt teribil de tineri şi neexperimentaţi. Apoi mai sunt torii, sau cum îşi spun din nou acum, conservatorii.
— Şi care-i problema cu conservatorii? Întrebă sir Stafford, zâmbind uşor.
— Prea multe femei serioase. Le lipseşte veselia, să ştii.
— Oh, păi în ziua de azi nici un partid politic nu se dă în vânt după veselie.
— Chiar aşa, spuse mătuşa Matilda. Or tocmai aici greşeşti tu. Tu vrei să mai înveseleşti lucrurile, vrei puţină veselie, şi te amuzi pe seama oamenilor, şi fireşte că lor nu le place. Ei spun la fel ca omul din povestea cu pescuitul: „Ce n'est pas un gargon sérieux”.
Sir Stafford Nye râse. Ochii i se plimbau în jurul camerei.
— La ce te uiţi? Întrebă mătuşa Matilda.
— La tablourile dumitale.
— Doar nu vrei să le vând, nu-i aşa? În ziua de azi toată lumea pare să-şi vândă tablourile. Îl ştii pe bătrânul lord

Grampion. Şi-a vândut Turnerii, precum şi unii din strămoşi. Şi Geoffrey Gouldman. Toţi caii ăia frumoşi ai lui. De Stubbs, nu-i aşa? Ceva în genul ăsta. Vai, ce preţuri se pot obţine! Dar eu nu vreau să-mi vând tablourile, îmi plac. Majoritatea celor din camera asta sunt cu adevărat valoroase că sunt ale strămoşilor. Ştiu că în ziua de azi nimeni nu mai vrea strămoşi, dar eu sunt de modă vechea. Îmi plac strămoşii. Strămoşii mei, adică. La ce te uiţi? Pamela?

— Da. Mă gândeam la ea zilele trecute.

— Uimitor cât de bine semănaţi. Adică, nu e ca şi cum aţi fi fost gemeni, deşi se spune că gemenii de sexe diferite, chiar dacă sunt gemeni, nu pot fi identificaţi dacă ştii ce vreau să spun.

— Aşadar, Shakespeare trebuie să fi făcut o greşeală în privinţa Violei şi a lui Sebastian.

— Ei bine, surorile şi fraţii obişnuiţi pot semăna, nu-i aşa? Tu şi Pamela semănaţi foarte binE. La prima vedere, vreau să spun.

— Nu şi în alte privinţe? Nu crezi că semănăm la caracter?

— Nu, câtuşi de puţin. Asta-i partea amuzantă. Dar, fireşte, tu şi Pamela aveţi ceea ce numesc eu o faţă de familie. Nu o faţă Nye. Mă refer la faţa Baldwen White.

Sir Stafford Nye nu fusese niciodată în stare să o contrazică atunci când era vorba de o problemă de genealogie.

— Întotdeauna am considerat că tu şi Pamela vă aruncaţi în partea Alexei, continuă ea.

— Cine a fost Alexa?

— Stră-stră – cred că mai e o stră-străbunica ta. Unguroaică. Contesa sau baroneasă, sau aşa ceva. Stră-stră-străbunicul tău s-a îndrăgostit de ea când era la Viena, la ambasadă. Da, unguroaică. Asta era. În plus, foarte sportivă. Sunt sportive, să ştii, unguroaicele. Vâna călare cu câini de vânătoare, călărea grozav.

— E şi ea în galeria familiei?

— E pe primul palier în capătul scărilor, puţin la dreapta.

— Trebuie să mă duc să mă uit la ea, când mă duc la culcare.

— De ce nu te duci acum, şi pe urmă să vii înapoi şi să vorbim despre ea?

— Mă duc, dacă vrei. Îi zâmbi.

Ieşi repede din cameră şi o luă pe scări. Da, avea ochiul ager, bătrâna Matilda. Ăsta era chipul. Ăsta era chipul pe care îl văzuse şi pe care şi-l amintea. Nu pentru asemănarea lui cu el, nici chiar pentru asemănarea lui cu Pamela. O fată chipeşă adusă acasă de stră-stră-străbunicul lui ambasador. Avusese înjur de douăzeci de ani pe atunci. Venise aici şi fusese foarte elevată, şi călărise magnific şi dansase divin, şi bărbaţii se îndrăgostiseră de ea. Dar, după cum întotdeauna se spusese, îi fusese credincioasă stră-stră-străbunicului, un membru foarte serios şi sobru al serviciului diplomatic. Plecase cu el la ambasade în străinătate şi se întorsese aici, şi avusese copii. Trei sau patru, parcă. Printrunul din aceşti copii îi moşteniseră el şi Pamela chipul, nasul, poziţia capului. Se întrebă dacă tânăra care îi pusese drogul în bere şi îl forţase să-i împrumute pelerina şi se descrisese ca fiind în pericol de moarte n-ar putea fi o verişoară de-a cincea sau de-a şasea înlăturată, o descendentă a femeii din tabloul la care se uita. Ei bine, era posibil. Probabil că erau de aceeaşi naţionalitate. În orice caz, chipurile lor semănau foarte mult. Aceeaşi poziţie dreaptă, acelaşi profil, acelaşi nas subţire, uşor acvilin. Şi chiar şi acelaşi aer.

— Se potriveşte? Întrebă lady Matilda când nepotul său reveni în salonul alb, cum obişnuia ea să-l numească. Interesant chip, nu-i aşa?

— Da, şi foarte arătos.

— E mult mai bine să fii interesant decât arătos. Dar n-ai fost în Ungaria sau Austria, nu? Nu aveai cum să întâlneşti în Malaya pe cineva ca ea. N-ar fi stat la vreo masă făcându-şi mici însemnări sau corectând discursuri, sau altceva de genul ăsta. Din cât se povesteşte, era o făptură sălbatică,

neînfrânată. Maniere încântătoare şi tot tacâmul, dar sălbatică. Sălbatică precum o pasăre sălbatică. Nu ştia ce înseamnă pericolul.

— De unde ştii atâtea despre ea?

— Oh, recunosc că n-am fost contemporană cu ea. M-am născut abia la câţiva ani după moartea ei. Oricum, întotdeauna m-a interesat persoana ei. Era o fire aventuroasă, să ştii. Foarte aventuroasă. S-au spus despre ea poveşti foarte ciudate, tot felul de lucruri în care a fost amestecată.

— Şi cum a reacţionat la asta stră-stră-străbunicul meu?

— Presupun că l-au necăjit de moarte. Deşi se spune că îi era devotat. Apropo, Staffy, ai citit vreodată „Prizonierul Zendei”?

— Prizonierul Zendei”? Îmi sună foarte familiar.

— Fireşte că e familiar, e o carte.

— Da, îmi dau seama că e o carte.

— Îmi închipui că n-ai cum să ştii de ea. Nu e de pe vremea ta. Când eram fată. A fost cam primul lucru care ne-a deschis gustul romantismului. Nu cântăreţii pop sau Beatles-ii. Doar un roman de dragoste. Când eram tânără, nu ni se permitea să citim romane. Oricum, nu dimineaţa. Le puteam citi doar după-amiaza.

— Ce reguli ciudate! Ce e rău să citeşti romane dimineaţa şi nu după-amiaza?

— Ei bine, vezi tu, se presupunea că dimineaţa fetele trebuiau să facă ceva util. Să culeagă flori ori să lustruiască ramele de argint ale fotografiilor. Toate lucrurile pe care le făceam noi, fetele. Un pic de studiu cu guvernanta. Tot felul de lucruri de genul ăsta. După-amiază ni se permitea să stăm şi să citim o carte, şi de regulă prima care ne ieşea în cale era „Prizonierul Zendei”.

— O poveste foarte drăguţă şi respectabilă, nu-i aşa? Parcă îmi amintesc ceva despre ea. Probabil am citit-o. Totul foarte pur, presupun. Nu prea sexy.

— Categoric nu. Noi nu aveam cărţi sexy. Aveam cărţi romantice. „Prizonierul Zendei” era foarte romantică. De regulă te îndrăgosteai de erou, Rudolf Rassendyll.

— Parcă şi numele ăsta mi-l amintesc. Niţel cam pompos, nu?

— Ei bine, încă mai cred că era un nume destul de romantic. Trebuie că aveam doisprezece ani. M-a făcut să mă gândesc la cartea asta faptul că te-ai dus să te uiţi la tabloul ăla. Prinţesa Flavia.

Stafford Nye îi zâmbi.

— Arăţi tânără şi rozalie şi foarte sentimentală, spuse el.

— Ei bine, chiar aşa mă simt. Fetele de azi nu simt asta. Ele leşină din dragoste, sau se înmoaie când cineva zdrăngăne la chitară sau cântă cu glas tare, dar nu sunt sentimentale. Dar eu n-am fost îndrăgostită de Rudolf Rassendyll. Eram îndrăgostită de celălalt. De dublura lui.

— Avea o dublură?

— Oh, da, un rege. Regele Ruritaniei.

— Ah, fireşte, acum ştiu. Deci de aici provine cuvântul Ruritania, pe care-1 aruncă toată lumea. Da, cred că am citit cartea. Regele Ruritaniei, iar Rudolf Rassendyll 1-a înlocuit pe rege şi s-a îndrăgostit de prinţesa Flavia, cu care era regele oficial logodit.

Lady Matilda mai scoase câteva oftaturi adânci.

— Da. Rudolf Rassendyll îşi moştenise părul roşu de la o străbunică, şi undeva în carte se înclină în faţa tabloului ei şi spune ceva despre. Nu mai ţin minte numele. Contesa Amelia sau aşa ceva, de la care a moştenit el chipul. Aşa că m-am uitat la tine şi m-am gândit că eşti Rudolf Rassendyll şi că te-ai dus să te uiţi la tabloul cuiva care putea să-ţi fi fost străbunică şi să vezi dacă îţi aminteşte de cineva. Aşadar eşti amestecat într-o idilă, nu-i aşa?

— Ce naiba te face să spui asta?

— Ei bine, în viaţă nu sunt chiar atât de multe tipare, să ştii. Le recunoşti pe măsură ce apar. Este ca o carte despre tricotat. În jur de şaizeci şi cinci de modele. Când vezi un

model, îl recunoşti. Aş spune că, în momentul de faţă, modelul tău e o aventură romantică. Oftă. Presupun, însă, că n-ai să-mi vorbeşti despre asta.

— Nu e nimic de spus.

— Întotdeauna ai fost un mincinos desăvârşit. În fine, nu contează. Cândva ai s-o aduci la mine. Asta e tot ce-mi doresc înainte ca doctorii să reuşească să-mi vină de hac cu încă un soi de antibiotic pe care abia l-am descoperit.

— Nu ştiu de ce spui „ea” şi „pe ea”.

— Serios? Ei bine, ştiu că e o ea când dau peste o ea. Undeva în viaţa ta e o ea care se eschivează. Ce mă depăşeşte este cum ai găsit-o. În Malaya, la conferinţa din jurul mesei rotunde? Vreo secretară arătoasă din zestrea ambasadei? Fiica ambasadorului sau fiica ministrului? Nu, niciuna nu pare să se potrivească. Pe vapor, în drum spre casă? Nu, în ziua de azi nu mai foloseşti vaporul. Avion, probabil.

— Încetişor, încetişor te apropii, nu se putu abţine să nu spună sir Stafford Nye.

— Ah! Vreo hangiţă din avion?

El clătină din cap.

— Bine. Păstrează-ţi secretul. Am să descopăr eu, să ştii. Întotdeauna am avut un nas bun pentru lucrurile care te privesc. Şi pentru toate celelalte. Fireşte, sunt pe dinafară când e vorba de evenimentele din ziua de azi, dar din când în când mă întâlnesc cu vechii mei prieteni şi e foarte uşor, să ştii, să prind câte un indiciu sau două de la ei. Oamenii sunt îngrijoraţi. Pretutindeni. Sunt îngrijoraţi.

— Vrei să spui că există un soi de nemulţumire generală. De supărare?

— Nu, nu mă refeream deloc la asta. Vreau să spun că mahării sunt îngrijoraţi. Îngrozitorii noştri guvernanţi sunt îngrijoraţi. Dragul şi adormitul nostru Minister de Externe este îngrijorat. Se petrec lucruri care n-ar trebui să se petreacă. Există nelinişte, agitaţie.

— Agitaţia studenţească?

— Oh, agitaţia studenţilor e doar o floare dintr-un pom. Înfloreşte oricum şi în orice ţară, sau aşa pare. Ştii, am o fată care vine şi-mi citeşte ziarele. Eu nu mai pot să le citesc ca lumea. Are o voce plăcută. Îmi aduce scrisorile şi îmi citeşte articolele din ziar şi e o fată blândă, bună. Îmi citeşte lucrurile pe care vreau să le ştiu, nu pe cele pe care crede ea că e potrivit să le ştiu. Da, din câte mi-am dat seama, toată lumea e îngrijorată şi asta, reţine, mi-a confirmat-o într-o oarecare măsură un foarte bun prieten al meu.

— Unul din vechii dumitale prieteni militari?

— E general maior, dacă la asta te referi, trecut în rezervă cu mulţi ani în urmă, dar încă în temă cu tot ce se petrece. Tinereţea este ce s-ar putea numi vârful de suliţă a tuturor acestora. Dar nu asta e atât de îngrijorător. Ei – oricare ar fi aceşti ei – lucrează prin tineri. Tinerii din toate ţările. Tineri îmboldiţi. Tineri care scandează sloganuri. Sloganuri ce sună incitant, deşi nu întotdeauna ştii ce înseamnă. Este atât de uşor să porneşti o revoluţie. Pentru tineri e ceva natural. Tinerii au fost întotdeauna rebeli. Eşti rebel, dărâmi, vrei ca lumea să fie altfel de cum e. Dar eşti şi orb. Tinerii sunt legaţi la ochi. Nu văd unde-i duc lucrurile. Ce se petrece mai departe? Ce se află în faţa lor? Şi cine e în spatele lor, îmboldindu-i? Asta-i partea înspăimântătoare în toată treaba asta. Ştii, cineva ţine un morcov să facă măgarul să vină la el, şi, în acelaşi timp, în spatele măgarului este cineva care îl îmboldeşte cu o nuia.

— Ai nişte închipuiri extraordinare.

— Nu-s doar închipuiri, băiete dragă. Asta e ceea ce spunea lumea despre Hitler. Hitler şi Tinerii hitlerişti. Dar a fost o pregătire atentă, de lungă durată. A fost un război care a elaborat totul în detaliu. A fost o coloană a cincea implantată în diferite ţări, la îndemână pentru supermani. Supermanii urmau să fie, floarea naţiunii germane. Asta gândeau şi în asta credeau cu pasiune. S-ar putea ca acum altcineva să creadă ceva asemănător. Este un crez pe care

sunt gata să-l accepte. Dacă li se oferă suficient de inteligent.

— Despre cine vorbeşti? Te referi la chinezi sau la ruşi? Ce vrei să spui?

— Nu ştiu. N-am nici cea mai mică ideea. Dar există ceva undeva, şi acest ceva se îndreaptă în aceleaşi direcţii. Iarăşi un şablon, înţelegi? Şablon! Ruşii? Îndobitociţi de comunism, aş crede că sunt consideraţi demodaţi. Chinezii? Cred că şi-au pierdut calea. Poate prea mult Mao. Nu ştiu cine sunt cei care plănuiesc. Cum spuneam mai înainte, se pune problema de ce şi unde şi când şi cine.

— Foarte interesant.

— Este atât de înspăimântător că întotdeauna reînvie aceeaşi idee! Istoria se repetă. Tânărul erou, supermanul de aur pe care toţi trebuie să-l urmeze. Se opri, apoi spuse: Aceeaşi idee, să ştii. Tânărul Siegfried.

7. Sfatul mătuşii Matilda.

Mătuşa Matilda se uită la el. Avea privirea ageră şi pătrunzătoare. Stafford Nye observase asta înainte. O observă în special în acest moment.

— Aşadar ai mai auzit termenul ăsta, spuse ea. Înţeleg.

— Ce înseamnă?

— Nu ştii? Îşi înălţă sprâncenele.

— Merg la moarte cu crucea pe inimă, spuse sir Stafford în limbajul infirmierelor.

— Da, aşa spuneam noi cândva. Chiar înţelegi ce spui?

— Nu cunosc nimic despre asta.

— Dar ai mai auzit termenul.

— Da. Mi 1-a spus cineva.

— Cineva important?

— Ar putea fi. Presupun că ar putea fi. Ce înţelegi prin „cineva important”?

— Ei bine, în ultimul timp ai luat parte la diferite misiuni guvernamentale, nu-i aşa? Ai reprezentat cât de bine ai putut această sărmană, mizerabilă ţară, stând la masa verde şi discutând, şi nu m-aş mira dacă n-ai făcut-o mai

bine decât mulţi alţii. Nu ştiu dacă din treaba asta iese ceva.

— Probabil că nu, spuse Stafford Nye. În definitiv, când intri în astfel de lucruri nu eşti optimist.

— Îţi dai toată silinţa, îl corectă mătuşa Matilda.

— Un principiu foarte creştinesc. Ce înseamnă toate astea, mătuşă Matilda?

— Nu cred că ştiu, răspunse mătuşa Matilda.

— Dumneata, foarte adesea, chiar ştii cum stau lucrurile.

— Nu chiar. Culeg de ici, de colo, câte ceva.

— Şi?

— Mi-au mai rămas nişte vechi prieteni, să ştii. Prieteni care sunt la curent cu ce se petrece. Fireşte că cei mai mulţi dintre ei sunt fie practic surzi-bâtă sau pe jumătate orbi, ori niţel plecaţi cu sorcova sau nu-s în stare să meargă drept. Dar ceva tot mai funcţionează. Să spunem, ceva aici, sus. Îşi duse mâna la frunte. Există în jur multă panică şi deznădejde. Mai multă decât de obicei. Asta e unul din lucrurile pe care le-am prins.

— Nu există oare întotdeauna?

— Ba da, ba da, dar asta e niţel mai mult. S-ar putea spune că e ceva activ, nu pasiv. De mult timp, cum am observat eu din afară şi tu, fără îndoială, din interior, am simţit că lucrurile sunt în încurcătură. O încurcătură destul de urâtă. Dar acum am ajuns într-un punct în care considerăm că poate s-ar putea face ceva în privinţa încurcăturii. Există un element de pericol în ea. Se petrece ceva. Se coace ceva. Nu doar într-o singură ţară. Într-o grămadă de ţări. Ele şi-au recrutat un serviciu al lor, propriu, iar pericolul constă în aceea că e un serviciu de oameni tineri. Genul de oameni care doresc să meargă oriunde, să facă orice şi, din nefericire, cred orice, şi atâta timp cât li se promite o anumită doză de dărâmat, spart, distrus, ei cred că această cauză trebuie să fie bună şi că lumea va arăta altfel. Nu sunt creativi, ăsta-i necazul. Sunt distructivi. Tinerii creatori scriu poezii, cărţi, probabil compun muzică, pictează, exact

cum au făcut-o întotdeauna. Cu ei nu va fi nici o problemă. Dar o dată ce lumea a învăţat să iubească distrugerea de dragul distrugerii, căpeteniile răului profită de şansă.

— La cine te referi când spui „ei”?

— Aş vrea să fi ştiut. Da, aş vrea să fi ştiut. Chiar foarte mult. Dacă aud ceva util, am să-ţi spun. Atunci poţi face ceva în privinţa asta.

— Din nefericire, eu n-am pe nimeni căruia să-i spun, adică cui să-i transmit.

— Da, nu poţi transmite oricui. Nu poţi avea încredere în oameni. Să nu transmiţi nici unuia dintre idioţii ăia din guvern, sau care au legătură cu guvernul, sau care speră să ajungă la guvernare după plecarea clicii de acum. Politicienii n-au timp să se uite la lumea în care trăiesc. Ei văd ţara în care locuiesc ca pe-o vastă platformă electorală. Asta le ajunge deocamdată. Chiar fac lucruri despre care cred sincer că vor face treaba să meargă mai bine, sunt miraţi că nu merge, şi asta pentru că lucrurile făcute de ei nu-s ceea ce vor oamenii. Şi nu te poţi abţine să nu tragi concluzia că politicienii au sentimentul că au un soi de drept divin să mintă pentru o cauză bună. Nu a trecut chiar atât de mult de când domnul Baldwin făcea faimoasa lui remarcă: „Dacă aş fi spus adevărul, aş fi pierdut alegerile”. Prim-miniştrii încă mai cred şi mai gândesc aşa. Slavă Domnului că, din când în când, avem un om mare. Dar rar.

— Ei bine, ce propui că ar trebui făcut?

— Îmi ceri sfatul? Sfatul meu? Ştii câţi ani am?

— Mergi pe nouăzeci.

— Nu-s chiar atât de bătrână, spuse lady Matilda, uşor ofensată. Aşa arăt, băiete dragă?

— Nu, draga mea. Arăţi ca o drăguţă doamnă de şaizeci şi şase de ani.

— Aşa mai merge. Total neadevărat, dar merge. Dacă prind ceva de la dragii mei amirali, sau chiar de la vreun general bătrân sau, posibil, chiar şi de la un mareşal al aerului. Ei aud multe, să ştii, şi încă mai sunt prieteni şi se

adună şi stau de vorbă. Şi uite aşa se duce vorba. Întotdeauna a existat vin, şi încă mai există vin, indiferent de câţi ani au oamenii. Tânărul Siegfried. Ne trebuie un indiciu cu privire la ce înseamnă. Nu ştiu dacă e o persoană, sau o parolă, sau numele unui club, sau un nou Mesia, sau un cântăreţ pop. Dar termenul ascunde ceva. De asemenea, este un motiv muzical. Mi-am cam uitat zilele wagneriene. Glasul ei bătrân cârâi o melodie parţial recognoscibilă. Chemarea cornului lui Siegfried, nu-i aşa? Fă-ţi o înregistrare, de ce nu-ţi faci? Ştii la ce mă refer? Nu mă refer la un disc pe care îl pui la gramofon, mă refer la chestiile alea pe care le folosesc şcolarii. Magnetofoane, parcă. Foarte interesant. Da, ia-ţi un magnetofon şi înregistrează-te suflând chemarea cornului lui Siegfried. Ai talent muzical, mereu ai avut. Sper că reuşeşti să faci asta, nu?

— Ei bine, se pare că e un foarte mic rol de jucat în salvarea lumii, dar aş îndrăzni să spun că aş putea reuşi.

— Şi să ai chestia asta la îndemână. Pentru că, vezi tu. Bătu în masă cu tocul de ochelari, ai putea să vrei să-i impresionezi cândva pe cei incorecţi. Ţi-ar putea fi util. Ei te-ar întâmpina cu braţele deschise şi atunci ai putea afla câte ceva.

— Categoric, ai idei, spuse cu admiraţie sir Stafford.

— Ce altceva poţi avea la vârsta mea? Nu poţi să umbli. Nu prea te mai poţi întâlni cu lumea. Nu poţi să grădinăreşti. Tot ce poţi este să stai pe scaun şi să ai idei. Aminteşte-ţi asta peste vreo patruzeci de ani.

— Una din remarcile dumitale mi-au stârnit interesul.

— Numai una? Cam puţin faţă de ce mult am vorbit. Care anume?

— Ai sugerat că i-aş putea impresiona pe cei incorecţi cu înregistrarea mea. Vorbeai serios?

— Păi, e un mijloc, nu-i aşa? Oamenii corecţi nu contează. Dar cei incorecţi. Trebuie să afli câte ceva, nu? Trebuie să pătrunzi în miezul lucrurilor. Cam ca un ciocan-capcană

împotriva hoţilor, spuse mătuşa Matilda gânditoare. Am avut cândva unul în aripa de est. A costat foarte mult să-l instalăm cum trebuie. Aş spune că tot atât va costa să îndrepţi lumea.

— De fapt, mult mai mult, spuse Stafford Nye.

— Asta nu va conta. Oamenii n-au nimic împotrivă să cheltuiască mult. Asta îi impresionează. Numai când vrei să faci ceva drăguţ şi economic nu vor plăti. Suntem aceiaşi oameni, să ştii. În ţara asta, adică. Suntem aceiaşi oameni care am fost întotdeauna.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Suntem capabili să facem lucruri mari. Am fost buni să clădim un imperiu. N-am fost buni să-l păstrăm în funcţiune, dar nu mai aveam nevoie de un imperiu. Şi am recunoscut-o. E prea greu să-l păstrezi. Robbie m-a făcut să înţeleg asta.

— Robbie? Numele suna vag familiar.

— Robbie Shoreham. Robert Shoreham. E un foarte vechi prieten de-al meu. Are partea stângă paralizată de la mijloc în jos. Dar poate încă vorbi şi are un aparat auditiv bunicel.

— Pe lângă faptul că e unul dintre cei mai renumiţi fizicieni din lume, spuse Stafford Nye. Aşadar, el e un alt prieten de-al dumitale.

— Îl cunosc de când era copil. Te surprinde că suntem prieteni, că avem multe în comun şi că ne face plăcere să discutăm?

— Ei bine, n-aş fi crezut că.

— Că avem despre ce vorbi? E drept că eu nu m-am priceput niciodată la matematică. Din fericire, când eram fată, nici măcar nu încercai. Matematica era uşoară pentru Robbie încă de pe când avea patru ani, parcă. În ziua de azi se spune că asta e perfect natural. El are o mulţime de lucruri despre care să vorbească. Mă plăcea pentru că eram zăpăcită şi-l făceam să râdă. Şi, în plus, sunt o bună ascultătoare. Şi zău, uneori spune nişte lucruri foarte interesante…

— Îmi închipui, spuse sec Stafford Nye.

— Nu face pe superiorul. Moličre s-a însurat cu menajera lui şi a făcut un mare succes din treaba asta. Dacă de Moličre e vorba, adică. Dacă un bărbat are creier cu carul, nu prea vrea să discute cu o femeie care şi ea are creier din belşug. Ar fi istovitor. Ar prefera o prostănacă drăguţă care să-l facă să râdă. Eu nu arătam rău când eram tânără, spuse încântată de sine mătuşa Matilda. Ştiu că n-am nici un merit academic. Nu sunt câtuşi de puţin intelectuală. Dar Robert întotdeauna a spus că am o mare doză de bun simţ, de inteligenţă.

— Eşti o persoană delicioasă, spuse sir Stafford Nye. Îmi place să vin să te văd şi să plec amintindu-mi tot ce mi-ai spus. Am impresia că ai putea să-mi spui mult mai multe, dar e evident că n-ai s-o faci.

— Nu până la momentul potrivit, dar ţin cont de interesele tale. Anunţă-mă din când în când ce faci. Săptămâna viitoare iei cina la ambasada americană, nu-i aşa?

— De unde ştii? Am fost invitat.

— Şi am înţeles că ai acceptat.

— Ei bine, face parte din îndatoririle mele. O privi curios. Cum reuşeşti să fii atât de bine informată?

— Oh, mi-a spus Milly.

— Milly?

— Milly Jean Cortman. Soţia ambasadorului american. O făptură cât se poate de atrăgătoare, să ştii. Micuţă şi tare arătoasă.

— Te referi la Mildred Cortman?

— A fost botezată Mildred, dar preferă să i se spună Milly Jean. Vorbeam cu ea la telefon despre nu ştiu ce spectacol de caritate. Ea e ceea ce obişnuiam să numim o Venus de buzunar.

— O expresie cât se poate de drăguţă, spuse Stafford Nye.

8. O cină la ambasadă.

În timp ce doamna Cortman venea spre el cu mâna întinsă, Stafford Nye îşi aminti expresia folosită de mătuşa sa. Milly

Jean Cortman era o femeie între treizeci şi cinci şi patruzeci de ani. Avea trăsături delicate, ochi mari, albastru-cenuşii, un cap frumos modelat cu un păr vopsit într-o nuanţă albastră-cenuşie, coafat, dichisit. Era foarte populară în Londra. Soţul ei, Sam Cortman, era un bărbat masiv, greoi, uşor supraponderal. Era foarte mândru de soţia lui. Personal, era unul din acei vorbitori lenţi, cu o vorbire destul de emfatică. Oamenii se pomeneau că atenţia le-o lua din când în când razna când el explica pe larg un aspect care nu prea avea nevoie de explicaţii.

— V-aţi întors din Malaya, nu, sir Stafford? Trebuie să fi fost foarte interesant să mergeţi acolo, deşi n-ar prea fi perioada anului cea mai potrivită. Ne bucurăm ca v-aţi întors. Ia să vedem. Îi cunoaşteţi pe lady Aldborong şi sir John, pe herr von Roken şi frau von Roken. Domnul şi doamna Staggenham.

Într-o măsură mai mare sau mai mică, toată lumea îi era cunoscută lui Stafford Nye. Doar pe neamţ şi pe soţia lui nu-i mai întâlnise, deoarece abia îşi preluaseră misiunea. Staggenham era ministrul protecţiei sociale. Întotdeauna fusese de părere că el şi soţia lui formau un cuplu interesant.

— Şi contesa Renata Zerkowski. Parcă spunea că v-a mai întâlnit.

— Trebuie să fi trecut cam un an de atunci, spuse contesa. Când am fost ultima oară în Londra.

Şi iat-o din nou pe ea, pasagera din Frankfurt. Stăpână pe ea, degajată, minunat îmbrăcată în gri-albăstriu, cu o garnitură de şinşilă. Avea părul pieptănat într-o coafură înaltă, şi la gât o cruce cu rubine cu un model antic.

— Signora Gasparo, contele Reitner, domnul şi doamna Arbuthnot.

În total, cam douăzeci şi şase. La masă, Stafford Nye stătu între întunecata doamnă Staggenham şi signora Gasparo. Renata Zerkowski stătea chiar vizavi.

Un dineu la ambasadă. Un dineu ca atâtea altele la care participase, întrunind cam aceiaşi oaspeţi. Diverşi membri ai corpului diplomatic, miniştri de rang inferior, unu sau doi industriaşi, o stropeală de oameni de societate invitaţi pentru că erau buni consilieri, oameni fireşti, plăcuţi, deşi unii din ei, gândi Stafford Nye, unul sau doi, se putea să fi fost altfel. Chiar în timp ce era angajat într-o conversaţie susţinută cu signora Gasparo, o persoană fermecătoare, o interlocutoare vorbăreaţă, cu o undă de flirt în comportament, mintea îi fugea în acelaşi loc în care îi alunecau şi ochii, deşi acest al doilea lucru nu era prea evident. În timp ce privirea îi rătăcea în jurul mesei, n-ai fi zis că mintea lui trăgea concluzii. Fusese invitat aici. De ce? Dintr-un motiv anume, sau din nici un motiv. Poate pentru că numele lui ajunsese automat pe lista pe care secretarele o verificau din când în când şi-i bifau pe cei cărora le venise rândul să-şi facă datoria de a fi prezenţi la astfel de dineuri. Sau poate fusese nevoie de un bărbat în plus pentru o femeie în plus pentru a echilibra masa. Întotdeauna fusese solicitat când era vorba de o femeie în plus.

„Oh, da, ar fi spus o gazdă aparţinând corpului diplomatic, Stafford Nye se va descurca de minune. Îl vom aşeza lângă madame Cutare, sau lângă lady Cutăricăˮ.

Probabil acesta fusese motivul pentru care se trezise invitat. Şi totuşi, îşi punea întrebări. Ştia din experienţă că existau şi alte motive. De aceea, privirea lui, cu aerul ei nepăsător amabil care pare să privească în jur fără să caute ceva anume, era preocupată.

Probabil că printre acei oaspeţi era cineva care dintr-un anumit motiv conta, era important. Cineva care fusese invitat nu de umplutură, dimpotrivă, ceilalţi fuseseră invitaţi să umple golul din jurul lui. Sau al ei. Cineva care conta. Se întreba care din ei putea fi.

Cortman ştia, fireşte. Probabil şi Lilly Jean. Cu nevestele nu ştii niciodată. Unele erau diplomaţi mai buni decât soţii lor.

Pe unele te puteai baza pur şi simplu datorită farmecului lor, a adaptabilităţii lor, a bunăvoinţei de a plăcea, a lipsei lor de curiozitate. Altele erau un dezastru în ceea ce îi privea pe bărbaţii lor. Gazde care, deşi poate aduseseră bani şi prestigiu în mariajul lor diplomatic, erau totuşi în stare în orice moment să spună sau să facă ce nu trebuia şi să creeze o situaţie penibilă. Dacă aşa ceva trebuia prevenit, era nevoie de un invitat, sau doi, sau chiar trei, care să joace rolul a ceea ce se chema împăciuitori de profesie, specializşti în calmarea lucrurilor.

Să fi însemnat dineul din seara asta altceva decât un eveniment social? Privirea lui rapidă şi atentă făcuse deja înconjurul mesei alegând câteva persoane asupra cărora nu era încă pe deplin edificat. Un om de afaceri american. Plăcut, nu sclipitor socialmente. Un profesor de la o universitate din vest. Un cuplu căsătorit, soţul neamţ, soţia predominant, aproape agresiv, americană. Şi foarte frumoasă. Din punct de vedere sexual, extrem de atrăgătoare, gândi sir Stafford. Era vreunul din ei important? Prin minte îi pluteau iniţiale. FBI. CIA. Poate că afaceristul era omul CIA, aflat aici cu un scop. Aşa stăteau lucrurile în ziua de azi. Nu ca pe vremuri. Cum dispăruse formula? Marea putere te urmăreşte, puterea nevăzută a statului tău, fireşte. Ei bine, s-a mers mai departe. Acum te urmăreşte vărul de peste ocean. Şi marea putere financiară din centrul Europei te urmăreşte. Cineva care prezintă o problemă diplomatică a fost invitat aici ca să-l urmăreşti tu pe el. Oh, da, în ziua de azi, în spatele lucrurilor se ascundeau multe. Dar era doar o altă formulă, o altă modă? Putea, oare, să însemne mai mult de atât, ceva vital, ceva real? Cum ai putea vorbi despre evenimentele din Europa de azi? Piaţa Comună. Ei bine, asta era ceva destul de cinstit, ceva care se ocupa cu comerţul, cu economia şi cu relaţiile dintre ţări.

Ce se petrecea? Ce se petrecea în lumea mare şi în culisele ei? Sir Stafford se tot întreba.

Unele lucruri le ştia, unele le ghicea, iar despre unele, gândi el, nu ştiu nimic şi nimeni nu vrea să ştiu ceva despre ele.

Ochii îi poposiră pe femeia de peste drum de el. Bărbia ridicată, gura schiţând un zâmbet politicos. Ochii li se întâlniră. Ochii aceia nu-i spuneau nimic, zâmbetul nu-i spunea nimic. Ce căuta ea aici? Era în elementul ei, se încadra în decor, cunoştea această lume. Da, aici era acasă. Se gândi că putea afla fără dificultate cum figura ea în lumea diplomatică, dar oare asta i-ar fi spus care era adevăratul ei loc?

Tânăra la ananghie din Frankfurt, care i se adresase pe neaşteptate, avea o faţă ageră, inteligentă. Aceasta era adevărata femeie, sau sub masca asta se ascundea adevărata femeie? Era una din acele personalităţi menite să joace un rol? Şi dacă da, ce rol?

Se putea ca aici să fie mai mult de două personalităţi. Se tot întreba şi vroia să afle.

Faptul că fusese invitat şi o întâlnise să fi fost oare pură coincidenţă? Milly Jean se ridică. Celelalte doamne se ridicară şi ele. Atunci, într-un mod neaşteptat, se iscă o rumoare. O zarvă venind din afara casei. Strigăte. Ţipete. Zgomotul unui geam spart. Împuşcături. Sigur focuri de pistol. Signora Gasparo se agăţă de braţul lui Stafford Nye.

— Iarăşi! Exclamă ea. Dio! Iarăşi studenţii ăştia cumpliţi. La fel e şi 1a noi. De ce atacă ambasadele? Se bat, se opun poliţiei. Mărşăluiesc strigând chestii idioate, se culcă de-a curmezişul străzilor. Si, si. Îi avem la Roma, la Milano. Îi găsim peste tot în Europa, ca o ciumă. De ce nu sunt ăştia niciodată mulţumiţi? Ce vor?

Stafford Nye îşi sorbi coniacul şi ascultă accentele apăsate ale domnului Charles Staggenham devenit pontifical şi didactic. Zarva se potolise. Se părea că poliţia îi împrăştiase pe turbulenţii încinşi. Era una din acele întâmplări care odată ar fi fost considerate extraordinare şi chiar alarmante, dar care acum era luate ca nişte lucruri fireşti.

— O forţă poliţienească mai numeroasă. Iată ce ne trebuie. Mai mulţi poliţişti. Tipii ăştia de acum nu fac faţă. Se spune că aşa e peste tot. Vorbeam zilele trecute cu herr Lurwitz. Şi ei au problemele lor, la fel şi francezii. Mai puţine sunt în ţările scandinave. Ce vor cu toţii. Doar să provoace necazuri? Vă spun, dacă era după mine.

Stafford Nye îşi mută mintea asupra altui subiect, în timp ce se prefăcea în continuare atent la explicaţiile lui Charles Staggenham despre ce-ar fi făcut dacă ar fi fost, după el, ceea ce era oricum foarte uşor de anticipat.

— Strigă tot timpul de Vietnam. Ce ştiu ei despre Vietnam? Niciunul n-a fost acolo, nu-i aşa?

— E puţin probabil, spuse sir Stafford Nye.

— Astă seară, ceva mai devreme, cineva îmi povestea că au avut o mulţime de probleme în California. În universităţi. Dacă aveam o politică înţeleaptă.

La un moment dat, bărbaţii li se alăturară femeilor în salon. Stafford Nye, mişcându-se cu acea graţie degajată, cu aerul acela al lipsei complete de scop, pe care le găsea foarte folositoare, se aşeză lângă o femeie guralivă cu părul auriu pe care o cunoştea binişor, şi despre care avea garanţia că rar spunea ceva ce să merite a fi ascultat privitor la idei, dar care deţinea cunoştinţe excesive despre toate tovarăşele ei de sex feminin din cercul cunoştinţelor sale. Stafford Nye nu întrebă nimic direct, dar la un moment dat, fără ca doamna să-şi dea seama că el era cel care îndruma subiectul conversaţiei, auzi câteva remarci despre contesa Renata Zerkowki.

— Totuşi, arată foarte bine, nu? În ziua de azi nu vine prea des pe aici. În majoritatea timpului e la New York, sau în insula aia minunată. Ştiţi la care mă refer. Nu Minorca. Una din Mediterana. Sora ei s-a măritat cu regele ăla al săpunului, cel puţin aşa cred eu, că-i un rege al săpunului. Nu cel grec. Suedez parcă. Se scaldă în bani. Şi apoi, fireşte, îşi petrece o grămadă de timp într-un castel din

Dolomiţi. Sau lângă Můnchen. Şi e moartă după muzică. Spunea că v-a mai întâlnit, aşa e?

— Da. Acum un an sau doi, parcă.

— Oh, da, presupun că atunci când a mai fost în Anglia. Se spune că e amestecată în afacerea din Cehoslovacia. Sau problema din Polonia? Vai, e atât de dificil, nu-i aşa? Toate numele astea, adică. Au atât de multe z-uri şi k-uri. Sunt extrem de ciudate şi greu de pronunţat. E şi foarte literată. Ştiţi, îi face pe oameni să semneze petiţii ca scriitorii să primească aici azil. Nu că cineva ar acorda prea multă atenţie. Vreau să spun, la ce altceva se poate gândi omul în ziua de azi decât cum să facă să-şi plătească taxele? Libera circulaţie îmbunătăţeşte puţin lucrurile, dar nu foarte mult. Adică, trebuie să faci rost de bani, nu-i aşa, înainte să-i poţi lua în străinătate. Nu ştiu cum reuşeşte cineva să aibă bani acum, dar sunt o grămadă. Oh, da, sunt o grămadă de bani pe aici.

Se uită cu un aer satisfăcut la mâna ei strângă pe care avea două inele, unul cu diamant, altul cu rubin, ceea ce părea să probeze că o sumă considerabilă se cheltuise şi pe ea.

Seara se apropia de sfârşit. Acum cunoştea ceva mai mult despre pasagera din Frankfurt. Ştia că avea o faţadă, aşa i se părea lui, o faţadă cu multe faţete, dacă se putea spune aşa. O interesa muzica. Ei bine, o întâlnise la Festival Hall, nu-i aşa? Îi plăceau sporturile în aer liber. Avea rude bogate care stăpâneau insule în Mediterana. Îi susţinea pe literaţi. De fapt, cineva cu relaţii şi care avea acces la sfera socială. Aparent, nu foarte implicată în politică şi totuşi, probabil discret, afiliată vreunui grup. Cineva care se mişca dintr-un loc în altul, din ţară în ţară. Se mişca printre bogătaşi, printre talente, în lumea literară.

Câteva clipe se gândi la spionaj. Era răspunsul cel mai probabil. Şi totuşi, nu era pe deplin satisfăcut de el.

Dineul se încheia. Îi veni, în sfârşit, rândul să fie abordat de gazda sa. Milly Jean se pricepea foarte bine la asta.

— De secole tânjeam să stau de vorbă cu dumneavoastră. Vroiam să aud despre Malaya. Sunt atât de proastă când e vorba de locurile astea din Asia! Le încurc înfiorător. Spuneţi-mi, ce s-a întâmplat acolo? Ceva interesant, sau ceva cumplit de plictisitor?

— Sunt sigur că la asta puteţi ghici răspunsul.

— Ei bine, aş zice că a fost foarte plictisitor. Dar, probabil, nu vă este permis să spuneţi că aşa a fost.

— Ba da, pot s-o gândesc şi pot s-o spun. Ştiţi, n-a fost chiar genul meu.

— Atunci de ce v-aţi dus?

— Îmi place la nebunie să călătoresc, să văd ţări noi.

— În multe privinţe sunteţi o persoană care intrigă. Serios, toată viaţa asta diplomatică e foarte plictisitoare, nu-i aşa? N-ar trebui s-o spun. V-o spun numai dumneavoastră.

Ochi foarte albaştri. Albaştri precum campanulele. Aşa cum stătea, cu ochii uşor măriţi şi sprâncenele negre vag încruntate, semăna cu o frumoasă pisică persană. Se întrebă cum era de fapt Milly Jean. Avea glasul moale şi liniştitor, capul frumos modelat, profilul perfect, ca de medalie. Cum era în realitate? Deloc proastă, gândi. O persoană care ar fi folosit la nevoie armele sociale, care ar fi vrăjit dacă aşa dorea, care s-ar fi retras într-un nor enigmatic, dacă i se părea necesar. Dacă ar fi dorit ceva de la cineva, s-ar fi dat peste cap să obţină. Remarcă intensitatea cu care îl privea acum. Vroia oare ceva de la el? Nu ştia. Nu i se părea probabil.

— L-aţi. Cunoscut pe domnul Staggenham? Întrebă Milly Jean.

— Da, am stat de vorbă în timpul mesei. Nu ne-am mai întâlnit până azi.

— Se spune că e o persoană foarte importantă. După cum ştiţi, e preşedintele P. B. F.

— Toate astea ar trebui ştiute, spuse Stafford Nye. P. B. F. Şi D. C. Y. L. Y. H. Şi toată lumea iniţialelor.

— Groaznic, spuse Milly Jean. Groaznic. Toate iniţialele astea, fără personalităţi, fără oameni. Doar iniţiale. Ce lume groaznică! La asta mă gândesc uneori. Ce lume groaznică! Vreau să fie altfeL. Cu totul, absolut cu totul altfel.

Oare vorbea serios? Se gândi o clipă şi îşi spuse că, probabil, da. Interesant.

Grosvenor Square era liniştea însăşi. Pe trotuar mai erau încă cioburi de geam. Erau chiar şi ouă, roşii fleşcăite şi fragmente de metal strălucitor. Dar deasupra, stelele erau paşnice.

Maşină după maşină trăgea la uşa ambasadei să adune oaspeţii care plecau. În colţurile scuarului se aflau poliţişti, dar nu ostentativ. Totul era sub control. Unul dintre oaspeţi vorbi cu un poliţist, apoi se întoarse murmurând:

— N-au fost prea multe arestări. Opt. Dimineaţă vor fi în Bow Street. Cam acelaşi grup ca de obicei. Au fost aici Petronella, şi Stephen cu gaşca lui. În fine, într-o zi se vor plictisi.

— Locuiţi nu departe de aici, nu? Auzi sir Stafford Nye un glas lângă urechea sa. Un glas adânc, cu tonalitate de contralto. Pot să vă las în drumul meu.

— Nu, nu, merg foarte bine pe jos. Nu fac decât zece minute.

— Nu va fi o problemă pentru mine, vă asigur, spuse contesa Zerkowski. Stau la St. James's Tower.

St. James's Tower era unul din hotelurile noi.

— Sunteţi foarte amabilă.

Îi aştepta o maşină mare, luxoasă. Şoferul deschise portiera, contesa Renata urcă, iar sir Stafford Nye o urmă. Ea îi dădu şoferului adresa lui sir Stafford Nye. Maşina porni.

— Aşadar ştiţi unde locuiesc, spuse Stafford Nye.

— De ce nu?

Se întrebă ce putea să însemne „De ce nu?”

— Într-adevăr, de ce nu, spuse. Cunoaşteţi foarte multe, nu-i aşa? Apoi adăugă, renunţând la pronumele de politeţe:

A fost drăguţ din partea dumitale să-mi returnezi paşaportul.

— M-am gândit că v-aş putea salva de anumite inconveniente. Ar fi fost mai simplu să-l fi ars. Vi s-ar fi eliberat unul nou, presupun.

— Presupui corect.

— Pelerina o veţi găsi în sertarul de jos al scrinului. A fost pusă acolo în noaptea asta. M-am gândit că poate procurarea alteia nu v-ar satisface, şi chiar că n-ar fi posibil să găsiţi una la fel.

— Acum că a trecut prin anumite. Aventuri, va însemna mai mult pentru mine. Şi-a servit scopul.

Maşina torcea în noapte.

Contesa Zerkowski spuse:

— Da. Şi-a îndeplinit scopul, din moment ce mă aflu aici. Vie.

Sir Stafford Nye nu spuse nimic. Presupunea, pe drept sau nu, că ea ar fi vrut ca el să-i pună întrebări, să insiste, să ştie mai multe despre ce făcea, din ce bucluc scăpase. Ar fi vrut ca el să se arate curios, dar sir Stafford Nye nu avea de gând să manifeste curiozitate. Îi făcea chiar plăcere să nu se arate curios. Îi auzi râsul uşor. Îşi imagină, cu destulă surprindere, că era un râs mulţumit, un râs de satisfacţie, nu iritat.

— V-aţi distrat bine în seara asta? Întrebă ea.

— O petrecere reuşită, cred, dar Milly Jean întotdeauna dă petreceri reuşite.

— Deci o cunoaşteţi bine.

— O cunosc de dinainte să se fi măritat, din New York. O Venus de buzunar.

Îl privi uşor surprinsă.

— Aşa îi spuneţi?

— De fapt, nu. Expresia asta mi-a fost spusă de o rudă în vârstă.

— Da, nu este o descriere pe care s-o auzi des în ziua de azi. Cred că i se potriveşte foarte bine. Doar că.

— Doar că ce?
— Venus e seducătoare, nu-i aşa? Şi, de asemenea, ambiţioasă.
— Crezi că Milly Jean Cortman e ambiţioasă?
— Oh, da. Asta mai presus de toate.
— Şi crezi că a fi soţia ambasadorului la St. James nu-i satisfăcător?
— Nu, spuse contesa. Asta-i doar începutul.
Sir Stafford nu răspunse. Se uită pe fereastra maşinii, începu să apoi se opri. Observă privirea ei rapidă, dar şi ea rămase tăcută. Treceau pe un pod peste Tamisa, el vorbi:
— Aşadar nu mă laşi acasă, şi nu te întorci la St. James's Tower. Tamisa. Ne-am mai întâlnit o dată, traversând un pod. Unde mă duci?
— Aveţi ceva împotrivă?
— Cred că da.
— Da, văd că aveţi.
— Ei bine, fireşte că eşti în ton cu moda. Deturnarea e la modă azi, nu-i aşa? M-ai deturnat. De ce?
— Pentru că, la fel ca înainte, am nevoie de dumneavoastră. Şi alţii au nevoie de dumneavoastră.
— Nu mai spune!
— Văd că nu vă place.
— Mi-ar fi plăcut mai mult să fi fost întrebat.
— Dacă vă întrebam, aţi fi venit?
— Poate da, poate nu.
— Îmi pare rău.
— Mira-m-aş.
Călătoreau prin noapte în tăcere. Nu era un drum singuratic de ţară; se aflau pe o şosea principală. Din când în când lumina farurilor cădea pe câte un indicator, astfel că Stafford Nye vedea foarte clar ce rută urmau. Treceau prin Surrey şi prin primele zone locuite din Sussex. Din când în când avea impresia că o luau pe un drum lateral, care nu era ruta cea mai scurtă, dar nici de asta nu putea fi sigur. Aproape că îşi întrebă însoţitoarea dacă făceau asta pentru

că s-ar fi putut să fie urmăriţi de la Londra. Dar era hotărât să-şi ducă tăcerea până la capăt. Era la latitudinea ei să vorbească, să dea informaţii. Chiar şi cu plusul de informaţii pe care-l obţinuse, o găsea o făptură enigmatică.

Călătoreau spre cine ştie ce sat după un dineu la Londra. Se aflau, de asta era foarte sigur, într-o maşină închiriată, foarte scumpă. Totul era ceva planificat dinainte. Îşi imagina că în curând avea să afle încotro mergeau. Doar dacă nu se îndreptau spre coastă. Şi asta era posibil, gândi. Văzu un indicator pe care era scris Haslemere. Acum ocoleau Godalming-ul. Totul deschis, pe faţă. O suburbie bogată într-un peisaj grozav. Pâlcuri de copaci încântătoare, locuinţe arătoase. Luară câteva curbe, apoi maşina încetini. Părea că ajunseseră la destinaţie. Porţi. Lângă porţi, o căsuţă albă, a portarului. Dincolo de ea un drum cu rododendroni bine întreţinuţi de o parte şi de alta. Făcură o curbă şi traseră în faţa unei case. „Stockbroker Tudor” îngână în surdină sir Stafford Nye. Însoţitoarea sa se întoarse întrebătoare spre el…

— Doar un comentariu, spuse Stafford Nye. Nu mă băga în seamă. Să înţeleg că am ajuns la destinaţia aleasă de dumneata?

— Nu prea admiraţi priveliştea.

— Domeniul pare bine întreţinut, spuse Stafford Nye urmărind lumina farurilor. E nevoie de bani ca să întreţii cum se cuvine un loc ca ăsta. Aş spune că e confortabil să trăieşti într-o asemenea casă.

— E confortabilă, dar nu frumoasă. Cel care locuieşte aici preferă confortul, nu frumuseţea.

— Probabil în mod înţelept. Şi totuşi, în unele privinţe, este un mare admirator al frumuseţii, al anumitor tipuri de frumuseţe.

Maşina opri în sfârşit în faţa unei verande bine luminată. Sir Stafford coborî şi întinse mâna să-şi ajute însoţitoarea. Şoferul urcase treptele şi apăsa pe butonul soneriei. Coborând, se uită întrebător la clientă.

— Mai aveţi nevoie de mine în noaptea asta?

— Nu. Asta-i tot, deocamdată. Vom telefona dimineaţă.

— Noapte bună. Noapte bună, domnule.

Înăuntru se auziră paşi şi uşa se deschise. Sir Stafford se aştepta la vreun soi de valet, dar în loc de asta văzu un zdrahon de servitoare. Înaltă, cu părul cărunt, cu buzele strânse, extrem de competentă şi de încredere. O achiziţie valoroasă, greu de găsit în ziua de azi. Devotată, în stare să fie fioroasă.

— Mă tem că am întârziat puţin, spuse Renata.

— Stăpânul e în bibliotecă. A cerut ca dumneavoastră şi domnul să fiţi conduşi la el când ajungeţi.

9. Casa din apropiere de Godalming.

O luă în sus pe scara largă şi cei doi o urmară. Da, gândi Stafford Nye, o casă foarte confortabilă. Un tapet iacobin, o scară de stejar cât poate urât lucrată, dar cu trepte plăcut de urcat.

Tablouri drăguţ alese, dar fără nici o valoare artistică anume.

O casă de om bogat, gândi. Un om, nu de prost gust, un om cu gusturi convenţionale. Un covor gros şi bun, de culoarea prunei.

La primul etaj servitoarea jandarm merse la prima uşă. O deschise şi le făcu loc să treacă, dar nu anunţă nici un nume. Contesa intră prima, şi sir Stafford Nye o urmă. Auzi uşa închizându-se fără zgomot în urma lui.

În cameră se aflau patru persoane. În spatele unui birou mare, acoperit în întregime cu hârtii, documente, o hartă desfăcută şi probabil şi alte hârtii ce urmau a fi discutate, stătea un bărbat masiv, gras, cu o faţă galbenă. Era o faţă pe care sir Stafford Nye o mai văzuse, deşi pe moment nu-i putea atribui un nume. Era un om pe care îl întâlnise doar întâmplător, şi totuşi ocazia fusese una importantă. Trebuia să ştie, da, hotărât, trebuia să ştie. Dar de ce. De ce nu-i venea în minte numele?

Cu un uşor efort, silueta din spatele biroului se ridică şi luă mâna întinsă a contesei.

— Aţi ajuns, spuse el. Splendid.

— Da. Daţi-mi voie să vi-l prezint pe sir Stafford Nye, deşi cred că îl cunoaşteţi deja. Domnul Robinson.

Desigur. În creierul lui sir Stafford Nye clipi ceva ca un blitz. Iar acel ceva îi mai aduse în minte un nume – Pikeaway. Nu putea spune că ştia totul despre domnul Robinson. Ştia tot ce domnul Robinson permitea să se ştie. Numele lui, din cât ştia toată lumea, era Robinson, deşi putea să fi fost orice nume de origine străină. Nimeni nu sugerase vreodată ceva de genul ăsta. Era uşor să-l recunoşti şi după înfăţişare. Fruntea înaltă, ochii negri, melancolici, gura mare cu dinţi puternici şi albi – dinţi falşi, probabil, dar, în tot cazul, dinţi de care s-ar fi putut spune, ca în Scufiţa Roşie, „ca să te mănânc mai bine, copilă”.

Şi mai ştia şi ce reprezenta domnul Robinson. Acest lucru putea fi descris într-un singur cuvânt. Domnul Robinson reprezenta Banii cu B mare. Banii sub toate aspectele lor. Bani internaţionali, bani mondiali, finanţe particulare interne, operaţiuni bancare, guverne străine, proiecte industriale. Reprezenta banii nu în felul în care îi privea un om de rând. Niciodată nu te gândeai la el ca la un om foarte bogat. Fără îndoială, era un om foarte bogat, dar nu asta era important. Era unul din cei ce manevrau banii, marele clan al bancherilor. Gusturile lui personale chiar puteau să fi fost simple, dar sir Stafford Nye se îndoia că erau. Modul de viaţă al domnului Robinson era un nivel rezonabil de confort, chiar cu o tentă de lux, dar nu mai mult. Aşadar, în spatele acestei afaceri misterioase stătea puterea banilor.

— Am auzit de dumneavoastră chiar zilele trecute de la prietenul nostru Pikeaway, spuse domnul Robinson strângându-i mâna.

Asta se potrivea, gândi Stafford Nye, pentru că acum îşi amintea că, în acea unică ocazie când el îl mai întâlnise pe domnul Robinson, colonelul Pikeaway fusese de faţă.

Horsham, îşi aminti el, vorbise despre domnul Robinson. Aşadar, să înţeleagă că era o legătură între Mary Ann (sau contesa Zerkowski?), colonelul Pikeaway şi domnul Robinson? Iar în spatele ei, undeva în stoc, o sumă mare de bani. Privirea i se îndreptă spre celelalte trei persoane din cameră. Vroia să vadă dacă le cunoştea şi ce reprezentau, sau dacă putea ghici.

În două cazuri nu trebui să ghicească. Bărbatul care stătea în scaunul cu spetează înaltă de lângă cămin, o siluetă în vârstă încadrată de speteaza scaunului ca un tablou, era un chip care fusese bine cunoscut în întreaga Anglie. Încă mai era bine cunoscut, deşi în ziua de azi rar mai putea fi văzut. Un bărbat bolnav, invalid, care îşi făcea scurte, foarte scurte apariţii, dar şi atunci, se spunea, cu preţul durerii fizice. Lordul Altamount. O faţă subţire, suptă, un nas proeminent, păr cărunt, cu un început de chelie în frunte şi căzând spre spate într-o coamă deasă, căruntă; urechi oarecum proeminente, pe care creatorii de desene animate le folosiseră la vremea lor, şi o privire adâncă, pătrunzătoare, care nu atât observa cât sonda. Sonda ceea ce privea. În momentul acela îl privea pe sir Stafford Nye. Strânse mâna întinsă de Stafford Nye.

— Nu mă ridic, spuse lordul Altamount. Glasul îi era slab, glasul unui bătrân, un glas ca venind de departe. Nu-mi permite spatele. Tocmai te-ai întors din Malaya, Stafford Nye, nu-i aşa?

— Da.

— A meritat să te duci? Mă aştept să crezi că nu şi, probabil, ai dreptate. Totuşi, trebuie să avem aceste excrescenţe, aceste adausuri ornamentale pentru a împodobi cel mai bun gen de minciuni diplomatice. Mă bucur că ai, venit, sau ai fost adus aici în noaptea asta. E opera lui Mary Ann, presupun?

Aşadar, aşa o numea el, îşi zise Stafford Nye. Aşa o numise şi Horsham. Deci, fără îndoială, era în relaţii bune cu ei. Cât despre Altamount, el reprezenta. Ce reprezenta el în ziua

de azi? Reprezintă Anglia, gândi Stafford Nye. Încă mai reprezintă Anglia, până când va fi îngropat la Westminster Abbey sau în vreun mausoleu din ţară, unde o alege. Este Anglia, şi cunoaşte Anglia, şi aş spune că cunoaşte foarte bine valoarea fiecărui politician şi guvern oficial, chiar dacă n-a vorbit niciodată cu ei.

Lordul Altamount spuse:

— Acesta este colegul nostru, sir James Kleek.

Stafford Nye nu-1 cunoştea pe Kleek. Nu credea să fi auzit măcar de el. Un tip agitat, nervos. Priviri ascuţite, bănuitoare, care nu adăstau mult într-un loc. Avea nerăbdarea unui câine de vânătoare care aştepta comanda, gata să pornească la primul semn din ochi al stăpânului.

Dar cine era stăpânul lui? Altamount sau Robinson?

Privirea lui Stafford Nye alunecă spre al patrulea bărbat.

Se ridicase de pe scaunul de lângă uşă, pe care stătuse. Mustaţă stufoasă, sprâncene ridicate, atent, reţinut, reuşind într-un fel să rămână familiar şi totuşi aproape necunoscut.

— Aşadar, dumneata eşti, spuse sir Stafford Nye. Ce mai faci Horsham?

— Sunt încântat să vă văd aici, sir Stafford.

O adunare foarte reprezentativă, gândi sir Stafford Nye.

Renatei i se oferi un scaun nu departe de foc şi de lordul Altamount. Ea întinsese mâna – mâna stângă, observă el – şi lordul i-o luă în ale sale, i-o ţinu o clipă, apoi îi dădu drumul, spunând:

— Rişti, copilă; rişti prea mult.

Privindu-1, ea spuse:

— Dumneavoastră m-aţi învăţat asta, şi e singura cale în viaţă.

Lordul Altamount îşi întoarse capul spre sir Stafford Nye.

— Nu eu te-am învăţat să-ţi alegi omul. În privinţa asta, din fire eşti un geniu. Apoi, uitându-se la Stafford Nye, spuse: O cunosc pe mătuşa dumitale. Sau e strămătuşă?

— Mătuşa Matilda, răspunse imediat Stafford Nye.

— Da. Ea e. Unul din tunurile de forţă victoriene. Trebuie să aibă acum aproape nouăzeci de ani. N-o văd prea des. Poate o dată sau de două ori pe an! Dar de fiecare dată mă izbeşte vitalitatea aia a ei care supravieţuieşte rezistenţei corpului. Au un secret al lor în privinţa asta, aceste tumultoase victoriene, ca şi unele edwardiene.

Sir James Kleek spuse:

— Să-ţi aduc ceva de băut, Nye? Ce preferi?

— Gin şi apă tonică, dacă se poate.

Contesa refuză cu o uşoară mişcare din cap.

James Kleek îi aduse lui Nye băutura şi o puse pe masă în apropiere de domnul Robinson. Stafford Nye nu avea de gând să vorbească primul. O clipă, ochii negri din spatele biroului îşi pierdură melancolia. Un licăr hâtru apăru pe neaşteptate în ei.

— Vreo întrebare? Spuse.

— Prea multe, răspunse sir Stafford Nye. N-ar fi mai bine să am mai întâi explicaţia, şi pe urmă să pun întrebările?

— Aşa doriţi?

— Ar simplifica lucrurile.

— Ei bine, să începem cu câteva stări de fapt simple: Aţi fost, sau poate n-aţi fost, invitat să veniţi aici. Dacă nu, faptul s-ar putea să vă irite puţin.

— Întotdeauna preferă să fie invitat, spuse contesa. Mi-a spus-o limpede.

— Normal, spuse domnul Robinson.

— Am fost deturnat, spuse Stafford Nye. Foarte modern, ştiu.

Vorbea pe un ton uşor amuzat.

— Ceea ce, în mod sigur, vă stârneşte o întrebare, spuse domnul Robinson.

— Doar una mică, din patru litere. De ce?

— Chiar aşa. De ce? Vă admir economia la vorbe. Acesta este un comitet privat. Un comitet de cercetare. O cercetare cu semnificaţie mondială.

— Sună interesant, spuse Stafford Nye.

— E mai mult decât interesant. E aspru şi imediat. În noaptea asta, în această cameră sunt reprezentate patru moduri diferite de viaţă, spuse lordul Altamount. Noi reprezentăm diferite domenii. Eu m-am retras din participarea activă la treburile acestei ţări, dar mai sunt încă o autoritate care este consultată. Am fost consultat şi invitat să prezidez această deosebită cercetare, sau anchetă, privitoare la ce se petrece în lume în acest an de graţie, pentru că ceva se petrece. James are propria sa sarcină specială. Este mâna mea dreaptă. De asemenea, purtătorul nostru de cuvânt. Dacă vrei, Jamie, explică-i lui sir Stafford despre ce e vorba în general.

Stafford Nye avu impresia că omul-ogar tremură. În sfârşit! Părea să spună nerăbdarea lui. În sfârşit pot să-i dau drumul, pot vorbi! Se aplecă uşor în scaun.

— Dacă în lume se întâmplă ceva, trebuie să cauţi cauzele. Semnele exterioare sunt întotdeauna uşor de văzut, dar pentru preşedintele nostru – se înclină spre lordul Altamount – şi pentru domnul Robinson şi pentru domnul Horsham, cred, ele nu sunt importante. Întotdeauna a fost la fel. Ia o forţă a naturii, o mare cascadă care îţi va da puterea turbinei. Ia descoperirea uraniului, şi asta îţi va da la timpul potrivit o putere, o forţă nucleară la care nici nu s-a visat. Când ai găsit cărbuni şi minerale, ele ţi:au dat transport, putere, energie. Există întotdeauna forţe în acţiune care îţi dau anumite lucruri. Dar în spatele fiecărei din ele există cineva care o controlează. Trebuie să afli cine controlează forţele care, încetişor, câştigă ascendent în practic fiecare ţară din Europa, şi până hăt departe, în părţile Asiei. Mai puţin, probabil, în Africa, dar sigur pe continentul american, atât în nord cât şi în sud. Trebuie să pătrunzi în spatele lucrurilor care se petrec şi să descoperi forţa motrice care le pune în mişcare. Un lucru care face lucrurile să se petreacă sunt banii.

Dădu din cap spre domnul Robinson.

— Domnul Robinson cunoaşte despre bani tot ce se poate cunoaşte, presupun.

— E foarte simplu, spuse domnul Robinson. Există în acţiune mari mişcări de mase. În spatele lor trebuie să existe bani. Noi trebuie să descoperim de unde provin aceşti bani. Cine îi manevrează? De unde îi obţin? Unde îi trimit? De ce? E foarte adevărat ce spune James: ştiu o grămadă despre bani! Atât cât poate şti cineva în ziua de azi. Apoi există ceea ce se poate numi curente. Este un cuvânt foarte folosit în ziua de azi. Curente sau tendinţe. Există nenumărate cuvinte pentru ele. Nu înseamnă chiar acelaşi lucru, dar sunt în relaţie unele cu celelalte. Să spunem că apare o tendinţă spre rebeliune. Să privim înapoi, în istorie. O vom găsi apărând iar şi iar, repetându-se ca un tabel periodic, repetând un şablon. Nu este un lucru specific unei anumite ţări. Dacă se iveşte într-o ţară, se va ivi şi în celelalte ţări, într-o măsură mai mare sau mai mică. Asta vreţi să spuneţi, domnule? Se întoarse pe jumătate spre lordul Altamount. Cam aşa mi-aţi expus mie problema.

— Da, explici foarte bine.

— Da, e un şablon, un şablon care apare şi care pare inevitabil. Îl recunoşti oriunde îl găseşti. A fost o perioadă când gustul cruciadelor a măturat ţări întregi. Pe tot cuprinsul Europei oamenii se îmbarcau în corăbii şi plecau să izbăvească Ţinutul Sfânt. Totul foarte clar, un model perfect de comportare determinată. Dar de ce plecau? Asta este ceea ce e interesant în istorie. Să înţelegi de ce apar aceste dorinţe şi şabloane. Nu întotdeauna răspunsul e materialist. O rebeliune poate fi cauzată de tot felul de lucruri – dorinţa de libertate, libertatea de exprimare, libertatea religiei, iarăşi o serie de şabloane strâns înlănţuite. Asta făcea oamenii să emigreze spre alte ţări, să întemeieze noi religii foarte adesea la fel de tiranice ca cele pe care le abandonaseră. Dar în toată treaba asta, dacă priveşti cu atenţie, dacă faci destule investigaţii, poţi vedea

ce anume a determinat invazia acestor şi a multor altora – s-a folosim acelaşi cuvânt – şabloane. În unele privinţe este ca o boală virală. Virusul poate fi purtat prin întreaga lume, pe mări, sus în munţi. El merge şi infectează, aparent fără a fi pus în mişcare. Dar chiar şi-acum, nu poţi fi sigur că asta este întotdeauna foarte adevărat. Puteau să fi fost cauze. Cauze care au făcut ca lucrurile să se întâmple. Poţi merge puţin mai departe. Există oameni. O persoană. Zece persoane. Câteva sute de persoane care sunt capabile să pună în mişcare o cauză. Aşa că lucrul după care trebuie să te uiţi nu este procesul final. Sunt primii oameni care au pus în mişcare cauza. Îi ai pe cruciaţi, îi ai pe fanaticii religioşi, ai dorinţa de libertate, ai toate celelalte şabloane, dar trebuie să mergi şi mai înapoi. Mai înapoi spre un hinterland. În spatele rezultatelor materiale există idei. Viziuni, visuri. Profetul Joel ştia asta când a scris: „Bătrânii noştri vor visa visuri, tinerii vor vedea viziuni”. Dar dintre aceste două viziuni, care e mai puternică? Visurile nu sunt distructive. Dar viziunile îţi pot deschide lumi noi. Şi tot viziunile pot distruge lumile care deja există.

James Kleek se întoarse brusc spre lordul Altamount.

— Nu ştiu dacă are legătură, domnule, dar mi-aţi spus cândva o poveste despre cineva de la ambasada din Berlin. O femeie.

— Ah, aceea? Da, la momentul acela mi s-a părut interesantă. Da, are o legătură cu ceea ce discutăm acum. O soţie de ambasador isteaţă, o femeie inteligentă, bine educată. Dorea foarte mult să meargă să-l audă pe Fůhrer vorbind. Fireşte, vorbesc despre perioada care a precedat războiul din '39. Era curioasă să ştie ce făcea oratorul de toată lumea era „Este extraordinar, n-aş fi crezut! Desigur, nu înţeleg foarte bine germana, dar şi eu m-am lăsat dusă de val. Acum înţeleg de ce sunt atât de înflăcăraţi toţi. Adică, ideile lui erau minunate. Îţi dădeau aripi. Spunea lucrurile astfel încât simţeai că nu exista şi un alt mod de a gândi, că dacă doar unul l-ar fi urmat, lumea s-ar fi

schimbat. Nu pot să explic cum trebuie. Am de gând să scriu tot ce îmi amintesc, şi aşa veţi înţelege mai bine efectul pe care 1-a avut discursul lui.” I-am spus că e o idee bună. A doua zi a venit la mine şi mi-a spus: „Nu ştiu dacă veţi crede. Am început să scriu lucrurile pe care le spusese Hitler, ce însemnau ele. Dar. A fost cumplit. Nu era absolut nimic de scris. N-am fost în stare să-mi amintesc un singur lucru, o singură frază stimulatoare sau incitantă. Am scris câteva cuvinte, dar nu par să însemne acelaşi lucru când sunt scrise. Sunt pur şi simplu. Oh, sunt pur şi simplu fără înţeles. Nu înţeleg”. Asta îţi arată unul din marile pericole pe care omul nu întotdeauna şi le aminteşte, dar ele există. Există oameni capabili să comunice celorlalţi un entuziasm sălbatic, un gen de viziune asupra vieţii şi a întâmplărilor. O fac ca şi cum asta n-ar fi cuprinsă în ceea ce spun, nu sunt cuvintele pe care le auzi, nici măcar ideea descrisă. Este altceva. Este forţa magnetică pe care foarte puţini oameni o au de a porni ceva, de a produce o viziune. Probabil prin magnetismul lor personal, prin tonul vocii, probabil prin vreo emanaţie puternică a cărnii. Nu ştiu, dar există. Asemenea oameni au puterea. Marii dascăli religioşi aveau puterea, şi tot aşa şi un spirit malefic are putere. Credinţa poate crea o anumită mişcare, poate face anumite lucruri, lucruri care vor avea ca rezultat un nou cer şi un nou pământ, iar oamenii vor crede acest lucru, se vor lupta pentru el, vor muri pentru el.

Coborî glasul şi spuse:

— Jan Smuts a exprimat toate acestea într-o singură frază. El a spus: „Darul de a conduce, pe lângă faptul de a fi o mare forţă creatoare, poate fi diabolic”.

Sir Stafford Nye se mişcă în scaun.

— Înţeleg ce vreţi să spuneţi. E interesant. Probabil că ar putea fi şi adevărat.

— Dar, firește, crezi că e o exagerare.

— Nu ştiu dacă asta cred. Lucrurile care sună exagerat foarte adesea nu-s deloc exagerate. Sunt doar lucruri pe

care nu le-ai mai auzit sau la care nu te-ai gândit înainte. Şi de aceea ţi se par atât de neobişnuite şi nu prea poţi face nimic în privinţa lor, decât să le accepţi. Apropo, pot să pun o întrebare simplă? Ce se face în privinţa lor?

— Dacă ai bănuiala că acest gen de lucruri se petrece, trebuie să descoperi ce-i cu ele, răspunse lordul Altamount. Trebuie să faci ca mangusta lui Kipling: să mergi şi să descoperi. Descoperă de unde provin banii, şi de unde provin ideile, şi de unde provine, dacă pot spune aşa, maşinăria. Cine dirijează maşinăria? Există un şef al personalului, după cum există şi un comandant şef. Asta e ceea ce încercăm noi să facem. Ne-ar plăcea să vii să ne ajuţi.

Era una din rarele ocazii din viaţa lui când sir Stafford Nye era luat pe nepregătite. Indiferent ce simţise în ocaziile precedente, reuşise să ascundă faptul. Dar de data asta era altfel.

Se uită la cei patru bărbaţi din încăpere. La domnul Robinson, cu faţa lui galbenă şi impasibilă şi gura care-şi arăta toţi dinţii; la sir James Kleek, pe care îl considera un vorbitor oarecum obraznic, dar care evident îşi avea întrebuinţările lui; câinele stăpânului, îl numi în gând sir Stafford Nye. Se uită la lordul Altamount, cu capul încadrat ca un tablou de speteaza scaunului. Camera nu era puternic luminată, astfel că, privindu-l, sir Stafford Nye avea imaginea unui sfânt din nişa unei catedrale. Ascet. Secolul al paisprezecelea. Un mare om. Da, Altamount fusese unul din marii oameni ai trecutului. Stafford Nye nu avea nici o îndoială în privinţa asta, numai că acum era un om foarte bătrân. De aici, presupuse el, necesitatea lui sir James Kleek. Se uită apoi la făptura enigmatică, detaşată, care îl adusese aici; contesa Renata Zerkowki, alias Mary Ann, alias Daphne Theodofanous.

Faţa ei nu-i spunea nimic. Nici măcar nu se uita la el. În sfârşit, ochii lui poposiră asupra domnului Henry Horsham de la securitate.

Uşor surprins, observă că Henry Horsham rânjea la el.

— Dar ia staţi, spuse Stafford Nye lăsând baltă limbajul formal şi vorbind ca elevul de optsprezece ani care fusese o dată. Dar unde naiba intervin eu în treaba asta? Ce ştiu eu? Foarte cinstit, nu m-am distins în nici un fel în profesia mea, să ştiţi. La F. O. Nu se prea gândesc la mine. Niciodată nu s-au gândit.

— Ştim asta, spuse lordul Altamount.

Era rândul lui sir James Kleen să rânjească şi o făcu.

— Probabil că tot răul e spre bine, remarcă el şi adăugă scuzându-se, în timp ce lordul Altamount se încrunta la el: îmi pare rău, domnule.

— Acesta este un comitet de investigare, spuse domnul Robinson. Nu se pune problema ce aţi făcut în trecut, sau care e părerea altora despre dumneavoastră. Ceea ce facem noi este să recrutăm un comitet care să investigheze. În acest moment nu suntem prea mulţi în acest comitet. Vă cerem să vă alăturaţi nouă pentru că noi considerăm că aveţi anumite calităţi care pot ajuta într-o investigaţie.

Stafford Nye întoarse capul spre omul securităţii.

— Ce părere ai, Horsham? Întrebă el. Nu pot crede că eşti de acord cu asta.

— De ce nu? Răspunse Horsham.

— Serios? Şi care sunt „calităţile” mele, mă rog? Ca să fiu foarte sincer, n-am încredere în mine.

— Nu sunteţi un adorator orb, răspunse Horsham. Iată de ce. Sunteţi genul de om care citeşte impostura. Nu cântăriţi oamenii după propria lor evaluare sau după cum îi evaluează ceilalţi. Aveţi un sistem propriu de valori, după care îi judecaţi.

Ce n'est pas un gargon sérieux. Cuvintele se învârteau prin mintea lui sir Stafford Nye. Un ciudat motiv de a fi ales pentru o treabă exactă şi dificilă.

— Trebuie să vă avertizez că principalul meu defect, unul care s-a observat în mod frecvent şi care m-a costat câteva

posturi bune, este, cred eu, bine cunoscut. Aş spune că sunt un tip nu suficient de serios pentru o sarcină ca asta.

— Credeţi sau nu, ăsta e unul din motivele pentru care vă vor, spuse domnul Horsham. Am dreptate, nu? Întrebă uitându-se la lordul Altamount.

— Serviciul public! Spuse lordul Altamount. Dă-mi voie să:ţi spun că foarte adesea unul dintre cele mai grave dezavantaje în viaţa publică este atunci când oamenii cu o funcţie publică se iau prea în serios pe ei înşişi. Noi considerăm că dumneata nu. Oricum, aşa crede Mary Ann.

Sir Stafford Nye întoarse capul. Aşadar, iată, nu mai era contesă. Redevenise Mary Ann.

— Dacă nu te deranjează întrebarea mea, cine eşti de fapt? Întrebă el. Adică, eşti cu adevărat contesă?

— Absolut. Geboren, cum spun germanii. Tatăl meu era un om cu pedigree, bun sportiv, vânător grozav, şi avea un castel foarte romantic, dar întrucâtva dărăpănat, în Bavaria. Mai există încă. După cum stă treaba, am legături cu acea mare parte a lumii europene care încă mai dă dovadă de un puternic snobism în ceea ce priveşte originea. O contesă săracă şi ponosită este poftită prima la masă, în timp ce un american bogat, cu o fabuloasă avere în bancă, este lăsat să aştepte.

— Ce e cu Daphne Theodofanous? Care e amestecul, sau rolul ei?

— Un nume folositor pentru paşaport. Mama a fost grecoaică.

— Şi Mary Ann?

Era primul zâmbet pe care sir Stafford Nye îl vedea pe faţa ei. Ochii ei se îndreptară spre lordul Altamount, apoi spre domnul Robinson.

— Probabil pentru că sunt un fel de fată în casă bună la toate, care merge prin case, duce un lucru dintr-o ţară în alta, mătură sub preş, face orice, merge oriunde, curăţă mizeria. Se uită iarăşi la lordul Altamount: Am dreptate, unchiule Ned?

— Mare dreptate, draga mea. Pentru noi eşti şi vei fi mereu Mary Ann.

— Privitor la planul ăsta, duceai ceva? Vreau să spun, duceai ceva important dintr-o ţară în alta?

— Da. Se ştia că duceam. Dacă nu mi-aţi fi venit în ajutor, dacă n-aţi fi băut berea aceea cu somnifer şi nu mi-aţi fi împrumutat pelerina. Ei bine, uneori se mai întâmplă şi accidente. Acum n-aş fi fost aici.

— Ce duceai. Sau n-am voie să întreb? Există lucruri pe care n-am să le ştiu niciodată?

— Există o mulţime de lucruri pe care nu le veţi şti niciodată. Există o mulţime de lucruri despre care nu vă este permis să întrebaţi. Dar la întrebarea aceasta cred că pot să vă răspund. Dacă mi se permite.

Se uită iar la lordul Altamount.

— Am încredere în judecata ta, spuse lordul Altamount. Mergi înainte!

— Dă-i hapul, spuse ireverenţios James Kleek.

Domnul Horsham spuse:

— Presupun că trebuie să ştiţi. Eu nu v-aş fi spus, dar eu sunt omul securităţii. Dă-i înainte, Mary Ann.

— Pe scurt, duceam un certificat de naştere. Atâta tot. Mai mult nu vă spun, şi nu are rost să mă mai întrebaţi ceva.

Stafford Nye privi circular adunarea.

— Perfect. Mă voi alătura acestui comitet. Mă simt flatat că mi-aţi cerut-o. Unde mergem de aici?

— Dumneavoastră şi cu mine plecăm de aici mâine. Mergem pe continent. Poate aţi auzit sau aţi citit că are loc un festival muzical în Bavaria. E ceva foarte nou, care a luat fiinţă abia cu doi ani în urmă. Are un frumos nume german care înseamnă „Compania Tinerilor Cântăreţi” şi este sprijinit de guvernele diferitelor ţări. Este opus festivalurilor şi spectacolelor tradiţionale de la Bayreuth. Muzica în mare parte este modernă. Compozitorii tineri au şansa să-şi prezinte compoziţiile. În timp ce unii îl

repudiază cu îndârjire, alţii sunt foarte încântaţi de acest festival.

— Da, spuse Stafford Nye. Am citit despre el. Mergem să participăm la el?

— Avem bilete rezervate pentru două spectacole.

— Festivalul ăsta are vreo semnificaţie deosebită ori investigaţia noastră?

— Nu, spuse Renata. E mai mult de natură extraconvenţională. Mergem acolo de ochii lumii, ca apoi, la timpul potrivit, să-l părăsim pentru a face următorul pas.

Stafford Nye privi în jur.

— Vreo instrucţiune? Primesc vreun ordin de plecare? Urmează să fiu instruit?

— Aceşti termeni nu-s în intenţia noastră. Dumneata pleci într-o călătorie de explorare. Pe drum, vei învăţa. Vei pleca aşa cum eşti, cunoscând doar ce cunoşti în prezent. Mergi ca un iubitor de muzică, ca un diplomat uşor dezamăgit care a sperat să obţină în ţara lui un post care nu i s-a dat. În rest, nu vei cunoaşte nimic. E mai sigur aşa.

— Dar care este suma activităţilor în prezent? Germania, Bavaria, Austria, Tirolul. Partea asta a lumii?

— E unul din centrele de interes.

— Nu e singurul?

— Nu chiar principalul. Există şi alte puncte pe glob, variind ca importanţă şi interes. Ceea ce trebuie să descoperim e cât de important e fiecare.

— Şi nu ştiu, sau nu mi se spune, nimic despre aceste celelalte centre?

— Doar la modul general. Unul din ele, credem noi cel mai important, îşi are sediul în America de Sud. Mai există două, unul cu sediile în Statele Unite ale Americii, unul în California, celălalt în Baltimore. Există unul în Suedia, unul în Italia. În acesta din urmă, lucrurile au devenit foarte active în ultimele şase luni. Portugalia şi Spania au, de asemenea, centre mai mici. Şi Parisul, firește. Există şi alte

puncte interesante, abia „intrate în producţie”, ca să zic aşa. Încă nu sunt pe deplin dezvoltate.

— Vă referiţi la Malaya sau Vietnam?

— Nu. Toate astea îşi au rădăcinile în trecut. A existat un bun strigăt mobilizator pentru violenţă şi indignarea studenţilor şi pentru multe altele. Trebuie să înţelegi că ceea ce se promovează este creşterea organizării tinerilor de pretutindeni împotriva modului de guvernare, împotriva obiceiurilor părinteşti, foarte adesea împotriva religiilor în care au fost crescuţi. Există un insidios cult al toleranţei, un cult tot mai sporit al violenţei. Violenţa nu ca mijloc de a câştiga bani, ci violenţa de dragul violenţei. Acest lucru este mai ales accentuat, iar pentru oamenii implicaţi motivele care duc la el sunt unul din lucrurile cele mai importante şi cu o semnificaţie maximă.

— Toleranţa, asta-i important?

— Asta-i un mod de viaţă, nu mai mult. Ea se pretează la anumite abuzuri, dar nu nejustificat.

— Cum rămâne cu drogurile?

— Cultul drogurilor a fost promovat şi alimentat în mod deliberat. Pe calea asta s-au făcut sume imense de bani, dar acest lucru nu este activat în totalitate, sau aşa credem noi, de motivul banului.

Toţi se uitară la domnul Robinson care clătină încetişor din cap.

— Nu, spuse el, aşa pare. Există oameni care sunt prinşi şi aduşi în faţa justiţiei. Cei care distribuie drogurile vor fi urmăriţi. Dar în spatele afacerii drogurilor se află mai mult decât drogurile înseşi. Drogurile sunt un mijloc, un mijloc diabolic de a face bani. Dar nu numai atât.

— Dar cine. Stafford Nye se opri.

— Cine şi ce şi de ce şi unde? Asta e misiunea dumneavoastră, sir Stafford, spuse domnul Robinson. Asta e ceea ce trebuie să descoperiţi. Dumneavoastră şi Mary Ann. Nu va fi uşor, iar unul din cele mai grele lucruri din lume, nu uitaţi, este să-ţi păstrezi secretele.

Stafford Nye privi cu interes faţa galbenă şi grasă a domnului Robinson. Probabil chiar ăsta era secretul dominaţiei domnului Robinson în lumea financiară. Secretul lui era că-şi păstra secretul. Gura domnului Robinson zâmbi din nou. Dinţii mari străluciră.

— Când ştii un lucru, eşti foarte tentat să arăţi că-l ştii, spuse el. Altfel spus, să vorbeşti despre el. Nu pentru că vrei să dai informaţii, nu pentru că eşti plătit să dai informaţii, ci pentru că vrei să arăţi cât de important eşti. Da, doar din cauza asta, simplă. De fapt, totul în lumea asta este atât de simplu, atât de foarte simplu! Asta nu înţeleg oamenii.

Contesa se ridică şi sir Stafford Nye îi urmă exemplul.

— Sper să dormiţi bine şi confortabil, spuse domnul Robinson. Casa asta este destul de confortabilă, consider eu.

Stafford Nye îngână că era foarte sigur de asta, şi nu după mult timp avea să se convingă că avusese dreptate. Îşi puse capul pe pernă şi adormi imediat.

— Sfârşitul cărţii întâiCartea 2

CĂLĂTORIE SPRE SIGFRIED

10. Femeia din Schloss.

Ieşiră din teatrul festivalului tineretului în aerul proaspăt al nopţii. Sub ei se afla un restaurant luminat. Pe coama dealului se afla altul, mai mic. Restaurantele variau uşor ca preţ, deşi niciunul din ele nu era ieftin. Renata era într-o rochie de seară de catifea neagră, sir Stafford Nye era în ţinuta de gală cu cravată albă.

— Un auditoriu foarte distins, îi murmură Stafford Nye însoţitoarei sale. S-au băgat o mulţime de bani aici. În mare, un auditoriu tânăr. N-ai crede că şi-au putut permite.

— Oh, asta se poate aranja. S-a aranjat.

— O subvenţie pentru elita tinerilor? Aşa ceva?

— Da.

Se îndreptau spre restaurantul aflat pe coama dealului.

— Ţi se dă o oră pentru masă. Aşa e?

— Tehnic, o oră. În realitate, o oră şi un sfert.

— Auditoriul acela, în majoritatea lui, aproape în totalitate aş spune, este compus din adevăraţi iubitori de muzică.

— În majoritate, da. E important, să ştiţi.

— Ce înţelegi prin. Important? Întrebă Stafford Nye.

— Că entuziasmul trebuie să fie autentic. La ambele capete ale scării.

— Mai exact, ce înţelegi prin asta?

— Cei care practică şi organizează violenţa trebuie să iubească violenţa, trebuie s-o vrea, trebuie să tânjească după ea. Pecetea extazului în orice act de lovire, de rănire, de distrugere. Acelaşi lucru e cu muzica. Urechile trebuie să aprecieze în orice clipă armonia şi frumuseţea. În acest joc nu poate fi nici o prefăcătorie.

— Poţi dubla rolurile. Vrei să spui că poţi combina violenţa cu iubirea de muzică sau iubirea de artă?

— Nu e întotdeauna uşor, cred eu, dar da. Există mulţi care pot, în fapt, e mai sigur dacă nu trebuie să combine rolurile.

— E mai bine să rămână cât mai simplu, cum ar spune prietenul nostru Robinson? Lasă-i pe iubitorii de muzică să iubească muzica, iar pe cei care practica violenţa să iubească violenţa. Asta vrei să spui?

— Aşa cred.

— Îmi place, foarte mult treaba asta. Cele două zile petrecute aici, cele două nopţi de muzică de care ne-am bucurat. Nu mi-a plăcut toată muzica pentru că, probabil, gusturile mele nu sunt suficient de moderne. Găsesc foarte interesantă îmbrăcămintea.

— Vă referiţi la punerea în scenă?

— Nu, vorbeam de auditoriu. Dumneata şi cu mine, puritanii, demodaţii.

Dumneata în rochia dumitale de societate, eu cu cravata albă şi frac cu coadă. Nu e o ţinută confortabilă, niciodată n-a fost. Şi apoi ceilalţi, mătăsurile, catifelele, cămăşile cu volane ale bărbaţilor, dantelă veritabilă, am observat. Şi

pluşul şi coafurile şi luxul de avant-garde, luxul anilor 1800 sau, s-ar putea spune, al epocii elisabetane sau al picturilor lui Van Dyck.

— Da, aveţi dreptate.

— Totuşi, nu sunt mai aproape de ce înseamnă toate astea. N-am aflat nimic, n-am descoperit nimic.

— Nu trebuie sa fiţi nerăbdător. Acesta este un spectacol costisitor, susţinut, cerut, impus de tineret şi furnizat de.

— De către cine?

— Încă nu ştim. O să ştim.

— Mă bucur mult că eşti sigură de asta.

Intrară în restaurant şi se aşezară. Mâncarea era bună, dar nicicum ornată pretenţios sau luxuriantă. O dată sau de două ori fură abordaţi de o cunoştinţă sau un prieten.

Doi oameni care îl recunoscură pe sir Stafford Nye îşi exprimară plăcerea şi surpriza de a-l vedea. Renata avea un cerc mai larg de cunoştinţe, din moment ce cunoştea mai mulţi străini – femei bine îmbrăcate, câţiva bărbaţi, în majoritate nemţi sau austrieci, gândi sir Stafford Nye, câţiva americani. Cuvinte de complezenţă, nimic mai mult. De unde veneau, unde mergeau, critici sau admiraţie faţă de spectacolul muzical. Nimeni nu pierdea prea mult timp, întrucât pauza de masă nu era prea lungă.

Se întoarseră la locurile lor pentru cele două oferte muzicale de final. Un poem simfonic „Dezintegrarea în bucurie”, de un tânăr compozitor Solukonov, şi apoi solemna grandoare a Marşului din Meistersinger.

Ieşiră din nou în noapte. Maşina care era zilnic la dispoziţia lor îi aştepta să-i ducă la micul dar selectul hotel la care stăteau. Stafford Nye îi spuse Renatei noapte bună. Coborându-şi glasul, ea spuse:

— Patru a.m. Fiţi gata.

Apoi se duse direct în camera ei şi închise uşa, iar el se îndreptă spre a sa.

O bătaie uşoară în uşa lui se auzi exact cu trei minute înainte de ora patru dimineaţa. Deschise uşa, gata de

plecare.
— Maşina aşteaptă. Veniţi.
Luară masa la un mic han montan. Vremea era bună, munţii minunaţi. Din când în când, Stafford Nye se întreba ce naiba căuta el aici. Îşi înţelegea din ce în ce mai puţin tovarăşa de călătorie. Ea vorbea puţin. Se pomeni urmărindu-i profilul. Unde îl ducea? Care era adevăratul ei motiv? În cele din urmă, în timp ce soarele aproape apunea, spuse:
— Unde mergem? Pot să întreb?
— Da, puteţi întreba.
— Dar nu-mi răspunzi.
— V-aş putea răspunde. V-aş putea spune multe, dar ar însemna ele ceva? Îmi închipui că dacă ajungeţi acolo unde mergem fără să fiţi pregătit în prealabil de explicaţiile pe care vi le-aş da eu, prima dumneavoastră impresie va avea mai multă forţă şi semnificaţie.
Se uită gânditor la ea. Purta un palton de tweed garnisit cu blană, o ţinută corectă de călătorie, cu croială şi de fabricaţie străină.
— Mary Ann, rosti el gânditor.
În glas se citea o uşoară întrebare.
— Nu, spuse ea, deocamdată nu.
— Ah! Încă eşti contesa Zerkowski.
— Deocamdată încă mai sunt contesa Zerkowski.
— Eşti prin părţile dumitale?
— Oarecum. Am crescut în această parte de lume. O bună parte din an, veneam de fiecare dată la un Schloss nu foarte departe de aici.
El zâmbi şi spuse gânditor.
— Ce cuvânt drăguţ! Un Schloss*. Cu o aşa rezonanţă!
— Schlossele nu mai sunt atât de solide în ziua de azi. Majoritatea sunt dărăpănate.
— Asta e ţara lui Hitler, nu? Nu suntem departe, nu-i aşa, de Berchtesgaden?
— Se întinde încolo, spre nord-est.

— Rudele dumitale, prietenii. Îl acceptau pe Hitler, credeau în el? Probabil nu s-ar cuveni să întreb aşa ceva.

— Nu-1 puteau suferi nici pe el, nici tot ce reprezenta. Dar spuneau „Heil Hitler”. Se resemnaseră faţă de ce se întâmplase cu ţara lor. Ce altceva puteau face? Ce altceva ar fi putut face cineva la ora aceea?

— Mergem către Dolomiţi, nu-i aşa?

— Contează unde suntem, sau pe ce drum mergem?

— Păi, ăsta-i un voiaj de explorare, nu?

— Da, dar explorarea nu e geografică. Mergem să vedem o personalitate.

— Mă faci să mă simt. Stafford Nye îşi înălţă privirea spre munţii semeţi care atingeau cerul. Mă simt ca şi cum aş merge să-l vizitez pe faimosul Bătrân al Munţilor.

— Stăpânul Asasinilor, vreţi să spuneţi, care îşi ţinea adepţii sub influenţa drogurilor, astfel încât îşi dădeau cu dragă inimă viaţa pentru el, astfel încât ucideau, ştiind că şi ei la rândul lor vor fi ucişi, dar crezând că vor ajunge imediat în paradisul musulman – femei frumoase, haşiş şi visuri erotice – perfect şi veşnic fericit.

Făcu o scurtă pauză, apoi spuse:

— Vorbitori fascinanţi! Presupun că au existat în toate secolele. Oameni care te fac să crezi în ei, astfel încât eşti gata să-ţi dai viaţa pentru ei. Nu doar Asasinii. Au murit şi creştinii.

— Sfinţii martiri? Lordul Altamount?

— De ce spuneţi Lordul Altamount?

— Aşa l-am văzut eu, pe neaşteptate, în seara aceea. Sculptat în piatră. Într-o catedrală din secolul al treisprezecelea, probabil.

— S-ar putea ca unul din noi să trebuiască să moară. Poate mai mulţi.

El vru să spună ceva, dar ea îl opri.

— Mai există un lucru la care mă gândesc uneori. Un verset din Noul Testament. Luca, parcă. Hristos la Cina Cea de Taină spunându-le ucenicilor săi: „Voi sunteţi tovarăşii

mei şi prietenii mei, totuşi unul din voi este diavol”. Tot aşa, după toate probabilităţile, unul dintre noi e un diavol.

— Crezi că e posibil?

— Aproape sigur. Cineva în care avem încredere şi pe care îl cunoaştem, dar care se culcă noaptea nu visând la martiraj ci la treizeci de arginţi, şi care se trezeşte cu senzaţia lor în palmă.

— Dragostea de bani?

— Ambiţia e un cuvânt mai potrivit. Cum să recunoşti un diavol? De unde să ştii? Un diavol s-ar detaşa în mulţime, ar incita, şi-ar face reclamă, ar conduce.

Rămase tăcută o clipă, apoi rosti cu un glas îngândurat:

— Cândva am avut o prietenă în serviciul diplomatic, care mi-a povestit cum îi spusese ea unei nemţoaice cât de mişcată fusese la spectacolul de la Oberammergau: „Dumneavoastră nu înţelegeţi. Noi, germanii, nu avem nevoie de Iisus Hristos! Noi îl avem pe Adolf Hitler al nostru. El e mai măreţ decât orice Iisus care a trăit vreodată”. Era o femeie cumsecade, de rând. Dar asta simţea ea. Hitler era un vorbitor care fascina. El vorbea şi masele îl ascultau. Şi acceptau sadismul, camerele de gazare, schingiuirile Gestapoului.

Se cutremură, apoi rosti cu glasul normal:

— În tot cazul, e ciudat ce aţi spus adineaori.

— Ce anume?

— Despre Bătrânul Munţilor. Căpetenia Asasinilor.

— Vrei să spui că există aici un Bătrân al Munţilor?

— Nu, nu un Bătrân al Munţilor, dar s-ar putea să fie o Bătrână a Munţilor.

— O Bătrână a Munţilor. Cum arată?

— Veţi vedea în seara asta.

— Ce facem în seara asta?

— Mergem în societate, răspunse Renata.

— Pare că a trecut mult de când erai Mary Ann.

— Va trebui sa aşteptaţi până vom face iar o călătorie cu avionul.

— Presupun că, să trăieşti în vârful lumii dăunează moralei.

— Vorbiţi din punct de vedere social?

— Nu. Geografic. Dacă trăieşti într-un castel de pe piscul unui munte care domină lumea de sub tine, ei bine, asta te face să dispreţuieşti oamenii de rând, nu-i aşa? Tu eşti cel din vârf, cel măreţ. Asta e ceea ce simţea Hitler în Berchtesgaden, asta probabil simt mulţi oameni care escaladează munţii şi se uită de sus la semenii lor rămaşi în vale.

— Trebuie să aveţi grijă diseară, îl avertiză Renata. O să fie o treabă delicată.

— Ceva instrucţiuni?

— Sunteţi un nemulţumit. Sunteţi împotriva Instituţiei, împotriva lumii convenţionale. Sunteţi un rebel secret. Puteţi s-o faceţi?

— Pot încerca.

Peisajul devenise mai sălbatic. Maşina lua curbe una după alta, trecea prin sate de munte. Din când în când, jos în vale, la o distanţă incredibilă, se zărea câte o turlă de biserică.

— Unde mergem, Mary Ann?

— Spre Cuibul Vulturului.

Drumul făcu o ultimă curbă şi se afundă în pădure. Stafford Nye zărea când şi când un cerb sau alt animal. Tot când şi când se zăreau şi bărbaţi în jachete de piele şi cu arme. Paznici, gândi Stafford Nye. Şi apoi, avură în sfârşit priveliştea unui enorm Schloss stând pe o creastă. O parte din el era ruinată, dar marea parte fusese restaurată. Era atât masiv cât şi magnific, dar mesajul pe care îl conţinea nu avea nimic nou.

Reprezenta puterea trecută – forţa purtată prin anii ce se scurseseră.

— Acesta a fost iniţial Marele Ducat de Liechtenstolz. Schloosul a fost construit de Marele Duce Ludwing, în secolul al optsprezecelea, pe la 1790, spuse Renata.

— Cine locuieşte acum acolo? Actualul Mare Duce?
— Nu. S-au dus cu toţii. S-au stins.
— Şi-atunci, cine locuieşte în el?
— Cineva care are puterea din ziua de azi.
— Bani?
— Da. Foarte mulţi.
— O să-l întâlnim pe domnul Robinson, ajuns dinainte în zbor ca să ne întâmpine?
— Vă pot asigura că ultima persoană pe care o veţi întâlni aici va fi domnul Robinson.
— Păcat, spuse Stafford Nye. Îmi place domnul Robinson. E cu adevărat cineva, nu-i aşa? Cine e de fapt. Ce naţionalitate are?
— Nu cred să fi ştiut vreodată cineva. Fiecare spune altceva. Unii spun că e turc, unii că e american, unii că e olandez, iar unii că e englez get-beget. Alţii spun că mama lui era o sclavă circasiană, o mare ducesă rusoaică, o prinţesă indiană, şi aşa mai departe. Nimeni nu ştie. Cineva mi-a spus că mama lui era o oarecare domnişoară Mclellan din Scoţia. După părerea mea, şi asta e posibil.

Trăseseră sub un mare portic. Doi servitori în livrea coborau treptele. Întâmpinară oaspeţii cu plecăciuni ostentative. Bagajul fu luat; aveau o mulţime de bagaje la ei. La început, Stafford Nye se întrebase de ce i se spusese să ia atâtea bagaje, dar acum începea să înţeleagă că, din timp în timp, era nevoie de ele. Avea să fie nevoie şi în seara asta, gândi el. Câteva mici întrebări puse însoţitoarei sale care îi confirmară că aşa era.

Se întâlniră înainte de cină, chemaţi de sunetul rezonant al unui gong. Trecând prin hol, Stafford Nye o aşteptă pe Renata să coboare scările. În seara asta, Renata purta o rochie de seară sofisticată dintr-o catifea de un roşu închis, rubine la gât, iar pe cap o diademă cu rubine. Un servitor înaintă şi îi conduse. Deschizând larg uşa, anunţă:
— Grăfin Zerkowski, sir Stafford Nye.
„Iată-ne, şi sper să ne prindă rolul”, îşi spuse Stafford Nye.

Se uită satisfăcut la butonii din safire şi diamante de pe pieptul cămăşii. O clipă mai târziu îşi ţinu respiraţia cu un icnet uluit. Orice se aştepta să vadă, numai asta nu. Era o cameră imensă, în stil rococo, cu scaunele şi sofalele acoperite cu cele mai fine brocarturi şi catifele. Pe pereţi se aflau tablouri pe care nu le putu recunoaşte în totalitate pe loc, dar pe unele le remarcă aproape imediat, pentru că era pasionat de pictură. Un Cézanne, un Matisse, posibil un Renoir. Picturi de o inestimabilă valoare.

Stând pe un scaun imens, ce părea să sugereze un tron, se afla o femeie enormă. O balenă de femeie, gândi Stafford Nye, şi chiar că nu exista cuvânt ca s-o descrie mai bine. O femeie mare, masivă, pieptoasă, înotând în grăsime. Bărbii duble, triple, aproape cvadruple. Purta o rochie băţoasă din satin orange. Pe cap avea o tiară ca o coroană, din pietre preţioase. Mâinile care odihneau – pe braţele îmbrăcate în brocart erau de asemenea enorme. Mâini mari, grase, cu degete mari, grase, fără formă. Pe fiecare deget avea un inel, iar fiecare inel avea o piatră veritabilă. Un rubin, un safir, un smarald, un diamant, o piatră de un verde pal pe care el n-o cunoştea, o crisofrasă, probabil, o piatră galbenă, care dacă nu era topaz era un diamant galben. Era oribilă, gândi Stafford Nye. Se bălăcea în propria ei grăsime. O masă imensă, curgândă, de grăsime albă şi încreţită îi ţinea loc de faţă. Iar pe ea, asemeni stafidelor pe un uriaş chec, se aflau doi ochi mici, negri. Ochi foarte isteţi, privind lumea, evaluând-o, evaluându-l pe el, neevaluând-o pe Renata, îşi spuse Stafford Nye. Pe Renata o ştia. Renata era aici la comandă, era, programată. Cum vrei s-o iei. Renatei i se spusese să-l aducă pe el aici. Se întrebă de ce. Nu prea putea spune de ce, dar era sigur de asta. Acum se uită la el. Îl evalua, îl trecea în revistă. Era oare ceea ce îşi dorea ea? Era, da, putea s-o spună şi aşa, ceea ce comandase, clientul?

Trebuie să mă asigur că ştiu ce vrea ea, gândi. Trebuie să-mi dau toată silinţa, altfel. Altfel, şi-o închipui ridicând o

mână grasă şi inelată şi spunând unuia din valeţii înalţi şi musculoşi: „Luaţi-l şi aruncaţi-l peste metereze”. E caraghios, gândi Stafford Nye. Asemenea lucruri nu se mai întâmplă în ziua de azi. Unde mă aflu? La ce mascaradă, paradă sau spectacol teatral iau parte?

— Eşti foarte punctuală, copilă.

Avea un glas astmatic, răguşit, care avusese cândva o nuanţă de limpezime, poate chiar de frumuseţe. Toate dispăruseră acum.

Renata înaintă şi făcu o uşoară reverenţă. Luă mâna grasă şi depuse pe ea un sărut de curtoazie.

— Daţi-mi voie să vi-l prezint pe sir Stafford Nye. Grăfin Charlotte von Waldsausen.

Mâna grasă se întinse spre el. Se aplecă asupra ei după moda străină. Apoi, femeia spuse ceva care îl surprinse.

— O cunosc pe mătuşa dumitale.

El păru înmărmurit şi văzu imediat că asta o amuza, dar mai văzu şi că se aşteptase să-l surprindă. Ea râse. Un râs ciudat, mulţumit, deloc atractiv.

— Să zicem că am cunoscut-o cândva. Sunt mulţi, foarte mulţi ani de când n-am mai văzut-o. Când eram fete, am fost împreună în Elveţia. Matilda. Lady Matilda Baldwen-White.

— Cu ce veste minunată voi pleca acasă! Spuse Stafford Nye.

— E mai bătrână decât mine. E sănătoasă?

— Pentru vârsta ei, e foarte sănătoasă. Trăieşte liniştită, la ţară. Are artrită, reumatism.

— Ah, da, toate bolile bătrâneţii. Ar trebui să facă injecţii cu procainã. Aici, la altitudinea asta, doctorii fac aşa. Sunt foarte bune. Ştie că mă vizitezi?

— Cred că nu are nici cea mai mică idee. Ştie doar că am venit la festivalul ăsta al muzicii moderne.

— Care ţi-a plăcut, sper?

— Oh, enorm. E o sală de operă grozavă, nu-i aşa?

— Una din cele mai grozave. Asta face ca cea veche din Bayreuth să pară o biată şcoală. Ştii cât a costat construcţia

acestei opere?

Menţionă o sumă cu şase zerouri. Sir Stafford simţi că i se taie răsuflarea, dar nu găsi că era nevoie s-o ascundă. Femeia păru încântată de efectul pe care îl avuseseră vorbele ei.

— Cu bani, dacă cunoşti, dacă ai abilitate, dacă ai discernământ, ce nu se poate face cu bani? Ei îţi dau tot ce e mai bun.

Ultimele două cuvinte le spusese cu o bucurie groasă, cu un fel de plescăit din buze, atât neplăcut dar şi uşor sinistru.

— Văd asta aici, spuse Stafford Nye uitându-se în lungul pereţilor.

— Te pasionează arta? Da, văd. Acolo, pe peretele estic, este cel mai frumos Cézanne din lume. Unii spun că. Oh, i-am uitat numele pe moment, cel de la Metropolitan din New York este mai frumos. Nu e adevărat. Cele mai bune Matisse, cele mai bune Cezanne, cele mai bune dintre toate tablourile marii şcoli de artă sunt aici. Aici, în creştetul munţilor.

— E minunat. Absolut minunat.

Fură aduse băuturile. Sir Stafford observă că Bătrâna Munţilor nu bău nimic. Era posibil să se fi temut să-şi asume riscul problemelor cu tensiunea, având în vedere greutatea ei, gândi sir Stafford Nye.

— Şi unde ai cunoscut-o pe copila asta? Întrebă dragonul montan.

— La ambasada americană din Londra.

— Ah, da, aşa am auzit şi eu. Şi cum arată. Ah, i-am uitat numele. Ah, da, Milly Jean, moştenitoarea noastră din sud? Atrăgătoare, nu crezi?

— Absolut fermecătoare. Are mare succes la Londra.

— Şi bietul plicticos Sam Cortman, ambasadorul Statelor Unite?

— E un bărbat înţelept, răspunse politicos Stafford Nye.

Femeia chicoti.

— Ah, ai tact, nu:i aşa? Ei bine, se descurcă binişor. Face ce i se spune, cum ar trebui să facă un bun politician. Şi e plăcut să fii ambasador la Londra. A putut face asta pentru el Milly Jean. Ah, cu poşeta aia a ei bine garnisită, ar putea să-l facă ambasador oriunde în lume. Tatăl ei stăpâneşte jumătate din petrolul din Texas, stăpâneşte terenuri de golf, pământ, tot. Un om grosolan, de o urâţenie unică. Dar ea cum arată? O mică aristocrată blajină. Nu ţipătoare, nu bogată. Asta-i deşteptăciunea ei, nu-i aşa?

— Uneori asta nu prezintă nici o dificultate, răspunse sir Stafford Nye.

— Şi dumneata? Nu eşti bogat?

— Aş dori să fi fost.

— Ministerul de externe din ziua de azi nu e, să zicem, foarte darnic?

— Oh, eu n-aş lua-o aşa. În definitiv, intri în anumite case, cunoşti oameni amuzanţi, vezi lumea, mai vezi câte ceva din ce se petrece.

— Ceva, da. Dar nu tot.

— Ar fi foarte greu.

— Ţi-ai dorit vreodată să vezi ce. Cum să mă exprim. Ce se petrece în culisele vieţii?

— Câteodată ai o idee. Îşi făcu vocea indiferentă.

— Am auzit spunându-se că asta ţi se potriveşte, că ai uneori idei despre lucruri. Probabil nu idei convenţionale?

— Au fost perioade când am fost făcut să mă simt băiatul rău al familiei, răspunse Stafford Nye râzând., Bătrâna Charlotte chicoti.

— Nu te deranjează să recunoşti anumite lucruri din când în când, nu?

— De ce să mă prefac? Lumea ştie întotdeauna ce ascunzi.

Zdrahonul îl privi.

— Ce doreşti de la viaţă, tinere?

El ridică din umeri. Iarăşi trebuia să joace după ureche.

— Nimic, răspunse.

— Ei hai, hai, vrei să te cred?

— Da, mă puteţi crede. Nu sunt ambiţios. Par ambiţios?

— Nu, trebuie să recunosc asta.

— Nu cer decât să mă amuz, să trăiesc confortabil, să mănânc, să beau cu moderaţie, să am prieteni care să mă distreze.

Bătrâna se aplecă. Clipi din ochi de trei sau patru ori. Apoi vorbi cu un glas destul de diferit. Era ca un şuierat.

— Poţi urî? Eşti capabil de ură?

— Să urăşti e o pierdere de timp.

— Înţeleg. Pe chipul dumitale nu e nici o cută de nemulţumire. Asta e foarte adevărat. În tot cazul, cred că eşti gata s-o apuci pe o anumită potecă ce te va duce într-un anumit loc, şi vei merge pe ea zâmbind, ca şi cum nu ţi-ar păsa, dar în final, dacă găseşti sfetnici, ajutoare potrivite, ai putea obţine ceea ce vrei, dacă eşti în stare să urci.

— Cine n-ar vrea? Spuse Stafford Nye şi dădu încetişor din cap. Vedeţi prea multe. Mult prea multe.

Valetul deschise o uşă.

— Cina e servită.

Urmă o adevărată ceremonie oficială, cu o notă aproape regală. Uşile din celălalt capăt al încăperii fură deschise larg, lăsând să se vadă o sufragerie strălucitor luminată, cu tavanul pictat şi trei candelabre enorme. Două femei între două vârste se apropiară de grăfin, încadrând-o. Purtau rochii de seară, aveau părul cărunt adunat cu grijă în vârful capului, şi fiecare avea o broşă cu diamante! În tot cazul, pentru sir Stafford Nye ele aduceau vag a paznice. Erau, gândi el, nu atât gărzi de corp, cât însoţitoare-infirmiere de înaltă clasă, însărcinate cu sănătatea, toaleta şi alte detalii intime ale existenţei lui grăfin Charlotte. După plecăciuni respectuoase, fiecare îşi strecură braţul sub umărul şi cotul femeii şezândă. Cu uşurinţa unei practici îndelungate, ajutată de efortul maxim pe care ea îl putea face, o ridicară în picioare de-o manieră demnă.

— Acum vom merge la cină, spuse Charlotte.

Încadrată de cele două femei, o luă într-acolo. În picioare, părea chiar şi mai mult o masă de jeleu tremurător, totuşi rămânea formidabilă. Nu-ţi puteai debarasa mintea de ea, doar ca de-o bătrână grasă. Era cineva, ştia că e cineva, intenţiona să fie cineva. După cele trei, urmau el şi Renata.

În timp ce intrau pe portalurile sufrageriei, se simţi mai degrabă ca într-o sală de banchet decât ca într-o sufragerie. Aici se afla o gardă de corp. Tineri înalţi, blonzi, frumoşi. Purtau un fel de uniforme. La intrarea bătrânei, ca la un semn, îşi scoaseră săbiile. Le încrucişară deasupra capului pentru a face un culoar, iar Charlotte, cătinel, cătinel, trecu prin culoar, eliberată de însoţitoarele sale şi avansând singură spre un vast scaun sculptat, cu ornamente aurii şi spătarul îmbrăcat în brocart auriu, aflat în capătul unei mese lungi. Era cam ca o procesiune de nuntă, gândi Stafford Nye. Una militară, sau navală. În orice caz, sigur militară, strict militară. Dar fără mire.

Toţi tinerii aveau un super-fizic. Niciunul, îşi spuse el, nu avea mai mult de treizeci de ani. Arătau bine, sănătatea lor era evidentă. Nu zâmbeau, erau complet serioşi, erau. Căută un cuvânt pentru asta. Erau, da, dăruiţi. Poate nu atât o procesiune militară, cât una religioasă. Apărură servitorii, servitori de modă veche aparţinând, gândi el, Schloss-ului trecut, unei perioade de dinaintea războiului din 1939. Era ca o superproducţie a unei piese istorice. Iar domnind peste toate, şezând în scaunul, sau tronul, sau cum vroiai să-i spui, din capătul mesei, nu era o regină sau o împărătească, ci o bătrână remarcabilă în principal prin tonajul ei şi prin extraordinara şi puternica ei urâţenie. Cine era? Ce făcea aici? De ce?

De ce toată această mascaradă, de ce această gardă de corp, o gardă de corp pentru securitate, probabil? Veniră şi alţi meseni. Se înclinară în faţa monstruozităţii de pe tron şi îşi ocupară locurile. Purtau îmbrăcăminte de seară, banală. Nu se făcu nici o prezentare.

Stafford Nye îi cântări cu experienţa lui îndelungată de a cântări oameni. Tipuri diferite. Multe tipuri diferite. Oameni ai legii, era sigur. Câţiva avocaţi. Posibil câţiva contabili sau finanţişti; unul sau doi ofiţeri de armată în haine civile. Erau de-ai casei, gândi, dar erau şi cei care în vechiul sens feudal, erau „puşi în saramură”.

Mâncarea sosi. Un imens cap de mistreţ în aspic, carne de căprioară, un şerbet răcoritor de lămâie, un magnific castel din produse de patiserie – un super millefeuille ce părea incredibil de savuros.

Zdrahonul de femeie mâncă. Mâncă cu lăcomie, flămândă, bucuroasă că mănâncă, savurând mâncarea. De afară veni un sunet nou. Sunetul motorului puternic al unei super-maşini sport. Trecu prin faţa ferestrelor ca o fulgerare albă. Garda din cameră strigă într-un glas. Un strigăt puternic de „Heil! Heil! Heil! Franz!”

Tinerii din gardă se mişcară cu uşurinţa manevrelor militare ştiute pe dinafară. Toată lumea se ridică în picioare. Doar bătrâna rămase pe scaun nemişcată, cu capul sus. Camera fu străbătută de o nouă agitaţie.

Ceilalţi oaspeţi, sau membri ai casei, ce or fi fost ei, dispăruse într-un mod care îi aminti lui Stafford Nye de şopârlele dispărând în crăpăturile unui perete. Băieţii cu părul auriu formară o nouă figură, săbiile lor zburară în aer, îşi salutară patroana, ea făcu un semn din cap, săbiile îşi luară locul în teacă, iar ei, odată permisiunea dată, părăsiră mărşăluind camera. Ochii ei îi urmăriră, apoi merseră la Renata şi după aceea la Stafford Nye.

— Ce ziceţi de ei? Întrebă. Băieţii mei, trupa mea tânără, copiii mei. Da, copiii mei. Sir Stafford, ai vreun cuvânt care să-i descrie?

— Cred că da. Magnifici. Vorbea ca şi cu un cap încoronat. Magnifici, doamnă.

— Ah! Îşi înclină capul. Zâmbi, încreţiturile înmulţindu-se pe toată faţa. Asta o făcea să arate exact ca un crocodil.

O femeie teribilă, gândi el. O femeie teribilă, imposibilă, dramatică. Era real tot ce se întâmpla? Nu putea crede că era. Ce altceva putea fi decât o altă sală de teatru în care se dădea un spectacol?

Uşa se deschise din nou. Banda blondă a tinerilor supermani intră în marş, ca şi înainte. De data asta nu-şi agitau săbiile; în schimb, cântau. Cântau cu glasuri neasemuit de frumoase.

După mulţi ani de muzică pop, Stafford Nye simţi o plăcere incredibilă. Erau voci antrenate. Nu ţipete stridente. Instruite de maeştri în arta cântului. Nu-şi permiteau să-şi chinuie corzile vocale. Poate că erau eroi ai unei lumi noi, dar ceea ce cântau nu era o muzică nouă. Era o muzică pe care el o mai auzise. Un aranjament al Preislied-ului, trebuie să fi fost undeva o orchestră, gândi el, o orchestră într-o galerie de sus. Era un aranjament sau o adaptare a diferitelor teme wagneriene. Trecea de la Preislied la ecourile distante ale muzicii Rinului.

Corpul de elită făcu din nou un cordon dublu, aşteptând intrarea cuiva. De data asta nu era bătrâna împărătească. Ea stătea pe estrada ei aşteptându-l pe acel cineva.

Şi, în sfârşit, el veni. La sosirea lui, muzica se schimbă. Era acum acel motiv pe care deja Stafford Nye ajunsese să-l ştie pe dinafară. Melodia tânărului Siegfried. Chemarea cornului lui Siegfried, înălţându-se în tinereţea şi triumful ei, în stăpânirea unei lumi noi pe care tânărul Siegfried venea s-o cucerească.

Pe uşă, mărşăluind între şirurile formate de cei care erau clar adepţii săi, intră unul dintre cei mai chipeşi tineri pe care îi văzuse vreodată Stafford Nye. Păr auriu, ochi albaştri, perfect proporţionat, invocat ca de bagheta unui magician, el înainta ca dintr-o lume de mit. Mit, eroi, reînviere, renaştere – toate la un loc. Frumuseţea lui, robusteţea lui, incredibila lui siguranţă de sine şi aroganţa.

Trecu prin cordonul dublu al gărzii de corp până ajunse în faţa hidosului munte de femeie ce stătea pe tron;

îngenunche într-un genunchi, îi duse mâna la buze, apoi, ridicându-se, îşi aruncă braţul într-un salut şi scoase un strigăt pe care Stafford Nye îl auzise de la ceilalţi: „Heil!” Germana lui nu era foarte clară, dar Stafford Nye crezu că distinge cuvintele: „Heil pentru măreaţa mamă!”

Apoi frumosul erou se uită dintr-o parte în alta. În ochii săi apăru o uşoară recunoaştere, deşi lipsită de interes, a Renatei, dar când privirea i se întoarse la Stafford Nye, ea exprima un interes clar şi evaluare. Atenţie, gândi Stafford Nye. Atenţie! Acum trebuia să-şi joace rolul. Dar. Care naiba era acel rol? Ce căuta el aici? Ce trebuiau să facă el şi fata? De ce veniseră?

Eroul vorbi.

— Aşadar, avem oaspeţi! Spuse el şi adăugă surâzând cu aroganţa unui tânăr care ştie că e infinit superior oricărei persoane din lume: Bun venit, oaspeţilor, bun venit amândurora.

Undeva în adâncurile Schloss-ului, un clopot mare începu să bată.

Sunetul lui nu avea nimic funebru, dar avea o notă disciplinară. Senzaţia de mănăstire care îşi cheamă locatarii la sfânta slujbă.

— Acum trebuie să dormim, spuse bătrâna Charlotte. Să dormim. Ne vom întâlni mâine dimineaţă, la unsprezece.

Se uită spre Renata şi sir Stafford Nye.

— Veţi fi conduşi în camerele voastre. Sper să dormiţi bine.

Era o concediere regească.

Stafford Nye văzu braţul Renatei zburând într-un salut fascist, dar el nu-i era adresat lui Charlotte, ci băiatului cu păr de aur. I se păru că o aude spunând: „Heil Franz Joseph”. Îi copie şi el gestul şi spuse: „Heil!”

Charlotte le vorbi.

— V-ar plăcea să vă începeţi ziua de mâine cu o plimbare călare prin pădure?

— Mai mult ca orice, spuse Stafford Nye.

— Dar tu, copilă?

— Da, şi mie.

— Foarte bine. Se va aranja. Noapte bună. Mă bucur că aţi venit. Franz Joseph, dă-mi braţul. Vom merge în budoarul chinezesc. Avem multe de discutat, iar tu va trebui să pleci la timp mâine dimineaţă.

Servitorii îi escortară pe Renata şi Stafford Nye până la camerele lor. Nye ezită o clipă în prag. Ar fi fost posibil să schimbe între ei câteva vorbe? Decise că nu. Atât timp cât erau înconjuraţi de pereţii castelului, era mai bine să fie atenţi. Nu puteai şti. Fiecare cameră putea avea câte un microfon.

Mai devreme sau mai târziu, trebuia să pună întrebări. Anumite lucruri îi deşteptau în minte o nouă şi sinistră înţelegere.

Era momit, ademenit în ceva. Dar în ce? Şi a cui lucrătură era?

Dormitorul era frumos, totuşi apăsător. Husele bogate din satin şi catifea, unele dintre ele antice, dădeau un uşor iz de putred, temperat de mirodenii. Se întrebă de câte ori mai stătuse Renata aici.

11. Tineri şi încântători.

După ce luă micul dejun într-o încăpere nu prea spaţioasă de la parter, Stafford Nye o găsi pe Renata aşteptându-l. Caii erau la uşă.

Amândoi îşi aduseseră costume de călărie. Se părea că totul, de ce putea fi nevoie, fusese anticipat cu inteligenţă.

Încălecară şi o luară pe drumul de la castel în jos. Renata vorbi cu grăjdarul aflat la o oarecare depărtare.

— M-a întrebat dacă am vrea să ne însoţească, dar i-am spus că nu. Cunosc foarte bine locurile.

— Înţeleg. Ai mai fost aici?

— În ultimii ani, nu foarte des. Pe vremuri cunoşteam foarte bine locul ăsta.

El îi aruncă o privire pătrunzătoare. Ea nu i-o întoarse. În timp ce călărea lângă ea, îi observă profilul – nasul subţire,

acvilin, capul purtat cu mândrie pe gâtul zvelt. Călărea bine.

În tot cazul, în dimineaţa asta nu se simţea în largul lui. Nu prea ştia de ce.

Gândul i se întoarse la sala de aşteptare a aeroportului. Femeia care venise să se aşeze lângă el. Paharul de bere de pe masă. Nimic din toate astea n-ar fi trebuit să se întâmple. Nici atunci, nici mai târziu. Un risc pe care şi-l asumase. De ce, când toate astea trecuseră demult, se simţea acum neliniştit?

O luară pe scurtătură. O proprietate frumoasă, copaci frumoşi. În depărtare se zăreau animale cu coarne. Un paradis pentru vânători, un paradis pentru vechiul mod de viaţă, un paradis care conţinea. Ce? Un şarpe? Cum a fost la începutul-începuturilor – un paradis şi un şarpe. Era singur cu Renata – nu microfoane, nu pereţi cu urechi. Venise vremea să-şi pună întrebările.

— Cine e ea? Întrebă nerăbdător. Ce e ea?

— E simplu de răspuns. Atât de simplu că e greu de crezut.

— Ei bine?

— Ea e petrolul. Cuprul. Minele de aur din Africa de Sud. Armamentul din Suedia. Depozitele de uraniu din nord. Progresul nuclear, imensele zăcăminte de cobalt. E toate acestea.

— Şi totuşi, nu auzisem de ea, nu-i ştiam numele, nu ştiam.

— Nu vroia ca lumea să ştie.

— Poţi păstra secrete astfel de lucruri?

— Uşor, dacă ai destul cupru şi petrol şi depozite nucleare şi armament şi tot restul. Banii pot face reclamă, şi tot banii pot închide gurile.

— Dar, cine e, de fapt?

— Bunicul ei era american. Avea în principal căile ferate, parcă. Probabil şi grosul afacerilor din Chicago din acea vreme. S-a însurat cu o nemţoaică. Cred că ai auzit de ea. Era botezată Belinda cea mare. Armament, vapoare,

întreaga bogăţie industrială a Europei. Ea era moştenitoarea tatălui ei.

— Ei doi au acumulat o incredibilă avere, spuse Stafford Nye. Şi, în felul acesta, putere. Asta vrei să-mi spui?

— Da. Charlotte n-a moştenit doar lucruri, să ştiţi. A făcut şi bani. Moştenise minte, a fost ea însăşi un mare om de afaceri. Tot ce atingea se înmulţea, se transforma în sume de bani incredibile, pe care le investea. Primea sfaturi, ţinea cont de părerea altora, dar în final întotdeauna o ţinea pe-a ei. Şi întotdeauna prospera. Îşi sporea mereu averea astfel încât ajunsese prea fabuloasă ca să fie crezută. Banii crează bani.

— Da, înţeleg asta. Dacă este alimentată, bogăţia trebuie să crească. Dar. Ce vroia ea? Ce a obţinut?

— Aţi spus adineaori. Putere.

— Şi trăieşte aici? Sau.

— Vizitează America şi Suedia. Oh, da, face vizite, dar nu des. Ei aici îi place să fie, în mijlocul plasei, ca un uriaş păianjen care controlează toate firele. Firele finanţelor. Şi alte fire.

— Când spui alte fire.

— Artele. Muzica, pictura, literatura. Fiinţele umane – tinerele fiinţe umane.

— Da. Se poate vedea. Tablourile alea, o colecţie formidabilă.

— Există galerii la etaj, în Schloss. Găseşti acolo Rembrand şi Giotto şi Rafael, şi mai găseşti şi casete cu bijuterii. Unele din cele mai splendide bijuterii din lume.

— Şi toate aparţinând unei singure femei, urâtă şi grosieră. E satisfăcută?

— Nu încă, dar este pe cale de a fi.

— Încotro se îndreaptă, ce vrea să facă?

— Iubeşte tineretul. Asta e modul ei de a deţine puterea. Să controleze tineretul. În momentul de faţă lumea e plină de tineri rebeli. Această stare rebelă a fost alimentată.

Filosofie modernă, gândire modernă, scriitori şi alţii pe care îi finanţează şi-i controlează.

— Dar cum poate. Se opri.

— Nu vă pot spune, pentru că nu ştiu. E o ramificaţie enormă. Într-un sens, ea stă în spatele tuturor acestora, sprijină acţiuni de caritate destul de ciudate, îi susţine pe filantropi şi idealişti, dă nenumărate burse studenţilor, artiştilor şi scriitorilor.

— Şi totuşi spui că nu.

— Nu, nu e încă totul terminat. Ceea ce s-a plănuit este o mare prefacere socială. Se crede în ea, este noul rai şi noul pământ. Este ceea ce au promis de sute de ani conducătorii. Ceea ce au promis religiile, susţinătorii diverşilor Mesia, cei care au început să predea din nou legea, ca Buddha. Ceea ce au promis politicienii. În aşa ceva au crezut Asasinii, şi, din punctul lor de vedere, Bătrânul Munţilor le-a dat.

— Ea stă şi în spatele drogurilor?

— Da. Fără convingere, fireşte. Doar ca mijloc de a face oamenii să se plece în faţa ei. De asemenea, e o cale de a distruge oamenii. Pe cei slabi. Pe cei pe care ea nu-i consideră buni, deşi cândva au promis. Personal, ea nu ia droguri – se ţine tare. Dar drogurile distrug oamenii mai uşor şi mai natural decât orice altceva.

— Şi forţa? Ce-i cu forţa? Nu poţi face doar cu propaganda.

— Nu, fireşte că nu. Propaganda e primul stadiu, iar în spatele ei se stivuieşte un uriaş stoc de armament. Arme de care ţările sunt private şi apoi iau alt drum. Tancuri şi puşti şi arme nucleare care pleacă spre Africa şi Mările Sudului şi America de Sud. O mare parte din planul ăsta se perfecţionează în America de Sud. Se instruiesc armate întregi de tineri şi tinere.

— E un coşmar! De unde ştii toate astea, Renata?

— În parte, pentru că mi s-a spus, şi în parte prin informaţiile pentru care am fost instruită să le obţin şi să le transmit mai departe.

— Dar dumneata. Dumneata şi ea?

— Întotdeauna în spatele unor uriaşe proiecte se află şi ceva tâmpit. Râse brusc. Vedeţi, cândva a fost îndrăgostită de bunicul meu. O poveste prostească. El trăia prin părţile astea. Avea un castel cam la o milă sau două de aici.

— Era un om de geniu?

— Câtuşi de puţin. Dar era un foarte bun sportiv. Chipeş, dezinvolt, cu trecere la femei. Şi, din cauza asta, într-un fel e protectoarea mea. Eu sunt una din cohortele ei de sclave. Îi găsesc oameni. Îi duc ordinele în diferite părţi ale lumii.

— Serios?

— Ce vreţi să spuneţi?

— Mă întrebam şi eu.

Nu se întreba. Se uita la Renata şi se gândea din nou la aeroport. Lucra pentru Renata, lucra cu Renata. Îl adusese la acest Schloss. Cine-i spusese să-l aducă aici? Uriaşa, grotesca Charlotte din mijlocul pânzei ei de păianjen? În anumite cercuri diplomatice el avusese reputaţia de a fi lipsit de înţelepciune. Probabil putea să le fie util acestor oameni, dar util într-un fel mărunt şi destul de umilitor. Brusc, ca într-o ceaţă de semne de întrebare, gândi: Renata? Pe aeroportul din Frankfurt am riscat cu ea. Dar am avut dreptate. A ţinut. Nu mi s-a întâmplat nimic. Totuşi, gândi, cine e ea? Ce e ea? Nu ştiu. Nu pot fi sigur. Nimeni din lume nu poate fi sigur de cineva. Absolut de nimeni. Probabil i s-a spus să pună mâna pe mine. Să mă aibă la degetul mic, aşa că afacerea de la Frankfurt putea foarte bine să fi fost gândită cu cap. Se potrivea cu plăcerea mea de a risca, şi mă făcea să am încredere în ea.

— Să facem un popas, spuse Renata. Caii au mers prea mult.

— Te-am întrebat ce rol ai dumneata în toate astea.

— Primesc ordine.

— De la cine?

— Există o opoziţie. Întotdeauna există o opoziţie. Există oameni care bănuiesc ce se petrece, de cine urmează să fie

schimbată lumea, de la cine vin banii, bogăţia, armamentul, idealismul, trâmbiţarea puterii a ceea ce va să vină.
— Şi dumneata eşti cu ei?
— Aşa spun.
— Ce înţelegi prin asta, Renata?
— Am spus: eu aşa spun.
— Tânărul de aseară.
— Fanz Joseph?
— Asta e numele lui?
— E numele sub care este cunoscut.
— Dar are un alt nume, nu-i aşa?
— Aşa credeţi?
— Este tânărul Siegfried, nu?
— În felul acesta l-aţi văzut? V-aţi dat seama că asta era, că asta reprezintă?
— Aşa cred. Tineretul. Tineretul eroic. Tineretul arian, în partea asta a lumii trebuie să existe tineret arian. Aici mai stăruie încă acest punct de vedere. O rasă superioară, supermenii. Ei trebuie să fie de descendenţă ariană.

— Oh, da, asta durează de pe timpul lui Hitler. Nu s-a prea făcut pe faţă, iar în unele părţi ale lumii nu s-a pus mare accent pe asta. Cum spuneam, America de Sud e o fortăreaţă. Şi Peru şi Africa de Sud.

— Ce face tânărul Siegfried? Ce face pe lângă faptul că arată bine şi că sărută mâna protectoarei sale?

— Oh, e un orator grozav. El vorbeşte, iar adepţii lui îl urmează până la moarte.

— E adevărat?

— El o crede.

— Dar dumneata?

— Cred că aş putea crede. Oratoria este ceva înspăimântător, să ştiţi. E înspăimântător ce poate face un glas, ce pot face nişte cuante, şi nu cuvinte deosebit de convingătoare. Felul în care sunt spuse. Glasul lui răsună ca un clopot, femeile plâng şi ţipă şi leşină când el li se adresează. Veţi vedea şi singur. Aţi văzut garda de corp a lui Charlotte, costumată toată. În ziua de azi oamenilor le place să se costumeze. Îi vezi şi în alte părţi ale lumii, unii cu părul lung şi cu bărbi, femeile în cămăşi albe de noapte, vaporoase, vorbind despre pace şi frumuseţe, şi lumea minunată care e lumea tinerilor şi care va fi a lor după ce se va fi distrus suficient din vechea lume. Originara Ţară a Tinerilor a fost în vestul Mării Irlandei, nu-i aşa? Era un loc foarte simplu, o Ţară a Tinerilor diferită de cea pe care o plănuim acum. Era un tărâm al nisipurilor de argint, al soarelui şi a cântecului purtat de valuri. Dar acum vrem anarhie, vrem să dărâmăm şi să distrugem. Numai anarhia poate aduce profit celor care se află în spatele tuturor acestora. Este înspăimântător, este şi minunat. Din cauza violenţei, a durerii şi a suferinţei aduse.

— Aşadar, aşa vezi dumneata lumea de azi?

— Uneori.

— Şi eu ce urmează să fac?

— Să mergeţi cu ghidul dumneavoastră. Eu sunt ghidul dumneavoastră. Asemeni lui Virgiliu şi Dante, vă voi duce în

iad, vă voi arăta filmele sadice parţial copiate după vechiul SS, vă voi arăta cum sunt adulate cruzimea, durerea şi violenţa. Şi vă voi arăta măreţele vise ale paradisului de pace şi frumuseţe. Nu veţi şti care e care. Dar vă veţi hotărî.

— Pot avea încredere în dumneata, Renata?

— Asta veţi alege dumneavoastră. Puteţi fugi de mine dacă vreţi, sau puteţi rămâne cu mine să vedeţi noua lume – noua lume care este în facere.

— Cartoane! Rosti cu violenţă Stafford Nye.

Ea îl privi întrebător.

— Ca Alice în Ţara Minunilor. Cărţi de joc, cărţi de joc din carton ridicate în aer. Zburând de jur împrejur. Regi şi regine şi valeţi. Tot felul de lucruri.

— Vreţi sa spuneţi. Ce vreţi să spuneţi de fapt?

— Vreau să spun că nu e real. Este o prefăcătorie. Toată treaba asta afurisită este o prefăcătorie.

— Într-un fel, da.

— Oameni costumaţi jucându-şi rolurile, punând în scenă un spectacol. Mă apropii de înţelesul acestor lucruri?

— Într-un sens, da, în alt sens, nu.

— Aş mai vrea să ştiu un lucru. De ce ţi-a ordonat marea Charlotte să mă aduci la ea? Ce ştia despre mine? Ce întrebuinţare s-a gândit să-mi dea?

— Nu prea ştiu. Probabil un fel de eminenţă cenuşie, lucrând din umbră. Asta vi se potriveşte destul de bine.

— Dar nu ştie absolut nimic despre mine!

— Oh, asta! Renata izbucni într-o cascadă de râs. E atât de ridicol, zău. Iar şi iar aceeaşi veche prostie.

— Nu te înţeleg, Renata.

— Nu, pentru că e atât de simplu. Domnul Robinson ar fi înţeles.

— Vrei să fii amabilă şi să-mi explici despre ce vorbeşti?

— E aceeaşi poveste veche. Nu e vorba de ceea ce sunteţi, ci pe cine cunoaşteţi. Mătuşa dumneavoastră Matilda şi Charlotte au făcut şcoala împreună.

— Vrei de fapt să spui.
— Au copilărit împreună.
O privi lung. Apoi îşi dădu capul pe spate şi râse din toată inima.
12. Bufonul de curte.
Părăsiră Schloss-ul la prânz, luându-şi la revedere de la gazda lor. După ce coborâră serpentinele, lăsând în urmă Schloss-ul, undeva sus, după multe ore de mers ajunseră în cele din urmă la o fortăreaţă din Dolomiţi – un amfiteatru în munţi unde se ţineau întruniri, concerte, mitinguri ale diverselor grupuri de tineri.
Renata, ghidul lui, îl adusese aici, şi, de pe locul său de piatră goală, urmărise ce se petrecea şi ascultase. Înţelese ceva mai bine ce îi spuse ea în acea dimineaţă. Această mare adunătură de oameni, animată ca toate adunările de mase, fie că sunt convocate de un conducător evanghelist în Madisqn Square Garden din New York, sau în umbra unei biserici galeze, sau de un meci pe un stadion, sau o super demonstraţie care atacă ambasadele şi poliţia şi universităţile, această mare agitată îl făcu să priceapă ceva.
Renata îl adusese aici să-i arate semnificaţia acelei singure sintagme: „Tânărul Siegfried”.
Franz Joseph, dacă ăsta era adevăratul lui nume, se adresase mulţimii. Glasul lui, înălţându-se, prăvălindu-se, cu ciudata lui calitate incitantă, cu atracţia lui emoţională, stăpânise gloata mormăindă, aproape gemândă, formată din tinere şi tineri. Fiecare cuvânt pe care-l rostise păruse impregnat cu un înţeles evident, fusese incredibil de electrizant.
Gloata răspunse ca o orchestră. Vocea lui fusese bagheta dirijorului. Şi totuşi, ce spusese băiatul? Care fusese mesajul tânărului Siegfried? Nu-şi mai amintea nici un cuvânt, dar ştia că fusese emoţionat, că promisese, că vibrase de entuziasm. Iar acum totul dispăruse. Mulţimea luase cu asalt platforma de piatră, strigând, aclamând. Unele fete ţipaseră de entuziasm. Altele leşinaseră. Ce lume

există în ziua de azi, gândi. Nu se precupeţea nimic pentru a stârni emoţie. Disciplină? Reţinere? Niciuna nu mai conta. Nimic nu mai conta în afară de a simţi.

Ce fel de lume putea ieşi din asta? Se întrebă Stafford Nye.

Ghidul lui îi atinsese braţul şi se desprinseseră din mulţime.

Îşi găsiseră maşina, iar şoferul, care se vedea că era bun cunoscător al locurilor, îi duse la un han dintr-un orăşel de pe panta muntelui, unde li se rezervaseră camere.

La un moment dat părăsiră hanul şi urcară pe o potecă bine pietruită până ajunseră la un popas. Se aşezară şi rămaseră tăcuţi câteva clipe. Apoi Stafford Nye spuse din nou:

— Cartoane.

După un timp, Renata întrebă:

— Ei bine?

— Ce anume?

— Ce credeţi despre ceea ce v-am arătat până acum?

— Nu sunt convins, răspunse Stafford Nye.

Ea oftă. Un oftat adânc, neaşteptat.

— Asta speram să spuneţi.

— Nimic din toate astea nu-i adevărat, nu? E un spectacol uriaş. Un spectacol pus în scenă de un producător. Probabil un întreg grup de producători. Femeia asta monstruoasă plăteşte producătorul, închiriază producătorul. Ceea ce am văzut azi este eroul principal, starul.

— Ce credeţi despre el?

— Nici el nu e real, spuse Stafford Nye. E doar un actor. Un actor pe prima mână, superb. Îl surprinse un zgomot. Era Renata care râdea. Fata se ridică. Arăta brusc emoţionată, fericită şi, în acelaşi timp, uşor ironică.

— Ştiam, spuse ea. Ştiam că veţi înţelege. Ştiam că veţi fi cu picioarele pe pământ. Întotdeauna aţi ştiut totul despre tot cu ce v-aţi confruntat în viaţă, nu-i aşa? Aţi recunoscut mistificarea, aţi ştiut cine e în realitate. Nu e nevoie să

mergeţi la Stratford şi să vedeţi piesele lui Shakespeare ca să ştiţi cărui rol aţi fost destinat. Regii şi marii oameni trebuie să aibă un bufon – bufonul regelui care îi spune acestuia adevărul, şi discută lucruri de bun simţ şi râde de toate lucrurile pe care alţii le iau în serios.

— Aşadar, asta sunt eu? Un bufon de curte?

— Nu vă puteţi simţi aşa? Noi asta vrem. De asta avem nevoie. Aţi spus „Cartoane”. „Cărţi de joc din carton”. Un splendid fals bine regizat. Şi câtă dreptate aveţi! Dar oamenii cred îl el. Ei gândesc că e ceva minunat, sau gândesc că e ceva diavolesc, sau că e teribil de important. Bine-nţeles că nu E. Doar că. Doar că trebuie găsit cum să arătăm oamenilor că toată treaba, absolut toată, e doar o prostie. Doar o prostie afurisită. Iată ce urmează să facem, dumneavoastră şi cu mine.

— Crezi că în final vom demasca toate astea?

— Pare extrem de puţin probabil, recunosc. Dar ştiţi că o dată ce oamenilor li se arată că ceva nu este real, că e doar o imensă păcăleală.

— Propui să predicăm evanghelia bunului simţ?

— Fireşte că nu. Nimeni n-ar sta s-o asculte, nu?

— Nu în momentul de faţă.

— Nu. Va trebui să le dăm dovezi. Fapte. Adevărul.

— Avem asemenea lucruri?

— Da. E ceva ce am adus cu mine de la Frankfurt. Ceea ce m-aţi ajutat să aduc cu bine în Anglia.

— Nu înţeleg.

— Nu încă. Veţi şti mai târziu. Deocamdată trebuie să jucăm un rol. Suntem gata şi dornici să fim îndoctrinaţi. Adorăm tineretul. Suntem adepţii şi credincioşii tânărului Siegfried.

— Dumneata poţi s-o scoţi la capăt, nu mă îndoiesc. În privinţa mea, nu sunt atât de sigur. Niciodată n-am reuşit să ador ceva. Bufonul regelui n-o face. El e marele demascator. Nimeni n-o să prea aprecieze asta în momentul de faţă, nu?

— Fireşte că nu. Nu. Nu veţi lăsa să vi se vadă latura asta. Exceptând, fireşte, atunci când vorbiţi despre stăpânii dumneavoastră, politicieni şi diplomaţi, Ministerul de Externe şi toate celelalte. Atunci puteţi fi amărât, maliţios, muşcător, uşor crud.

— Totuşi, nu-mi văd rolul în cruciada lumii.

— E un rol foarte vechi, unul pe care toată lumea îl înţelege şi îl apreciază. Pe linia asta veţi merge. În trecut n-aţi fost apreciat, dar tânărul Siegfried şi tot ce reprezintă el vă va reda speranţa răsplatei. Pentru că dumneavoastră îi veţi da toate informaţiile secrete despre ţara dumneavoastră pe care le vrea, el vă va promite funcţii cu putere în acea ţară în vremurile bune ce vor să vină.

— Insinuezi că e o mişcare mondială. E adevărat?

— Bine-nţeles. Cam ca unul din uraganele acelea care au nume. Flora sau mica Annie. Ele apar din sud, sau din nord, sau din est sau din vest, dar apar din senin şi distrug totul. Asta vrea fiecare. În Europa şi Asia şi America. Poate şi în Africa, deşi acolo nu va fi prea mult entuziasm. Oh, da, este o mişcare la scară mondiala. Condusă de tineret şi de puternica vitalitate a tineretului. Tinerii nu au cunoştinţe şi experienţă, însă au viziune şi vitalitate, şi sunt susţinuţi de bani. Râuri şi râuri de bani se varsă în treaba asta. Există prea mult materialism, aşa că am cerut altceva şi am obţinut. Dar cum asta se bazează pe ură, nu poate duce nicăieri. Nu poate mişca pământul. Vă aduceţi aminte că în 1919 toată lumea spunea că răspunsul la toate astea era Comunismul. Acea doctrină marxistă trebuia să aducă raiul pe pământ. Atâtea idei nobile pluteau în aer. Dar cu cine trebuiau să fie puse în practică ideile? În definitiv întotdeauna există aceleaşi fiinţe umane. Poţi crea acum o a treia lume, sau aşa crede fiecare, dar această a treia lume va avea aceiaşi oameni ca şi prima lume sau a doua lume.

Iar când aceiaşi oameni conduc lucrurile, ei le vor conduce în acelaşi fel. Nu trebuie decât să privim în urmă în istorie.

— Îi mai pasă cuiva în ziua de azi de istorie?

— Nu. Preferă mai degrabă să privească înainte spre un viitor imprevizibil. Cândva, ştiinţa urma să fie răspunsul la toate.

Stafford Nye o întrerupse:

— Vreau să ştiu ceva.

— Ce anume?

— Unde mergem în continuare?

— America de Sud. Posibil Pakistan sau India în drum. Şi trebuie în mod sigur să mergem în SUA. Acolo se petrec o mulţime de lucruri foarte interesante. Mai ales în California.

— În universităţi? Sir Stafford oftă. Ajungi să te plictiseşti foarte tare de universităţi. Se tot repetă.

Rămaseră câteva clipe tăcuţi. În lumina împuţinată, piscul muntelui se vedea uşor înroşit.

Stafford Nye spuse pe un ton nostalgic:- Dacă am fi avut ceva mai multă muzică acum, în momentul ăsta, ştii ce aş fi comandat?

— Tot Wagner? Sau v-aţi săturat de Wagner?

— Nu, ai dreptate – tot Wagner. L-aş asculta pe Hans Sachs stând sub bătrânul său pom şi spunând lumii: „Nebuni, nebuni, toţi nebuni.”

— Da. E foarte expresiv. E frumoasă şi muzica. Dar noi nu suntem nebuni. Suntem sănătoşi la minte.

— Fantastic de sănătoşi, spuse Stafford Nye. Asta va fi partea cea grea. Vreau să te mai întreb ceva.

— Ce?

— Probabil nu-mi vei spune. Dar trebuie să ştiu. Ne vom alege cu ceva amuzant din toată nebunia asta? Are ceva amuzant?

— Fireşte că are. De ce nu?

— Nebuni, nebuni, toţi nebuni. Dar ne va plăcea foarte mult. Vom trăi mult, Mary Ann?

— Probabil că nu.

— Asta-i spiritul. Sunt cu dumneata, tovarăşa mea, ghidul meu. O să obţinem o lume mai bună ca urmare a eforturilor noastre?

— N-aş crede, dar s-ar putea sa fie mai blândă. E plină, în prezent, de crezuri fără blândeţe.

— Foarte bine, spuse Stafford Nye. Tot înainte!

— Sfârşitul cărţii a douaCartea 3

ACASĂ ŞI PESTE HOTARE

13. Conferinţă la Paris.

Într-o cameră din Paris se aflau cinci bărbaţi. Era o cameră care mai văzuse întruniri istorice. Destul de multe. Întrunirea aceasta era în multe privinţe de un alt tip, totuşi nu mai puţin istorică.

Monsieur Grosjean prezida. Era un bărbat îngrijorat care îşi dădea toată silinţa să se strecoare printre lucruri cu o uşurinţă şi o purtare fermecătoare care adesea, în trecut, îl ajutaseră. În prezent, simţea că nu-l mai ajutau prea mult.

Signor Vitelli sosise cu o oră mai înainte din Italia, cu avionul. Gesturile îi erau febrile, purtarea dezechilibrată.

— E dincolo de tot ce ţi-ai fi putut imagina, spunea el.

— Studenţii ăştia. Oare nu suferim cu toţii? Spuse monsieur Grosjean.

— Nu e vorba numai de studenţi. E mai mult de atât. Cu ce poţi s-o compari? Un roi de albine. Un dezastru al naturii, intensificat. Intensificat dincolo de orice închipuire. Mărşăluiesc. Au arme. Undeva au achiziţionat avioane. Îşi propun să ia în stăpânire tot nordul Italjei. Dar asta-i o nebunie! Sunt nişte copii – nimic mai mult. Şi totuşi au bombe, explozibil. Doar în Milano numărul lor îl depăşeşte pe al poliţiştilor. Ce putem face, vă întreb? Şi armata e în revoltă. Spune că e cu les jeunes. Spune că singura salvare a omenirii e anarhia. Vorbesc despre ceva căruia îi spun A Treia Lume, dar asta pur şi simplu nu poate să se întâmple.

Monsieur Grosjean oftă.

— Anarhia e foarte populară în rândul tinerilor, spuse el. Credinţa în anarhie. Ştiu asta din perioada algeriană, din toate necazurile cu care s-a confruntat ţara noastră şi imperiul nostru colonial. Şi ce putem face? Militarii? În final ei îi sprijină pe studenţi.

— Studenţii, ah, studenţii! Spuse monsieur Poissonier.

Era membru în guvernul francez pentru care cuvântul „student” era o anatemă. Dacă ar fi fost întrebat, ar fi recunoscut că ar prefera gripa asiatică sau o epidemie de ciumă bubonică. În mintea lui, orice era preferabil activităţii studenţilor. O lume fără studenţi! La asta visa uneori monsieur Poissonier. Ce vise frumoase! Păcat că nu se împlineau prea des.

— Cât despre magistraţi, ce s-a întâmplat cu sistemul nostru juridic? Spuse monsieur Grosjean. Cu autorităţile judecătoreşti? Poliţia – da, ea e încă loială, dar judecătorii. Ei nu vor pronunţa sentinţe, nu asupra tinerilor care sunt aduşi în faţa lor, tineri care au distrus proprietatea, proprietatea guvernului, proprietatea particulară. Proprietate de orice fel. Şi de ce nu, ai vrea să ştii? În ultimul timp am făcut cercetări. Prefectura mi-a sugerat anumite lucruri. E nevoie de o creştere a standardului de viaţă a autorităţilor judecătoreşti, spun cei de la prefectură, mai ales în zonele din provincie.

— Ei hai, hai, trebuie să aveţi grijă ce propuneţi, spuse monsieur Poissonier.

— Ma foi, de ce aş avea grijă? Lucrurile trebuie date pe faţă. Am mai avut fraude, fraude uriaşe, iar acum sunt în circulaţie o grămadă de bani. Bani despre care nu ştim de unde provin, dar cei de la prefectură mi-au spus – şi eu o cred – că încep să aibă o idee despre unde merg. Putem contempla cu mâinile în sân un stat corupt, subvenţionat din surse din afară?

— La fel şi în Italia, spuse signor Vitelii, şi în Italia la fel. Ah, v-aş putea spune nişte lucruri! Da, v-aş putea spune ce bănuim noi. Dar cine, cine corupe lumea noastră? Un grup de industriaşi, un grup de magnaţi? Cum se poate face aşa ceva?

— Afacerea aceasta trebuie oprită, spuse monsieur Grosjean. Trebuie întreprinse acţiuni. Acţiuni militare.

Acţiuni ale forţelor aeriene. Aceşti anarhişti, aceşti piraţi provin din toate clasele. Treaba asta trebuie curmată.

— Controlul cu gaz lacrimogen a avut destul succes, spuse cu îndoială monsieur Poissonier.

— Gazul lacrimogen nu e suficient, replică monsieur Grosjean. Acelaşi rezultat s-ar putea obţine punând studenţii să cojească mormane de ceapă. Lacrimile le-ar curge în valuri. E nevoie de mai mult.

Monsieur Poissonier rosti cu glas şocat:

— Doar nu sugeraţi folosirea armelor nucleare?

— Arme nucleare? Quel blague! Ce putem face cu armele nucleare? Ce s-ar alege de pământul Franţei, de aerul Franţei, dacă am folosi arme nucleare? Putem distruge Rusia, ştiu asta. Ştiu şi că Rusia ne poate distrugere noi.

— Doar nu sugeraţi că grupuri de studenţi care mărşăluiesc şi demonstrează ar putea distruge forţele autorităţilor?

— Exact asta sugerez. Am fost avertizat în privinţa acestor lucruri. În privinţa stocării de arme şi a diferitelor substanţe chimice de război şi a multor altora. Am primit rapoarte de la unii din savanţii noştri de frunte. Secretele sunt cunoscute. Depozite secrete, arme de război furate. Ce urmează să se mai întâmple? Asta vă întreb. Ce se va întâmpla mai departe?

Întrebarea primi un răspuns neaşteptat şi mai rapid decât se aşteptase monsieur Grosjean. Uşa se deschise şi secretarul său se apropie de el cu o faţă adânc îngrijorată. Monsieur Grosjean îl privi nemulţumit.

— N-am spus că nu vreau să fiu deranjat?

— Ba da, monsieur le president, dar e ceva deosebit. Se aplecă la urechea stăpânului său. Mareşalul e aici. Cere să intre.

— Mareşalul? Vrei să spui.

Secretarul dădu cu putere din cap de câteva ori. Monsieur Poissonier se uită perplex la colegii săi.

— Cere să intre. Nu va accepta un refuz.

Ceilalţi doi bărbaţi din cameră se uitară mai întâi la Grosjean, apoi la agitatul italian.

— N-ar fi mai bine dacă.? Începu monsieur Cain, ministrul de interne.

Se opri la „dacă”, deoarece uşa se deschise larg şi în cameră păşi un bărbat. Un om foarte binecunoscut. Un om al cărui cuvânt fusese ani de zile în Franţa nu doar legea, ci deasupra legii. A-l vedea în acest moment acolo, era o surpriză neplăcută pentru cei din cameră.

— Mă bucur să vă văd, dragi colegi, spuse mareşalul. Am venit să vă ajut. Ţara noastră e în pericol. Trebuie întreprinse acţiuni – acţiuni imediate! Am venit să mă pun în serviciul vostru. Îmi asum toată responsabilitatea de a acţiona în acest moment de criză. S-ar putea să fie periculos. Ştiu că este, dar onoarea e mai presus de pericol. Salvarea Franţei e mai presus de pericol. Acum se îndreaptă în marş încoace. O hoardă uriaşă de studenţi, de criminali care au fost eliberaţi din închisoare, dintre care unii au comis crime de omucidere. Oameni care au incendiat. Strigă nişte nume. Cântă cântece. Strigă numele dascălilor lor, ale filosofilor lor, ale celor care i-au condus pe poteca acestei insurecţii. Ale celor care vor duce Franţa la dezastru dacă nu se face ceva. Voi staţi aici, discutaţi, deplângeţi situaţia. Trebuie făcut mai mult de atât. Am chemat două regimente. Am alertat forţele aeriene, am trimis telegrame cifrate vecinilor noştri aliaţi, prietenei mele din Germania, căci în criza de acum ea e aliata noastră! Răzmeriţa trebuie înăbuşită. Rebeliunea! Insurecţia! Pericolul pentru bărbaţi, pentru femei şi copii, pentru proprietate. Merg acum să potolesc insurecţia, să le vorbesc răzvrătiţilor ca un tată, ca un conducător. Aceşti studenţi, aceşti criminali chiar, sunt copii mei. Ei sunt tineretul Franţei. Merg să le vorbesc despre asta. Or să mă asculte, guvernul va fi revizuit, studiile lor vor fi reluate sub propriile lor auspicii. Bursele lor au fost insuficiente, viaţa lor a fost despuiată de frumuseţe, de scop. Merg să le

promit toate astea. Vorbesc în numele meu. Am să vorbesc şi în numele vostru, în numele guvernului, voi v-aţi dat toată silinţa, aţi acţionat cât de bine aţi ştiut. Dar acum e nevoie de o conducere mai puternică. E nevoie de conducerea mea. Acum plec. Am lista altor telegrame cifrate ce trebuie trimise. În locuri nefrecventate pot fi acţionate substanţe nucleare preventive într-o formă atât de modificată încât s-ar putea să producă teroare în rândul gloatei, dar noi o să ştim că nu există nici un pericol real. M-am gândit la toate. Planul meu va merge. Veniţi, prietenii mei loiali, însoţiţi-mă.

— Mareşale, nu putem permite. Nu vă puteţi primejdui viaţa. Noi trebuie.

— Nu vreau să aud nimic. Îmi îmbrăţişez soarta, destinul.

Mareşalul păşi spre uşă.

— Staff-ul meu e afară. Garda mea de corp, aleasă pe sprânceană. Merg acum să le vorbesc acestor tineri rebeli, acestei tinere flori a frumuseţii şi terorii, să le spun în ce constă datoria lor.

Dispăru pe uşă cu grandoarea unui actor principal care îşi juca rolul preferat.

— Bon dieu, chiar a vorbit serios! Spune monsieur Poissonier.

— Îşi va risca viaţa, spuse signor Vitelli, Cine ştie? E curajos, e un bărbat foarte curajos. E o galanterie, da, dar ce o să se întâmple cu el? În starea de spirit în care sunt les jeunes acum, s-ar putea să îl omoare.

De pe buzele lui monsieur Poissonier scăpă un oftat de plăcere. S-ar putea să fie adevărat, gândi el. Da, ar putea fi adevărat.

— Nimeni nu doreşte asta, desigur, spuse prudent monsieur Grosjean.

Monsieur Grosjean o dorea. O spera, deşi pesimismu-i natural îl duse cu gândul la faptul că foarte rar se întâmplă ca lucrurile să iasă cum vrei tu. Într-adevăr, se confrunta cu o perspectivă mult mai cumplită. Era foarte posibil, şi în tradiţia acţiunilor trecute ale mareşalului, ca într-un fel sau

altul să reuşească să facă studenţimea exaltată şi însetată de sânge să-l asculte, să creadă în promisiunile lui, şi să insiste să-i redea puterea pe care o deţinuse cândva. Era genul de lucruri care se mai întâmplaseră o dată sau de două ori în cariera mareşalului. Magnetismul lui personal îi mai făcuse pe politicieni să cunoască înfrângerea când se aşteptaseră mai puţin.

— Trebuie să-l oprim, strigă el.

— Da, da, spuse signor Vitelli, nu poate fi pierdut pentru omenire.

— Ajungi să te temi, spuse monsieur Poissonier. Are atâţia prieteni în Germania, atâtea contacte, şi se ştie cât de repede se mişcă nemţii în probleme militare. S-ar putea să profite de ocazie.

— Bon dieu, bon dieu! Exclamă monsieur Grosjean, ştergându-şi fruntea asudată. Ce ne facem? Ce putem face? Ce e zgomotul ăsta? Se aud puşti, nu-i aşa?

— Nu, nu, îl linişti monsieur Poissonier. Ceea ce auziţi sunt tăvile de cafea de la bufet.

— Aş putea folosi un citat, spuse monsieur Grosjean, care era mare iubitor de dramă. Un citat din Shakespeare: „Nu vrea nimeni să mă scape de acest.

— Preot turbulent”, continuă monsieur Poissonier. E din Becket.

— Un nebun ca mareşalul e mai rău decât un preot. Un preot ar fi măcar inofensiv, deşi chiar sfinţia sa Papa a primit chiar ieri o delegaţie de studenţi. I-a binecuvântat. I-a numit copii lui.

— Un gest creştinesc, totuşi, spuse cu îndoială monsieur Coin.

— Nu poţi merge prea departe nici chiar cu gesturile creştineşti, spuse monsieur Grosjean.

14. Conferinţă la Londra.

În cabinetul din Downing Street 10, domnul Cedric Lazenby, primul ministru, stătea în capul mesei şi îşi privea cabinetul întrunit fără nici o plăcere evidentă. Expresia

feţei lui era întunecată, ceea ce, într-un fel, îi permitea o anumită uşurare. Începea să creadă că doar în intimitatea întrunirilor cabinetului său putea să-şi relaxeze faţa într-o expresie de nefericire, îşi putea abandona acea privire pe care o prezenta de obicei lumii, o privire înţeleaptă şi optimistă care îl slujise atât de bine în diferitele momente de criză din viaţa sa politică.

Se uită la Gordon Chetwynd, care se încrunta; la sir George Packham care era vizibil îngrijorat, gânditor ca de obicei; la imperturbabilitatea de militar a colonelului Munro; la mareşalul aerului, Kenwood, un om tăcut care nu-şi dădea osteneală să-şi ascundă profunda neîncredere în politicieni. Mai era prezent şi amiralul Blunt, un bărbat masiv, formidabil, care tamburina masa cu degetele şi aştepta să-i vină rândul.

— Nu e bine de loc, spunea mareşalul aerului. Trebuie să recunoaştem. Doar în ultima săptămână au fost deturnate patru avioane ale noastre. Îndreptate spre Milano. Pasagerii întorşi din drum şi duşi în altă parte. În Africa, de fapt. Aveau piloţi care aşteptau acolo. Negri.

— Puterea Neagră, spuse gânditor colonelul Munro.

— Sau Puterea Roşie? Sugeră Lazenby. Simt că toate problemele noastre ar putea veni de la îndoctrinarea rusească. Dacă s-ar putea intra în contact cu ruşii. Chiar mă gândesc la o vizită personală la vârf.

— Opriţi-vă aici, domnule prim-ministru, spuse amiralul Blunt. Nu începeţi iar cu ruşii. Tot ce vor ei în momentul de faţă este să stea departe de toată mizeria asta. Ei n-au avut atâtea probleme cu studenţii lor câte avem noi. Tot ce-i interesează e să stea cu ochii pe chinezi ca să vadă ce mai pun la cale.

— Eu chiar cred că influenţa personală.

— Rămâneţi aici şi vedeţi-vă de ţara dumneavoastră, spuse amiralul Blunt.

— N-ar fi fost mai bine să auzim. Să avem un raport corespunzător a ceea ce se întâmplă? Întrebă Gordon

Chetwynd cu ochii la colonelul Munro.

— Vreţi fapte? Foarte bine. Toate sunt destul de nedigerabile. Presupun că vreţi să ştiţi nu atât ce se întâmplă aici cât situaţia generală din lume?

— Chiar aşa…

— Ei bine, în Franţa mareşalul e încă în spital. Are două gloanţe în braţ. În cercurile politice iadul continuă. Mari întinderi din ţară sunt controlate de ceea ce ei numesc trupele Puterii Tineretului.

— Vreţi să spuneţi că au arme? Întrebă Gordon Chetwynd pe un ton îngrozit.

— Au a dracului de multe, răspunse colonelul. Nu ştiu cu adevărat de unde le au. Există anumite idei în privinţa asta. O mare cantitate de arme a fost trimisă din Suedia spre Africa de Vest.

— Ce treabă avem noi cu asta? Spuse domnul Lazenby. Ce ne pasă? Lasă-i să aibă câte arme vor, acolo, în Africa de Vest. Pot să continue să se împuşte între ei.

— Ei bine, din rapoartele serviciului nostru secret reiese că e ceva niţel cam ciudat în treaba asta. Iată o listă a armamentului care a fost trimis în Africa de Vest. Partea interesantă e că au fost trimise acolo, dar de acolo au plecat din nou. Au fost acceptate, s-a semnat de primire, plata s-a făcut sau nu s-a făcut, dar în cinci zile au ieşit din ţară. Au fost retrimise în altă parte.

— Şi care-i ideea?

— Ideea pare să fie că niciodată n-au fost destinate Africii de Vest, răspunsese colonelul Munro. S-a plătit şi au fost trimise în altă parte. E posibil să fi plecat din Africa în Orientul Apropiat. Spre Golful Persic, spre Grecia şi spre Turcia. De asemenea, un lot de avioane a fost trimis în Egipt. Din Egipt au fost trimise în India, din India în Rusia.

— Credeam că au fost trimise din Rusia.

— Iar din Rusia au plecat la Praga. Toată treaba e o nebunie.

— Nu înţeleg, spuse sir George. Te întrebi.

— Se pare că există undeva o organizaţie centrală care dirijează aprovizionarea cu diverse lucruri. Avioane, armament, bombe, atât explozive cât şi cele folosite în strategia microbiană. Toate aceste transporturi iau direcţii neaşteptate. Sunt livrate pe diferite rute ce străbat ţara către punctele fierbinţi, şi folosite de lideri şi regimente – dacă vreţi să le spuneţi aşa – ale Puterii Tinere. Majoritatea merg la liderii mişcărilor tinere de gherilă, anarhişti profesionişti care predică anarhia.

— Vreţi să spuneţi că ne confruntăm cu ceva asemănător unui război la scară mondială? Cedric Lazenby era şocat.

Bărbatul blând cu chip de asiatic care stătea în capătul îndepărtat al mesei, şi care nu vorbise încă, îşi ridică faţa cu zâmbet de mongol şi zise:

— Asta e ceea ce omul e forţat să creadă acum. Observaţiile noastre ne spun.

Lazenby interveni.

— Trebuie să vă opriţi să mai observaţi. ONU însuşi va prelua armele şi va înăbuşi toată treaba asta.

Chipul liniştit rămase nemişcat

— Asta ar fi împotriva principiilor noastre, spuse el.

Colonelul Munro ridică glasul şi îşi continuă rezumatul.

— În unele părţi din fiecare ţară există lupte. Asia de sud-est şi-a declarat independenţa acum mult timp, există patru, cinci diviziuni diferite de putere în America de Sud, Cuba, Peru, Guatemala şi aşa mai departe. Cât despre Statele Unite, ştiţi că Washington-ul a fost practic mistuit, vestul este invadat de forţele armate ale Puterii Tinere. Chicago e sub legea marţială. Aţi aflat despre Sam Cortman? A fost împuşcat noaptea trecută pe treptele ambasadei americane de aici.

— Trebuia să participe şi el azi, aici, spuse Lazeiiby. Urma să ne expună punctul lui de vedere asupra situaţiei.

— Nu cred că asta ne-ar fi ajutat prea mult, spuse colonelul Munro. Un tip foarte cumsecade. Dar cam molâu.

— Dar cine se află în spatele tuturor acestora? Întrebă iritat Lazenby. Ar putea fi ruşii, fireşte. Se uită plin de speranţă înjur. Încă se mai visa zburând spre Moscova.

Colonelul Munro clătină din cap.

— Mă îndoiesc, spuse el.

— Un apel personal, zise Lazenby. Pe faţa lui strălucea speranţa. O sferă de influenţă complet nouă. Chinezii.?

— Nici chinezii, spuse colonelul Munro. Dar ştiţi că în Germania are loc o puternică recrudescenţă a neo-fascismului.

— Doar nu credeţi că e posibil ca nemţii.

— Nu cred că neapărat ei se află în spatele tuturor acestora, dar când spuneţi posibil. Da, cred că e posibil să se afle. Au mai făcut-o. Au pregătit lucrurile cu ani înainte, le-au plănuit, totul e gata, aşteptând cuvântul START. Buni planificatori, foarte buni. Staff-ul lucrează excelent. Îi admir, să ştiţi. Nu mă pot abţine să nu-i admir.

— Dar Germania părea atât de paşnică şi bine condusă!

— Da, fireşte că e, până la un punct. Dar daţi-vă seama, America de Sud e practic plină de nemţi, de neofascişti, şi au acolo o mare federaţie a tineretului. Îşi spun super-arieni, sau aşa ceva. Mai există încă o părticică din vechiul staff, svastici, şi saluturi, şi cineva care conduce treaba asta, numit tânărul Wotan, sau Ţânărul Siegfried, sau aşa ceva. O grămadă de prostii ariene.

Se auzi o bătaie în uşă şi intră secretarul.

— Profesorul Eckstein e aici, domnule.

— Am face bine să-l primim, spuse Cedric Lazenby. În definitiv, dacă există cineva care să ne spună care sunt ultimele noastre cercetări cu privire la armament, el e acela. Am putea avea ceva în manşetă care să poată pune capăt tuturor acestor prostii.

Pe lângă faptul ca era un călător profesionist pe post de pacificator, domnul Lazenby avea o rezervă de optimism incurabil, rareori justificat de rezultate.

— Am putea rezolva cu o armă secretă, spuse încrezător mareşalul aerului.

Profesorul Eckstein, considerat de mulţi savantul de vârf al Marii Britanii, era la prima vedere un om total neimportant. Era un omuleţ cu o bărbiţă de ţap de modă veche şi o tuse astmatică. Avea purtarea unui, om care se scuză în permanenţă că există. Emise nişte sunete precum „ah”, „hrrumph”, „mrrh”, îşi suflă nasul, tuşi din nou, şi strânse timid mâna celorlalţi, când le fu prezentat. Pe mulţi din ei îi cunoştea deja şi îi salută cu mişcări scurte şi nervoase ale capului. Se aşeză pe scaunul arătat şi privi în jur vag. Îşi duse mâna la gură şi începu să-şi roadă unghiile.

— Şefii serviciilor sunt aici, spuse sir George Packham. Suntem nerăbdători să vă aflăm părerea în legătură cu ce se poate face.

— Oh, ce se poate face? Spuse profesorul Eckstein.

Urmă o tăcere.

— Lumea intră rapid într-o stare de anarhie, spuse sir George.

— Aşa pare, nu? Cel puţin, din ce am citit în ziare. Nu că aş avea încredere în ele. Jurnaliştii scornesc o grămadă de lucruri. Declaraţiile lor nu sunt niciodată corecte.

— Am înţeles că în ultimul timp aţi făcut nişte descoperiri extrem de interesante, domnule profesor, spuse încurajator Cedric Lazenby.

— Ah, da, am făcut. Am făcut. Profesorul Eckstein se mai înveseli puţin. Am pus la punct o substanţă chimică foarte scârboasă. O armă de luptă microbiană, ştiţi, o chestie biologică, un gaz care iese prin orificii ca şi gazul normal, poluează aerul şi otrăveşte apa. Da, dacă vreţi, presupun că am putea omorî o jumătate din populaţia Angliei în trei zile. Îşi frecă mâinile. Asta vreţi?

— Nu, nu. Oh, fireşte că nu. Domnul Lazenby era îngrozit.

— Ei bine, asta vreau să spun. Nu se pune problema că nu avem destule arme mortale. Avem prea multe. Tot ce avem este mortal. Dificultatea ar fi să păstrăm pe toată lumea în

viaţă, inclusiv pe noi. Eh? Ştiţi, toţi oamenii de la vârf. Pe noi, de exemplu. Chicoti subţire, fericit.

— Dar noi nu asta vrem, insistă domnul Lazenby.

— Nu e vorba de ceea ce vreţi dumneavoastră. E vorba de ceea ce avem. Tot ce avem este cumplit de letal. Dacă vreţi să-i curăţaţi de pe hartă pe toţi cei sub treizeci de ani, cred că o puteţi face. Reţineţi, aţi curăţa totodată şi o mulţime din cei mai în vârstă. E dificil să separi un lot de altul, să ştiţi. Personal, aş fi împotriva soluţiei astea. Avem nişte cercetători tineri foarte buni. Cu intenţii sângeroase, dar deştepţi.

— Ce se întâmplă cu lumea? Întrebă pe neaşteptate Kenwood.

— Asta-i problema, spuse Eckstein. Nu ştim. De pe poziţia noastră nu ştim, deşi cunoaştem multe despre orice altceva. Cunoaştem câte ceva în plus despre lună, despre biologie, putem transplanta inimi, ficat; mă aştept ca în curând să putem realiza şi transplanturi de creier, deşi nu ştiu cum va funcţiona treaba asta. Cât despre ce se întâmplă acum, nu ştim cine face asta. Cineva o face, să ştiţi. E o chestie sprijinită de o înaltă putere. Un grup puternic, dirijat din umbră de câteva creiere bune, isteţe. S-a mai întâmplat în această ţară, sau în alta, din când în când la scară europeană. Dar acum se întinde ceva mai departe, spre alte părţi ale globului – în emisfera sudică. Mă aştept să coboare până la cercul antarctic. Păru încântat de diagnosticul său.

— Oameni răuvoitori.

— Ei bine, s-ar putea spune şi aşa. Răuvoitori de dragul releixvoinţe sau răuvoitori de dragul banilor sau al puterii. E greu să ajungi la esenţa lucrurilor. Nici chiar câinii de pază nu ştiu. Ei vor violenţă, le place violenţa. Nu le place lumea, nu le place atitudinea noastră materialistă. Nu le plac o mulţime din modurile noastre murdare de a face bani, nu le plac o mulţime din sforile pe care le tragem. Nu le place să vadă sărăcia. Vor o lume mai bună. Ei bine, probabil că ar putea face o lume mai bună. Dar problema e

că dacă iei ceva, trebuie să pui altceva în loc. Natura nu acceptă un vid. La naiba, e ca un transplant de inimă. Scoţi o inimă, dar trebuie să pui alta în loc. Una care să funcţioneze. Iar de inima asta te ocupi înainte de a o scoate pe cea care nu mai e bună. De fapt, cred că multe din lucrurile astea ar fi mai bine să fie lăsate complet în pace, dar cred că nimeni nu m-ar asculta. Şi, oricum, nu e specialitatea mea.

— Un gaz? Sugeră colonelul Munro.

Profesorul Eckstein se lumină.

— Oh, avem tot felul de gaze în stoc. Reţineţi, unele din ele sunt rezonabil inofensive. Preventivi blânzi, să spunem. Avem toate a:stea. Zâmbi ca un negustor bine aprovizionat.

— Arme nucleare? Sugeră domnul Lazenby.

— Nu glumiţi cu asta! Doar nu vreţi o Anglie radioactivă, sau un continent radioactiv, nu-i aşa?

— Deci, nu ne puteţi ajuta, spuse colonelul Munro.

— Nu până când cineva descoperă ceva mai mult despre toate astea, spuse profesorul Eckstein. Îmi pare rău. Dar trebuie să vă atrag atenţia că majoritatea armelor la care lucrăm în prezent sunt primejdioase. Cu adevărat primejdioase.

Se uită nelinişti la ei, cum s-ar uita un unchi nervos la un grup de copii lăsaţi să se joace cu chibriturile, gata în orice moment să dea foc casei.

— Vă mulţumim, profesore Eckstein, spuse domnul Lazenby. Nu părea deosebit de mulţumit.

Profesorul, pricepând că era concediat, zâmbi spre fiecare şi părăsi camera.

Domnul Lazenby abia aşteptă ca uşa să se închidă pentru a-şi da frâu liber simţămintelor.

— Savanţii ăştia sunt toţi o apă şi-un pământ, spuse cu amărăciune. N-au nici un folos practic. Nu vin cu nimic de bun simţ. Tot ce fac e să disece atomul. Şi apoi să ne spună nouă să nu ne jucăm cu el!

— Ca şi cum n-am mai fi făcut-o, spuse dintr-o bucată amiralul Blunt. Ceea ce vrem noi e ceva simplu şi domestic, ca un fel de stârpire a buruienilor care. Se opri brusc. Ce dracu.?

— Da, amirale? Îl îmbie politicos primul-ministru.

— Nimic. Mi-a amintit de ceva. Nu ştiu ce.

Primul-ministru oftă.

— Mai aşteaptă vreun savant la uşă? Întrebă Gordon Chetwynd, uitându-se cu speranţă la ceas.

— Cred că bătrânul Pikeaway e aici, spuse Lazenby. Are un tablou. Sau un desen. Sau o hartă, sau nu ştiu ce, să ne arate.

— Despre ce e vorba?

— Nu ştiu. Par să fie nişte baloane, spuse vag domnul Lazenby.

— Baloane? De ce baloane?

— Habar n-am. Dar, mai bine ne-am uita.

— E şi Horsham aici.

— El s-ar putea să aibă ceva nou să ne spună, zise Chetwynd.

Colonelul Pickeaway intră. Ducea un sul mare, care cu ajutorul lui Horsham fu desfăcut şi proptit în aşa fel încât să fie văzut de toţi cei care stăteau în jurul mesei.

— Nu e chiar la scară, dar oferă o idee generală, spuse colonelul Pikeaway.

— Ce reprezintă, dacă reprezintă ceva?

— Baloane? Îngână sir George. Îi veni o idee. E un gaz? Un gaz nou?

— Ar fi mai bine să explici dumneata, Horsham, spusfe Pikeaway. Dumneata cunoşti ideea generală.

— Eu cunosc doar ce mi s-a spus. Este o diagramă aproximativă a unei asociaţii de control al lumii.

— De către cine?

— De către grupuri care stăpânesc sau controlează sursele de putere – materia primă a puterii.

— Şi literele alfabetului?

— Reprezintă o persoană sau un nume de cod pentru un grup special. Ele intersectează cercuri care la vremea asta acoperă globul. Cercul acela marcat cu „A” reprezintă armamentul. Cineva, sau un anume grup, are controlul armamentului. Toate tipurile de armament. Explozibili, mitraliere, puşti. Pe tot globul armamentul este produs conform planului, livrat ostentativ ţărilor subdezvoltate, naţiunilor înapoiate care se află în război. Dar armamentul nu rămâne acolo unde a fost trimis. El este redirijat aproape imediat. Forţelor de gherilă din America de Sud, revoltelor şi bătăilor din SUA, depozitelor Puterii Negre, diverselor ţări din Europa. „D” reprezintă drogurile. O reţea de furnizori le dirijează spre anumite depozite. Tot soiul de droguri, de la varietăţile cele mai inofensive la cele mortale. Cartierele generale par să fie situate cel mai probabil în Levant, de unde trec prin Turcia, Parkistan, India şi Asia Centrală.

— Scot bani din asta?

— Sume enorme. Dar e mai mult decât doar o asociaţie de traficanţi. Treaba asta are o latură mai sinistră. E folosită pentru a-i termina pe cei slabi dintre tineri, să zicem, să-i înrobească total, să-i facă sclavi, astfel încât să nu poată trăi sau munci pentru patronii lor fără o doză de droguri.

Kenwood fluieră.

— Urât spectacol, nu-i aşa? Nu ştii chiar deloc cine sunt aceşti aţâţători ai consumului de droguri?

— Pe unii din ei, da, îi ştiu. Dar sunt plevuşcă. Nu adevăraţii coordonatori. După mintea noastră, cartierele centrale ale drogurilor sunt în Asia Centrala şi în Levant. De acolo sunt livrate în anvelopele maşinilor, în ciment, în beton, în tot felul de utilaje şi produse industriale. Sunt livrate în toată lumea şi trec drept bunuri de consum până ajung la destinaţie. „F” reprezintă finanţele. Banii! În centrul afacerii ăsteia e pânza păianjenului numit ban. Va trebui să mergeţi la domnul Robinson să vă povestească despre bani. Conform unei note de aici, banii provin în mare

măsură din America, şi mai există un sediu, sau cartier general, în Bavaria. O uriaşă rezerva există în Africa de Sud, bazată pe aur şi diamante. Unul din principalii controlori, dacă mă pot exprima aşa, este o femeie foarte puternică şi talentată. Acum e bătrână. Trebuie să fie aproape în pragul morţii, ca vârstă. Dar e încă puternică şi activă. Numele ei e Charlotte Krapp. Tatăl ei stăpânea marile fabrici Krapp din Germania. Ea însăşi a fost un geniu al finanţelor şi a operat în Wall Street. Prin investiţii a acumulat avere după avere în toate părţile lumii. Stăpâneşte transporturi, stăpâneşte instalaţii, stăpâneşte concerne industriale. Toate lucrurile astea. Trăieşte într-un mare castel din Bavaria. De acolo dirijează scurgerea banilor spre diferitele părţi ale lumii. „S”reprezintă ştiinţa, noile cunoştinţe privind arma chimică şi biologică. Diverşi savanţi tineri au dezertat. Există un nucleu al lor în Statele Unite, credem noi, dedicat cauzei anarhiei.

— Să lupţi pentru anarhie? E o contradicţie de termeni. Poate exista aşa ceva?

— Când eşti tânăr, crezi în anarhie. Vrei o lume nouă şi, pentru început, trebuie s-o dărâmi pe cea veche – exact cum dărâmi o casă veche înainte de a construi una nouă în locul ei. Dar dacă nu ştii încotro te îndrepţi, dacă nu ştii încotro eşti ademenit sau chiar împins, cum va arăta noua lume, şi unde vor fi cei care cred în ea, atunci când o vor obţine? Unii din ei sclavi, unii orbiţi de ură, unii de violenţă şi sadism, ambele predicate şi practicate. Unii din ei – Dumnezeu să-i aibă în pază – încă idealişti, încă încrezători, aşa cum a fost poporul francez în timpul Revoluţiei Franceze care credea că revoluţia aceea avea să le aducă prosperitate, pace, fericire şi mulţumire.

— Şi ce facem noi legat de toate astea? Ce ne propunem să facem? Întrebă amiralul Blunt.

— Ce facem? Tot ce putem. Vă asigur că facem tot ce putem. Avem în fiecare ţară oameni care lucrează pentru

noi. Avem agenţi, investigatori, oameni care culeg informaţii şi le aduc aici.

— Ceea ce este foarte necesar, spuse colonelul Pikeaway. În primul rând trebuie să ştim – să ştim cine e cine, cine e cu noi şi cine e împotriva noastră. După aceea trebuie să vedem ce e de făcut, dacă e ceva de făcut.

— Numele pe care l-am dat noi acestei diagrame este Cartelul. Iată o listă cu ceea ce cunoaştem despre liderii Cartelului. Cei cu un semn de întrebare înseamnă că le cunoaştem doar numele sub care trec, sau pe care doar îi bănuim că sunt cei pe care îi vrem.

CARTELUL.

F. Marea Charlotte – Bavaria.

A. Eric Olafsson – Suedia, Industriaş, Armament.

D. Spus a trece sub – Smyrna, Droguri numele de Demetrios.

S. Dr. Sarolensky – Colorado, SUA, Fizician-chimist.

Doar bănuială.

J.

— O femeie. Trece sub numele codificat Juanita. Se spune că ar fi periculoasă. Nu se cunoaşte nimic despre adevărata ei identitate.

15. Mătuşa Matilda face o cură

— O cură, ceva? Se hazardă lady Matilda.

— O cură? Repetă dr. Donaldson. O clipă păru încurcat, pierzându-şi aerul medical atotştiutor care, după părerea lui lady Matilda, era un dezavantaj în plus pe lângă acela de a avea un doctor mai tânăr s-o îngrijească în locul specimenului bătrân cu care fusese obişnuită atâţia ani.

— Aşa le spuneam pe vremuri, explică lady Matilda. Ştiţi, în tinereţea mea, te duceai să faci o cură. Marienbad, Carlsbad, Baden-Baden, şi tot restul. Chiar zilele trecute citeam în ziar despre locul ăsta nou. Foarte nou şi modern. Se spunea că e conceput pe idei noi. Nu că m-aş da în vânt după ideile noi, dar nici nu mi-ar fi frică de ele. Adică, probabil că sunt aceleaşi lucruri preluate iar şi iar. Apa cu

gust de ouă stricate şi ultimul tip de dietă, şi mersul pe jos să-ţi iei cura, sau apa, sau cum le-o mai fi spunând acum, la o oră de dimineaţă destul de neconvenabilă. Şi mă aştept să-ţi facă masaj sau ceva. Pe vremuri îţi puneau alge. Dar locul ăsta este undeva în munţi. Bavaria ori Austria, sau aşa ceva. Aşa că îmi închipui că nu vor fi alge. Muşchi lăţos, probabil. Sună a câine. Şi probabil o apă minerală foarte plăcută ca şi cea sulfurată cu gust de ou, adică. Clădiri superbe, am înţeles. Singurul lucru neliniştitor în ziua de azi e, se pare, că nu pun niciodată balustrade în vreo clădire modernă. Trepte de marmură şi tot tacâmul, dar nimic de care să te agăţi.

— Cred că ştiu la ce loc vă referiţi, spuse dr. Donaldson. I s-a făcut mare publicitate în presă.

— Ei bine, ştii cum e omul la vârsta mea. Îi place să încerce lucruri noi. Cred că doar ca să se amuze. Nu că l-ar face să se simtă mai sănătos. Totuşi, n-ar fi o idee rea, nu crezi, doctore Donaldson? Dr. Donaldson se uită la ea. Nu era chiar atât de tânăr precum îl etichetase în gând lady Matilda. Se apropia de patruzeci de ani şi era un bărbat amabil şi plin de tact, dornic să le facă pe plac pacienţilor în vârstă în măsura în care ceea ce doreau ei nu prezenta un pericol real pentru sănătatea lor.

— Sunt sigur că n-o să vă facă deloc rău, spuse el. S-ar putea să fie o idee foarte bună. Fireşte, călătoria e un pic obositoare, deşi în ziua de azi se ajunge repede şi uşor cu avionul.

— Repede, da. Uşor, nu. Rampe şi scări rulante, şi urcă şi coboară din autobuze de la aeroport la avion, şi zboară spre alt aeroport şi de la aeroport la alt autobuz. Ştiu toate astea. Dar am înţeles că în aeroporturi poţi avea scaune pe roţi, cărucioare.

— Fireşte. O idee excelentă. Dacă promiteţi că aşa veţi face şi că nu vă gândiţi să mergeţi pe jos în tot locul…,.

— Ştiu, ştiu, îl întrerupse pacienta. Înţeleg foarte bine. Eşti un om foarte înţelegător. Omul are mândria lui, să ştii, şi

dacă te învârţi şchiopătând în baston sau sprijinit este pentru că nu vrei să pari absolut olog sau ţintuit la pat sau aşa ceva. Ar fi fost mai simplu dacă eram bărbat, îngână ea. Adică, îţi poţi lega piciorul cu un bandaj din acela enorm şi să zici că ai gută. Vreau să spun că guta merge de minune la sexul masculin. Nimeni nu gândeşte nimic rău despre bărbaţii cu gută. Poate unii din vechii lor prieteni să se gândească că au băut prea mult Porto, pentru că asta era ideea, dar eu cred că nu e deloc adevărată. Nu faci gută de la vinul de Porto. Da, un scaun cu rotile şi aş zbura spre Můnchen sau ceva asemănător. La celălalt capăt îţi poţi aranja să te ia o maşină.

— Desigur, o veţi lua cu dumneavoastră şi pe domnişoara Leatheran.

— Pe Amy? Oh, bine-nţeles. Nu m-aş putea descurca fără ea. În tot cazul, credeţi că n-o să-mi facă rău, nu?

— Cred că vă va face numai bine.

— Eşti un om cu adevărat drăguţ, doctore.

Ochii lui lady Matilda râdeau în felul acela hâtru cu care era deja obişnuit.

— Te gândeşti că va fi amuzant pentru mine să merg într-un loc nou şi să văd chipuri noi şi, desigur, ai dreptate. Dar îmi place să cred că mă duc să mă tratez, deşi n-am nimic care să fie tratat. Cu excepţia bătrâneţii, fireşte. Din nefericire, bătrâneţea nu se tratează, ea merge înainte, nu-i aşa?

— Problema este, chiar vă veţi distra? Ei bine, eu cred că da. Apropo, când faceţi ceva şi obosiţi, opriţi-vă.

— Am să beau multe pahare de apă dacă apa are gust de ouă stricate. Nu că mi-ar plăcea sau pentru că aş crede sincer că-mi face vreun bine. Dar îţi dă un fel de sentiment al chinului. Asta îmi aminteşte de bătrânele de pe vremuri din satul meu. Ele întotdeauna vroiau un medicament puternic, colorat fie în negru sau purpuriu sau roz aprins şi mirosind puternic a mentă. Credeau că asta le făcea mult

mai bine decât o pastiluţă drăguţă sau o sticlă ce părea plină doar cu apă chioară, fără nici o culoare exotică.

— Ştiţi prea multe despre natura umană.

— Eşti prea drăguţ. Apreciez asta. Amy!

— Da, lady Matilda?

— Adu-mi un atlas, te rog. Nu mai ştiu pe unde e Bavaria.

— Staţi să văd. Un atlas. Trebuie să fie unul în bibliotecă. Unul vechi, de pe la 1920, cred.

— Mă întreb dacă nu avem altul puţin mai modern.

— Atlas, repetă Amy, reflectând adânc.

— Dacă nu, cumpără unul nou şi adu-l aici mâine dimineaţă. O să fie foarte dificil pentru că numele sunt diferite, ţările sunt diferite, şi n-am să ştiu pe unde sunt. Dar mă vei ajuta tu. Găseşte-mi şi o lupă puternică, te rog. Am impresia că a căzut între pat şi perete zilele trecute când citeam în pat.

Cerinţele ei luară ceva timp să fie satisfăcute, dar atlasul, lupa şi atlasul cel vechi fură în cele din urmă aduse şi Amy, drăguţă cum era, se dovedi a fi de mare ajutor.

— Da, aici e. Se pare că încă se mai numeşte Monbriigge sau ceva în genul ăsta. E fie în Tirol, fie în Bavaria. Toate par să-şi fi schimbat locul şi să fi primit alte nume.

II

Lady Matilda îşi plimbă privirea prin dormitorul ei din Gasthaus. Era bine dotat. Era foarte scump. Combina confortul cu o aparenţă de austeritate care putea duce ocupanta să se identifice cu un curs ascetic de exerciţii fizice, dietă şi, posibil, şedinţe dureroase de masaj. Modul în care era mobilat părea interesant, îşi zise lady Matilda. Satisfăcea toate, gusturile. Pe un perete se găsea o inscripţie de mână, cu litere gotice, prinsă într-o ramă mare. Germana lui lady Matilda nu mai era tot atât de bună ca în zilele adolescenţei, dar îi sugera încântătoarea idee a întoarcerii la tinereţe. Nu doar tinerii aveau în mâini viitorul, dar şi cei bătrâni erau frumuşel îndoctrinaţi să

creadă că ei înşişi ar putea cunoaşte o a doua înflorire de aur.

Lângă pat era Biblia Gideon, la fel cum lady Matilda întâlnise de atâtea ori în călătoriile ei prin Statele Unite, în camerele de hotel. O luă, o deschise la întâmplare şi îşi puse degetul pe un verset. Îl citi, dădu mulţumită din cap, şi făcu un scurt rezumat pe o foaie de însemnări aflată pe masa de lângă pat. În decursul vieţii ei făcuse adesea asta, era modul ei de a obţine îndrumarea divină.

Am fost tânără, acum sunt bătrână, totuşi nu i-am văzut pe cei drepţi părăsiţi.

Cercetă mai departe camera. Plasat la îndemână, dar nu prea ostentativ, se afla un „Almanach de Gotha”, modest situat pe raftul de jos al toaletei de lângă pat. O carte nepreţuită pentru cei ce doreau să se familiarizeze cu straturile înalte ale societăţii mergând în urmă cu câteva sute de ani şi care mai erau încă observate şi notate şi verificate de cei aparţinând liniei aristocratice sau interesaţi de aceasta. Nu-i strica s-o citească.

În apropierea biroului, lângă soba de faianţă, se găseau broşuri ale anumitor profeţi moderni ai lumii, ale căror crezuri erau studiate şi împărtăşite de tinerii adepţi raşi în creştetul capului, cu veşminte ciudate şi inimi nerăbdătoare. Marcuse, Guevara, Lévi-Strauss, Fanon.

În cazul că avea să întreţină vreo conversaţie cu tineretul de aur, ar fi fost bine să citească puţin şi din ele.

În clipa aceea auzi o bătaie timidă în uşă. Uşa se deschise uşor şi de după ea apăru chipul credincioasei Amy. Amy avea să arate peste zece ani exact ca o oaie, medită rapid lady Matilda. Deocamdată, gândi bucuroasă lady Matilda, încă semăna cu un miel foarte drăguţ, cu păr buclat, cu ochi blânzi şi gânditori, în stare mai degrabă să behăie blând decât să se întunece.

— Sper că aţi dormit bine.

— Da, draga mea, am dormit excelent. Mi-ai adus chestia aia?

Amy ştia întotdeauna ce vroia să spună stăpâna ei. I-o înmână.

— Ah, foaia dietei mele. O parcurse, apoi spuse: Incredibil de neatrăgătoare! Cum e apa asta pe care se presupune că trebuie s-o bei?

— Nu are un gust prea plăcut.

— Nu, nici nu mă aşteptam să aibă. Revino peste o jumătate de oră. Am o scrisoare pe care vreau s-o pui la poştă.

Dând la o parte tava cu micul dejun, se îndreptă spre birou. Se gândi câteva clipe, apoi scrise scrisoarea.

— Ar trebui să-şi atingă scopul, murmură ea.

— Poftim? Ce aţi spus, lady Matilda?

— Îi scriam vechii mele prietene de care ţi-am vorbit.

— Cea pe care spuneaţi că n-aţi mai văzut-o de cincizeci sau şaizeci de ani?

Lady Matila dădu din cap.

— Sper. Vorbele lui Amy sunau tot mai slab. Vreau să spun. Eu. A trecut atâta timp. În ziua de azi oamenii au memoria scurtă. Sper să-şi aducă aminte de dumneavoastră şi de toate.

— Fireşte că îşi va aminti. Oamenii pe care nu-i uiţi sunt oamenii pe care i-ai cunoscut când aveai între zece şi douăzeci de ani. Ei îţi rămân în minte pentru totdeauna. Îţi aminteşti ce pălării purtau, felul în care râdeau, greşelile şi calităţile lor şi totul despre ei. Pe niciunul pe care l-am întâlnit acum douăzeci de ani, să zicem, nu-l mai ţin minte, fie că mi s-a vorbit de el, fie că l-am văzut. Oh, da, îşi va aminti de mine şi totul despre Elveţia. Uite scrisoarea şi pune-o la poştă. Eu trebuie să-mi fac nişte teme.

Luă „Almanach de Gotha”, se întoarse cu el în pat şi studie serios câteva subiecte care se puteau dovedi utile. Unele relaţii de familie şi diferite alte înrudiri. Cine cu cine se căsătorise, unde trăise, ce nenorociri se abătuseră asupra lor. Nu că persoana pe care o avea în minte s-ar fi găsit în „Almanach de Gotha”. Dar ea locuia în această parte a

lumii, venise în mod deliberat să locuiască într-un Schloss care aparţinuse iniţial unei familii nobile, şi câştigase respectul şi adoraţia mai ales a acelor de neam bun. Ea personal nu avea nici o pretenţie de nobleţe, după cum bine ştia lady Matilda. Trebuie s-o fi făcut cu bani. Cu oceane de bani. Cu sume incredibile.

Lady Matilda Cleckheaton nu avea absolut nici o îndoială că ea, fica unui al optulea duce, avea să fie invitată la o festivitate de un anumit gen. Cafea, probabil, delicioase prăjituri cu cremă.

III

Lady Matilda Cleckheaton îşi făcu intrarea în una din marile săli de recepţie ale Schloss-ului. Fusese un drum de cinsprezece mile. Se îmbrăcase cu o anumită grijă, deşi oarecum dezaprobată de Amy. Amy rareori îşi oferea sfatul, dar era atât de doritoare ca cea pe care o însoţea să reuşească în tot ce întreprindea încât se aventurase de data asta în nişte reproşuri moderate.

— Nu credeţi că rochia roşie e puţin uzată, dacă înţelegeţi ce vreau să spun? Adică, doar sub braţ şi, ei bine, două trei pete foarte lucioase.

— Ştiu, draga mea, ştiu. Este o rochie ponosită, totuşi e un model Patou. Este veche, dar a fost enorm de scumpă. Nu încerc să arăt bogată sau extravagantă. Sunt o membră scăpătată a unei familii aristocrate. Nu mă îndoiesc că toţi cei sub cincizeci de ani m-ar dispreţui. Dar gazda mea trăieşte şi a trăit un număr de ani într-o parte a lumii unde bogaţii vor fi lăsaţi să-şi aştepte prânzul în timp ce gazda va dori s-o aştepte pe bătrâna ponosită cu descendenţă impecabilă. Tradiţiile de familii nu se pierd uşor. Apropo, vezi că în cufărul meu e o eşarfa de pene.

— Vă puneţi o eşarfa de pene?

— Da. Una de struţ.

— Vai, trebuie să fie tare veche.

— Este, dar a fost bine păstrată. Vezi tu, Charlotte va recunoaşte ce e. Va gândi că una din cele mai bune familii

din Anglia a fost nevoită să-şi poarte hainele vechi, pe care le-a păstrat cu grijă ani de zile. Şi am să-mi pun şi haina din piele de focă. E puţin uzată, dar ce haina frumoasă a fost la vremea ei!

Amy veni cu ea ca o însoţitoare bine îmbrăcată, dar de-o eleganţă cuminte.

Matilda Cleckheaton era pregătită pentru ceea ce văzu. O balenă, după cum îi spusese Stafford. Un munte de carne revărsată, o bătrână hidoasă înconjurată de tablouri valorând o avere. Ridicându-se cu o oarecare greutate de pe scaunul semănând cu un tron care ar fi putut figura pe o scenă reprezentând palatul vreunui prinţ magnific din oricare veac de la Evul Mediu în jos, balena exclamă:

— Matilda!

— Charlotte!

— Ah, după atâţia ani! Ce ciudat pare!

Schimbară cuvinte de salut şi plăcere, vorbind parţial în germană, parţial în engleză. Germana lui lady Matilda era uşor stâlcită. Charlotte vorbea o germană excelentă, o engleză la fel de excelentă, deşi cu un puternic accent gutural, şi, din când în când, cu un accent american. Era într-adevăr, splendid hidoasă, gândi lady Matilda. O clipă simţi o duioşie datând din trecut, deşi în momentul următor reflectă că Charlotte fusese o fată extrem de nesuferită. Nimeni nu o plăcuse cu adevărat, ea în nici un caz. Nu ştia dacă Charlotte o plăcuse sau nu pe ea. Dar din câte îşi amintea, Charlotte i se băgase în mod sigur sub piele. Era posibil să se fi visat stând într-un castel ducal din Anglia. Tatăl lui lady Matilda, deşi dintr-o ramură extrem de merituoasă, fusese unul din cei mai săraci duci englezi.

Averea lui fusese ţinută laolaltă de soţia bogată cu care se însurase, pe care o tratase cu o curtoazie desăvârşită şi care îşi făcuse o plăcere din a-l teroriza ori de câte ori avea ocazia. Lady Matilda avusese norocul să-i fie fiică din a doua căsnicie. Mama ei fusese o femeie extrem de agreabilă şi,

de asemenea, o actriţă de succes, capabilă să joace rolul unei ducese mai bine decât ar fi făcut-o o ducesă adevărată.

Îşi amintiră de vremurile trecute, de chinurile la care le supuseseră pe unele din profesoarele lor, de căsniciile fericite sau nefericite ale unora dintre colegele lor de şcoală. Matilda făcu câteva menţiuni la adresa anumitor alianţe culese din paginile acelui „Almanach de Gotha" din camera ei, „dar fireşte că pentru Elsa trebuie să fi fost un mariaj cumplit. Una din familia Bourbon de Parme, nu-i aşa! Da, da, se ştie la ce duce asta. O treabă cât se poate de nefericită."

Fu adusă cafeaua, o cafea delicioasă, platouri cu aluaturi millefeuille şi delicioase prăjituri cu cremă.

— N-ar trebui să mă ating de nimic, strigă lady Matilda. Serios. Doctorul meu este extrem de sever. Mi-a spus că trebuie să-mi respect cu stricteţe cura cât timp sunt aici. Dar, în definitiv, astăzi e sărbătoare, nu-i aşa? Sărbătoarea reînvierii tinereţii. Asta e ceea ce mă interesează atât de mult. Nepotul meu care te-a vizitat nu de mult. Am uitat cine 1-a adus aici, contesa,., ah, începe cu Z, nu-mi amintesc numele ei.

— Contesa Renata Zerkowski.

— Ah, ăsta era numele, da. O tânără foarte fermecătoare. Şi ea 1-a adus în vizită la tine. Foarte drăguţ din partea ei. A fost atât de impresionat! L-au impresionat frumoasele bunuri pe care le posezi, modul în care trăieşti şi lucrurile minunate pe care le-a auzit despre tine. Cum ai o întreagă mişcare de. Oh, nu ştiu care e termenul potrivit. O galaxie de tineret. Tineri de aur, frumoşi. Roiesc în jurul tău. Te adoră. Ce viaţă minunată trebuie să trăieşti! Nu că eu aş putea suporta o asemenea viaţă. Eu trebuie să trăiesc foarte liniştit. Artrită reumatismală. În plus, dificultăţi financiare. Dificultăţi de a păstra casa familiei. Ah, ştii cum e în Anglia. Ce probleme avem cu taxele.

— Da, îmi amintesc de nepotul tău. Era agreabil, un tânăr foarte agreabil. Am înţeles că lucrează în diplomaţie, aşa e?

— Da. Dar. Ştii, nu pot să nu mă gândesc că talentele lui nu sunt recunoscute cum se cuvine. El nu spune prea multe. Nu se plânge, dar simte că E. Ei bine, simte că nu este apreciat cum ar trebui de cei care conduc în prezent.

— Canaille! Exclamă Marea Charlotte.

— Intelectuali fără nici un haz. Acum cincizeci de ani era altfel, dar azi promovarea lui e împiedicată. Şi îţi mai spun, ca un secret, fireşte, că nu au încredere în el. Îl suspectează că e de partea. Cum să-i spun? Tendinţelor revoluţionare, rebele. Şi totuşi trebuie să-ţi dai seama că viitorul va fi al celui cu vederi avansate.

— Vrei să spui că nu e, cum spuneţi voi în Anglia, simpatizat de Instituţie?

— Sst, nu trebuie să spunem astfel de lucruri. Cel puţin, eu nu trebuie să spun.

— Mă interesează ceea ce spui, rosti Charlotte.

Matilda Cleckheaton oftă.

— Pune-o pe seama afecţiunii unei bătrâne mătuşi, dacă vrei. Staffy a fost întotdeauna preferatul meu. Are minte şi farmec. Cred că are şi idei. El prevede viitorul, un viitor mult diferit faţă de ceea ce trăim în prezent. Vai, din punct de vedere politic, ţara noastră este într-o stare foarte tristă. Stafford pare să fie tare impresionat de ceea ce i-ai spus sau i-ai arătat. Am înţeles că ai făcut atât de multe pentru muzică. Nu pot decât să cred că ceea ce avem nevoie este idealul unei rase superioare.

— Trebuie şi poate să fie o rasă superioară, spuse Charlotte. Adolf Hitler a gândit corect. A fost un om fără nici o importanţă luat ca atare, dar caracterul lui a avut elemente artistice. Şi, indiscutabil, avea forţa conducătorului.

— Ah, da. Un conducător, asta ne trebuie.

— În ultimul război n-am avut aliaţi buni, draga mea. Dacă Anglia şi Germania ar fi fost alături, dacă ar fi avut aceleaşi idealuri, două naţiuni cu idealuri juste, gândeşte-te unde ar fi ajuns astăzi ţara ta şi a mea. Totuşi, s-ar putea ca chiar şi

ăsta să fie un punct de vedere prea îngust. În unele privinţe, comuniştii şi ceilalţi ne-au dat o lecţie. Proletari din toate ţările uniţi-vă! Dar asta înseamnă să priveşti prea jos. Muncitorii sunt doar materialul nostru. Corect este „Conducători din toate ţările, uniţi-vă!” Tineri cu darul conducerii, cu sânge bun. Noi trebuie să pornim nu cu oameni între două vârste care o ştiu pe a lor, care se repetă ca o placă stricată. Trebuie să căutăm în masa studenţilor tineri cu inimi curajoase, cu idei măreţe, dornici să înainteze, dornici să fie ucişi dar să şi ucidă. Să ucidă fără nici o remuşcare. Pentru că este sigur că fără agresivitate, fără violenţă, fără atac, nu poate exista victorie.

Cu destule opinteli reuşi să se ridice în picioare. Lady Matilda urmă suita accentuându-şi greutatea la mers, care nu era chiar atât de mare precum o afişa ea.

— Era în 1940 când tineretul hitlerist a intrat în al doilea stadiu al său. Când Himmler a obţinut de la Hitler o cartă. Carta faimosului SS. El a fost format pentru distrugerea popoarelor din est – sclavii, sclavii desemnaţi ai lumii. El avea să deschidă calea rasei stăpâne, rasa germană. Atunci a luat fiinţă instrumentul executiv SS. Glasul îi coborî puţin, păstrând o clipă un fel de adoraţie religioasă.

Lady Matilda fu cât pe ce să-şi facă cruce din greşeală.

— Ordinul Capului de Mort, spuse Marea Charlotte.

Păşi încetişor şi penibil spre peretele pe care, înrămat în aur şi străjuit de un craniu, atârna Ordinul Cap de Mort.

— Vezi, e cea mai iubită comoară a mea. Atârnă aici, pe peretele meu. Tânăra mea bandă de aur o salută când vine aici. Iar în arhiva noastră din castel există pagini întregi ale cronicii acestui ordin. Unele nu pot fi citite decât de cei cu stomacul rezistent, dar trebuie să înveţi să accepţi aceste lucruri. Camerele de gazare, celulele de tortură, procesele de la Nuremberg vorbesc cu venin de toate aceste lucruri. Dar a fost o tradiţie măreaţă. Întărirea prin durere. Băieţii au fost instruiţi de tineri, astfel încât să nu ezite, să nu dea bir cu fugiţii sau să sufere de vreo slăbiciune. Chiar Lenin,

predicatorul doctrinei marxiste, a spus: „Afară cu slăbiciunea!” Asta a fost una din primele lui reguli pentru crearea unui stat perfect. Dar noi am fost prea înguşti. Am vrut să ne limităm măreţul nostru vis numai la rasa stăpână germană. Dar există şi alte rase. Şi ele pot atinge darul de a stăpâni prin suferinţă şi violenţă şi prin practicarea anarhiei. Noi trebuie să dărâmăm toate instituţiile moi. Să dărâmăm formele de religie mai umile. Există o religie a tăriei, vechea religie a poporului viking. Şi noi avem un lider care, deşi tânăr, cu zi ce trece devine tot mai puternic. Ce a spus un mare om cândva? Daţi-mi uneltele şi am să fac treaba. Ceva în genul ăsta. Liderul nostru are deja uneltele. Va avea şi mai multe. Va avea avioane, bombe, armament chimic. Va avea oameni care să lupte. Va avea transportul, va avea nave şi petrol. Va avea ce s-ar putea numi duhul lui Aladdin. Freci lampa şi duhul apare. Totul e în mâinile tale. Mijloacele de producţie, mijloacele de bogăţie şi tânărul nostru lider, un lider atât prin naştere cât şi prin caracter. El are toate astea.

Şuieră şi tuşi.

— Dă-mi voie să te ajut.

Lady Matilda o susţinu până se întoarse la locul ei. Charlotte icni uşor când se aşeză.

— E trist să fii bătrân, dar am s-o duc destul de mult. Suficient ca să văd triumful unei lumi noi, o nouă creaţie. Asta este ceea ce vreau pentru nepotul tău. Voi avea grijă de asta. Putere în propria lui ţară, asta vrea el, nu-i aşa? Ai fi gata să încurajezi asta acolo?

— Am avut influenţă cândva. Dar acum. Lady Matilda dădu din cap cu tristeţe. Toate astea s-au dus.

— Vor reveni, draga mea. Ai avut dreptate să vii la mine. Eu am o anumită influenţă.

— Este o cauză măreaţă, spuse lady Matilda. Oftă şi îngână. Tânărul Siegfried.

— Sper că v-a făcut plăcere întâlnirea cu vechea dumneavoastră prietenă, spuse Amy în timp ce se întorceau

la Gasthaus.

— Dacă ai fi auzit toate prostiile pe care le-am spus, nu ţi-ar fi venit să crezi, spuse lady Matilda Cleckheaton.

16. Pikeaway vorbeşte

— Veştile din Franţa sunt foarte proaste, spuse colonelul Pikeaway, îndepărtând un nor de scrum de ţigară de pe haină. L-am auzit pe Winston Churchill spunând asta în ultimul război. Era un om care putea vorbi în cuvinte simple şi era suficient. Treaba asta era foarte impresionantă. Ne spunea ce aveam nevoie să ştim. Ei bine, a trecut mult de atunci, dar o repet şi eu azi. Veştile din Franţa sunt foarte proaste.

Tuşi, şuieră şi îşi mai scutură nişte scrum de pe haină.

— Veştile din Italia sunt foarte proaste, spuse el. Îmi închipui că şi veştile din Rusia ar putea fi foarte proaste dacă le-ar lăsa să transpire. Au şi ei acolo o mulţime de probleme. Grupuri de studenţi ce mărşăluiesc pe străzi, vitrine sparte, ambasade atacate. Veştile din Egipt sunt foarte proaste. Veştile din Ierusalim sunt foarte proaste. Veştile din Siria sunt foarte proaste. Asta-i mai mult sau mai puţin normal, aşa că nu prea avem de ce să ne facem griji. Veştile din Argentina sunt ceea ce aş numi ciudate. Chiar foarte ciudate. Argentina, Brazilia, Cuba, toate merg mână-n mână. Îşi spun Federaţia Statelor Tineretului de Aur, sau aşa ceva. Au şi o armată. Bine instruită, bine înarmată, bine comandată. Au avioane, au bombe, şi Dumnezeu ştie ce mai au. Şi majoritatea lor ştie ce să facă cu ele, ceea ce înrăutăţeşte treaba. Se pare că au şi o gloată care cântă. Cântece pop, melodii populare locale, şi imnuri de luptă din trecut. Merg pe drum cam cum făcea pe vremuri Armata Salvării. Nu-i nici o blasfemie, nu bârfesc Armata Salvării. Întotdeauna a făcut treabă bună. Iar fetele. Drăguţe ca păpuşile, cu bonetele lor.

Continuă:

— Am auzit că ceva pe linia asta se petrece în ţările civilizate, începând cu noi. Presupun că unii dintre noi mai

pot fi încă numiţi civilizaţi, nu-i aşa? Îmi amintesc că zilele trecute unul din politicienii noştri spunea că am fi o naţiune splendidă, în principal pentru că am fi toleranţi, am avea demonstraţii, am sparge lucruri, am bate pe oricine dacă n-am avea altceva mai bun de făcut, am scăpa de spiritul nostru superior dovedind violenţă şi de puritatea noastră morală scoţându-ne majoritatea hainelor. Nu ştiu la ce se gândea el când spunea asta – politicienii rareori gândesc – dar putea face ca lucrurile să sune firesc. De asta există politicieni. Se opri şi se uită la bărbatul cu care discuta.

— Jalnic. Teribil de jalnic, spuse sir George Packham. Greu de crezut. Te întrebi dacă. Astea-s toate veştile pe care le aveţi? Întrebă direct.

— Nu-i destul? Sunteţi greu de mulţumit. Anarhia mondială e pe drum – asta am înţeles. Încă mai şovăie. Nu e stabilă complet, dar e foarte aproape de asta, chiar foarte aproape.

— Dar trebuie întreprinse acţiuni împotriva acestui lucru!

— Nu e aşa de simplu precum credeţi. Gazul lacrimogen pune capăt zarvei pentru un timp, dând poliţiei răgaz să respire. Şi normal că avem o mulţime de arme biochimice şi bombe nucleare şi alte jucărioare nostime. Ce credeţi că s-ar întâmpla dacă le-am folosi? O masacrare în masă a fetelor şi băieţilor care mărşăluiesc, şi a gospodinelor care sunt pe la cumpărături, şi a pensionarilor bătrâni care stau acasă, şi a unei bune părţi a pompoşilor noştri politicieni că şi-aşa ne spun ei că nu ne-am priceput niciodată la asta, şi, în plus, a dumneavoastră şi a mea. Ha ha! În tot cazul, dacă doar veştile vă interesează, am înţeles că dumneavoastră personal aţi primit azi nişte veşti. Strict secret, din Germania, herr Heinrich Spiess în persoană.

— Cum naiba aţi auzit? Trebuia să fie strict.

— Noi aici ştim totul, spuse colonelul Pikeaway folosind fraza preferată. De asta suntem puşi aici. Am înţeles că a adus cu el şi un doctor, adăugă.

— Da, un anume dr. Reichardt. Un savant de frunte, presupun.

— Nu. Doctor medic. De glumeţi.

— Oh, vai. Psihiatru?

— Probabil. Cei ce conduc balamucurile cam asta sunt în marea lor majoritate. Am avut ceva noroc că a fost adus aici, aşa că poate îi examinează la cap pe tinerii noştri înflăcăraţi. Sunt îndopaţi cu filosofie germană, cu filosofia Puterii Negre, cu filosofia scriitorilor francezi decedaţi, şi aşa mai departe. S-ar putea să-l lase să examineze şi unele capete luminate care prezidează tribunalele noastre şi care spun că trebuie să avem mare grijă să nu aducem vreun prejudiciu ego-ului tinerilor, pentru că s-ar putea să trebuiască să-şi câştige existenţa. Am fi mult mai siguri dacă ar fi trimişi cu toţii la Asistenţa Naţională să le dea ea din ce să trăiască, şi apoi să se întoarcă în camerele lor, să nu facă nimic, şi să se distreze citind şi mai multă filosofie. Totuşi, eu sunt demodat. O ştiu. Nu e nevoie să mi se spună.

— Trebuie să se ţină seama de noul mod de a gândi, spuse sir George Packham. Se consideră, vreau să spun se speră. Ei bine, e atât de greu de spus.

— Trebuie să fie foarte supărător pentru dumneavoastră faptul că găsiţi că e atât de greu de spus.

Sună telefonul. Colonelul Pikeaway ridică receptorul, ascultă, apoi i-l întinse lui sir George.

— Da? Spuse sir George în receptor. Da? Oh, da. Da. De acord. Cred. Nu, nu. Nu Ministerul de Interne. Îl voi aduce pe Pikeaway. Oh, da, desigur. Da, da. Îi transmit. Da, îi spun că ţineţi neapărat să vină, dar să reţină că întâlnirea noastră trebuie să fie strict particulară.

— Deci nu putem lua maşina mea, spuse Pikeaway. E mult prea cunoscută.

— Va veni să ne ia Henry Horsham cu Volkswagen-ul.

— Grozav. Foarte interesante toate astea, să ştiţi.

— Nu credeţi.? Întrebă sir George şi ezită.

— Ce să cred?

— Vroiam să spun doar că. Ei bine, eu. Adică, v-ar deranja dacă v-aş sugera O. Perie de haine?

— Oh, asta. Colonelul Pikeaway se lovi uşor pe umăr şi un nor de scrum de ţigară îl făcu pe sir George să se înece.

— Nanny! Strigă colonelul Pikeaway şi bătu cu pumnul în soneria de pe birou.

La chemarea lui, cu repeziciunea duhului din lampa lui Aladin, apăru o femeie între două vârste cu o perie de haine.

— Vă rog, sir George, ţineţi-vă respiraţia, spuse ea. S-ar putea să fie puţin înecăcios.

Sir George preferă să părăsească încăperea. În timp ce femeia îl peria, colonelul Pikeaway tuşea şi se văita:

— A naibii pacoste sunt şi oamenii ăştia. Întotdeauna vor să fii ca scos din cutie.

— N-aş zice că arătaţi chiar aşa, domnule colonel. Şi ştiţi că ministrul de interne suferă de astm.

— Ei bine, asta-i vina lui. N-a avut grijă să îndepărteze cum se cuvine poluarea de pe străzile Londrei. Haideţi, sir George, să auzim ce are să ne spună prietenul nostru neamţ. Sună ca şi cum ar fi ceva urgent.

17. Herr Heinrich Spiess.

Herr Heinrich Spiess era un om îngrijorat. Nu căuta s-o ascundă. Recunoştea făţiş că situaţia despre care ajunseseră să discute aceşti cinci bărbaţi era una gravă. În acelaşi timp, aducea cu el acea senzaţie liniştitoare care fusese principalul său dar în confruntarea cu recentele dificultăţi din viaţa politică din Germania. Era un om cu picioarele pe pământ, un om care gândea, un om care putea aduce bun simţ oricărei întruniri la care participa. Nu dădea nici un semn că ar fi un om sclipitor, fapt care prin sine însuşi era un lucru liniştitor. Politicienii sclipitori fuseseră răspunzători pentru aproape două treimi din starea naţională de criză din mai multe ţări. Cealaltă treime fusese determinată de acei politicieni care nu erau în stare să ascundă faptul că, deşi aleşi în mod corespunzător de

guverne democratice, fuseseră incapabili să-şi ascundă extrem de slaba putere de judecată, lipsa de bun simţ şi, de fapt, lipsa oricărei calităţi ce ţinea de minte.

— Această vizită nu e în nici un sens o vizită oficială, înţelegeţi, spuse cancelarul.

— Da, foarte bine.

— Deţin o anume informaţie pe care m-am gândit că este esenţial să v-o împărtăşesc. Ea aruncă o lumină destul de interesantă asupra anumitor întâmplări care ne-au nedumerit şi întristat totodată. Acesta este dr. Reichardt.

Fură făcute prezentările. Dr. Reichardt era un bărbat solid şi plăcut ca înfăţişare, care avea obiceiul ca din când în când să spună „Ach, aşa”.

— Dr. Reichard este la conducerea unui mare stabiliment din apropiere de Karlsruhe. Acolo tratează pacienţi cu boli mintale. Cred că nu greşesc dacă spun că trataţi acolo între cinci şi şase sute de pacienţi, nu-i aşa?

— Ah, aşa, spuse dr. Reichardt.

— Înţeleg că aveţi acolo diverse forme de boli mintale, da?

— Ah, aşa. Am acolo diverse forme de boli mintale, totuşi pe mine mă interesează şi tratez o anumită problemă mintală. O luă pe nemţeşte şi, la un moment dat, her Spiess oferi o scurtă traducere pentru cazul în care colegii săi englezi n-ar fi înţeles despre ce era vorba. Fu un lucru atât necesar cât şi plin de tact. Doi din ei înţelegeau parţial, unul hotărât nu, iar ceilalţi doi erau de-a dreptul nedumeriţi.

— Dr. Reichardt a înregistrat mari succese în tratarea a ceea ce eu, ca om al legii, o descriu ca megalomanie. Credinţa că eşti altceva decât eşti. Impresia că eşti mai important decât eşti. Ideea că dacă ai mania persecuţiei.

— Ah, nu! Îl întrerupse dr. Reichardt. Mania persecuţiei, nu, asta chiar n-o tratez. În clinica mea nu există mania persecuţiei. Nu în cadrul grupului care mă interesează în mod special. Dimpotrivă, ei trăiesc cu iluzia cu care trăiesc pentru că doresc să fie fericiţi. Şi sunt fericiţi, şi eu pot să-i menţin fericiţi. Dar, vedeţi dumneavoastră, dacă îi vindec,

nu vor mai fi fericiţi. Aşa că trebuie să găsesc un tratament care să le redea sănătatea mintală, şi totuşi să fie la fel de fericiţi ca acum. Noi numim această stare aparte a minţii.

Pronunţă un cuvânt lung, cu o cumplită rezonanţă germană, format din cel puţin opt silabe.

— Pentru ca să le fie mai uşor prietenilor noştri englezi, voi folosi totuşi termenul de megalomanie, deşi ştiu că nu se mai foloseşte azi, spuse cam repede herr Spiess. Aşadar, dr. Reichardt, aveţi în clinica dumneavoastră şase sute de pacienţi.

— Iar într-o perioadă, la care urmează să mă refer, am avut opt sute.

— Opt sute!

— A fost interesant. Foarte interesant.

— Aveţi asemenea persoane. Pentru a începe cu începutul.

— Îl avem pe Dumnezeu cel Atotputernic, explică dr. Reichardt. Înţelegeţi?

Domnul Lazenby arăta uşor năuc.

— Oh. Ăă. Da. Ăă. Da. Foarte interesant, nu mă îndoiesc.

— Desigur, există doi sau trei tineri care se cred Iisus Hristos. Dar asta nu e ceva atât de răspândit ca Atotputernicul. Şi apoi sunt ceilalţi. În perioada la care am să mă refer am avut douăzeci şi patru de Adolf Hitler. Trebuie să înţelegeţi că asta se întâmpla pe vremea când Hitler trăia. Da, douăzeci şi patru sau douăzeci şi cinci de Adolf Hitler. Îşi consultă carneţelul scos din buzunar. Mi-am făcut câteva însemnări aici. Da, cincisprezece Napoleoni. Napoleon e întotdeauna simpatizat; zece Mussolini; cinci reîncarnări ale lui Julius Caesar; şi multe alte cazuri, foarte ciudate şi foarte interesante. Dar nu vreau să vă plictisesc cu asta. Nefiind specialişti în medicină, nu v-ar interesa. Am să trec la incidentul care ne interesează.

Dr. Reichardt o luă din nou pe nemţeşte dar mai pe scurt, iar herr Spiess continuă să traducă.

— Într-o zi a venit la el o oficialitate din guvern. La vremea aceea era considerat un om important de către guvernul de

la conducere – asta se întâmpla în timpul războiului, reţineţi. Îl vom numi deocamdată Martin B. Veţi şti la cine mă refer. El şi-a adus cu sine şeful. De fapt, 1-a adus cu el. Ei bine, de ce s-o mai dăm cotită, 1-a adus pe însuşi Fůhrer-ul.

— Ah, aşa, spuse dr. Reichardt.

— Era o mare onoare, înţelegeţi, că a venit în inspecţie, continuă herr Spiess relatarea doctorului, de data asta la persoana întâi. A fost amabil, mein Fůhrer. Mi-a spus că auzise numai lucruri bune despre succesele mele. Mi-a spus că în ultimul timp existau nişte probleme. Cazuri din cadrul armatei. Erau unii care se credeau Napoleon, alţii mareşali ai lui Napoleon care uneori, mă înţelegeţi, se comportau corespunzător şi dădeau comenzi militare care provocau încurcături de ordin militar. Aş fi fost fericit să-i dau nişte sfaturi profesionale care i-ar fi putut fi de folos, dar Martin B., care îl însoţea, mi-a spus ca nu era nevoie. Oricum, marele nostru Fůhrer nu vroia să-şi bată capul cu asemenea detalii. Martin B. Mi-a spus că, fără îndoială, ar fi fost mai bine dacă oamenii cu calificare medicală şi ceva experienţă ca neurologi ar veni să se consulte cu mine. Ce vroia el de fapt era. Ei bine vroia să se uite pe-acolo, şi curând am descoperit ce îl interesa să vadă. N-ar fi trebuit să mă surprindă. Oh, nu, pentru că, vedeţi dumneavoastră, era un simptom pe care îl recunoşti. Zbuciumul vieţii începea deja să-şi pună amprenta pe Fůhrer.

— Presupun că la vremea aceea începea el însuşi să se creadă Atotputernicul Dumnezeu, spuse pe neaşteptate colonelul Pikeaway şi chicoti.

Dr. Reichardt păru şocat. Continuă:

— Mi-a cerut să-i spun anumite lucruri. Mi-a spus că Martin B. Îi spusese că, de fapt, aveam mulţi pacienţi care se credeau Adolf Hitler. I-am explicat că nu era ceva neobişnuit, că datorită respectului şi veneraţiei faţă de Hitler era absolut normal să dorească să fie ca el, sfârşind la un moment dat să se identifice cu el. Eram puţin neliniştit

când am spus asta, dar am fost încântat să descopăr că dădea semne de mare satisfacţie. Sunt mulţumit s-o spun, el a luat această dorinţă de identificare cu persoana lui, dorinţă pasionată, ca pe un compliment. Apoi m-a întrebat dacă s-ar putea întâlni cu un număr reprezentativ de persoane suferind de această deosebită afecţiune. Ne-am consultat puţin. Martin B. Părea îndoit, dar m-a luat de o parte şi m-a asigurat că herr Hitler dorea cu adevărat să aibă această experienţă. Singurul lucru care îl preocupa era ca herr Hitler. Ei bine, pe scurt, ca pe herr Hitler să nu-l pândească nici o primejdie. Dacă unul din aceşti aşa-zişi Hitleri era înclinat să devină violent sau periculos. L-am asigurat că nu are de ce să-şi facă griji. Am propus să selecţionez un grup din cei mai blânzi Hitleri ai noştri şi să-i adun ca să-i cunoască. Herr B. A ţinut să-mi spună că Fůhrer-ul era foarte nerăbdător să se amestece printre ei şi să le pună întrebări fără ca eu sa fiu prezent. Pacienţii nu s-ar fi comportat firesc, spunea el, dacă ar fi văzut că şeful spitalului era de faţă, şi dacă tot nu era nici un pericol. L-am asigurat că nu era nici un pericol. I-am spus că aş fi fost bucuros, totuşi, dacă ar sta şi el prin preajmă. Totul s-a aranjat. Le-am trimis vorbă Fůhrerilor să se adune într-o cameră pentru a se întâlni cu un oaspete foarte distins care era nerăbdător să schimbe cu ei impresii. Ah, aşa. Martin B. Şi Fůhrerul au fost introduşi în acea cameră. M-am retras, închizând uşa, şi am stat la taclale cu cei doi aghiotanţi care îl însoţiseră. Le-am spus că Fůhrerul părea într-o stare deosebit de agitată. Fără îndoială, avusese multe probleme în ultimul timp. Trebuie să spun că asta era cu foarte puţin înainte de sfârşitul războiului când lucrurile, s-o spunem cinstit, stăteau foarte prost. Fůhrerul însuşi, mi-au spus ei, fusese foarte abătut în ultimul timp, dar era convins că putea asigura victoria dacă staff-ul lui îi accepta prompt ideile şi acţiona în baza lor.

— Presupun că Fůhrerul era la aceea vreme. Vreau să spun. Nu încape Îndoială că era într-o stare. Sir George

Packham ezită.

— Nu e nevoie să insistăm pe aspectul ăsta, spuse herr Spiess. Nu mai era deloc el însuşi. Trebuise să i se ia puterea de decizie în mai multe privinţe. Dar cu siguranţă cunoaşteţi toate astea din cercetările pe care le-aţi făcut în ţara noastră.

— Se ştie că la procesul de la Nuremberg.

— Nu e nevoie să ne referim la procesul de la Nuremberg, spuse cu hotărâre domnul Lazenby. Toate astea au rămas în urmă. Acum privim înainte spre un măreţ viitor în Piaţa Comună cu ajutorul guvernului dumneavoastră, cu guvernul lui monsieur Grosjean şi cu alţi colegi europeni ai dumneavoastră. Trecutul e trecut.

— Chiar aşa, spuse herr Spiess. Iar ceea ce discutăm noi acum este de domeniul trecutului. Discutăm despre trecut. Martin B. Şi herr Hitler au rămas foarte puţin în camera aceea. Au ieşit după şapte minute. Herr B. S-a exprimat în faţa doctorului Reichardt ca fiind foarte satisfăcut de experienţa avută. Maşina îi aştepta, şi au plecat în mare grabă.

Se lăsă tăcerea.

— Şi pe urmă? Întrebă colonelul Pikeaway. S-a întâmplat ceva? Sau deja se întâmplase?

— Comportarea unuia din Hitlerii noştri era neobişnuită, spuse dr. Reichardt. Era un om care semăna deosebit de bine cu herr Hitler, ceea ce îi dăduse întotdeauna o încredere aparte îl el însuşi, în faptul că era Hitler. Acum insista cu şi mai multă înflăcărare că era Fůhrerul, că trebuie să plece imediat la Berlin, că trebuie să prezideze un consiliu al Statului Major. De fapt, purtarea lui nu mai avea nici urmă din uşoara ameliorare pe care o dovedise anterior starea lui. Nu mai era deloc el însuşi, iar eu nu înţelegeam ce era cu schimbarea asta atât de bruscă. Chiar m-am simţit uşurat când, după două zile, rudele lui l-au luat acasă să-i continue tratamentul acolo.

— Şi dumneavoastră l-aţi lăsat să plece, spuse herr Spiess.

— Normal că l-am lăsat să plece. Aveau cu ei un doctor responsabil, era un pacient voluntar, nu adus cu forţa, prin urmare era în drepturile lui. Aşa că a plecat.

— Nu văd. Începu sir Geroge Packham.

— Herr Spiess are o teorie.

— Nu e o teorie, spuse Spiess. Ceea ce vă spun e un fapt. Ruşii l-au ascuns, noi l-am ascuns. Au fost o mulţime de probe şi mărturii. Hitler, Fůhrerul nostru, a rămas cu consimţământul lui în azil în ziua aceea, iar un bărbat care semăna foarte bine cu el a plecat cu Martin B. Corpul aceluia a fost cel găsit în bunker. N-am s-o iau pe ocolite. Nu e nevoie să intrăm în detalii inutile.

— Trebuie să cunoaştem tot adevărul, spuse Lazenby.

— Adevăratul Fůhrer a fost scos printr-un tunel subteran pregătit dinainte şi dus în Argentina unde a mai trăit câţiva ani. Acolo a avut un fiu de la o frumoasă ariană de familie bună. Unii spun că era englezoaică. Starea mintală a lui Hitler s-a înrăutăţit, şi a murit nebun, crezându-se la comanda armatelor lui. Era singurul plan prin care putea să fugă din Germania. L-a acceptat.

— Şi vreţi să spuneţi că în toţi anii ăştia n-a transpirat nimic, nu s-a ştiut nimic?

— Au existat zvonuri, întotdeauna există zvonuri. Dacă vă amintiţi, s-a spus şi despre o fiică a ţarului din Rusia că a scăpat de masacrul în care i-a pierit toată familia.

— Dar asta a fost. George Packham se opri. Fals, absolut fals.

— Un grup de oameni au spus că era fals, alţii au zis că era adevărat, şi unii şi alţii o cunoscuseră. Unii au spus că Anastasia era chiar Anastasia, alţii că Anastasia, marea ducesă a Rusiei nu era decât o ţărancă. Care poveste era adevărată? Zvonuri! Cu cât merg mai departe, cu atât sunt mai puţin crezute, cu excepţia celor cu minţi romantice, care continuă să le creadă. Au fost destul de multe zvonuri că Hitler nu era mort, că trăia. Nu există nimeni care să fi

spus vreodată cu certitudine că i-a fost examinat cadavrul. Aşa au declarat ruşii. Totuşi, n-au adus nici o dovadă.

— Chiar vreţi să spuneţi. Dr. Reichardt, dumneavoastră susţineţi această poveste fantastică?

— Ah! Exclamă dr. Reichardt. Dumneavoastră mă întrebaţi, dar eu v-am spus partea mea. Cel care a venit la sanatoriul meu a fost în mod cert Martin B. Martin B. A fost cel care 1-a adus pe Fůhrer. Martin B. A fost cel care 1-a tratat ca pe Fůhrer, care a vorbit cu el cu deferenţa cu care se vorbeşte unui Fůhrer. Cât despre mine, eu am trăit deja cu câteva sute de Fůhreri, Napoleoni şi Julius Caesar. Trebuie să înţelegeţi că Hitlerii care trăiau în sanatoriul meu arătau la fel, puteau să fie, aproape toţi puteau să fie Adolf Hitler. Nu s-ar fi putut crede cu pasiunea, cu vehemenţa cu care se credeau Hitler, dacă n-ar fi avut la bază o asemănare care ajutată de machiaj, de îmbrăcăminte, îi făcea să-şi joace foarte bine rolul. Nu mă mai întâlnisem niciodată personal cu herr Adolf Hitler. Îi vedeai pozele în ziare, ştiai în mare cum arată marele geniu, dar ştiai numai imaginea care dorea el să fie văzută. Martin B., omul cel mai în măsură să ştie, a spus că era Fůhrerul, că venise cu Fůhrerul. Nu, n-am avut nici un dubiu. Am executat ordinele. Herr Hitler a dorit să intre singur în cameră şi să se întâlnească cu. Cum să le spun? Copiile lui la indigo. A intrat. A ieşit. Cel care a ieşit era el sau una din sosiile lui? A fost luat în mare grabă de Martin B. Şi dus departe, în timp ce adevăratul Hitler putea să fi rămas acolo şi să se distreze jucându-şi rolul, ştiind că doar aşa, şi numai aşa, putea reuşi să evadeze din ţara care în orice clipă ar fi putut fi cotropită. Deja avea mintea tulburată, afectată de mânia şi supărarea că ordinele absolut fantastice pe care le dădea nu erau ascultate de cei din comandamentul său. Se poate să fi simţit deja că nu mai era comandantul suprem. Dar mai avea încă o mână de oameni loiali care aveau un plan ca să-l scoată din ţară, din Europa, să-l ducă pe un alt continent unde i-ar fi putut

aduna în jurul lui pe tinerii adepţi ai nazismului, cei care credeau cu atâta patimă în el. Zvastica avea să fie din nou la loc de cinste acolo. Şi-a jucat rolul. L-a savurat, fără îndoială. Dar aşa ceva era pe măsura unui om a cărui minte o luase deja razna. Avea să le arate el celorlalţi că putea juca mai bine ca ei rolul lui Adolf Hitler. Doctorii, surorile, puteau să remarce o uşoară schimbare în comportamentul unui pacient, dar nu era ceva neobişnuit. Aşa ceva se întâmplă mereu când ai de-a face cu Napoleoni, cu zeci de Julius Caesar, şi mulţi alţii. În unele zile, cum ar spune un om al legii, sunt mai nebuni decât de obicei. Este singurul mod în care pot pune problema. Aşa că acum e la latitudinea lui herr Spiess să se pronunţe.

— Fantastic! Spuse ministrul de interne.

— Da, fantastic, spuse răbdător herr Spiess, dar lucrurile fantastice se pot întâmpla, să ştiţi. În istorie, în viaţa reală, indiferent cât de fantastice ar părea.

— Şi nimeni n-a bănuit, nimeni n-a ştiut?

— Totul a fost bine plănuit. Bine plănuit, bine gândit. Calea, traseul evadării era gata, detaliile exacte nu sunt bine cunoscute, dar se poate face o recapitulare destul de bună a ceea ce s-a întâmplat cu adevărat. Din cercetările privind perioada aceea, unele din persoanele implicate, care sub diferite deghizări au trecut drept altele, n-au trăit cât ar fi putut să trăiască.

— Pentru că ar fi putut trăda secretul, ori că ar fi putut vorbi prea mult?

— A avut grijă de asta SS-ul. Recompense bogate, premii, promisiuni de funcţii înalte în viitor şi pe urmă. Moartea e o soluţie mult mai simplă. Iar SS-ul era obişnuit cu moartea. Ştia cum s-o provoace, cum să scape de cadavre. Oh, da, toate astea au fost cercetate, domnilor. Puţin câte puţin adevărul a ieşit la iveală. Este absolut sigur că Adolf Hitler a ajuns în Argentina. Se spune că a avut loc o cununie, că s-a născut un copil. Copilul a fost marcat pe picior cu semnul zvasticii, chiar după naştere. Am stat de vorbă cu agenţi de

încredere care au văzut piciorul cu zvastica în America de Sud. Copilul a fost crescut acolo, a fost păzit cu grijă, apărat, pregătit. Pregătit ca un Dalai Lama pentru măreţul lui destin. Asta a fost scopul pentru care s-a întreţinut fanatismul tinerilor, un scop mai măreţ decât ideea cu care porniseră tinerii fanatici. Nu era doar reînvierea nazismului, a unei noi rase superioare. Mai erau multe alte lucruri. Era ideea de a uni tineretul multor altor naţiuni, rasa superioară a tinerilor din aproape toate ţările Europei, de a-i face să iubească anarhia, să vrea să distrugă vechea lume, lumea materialistă, era ideea de a aduna acest tineret într-o nouă şi mare bandă de ucigaşi, canalizaţi mai întâi pe distrugere şi apoi pe preluarea puterii. Iar acum aveau şi un lider. Un lider cu sânge albastru, un lider care, deşi nu semăna deloc la aspect cu tatăl său mort, erA. Ba nu, este un tânăr nordic cu părul blond, semănând probabil cu mama lui. Un băiat pe care întreaga lume putea să-l accepte. Nemţii şi austriecii în primul rând, pentru că ăsta era marele obiect al credinţei lor, al muzicii lor, Tânărul Siegfried. Aşa că a crescut ca Tânărul Siegfried care avea să-i conducă pe toţi, care avea să-i ducă în ţinutul făgăduit. Nu în ţara făgăduinţei a evreilor, pe care îi dispreţuiau, unde şi-a dus Moise adepţii. Evreii erau morţi sub pământ, ucişi sau omorâţi în camerele de gazare. Acesta urma să fie un ţinut al lor propriu, un tărâm câştigat prin propriul lor curaj. Ţările din Europa urmau să se adune laolaltă cu ţările din America de Sud, Ele aveau deja vârfurile lor de lance, anarhiştii lor, profeţii lor, îşi aveau Guevara şi Castro ai lor, gherilele, adepţii, un antrenament îndelungat în cruzime şi tortură şi violenţă şi moarte, şi după asta o viaţă glorioasă. Libertate. Conducători ai Statului Lumii Noi. Cuceritorii aleşi.

— Prostii absurde, spuse domnul Lazenby. O dată ce acestui lucru i se pune capăt, toată treaba va muri. Toate astea sunt absolut ridicole. Ce pot să facă? Glasul lui Cedric Lazenby suna cârcotaş.

Herr Spiess clătină din cap.

— Am să vă răspund – ei nu ştiu. Nu ştiu încotro se îndreaptă. Nu ştiu ce se va alege de ei.

— Vreţi să spuneţi că nu ei sunt adevăraţii conducători?

— Ei sunt tinerii eroi care mărşăluiesc şi îşi croiesc drum spre glorie, urcând treptele violenţei, ale durerii, ale urii. Acum au adepţi nu doar în America de Sud şi Europa. Cultul s-a extins spre nord. Şi în Statele Unite există tineri care mărşăluiesc, care urmează stindardul Tânărului Siegfried. Ei sunt învăţaţi să ucidă, să le placă durerea, li se predau legile Capului de Mort, legile lui Himmler. Vedeţi dumneavoastră, sunt antrenaţi, sunt îndoctrinaţi în secret. Ei nu ştiu pentru ce sunt antrenaţi. Dar noi ştim, cel puţin unii dintre noi. Dar dumneavoastră, cei din ţara asta?

— Patru sau cinci dintre noi, probabil, spuse colonelul Pikeaway.

— În Rusia se ştie, în America a început să se ştie. Se ştie că există adepţi ai Tânărului Erou, Siegfried, luat din legendele nordice, şi că liderul este un tânăr Siegfried. Că asta este noua lor religie. Religia băiatului glorios, triumful tineretului de aur. În el au renăscut vechii zei nordici.

— Dar asta, desigur, nu este adevărul simplu, prozaic, continuă herr Spiess coborând glasul la un ton normal. În spate există câteva personalităţi puternice. Oameni răi cu mintea ascuţită ca briciul. Un finanţist de primă clasă, un mare industriaş, cineva care controlează minele, petrolul, depozitele de uraniu, care are savanţi de frunte. Ei, acest comitet, nu par ieşiţi din comun sau deosebit de interesanţi, şi totuşi deţin controlul. Ei controlează sursele de putere şi, prin anumite mijloace ale lor, îi controlează pe tinerii care ucid şi pe tinerii care sunt sclavi. Sclavii şi-i procură prin controlul drogurilor. În fiecare ţară au sclavi care, puţin câte puţin, trec de la drogurile uşoare la cele puternice, şi care devin apoi complet dependenţi de oameni pe care nici măcar nu-i cunosc, dar cărora şi-au vândut sufletul şi trupul. Nevoia de un anumit drog, o nevoie imperioasă, îi

face sclavi, iar la timpul potrivit aceşti sclavi se dovedesc a nu mai fi buni de nimic din cauza dependenţei lor de droguri. Tot ce vor putea face va fi să zacă în apatie visând visuri dulci, sau vor fi lăsaţi să moară, sau chiar ajutaţi să moară. Eu nu vor moşteni acel regat în care cred. Li se prezintă în mod deliberat religii ciudate. Zeii deghizaţi ai vremurilor de odinioară.

— Presupun că şi toleranţa faţă de sex joacă un rol, nu?

— Sexul se poate distruge pe sine. În vechea Romă, bărbaţii care păşeau pe calea viciului, care se suprasaturau de sex până când se săturau şi se plictiseau de sex, adesea se lepădau de toate şi plecau în pustiu şi se făceau pustnici ca Sfântul Simeon Stilites. Sexul se va epuiza pe sine. Asta e o treabă care ţine deocamdată, dar care nu te stăpâneşte aşa cum te stăpânesc drogurile. Drogurile şi sadismul şi dorinţa de putere şi ura. Plăcerea de a cauza durere de dragul durerii. Sunt învăţaţi să le placă răul. O dată ce plăcerea de a face rău pune stăpânire pe tine, nu mai poţi da înapoi.

— Dragul meu cancelar. Zău că nu pot să vă cred. Adică, ei bine. Vreau să spun că dacă există asemenea tendinţe, trebuie să li se pună capăt prin măsuri ferme. Adică. Nu se poate continua starea de nepăsare faţă de lucrurile astea. Trebuie adoptată o poziţie fermă. O poziţie fermă.

— Taci, George. Domnul Lazenby îşi scoase pipa, se uită la ea, apoi o băgă din nou în buzunar. Cred că cel mai bun plan ar fi să mă duc în Rusia. Am înţeles că. Ei bine, că faptele astea sunt cunoscute în Rusia.

— Se cunosc suficient, spuse herr Spiess. Cât vor recunoaşte că ştiu, asta e greu de spus. Nu e deloc uşor să-i faci pe ruşi să vorbească deschis. Au propriile lor probleme la graniţa cu chinezii. Probabil nu cred că lucrurile au ajuns atât de departe cum credem noi.

— Ar putea fi misiunea mea specială.

— În locul dumitale, Cedric, aş sta aici.

Vocea liniştită a lordului Altamount venea dinspre scaunul în care stătea destul de istovit.

— Avem nevoie de dumneata aici, continuă el cu un glas în care se citea o autoritate blajină. Dumneata eşti capul guvernului nostru, trebuie să rămâi aici. Avem agenţii noştri instruiţi, emisarii noştri calificaţi pentru misiuni externe.

— Agenţi? Întreabă cu îndoială sir George. Ce pot face în acest stadiu agenţii? Trebuie să avem un raport de la. Ah, Horsham, aici erai. Nu te-am observat. Spune-ne, ce agenţi ai? Şi ce ar putea să facă?

— Avem câţiva agenţi foarte buni, spuse liniştit Henry Horsham. Agenţi care vă aduc informaţii. Şi herr Spiess v-a adus informaţii. Informaţii pe care agenţii lui le-au obţinut pentru el. Necazul e că întotdeauna a fost aşa, nu trebuie decât să citiţi despre ultimul război, nimeni nu doreşte să creadă veştile aduse de agenţi.

— Desigur. Inteligenţa.

— Nimeni nu vrea să accepte ca agenţii sunt inteligenţi. Dar sunt, să ştiţi. Sunt foarte bine instruiţi, iar rapoartele lor, în nouă cazuri din zece, sunt adevărate. Atunci ce se întâmplă? Cei de sus refuză să le creadă, nu vor să le creadă, ba merg mai departe şi refuză să acţioneze în baza lor în vreun fel.

— Zău, dragul meu Horsham, nu pot.

Horsham se întoarse spre neamţ.

— Chiar şi în ţara dumneavoastră, domnule, nu s-a întâmplat aşa? Nu s-au adus rapoarte adevărate care n-au fost băgate în seamă? Oamenii nu vor să ştie, dacă adevărul e greu de digerat.

— Trebuie să recunosc că. E posibil şi chiar se întâmplă. Nu foarte des, de asta vă asigur. Dar uneori, da, se întâmplă.

Domnul Lazenby îşi făcu din nou de lucru cu pipa.

— Să nu ne certăm pe tema informaţiilor. Se pune problema să acţionăm pe baza informaţiilor pe care le avem. Nu e doar o criză naţională – e o criză internaţională.

Trebuie luate decizii la nivel înalt, trebuie să acţionăm. Munro, poliţia trebuie sprijinită de armată, trebuie puse în mişcare măsuri militare. Herr Spiess, dumneavoastră aţi fost întotdeauna o mare naţiune milităroasă. Rebeliunile trebuie înăbuşite de forţe armate înainte de a le scăpa din mână. Sunt sigur că sunteţi de acord cu această politică…

— Politica, da. Dar aceste insurecţii sunt deja „scăpate din mână", ca să folosesc termenii dumneavoastră. Au unelte, puşti, tunuri, explozibil, grenade, bombe, arme chimice şi alte gaze.

— Dar cu armele noastre nucleare. Doar să-i ameninţăm cu armamentul nuclear. Şi.

— Nu e vorba doar de şcolari. Această armată a tineretului are de partea ei oameni de ştiinţă. Tineri biologi, chimişti, fizicieni. Să porneşti sau să atragi Europa într-un război nuclear. Herr Spiess clătină din cap. Deja au avut o tentativă de otrăvire a apei la Cologne. Tifoidă.

— Întreaga situaţie e incredibilă! Cedric Lazenby se uită cu speranţă înjur. Chetwynd. Munro. Blunt?

Întrucâtva spre surpriza domnului Lazenby, amiralul Blunt fu singurul care răspunse.

— Nu ştiu ce treabă are amiralitatea. Nu e chiar porumbelul nostru. Te-aş sfătui, Cedric, dacă vrei să faci cel mai bun lucru pentru dumneata, să-ţi iei pipa şi o provizie mare de tutun, şi să pleci cât mai departe de bombardamentul nuclear la care te gândeşti Du-te şi instalează-te în Antarctica sau undeva unde radioactivităţii îi va lua mult timp să te ajungă. După cum ştii, profesorul Eckstein ne-a avertizat, şi el ştie ce spune.

18. Post scriptumul lui Pikeaway.

În acest punct, întrunirea se sparse. Se formară două grupuri distincte.

Cancelarul german, primul ministru, sir George Packham, Gordon Chetwynd şi dr. Reichard plecară să ia masa în Downing Street.

Amiralul Blunt, colonelul Munro, colonelul Pikeaway şi Henry Horsham rămaseră să comenteze cu mai multă libertate decât şi-ar fi permis în prezenţa VIP-urilor.

Primele remarci fură întrucâtva dezlânate.

— Slavă Domnului că l-au luat cu ei pe George Packham, spuse colonelul Pikeaway. Îngrijorare, fâţâială, mirare, presupunere. Asta mă dărâmă uneori.

— Ar fi trebuit să pleci cu ei, amirale, Spuse colonelul Munro. Nu-i văd în stare pe Gordon Chetwynd sau pe George Packhame să-1 oprească pe Cedric al nostru de la o călătorie de consultaţii la vârf cu ruşii, cu chinezii, cu etiopienii, cu argentinienii sau cu oricare alţii, după cum i se năzare.

— Am alte zmee de înălţat, spuse ursuz amiralul. Trebuie să plec la ţară să văd o veche prietenă. Se uită cu o oarecare curiozitate la colonelul Pikeaway. Afacerea cu Hitler chiar te-a surprins, Pikeaway?

Colonelul Pikeaway clătină din cap.

— Nu chiar. Ştiam totul despre zvonurile legate de apariţia lui Adolf al nostru în America de Sud şi despre fluturarea zvasticii acolo. Există cincizeci la sută şanse ca treaba să fie adevărată. Oricine ar fi fost tipul, nebun, actor impostor sau omul adevărat, a mierlit-o curând. Şi asta a fost o poveste scârboasă. El n-a fost o comoară pentru suporterii lui.

— Al cui cadavru era în bunker rămâne un subiect bun de discuţie, spuse Blunt. Niciodată nu s-a făcut o identificare clară. Au avut ruşii grijă de asta.

Se ridică, dădu din cap spre ceilalţi, şi se îndreptă spre uşă.

Munro spuse gânditor:

— Presupun că dr. Reichardt cunoaşte adevărul. Deşi a fost evaziv. Ce ziceţi de cancelar?

— Un om raţional, mormăi amiralul întorcând capul din prag. Îşi conducea ţara cum vroia el, când această afacere cu tineretul a început să facă fiţe ţărilor civilizate. Păcat!

Se uită pătrunzător la colonelul Munro.

— Ce-i cu minunea cu păr auriu? Fiul lui Hitler? Se cunoaşte totul despre el?

— Nu avem de ce să ne facem griji, spuse pe neaşteptate colonelul Pikeaway.

Amiralul dădu drumul clanţei, se întoarse şi se aşează.

— Curată tâmpenie, spuse colonelul Pikeaway. Hitler n-a avut nici un fiu.

— Nu poţi fi sigur.

— Suntem siguri. Franz Joseph, Tânărul Siegfried, liderul idolatrizat, este o gogoriţă, un impostor de rând. Este fiul unui tâmplar argentinian, un blond arătos, un cântăreţ mărunt de la opera germană, care şi-a moştenit înfăţişarea şi vocea de la mama sa. A fost ales cu grijă pentru rolul pe care urma să-l joace, dichisit pentru imaginea de vedetă. La începutul tinereţii a fost actor profesionist. A fost marcat pe picior cu zvastică, o poveste menită să-l îmbrace într-un văl de romantism. A fost tratat ca un consacrat Dalai Lama.

— Şi ai dovada acestui lucru?

— Documentaţie completă, rânji colonelul Pikeaway. Întocmită de unul din cei mai buni agenţi ai mei. Declaraţii sub jurământ, fotografii, declaraţii semnate, inclusiv una de la mama lui, şi dovada medicală cu privire la vârsta cicatricei, copia certificatului de naştere al lui Karl Aquileros. Şi dovada semnată a identităţii lui cu aşa numitul Franz Joseph. Un întreg sac de trucuri. Agenta mea, căci e o ea, a plecat la timp cu toate documentele. Erau pe urmele ei, şi poate ar fi pus mâna pe ea dacă n-ar fi avut un pic de noroc la Frankfurt.

— Şi unde sunt acum aceste documente?

— La loc sigur. Aşteaptă momentul potrivit pentru demascarea spectaculoasă a acestui impostor de primă clasă.

— Guvernul ştie de asta? Primul ministru?

— Niciodată nu le spun politicienilor tot ce ştiu, decât dacă n-am încotro, sau până nu sunt foarte sigur că vor face ceea ce trebuie.

— Eşti un drac împieliţat, Pikeaway, spuse colonelul Munro.

— Cineva trebuie să fie, spuse cu tristeţe colonelul Pikeaway.

19. Sir Stafford Nye are oaspeţi.

Sir Stafford Nye îşi întreţinea oaspeţii. Erau oaspeţi pe care nu-i cunoscuse în prealabil, cu excepţia unuia pe care îl cunoştea binişor din vedere. Erau tineri arătoşi, serioşi şi inteligenţi, sau aşa ar fi zis el. Aveau părul pieptănat cu grijă, hainele bine croite, deşi cu o notă plăcută de demodat. Uitându-se la ei, Stafford Nye nu putea nega că îi plăcea înfăţişarea lor. În acelaşi timp, se întreba ce vroiau de la el. Cel pe care îl cunoştea era fiul unui rege al petrolului. Un altul, de când părăsise universitatea, se interesa de politică. Avea un unchi care stăpânea un lanţ de restaurante. Cel de al treilea era un tânăr cu sprâncene zburlite, încruntat, şi pentru care continua suspiciune părea să fie a două natură.

— E foarte amabil din partea dumneavoastră că ne-aţi permis să venim, sir Stafford, spuse cel ce părea liderul blond al celor trei.

Avea un glas plăcut. Se numea Clifford Bent.

— Acesta este Roderick Ketelly, iar acesta este Jim Brewster. Pe toţi ne nelinişteşte viitorul. Pot să mă exprim aşa?

— Presupun că răspunsul la asta este, care nu ne nelinişteşte pe toţi? Spuse sir Stafford Nye.

— Nu ne place cum merg lucrurile, spuse Clifford Bent. Rebeliune, anarhie, toate astea. Ei bine, ca filosofie e în ordine. Cinstit, cred că putem spune că trecem cu toţii printr-o fază a ei, dar unii chiar întrec măsura. Noi vrem ca oamenii să poată să-şi urmeze carierele academice fără să fie întrerupţi. Vrem suficiente demonstraţii, dar nu demonstraţii de huliganism şi violenţă. Vrem demonstraţii inteligente. Şi ceea ce vrem, foarte cinstit, e un nou partid politic. Jim Brewster, aici de faţă, a dat o atenţie serioasă

tuturor ideilor noi şi planurilor referitoare la problemele uniunii comerciale. Au încercat să-i închidă gura şi să-l convingă să renunţe, dar el continuă să vorbească, nu-i aşa, Jim?

— Nişte proşti cu capete pătrate, majoritatea din ei, spuse Jim Brewster.

— Vrem o politică serioasă şi de bun simţ pentru tineret, o metodă de guvernare mai economică. Vrem ca prin educaţie să se obţină alte idei, dar nimic fantastic sau eronat. Şi o să vrem, dacă vom câştiga locuri şi dacă vom fi în stare să formăm un guvern, şi nu văd de ce n-am fi, o să vrem să punem în aplicare aceste idei. În mişcarea noastră sunt o mulţime de oameni. Noi reprezentăm tineretul tot aşa de bine ca şi ceilalţi, să ştiţi, ca şi cei violenţi. Noi reprezentăm moderaţia şi intenţionăm să avem o guvernare raţională, cu un număr redus de membri în parlament. Căutăm oameni care sunt deja în politică, indiferent ce convingeri personale au, dar pe care noi să-i considerăm oameni cu scaun la cap. Am venit aici să vedem dacă ţelurile noastre vă interesează. În momentul de faţă suntem într-o stare de flux, dar am ajuns până acolo încât ştim ce oameni vrem. Aş putea spune că nu-i vrem pe cei pe care îi avem în prezent, şi nu-i vrem pe cei care ar putea fi puşi în loc. Cât priveşte al treilea partid, se pare că a murit în cursă, deşi existau acolo câţiva oameni buni care suferă acum din cauza faptului că sunt în minoritate, dar cred că ei ar îmbrăţişa modul nostru de a gândi. Vrem interesul dumneavoastră. Vrem pe cineva care să înţeleagă şi să promoveze o politică externă adecvată, de succes. Restul lumii este într-o încurcătură mai mare decât cea în care suntem noi acum. Washingtonul e la pământ. Europa are continuu acţiuni militare, demonstraţii, dărâmări de aeroporturi. Ei bine, nu e nevoie să vă fac un rezumat al ultimelor şase luni, dar scopul nostru nu e atât să punem Europa pe picioare, cât să punem din nou Anglia pe picioare. Ne trebuie oameni potriviţi care s-o facă. Vrem

tineri, mulţi ţineri; şi avem mulţi tineri care nu sunt revoluţionari, nu sunt anarhişti, care vor vrea să încerce să conducă ţara în mod profitabil. Şi vrem şi nişte oameni mai în vârstă – nu mă refer la cei de şaizeci de ani, ci la cei de patruzeci, cincizeci de ani – şi am venit la dumneavoastră pentru că, ei bine, am auzit nişte lucruri despre dumneavoastră. Ştim destule despre dumneavoastră şi sunteţi genul de om pe care îl vrem.

— Credeţi că sunteţi înţelepţi? Întrebă sir Stafford.

— Ei bine, noi credem că suntem.

Al doilea tânăr râse uşor.

— Sperăm că aici veţi fi de acord cu noi.

— Nu sunt sigur că sunt. Vorbiţi foarte liber în această cameră.

— Este camera dumneavoastră de zi.

— Da, e apartamentul meu şi camera mea de zi. Dar ceea ce spuneţi, de fapt ceea ce aţi putea continua să spuneţi, s-ar putea să fie neînţelept. Mă refer atât la voi cât şi la mine.

— Oh! Cred că înţeleg încotro bateţi.

— Îmi oferiţi ceva. Un mod de viaţă, o carieră nouă, şi propuneţi sfărâmarea anumitor legături. Propuneţi o formă de încălcare a loialităţii.

— Nu vă propunem să deviaţi spre o altă ţară, dacă la asta vă referiţi.

— Nu, nu, nu e o invitaţie în Rusia, sau în China, sau în alte locuri menţionate în trecut, dar cred că e o invitaţie legată de nişte interese străine. M-am întors de curând din străinătate. O călătorie foarte interesantă. Am petrecut ultimele trei săptămâni în America de Sud. Aş vrea să vă spun ceva. De când m-am întors în Anglia am fost conştient că sunt urmărit.

— Urmărit? Nu credeţi că e doar o impresie?

— Nu, nu cred că e o impresie. Sunt lucruri pe care am învăţat să le observ de-a lungul carierei mele. Am fost în unele părţi ale lumii îndepărtate şi. S-o spunem? Interesante. Aţi venit la mine să-mi aflaţi părerea în

legătură cu o propunere. Ar fi fost mai sigur, totuşi, dacă ne-am fi întâlnit în altă parte.

Se ridică, deschise uşa de la baie şi lăsă robinetele să curgă.

— Cu ani în urmă am văzut în filme că dacă vrei să-ţi maschezi conversaţia într-o cameră în care sunt ascunse microfoane deschizi robinetele. Nu mă îndoiesc că sunt cam de modă veche şi că în prezent există metode mai bune ca să rezolvi treaba asta. În orice caz, probabil că acum am putea vorbi un pic mai clar, deşi chiar şi aşa cred că ar trebui să avem grijă. America de Sud este un continent foarte interesant. Federaţia Statelor Sud-Americane include Cuba,Argentina, Brazilia, Peru şi alte câteva ţări nu foarte aşezate, dar pe cale de a deveni. Da, un continent foarte interesant.

— Şi care e părerea dumneavoastră despre tema noastră? Întrebă bănuitorul Jim Brewster. Ce aveţi de spus?

— Am să continui să fiu grijuliu, spuse sir Stafford. Veţi avea mai multă încredere în mine dacă n-aş vorbi în mod imprudent. Dar cred că asta se poate face foarte bine după ce închid apa în baie.

— Închide-o, Jim, spuse Cliff Bent.

Jim rânji brusc şi se supuse.

Stafford Nye deschise un sertar de la masă şi scoase un mic aparat de înregistrat.

— Nu-i un înregistrator prea rodat, spuse el.

Îl puse la buze şi începu să fredoneze. Jim Brewster reveni şi bombăni:

— Ce-i asta? Ne pregătim de concert?

— Taci, spuse Cliff Bent. Ignorantule, nu ştii nimic despre muzică.

Stafford Nye zâmbi.

— Înţeleg că împărtăşeşti preferinţa mea pentru muzica lui Wagner, spuse el. Am fost anul ăsta la Festivalul Tineretului şi mi-au plăcut foarte mult concertele de acolo.

Repetă melodia.

— Nu-i o melodie pe care s-o ştiu, spuse Jim Brewster. S-ar putea să fie Internaţionala, sau Drapelul Roşu, sau Dumnezeu să-1 salveze pe rege, sau Yankee Doodle, sau Steagul înstelat. Ce dracu e?

— E un motiv dintr-o operă, spuse Ketelly. Şi taci din gură. Ştim tot ce vrem să ştim.

— Chemarea cornului unui tânăr erou, spuse Stafford Nye.

Îşi ridică mâna într-un gest rapid, gestul în trecut însemnase „ Heil Hitler”. Îngână foarte uşor:

— Noul Siegfried.

Toţi trei se ridicară.

— Aveţi mare dreptate, spuse Clifford Bent. Cred că trebuie să fim cu toţii foarte atenţi.

Stafford Nye dădu mâna cu ei.

— Ne bucurăm să ştim că veţi fi cu noi. Unul din lucrurile de care va avea nevoie ţara asta în viitor – într-un viitor măreţ, sper – va fi un ministru de externe de primă clasă.

Ieşiră din cameră. Stafford Nye îi urmări prin uşa uşor întredeschisă cum intră în lift şi coboară. Zâmbi ciudat, închise uşa, se uită la ceasul de pe perete şi se aşeză într-un scaun să aştepte.

Mintea i se întoarse la ziua când, cu o săptămână în urmă, el şi Mary Ann plecau spre destinaţii diferite de pe aeroportul Kennedy. Stăteau acolo, fiecăruia din ei fiindu-i greu să vorbească. Stafford Nye rupsese primul tăcerea.

— Crezi că ne vom mai întâlni? Mă întreb.

— Există vreun motiv pentru care nu ne-am reîntâlni?

— Toate motivele, aş zice.

Ea îl privi, apoi îşi mută repede privirea.

— Întâlnirile astea trebuie să aibă loc. Fac parte din. Slujbă.

— Slujba! Întotdeauna te gândeşti la slujbă, nu?

— Aşa trebuie să fie.

— Dumneata eşti profesionistă. Eu sunt amator. Eşti. Se opri. Ce eşti? Cine eşti? Nu ştiu cu adevărat, nu-i aşa?

— Nu.

Se uită la ea. Îşi zise că pe faţa ei se putea citi tristeţea. Ceva semănând aproape cu durerea.

— Aşadar, eu trebuie. Mă întreb. Crezi că s-ar cuveni să am încredere în dumneata, nu?

— Nu. Ăsta e unul din lucrurile pe care l-am învăţat, viaţa m-a învăţat. Nu poţi avea încredere în nimeni. Să ţineţi minte asta.

— Deci, asta e lumea dumitale? O lume a neîncrederii, a fricii, a pericolului?

— Doresc să rămân în viaţă. Sunt în viaţă.

— Ştiu.

— Şi vreau ca şi dumneavoastră să rămâneţi în viaţă.

— Am avut încredere în dumneata. În Frankfurt.

— Aţi riscat.

— A fost un risc care a meritat. Ştii asta la fel de bine ca mine.

— Vreţi să spuneţi pentru că.

— Pentru că am fost împreună. Iar acum. Prieteniei noastre i-a fost dat să înceapă pe un aeroport şi să sfârşească pe altul? Unde pleci? Ca să faci. Ce?

— Să fac ce trebuie să fac. În Baltimore, în Texas, în Washington. Să fac ce mi s-a spus să fac.

— Şi eu? Mie nu mi s-a spus nimic. Am să mă întorc la Londra. Şi ce fac acolo?

— Aşteptaţi.

— Ce să aştept?

— Avansurile care, aproape în mod cert, vă vor fi făcute.

— Şi ce va urma să fac atunci?

Ea îi zâmbi cu acel zâmbet brusc şi şmecheresc pe care îl cunoştea atât de bine.

— Să jucaţi după ureche. Veţi şti mai bine ca nimeni altul cum s-o faceţi. Vă vor plăcea oamenii care vă vor aborda. Vor fi bine aleşi. Este important, foarte important că ştim cine sunt.

— Au anunţat zborul meu, trebuie să plec. La revedere, Mary Ann.

— Auf Wiedersehen.

În apartamentul din Londra sună telefonul. Exact la momentul potrivit, gândi sir Stafford. „Auf Wiedersehen”, îngână el ridicându-se şi îndreptându-se spre telefon, „aşa să fie”!

Se auzi un glas cu acele accente şuierate greu de confruntat.

— Stafford Nye?

Dădu răspunsul corespunzător:

— Nu iese fum fără foc.

— Doctorul meu mi-a spus că ar trebui să mă las de fumat. Bietul de el, ar trebui să-şi ia gândul, spuse colonelul Pikeaway. Ceva noutăţi?

— Oh, da. Treizeci de arginţi. Promişi, ca să spun aşa.

— Porcii dracului!

— Da, da, păstraţi-vă calmul.

— Şi ce le-aţi spus?

— Le-am fredonat o melodie. Motivul cornului lui Siegfried. Am urmat sfatul unei mătuşi bătrâne. A picat foarte bine.

— Mie îmi sună a nebunie!

— Cunoaşteţi un cântec numit Juanita? Trebuie să-l învăţ şi pe ăsta, în caz că va fi nevoie.

— Ştiţi cine e Juanita?

— Aşa cred.

— Hm, mă întreb. Ultima oară s-a auzit de ea în Baltimore.

— Cum e cu grecoaica, Daphne Theodofanous? Unde e ea acum?

— Probabil în vreun aeroport din Europa, aşteptându-vă.

— Majoritatea aeroporturilor din Europa sunt închise din cauză că au fost aruncate în aer sau mai mult sau mai puţin avariate. Explozibile puternice, deturnări, tămbălău.

Haideţi băieţi şi fete, ieşiţi să vă jucaţi, De somn şi de mâncare e timpul să uitaţi.

Pe cerul nopţii luna aşteaptă să vă vadă.

Haideţi băieţi şi fete, veniţi cu toţi în stradă.

— Nu că aş şti multe despre ea. N-o ştiu decât pe cea pornită de Richard Inimă de Leu. Dar, într-un fel, toată afacerea asta seamănă destul de mult cu Cruciada Copiilor. Pornind cu idealism, pornind cu măreţele idei ale lumii creştine de a elibera oraşul sfânt de păgâni, şi sfârşind cu moarte, moarte şi iar moarte. Aproape toţi copiii au murit, sau au fost vânduţi ca sclavi. Treaba asta va sfârşi la fel dacă nu găsim nişte mijloace ca să-i scoatem din ea.

20. Amiralul vizitează o veche prietenă

— Credeam că aţi murit cu toţii aici, spuse amiralul Blunt cu un fornăit.

Remarca lui nu i se adresa soiului de valet pe care i-ar fi plăcut să-l vadă deschizând uşa principală, ci tinerei femei al cărui nume de familie nu şi-l amintea niciodată, dar al cărei nume de botez era Amy.

— Am sunat de cel puţin patru ori săptămâna trecută. Plecate în străinătate, mi s-a spus.

— Am fost în străinătate. Abia ne-am întors.

— Matilda n-ar trebui să bată străinătăţile. Nu la vârsta ei. O să moară de tensiune sau infarct sau ceva pe unul din aeroporturile astea moderne pline de explozive puse de arabi sau israeliţi sau de cine mai ştie cine. Nu mai sunt sigure deloc.

— Doctorul i-a recomandat să plece.

— Oh, ştim cu toţii cum sunt doctorii.

— Şi s-a întors într-o stare de spirit foarte bună.

— Şi-atunci, unde a fost?

— Oh, a făcut o cură. În Germania sau. Nu pot să ţin minte dacă Germania sau Austria. A fost un loc nou, să ştiţi, Golden Gasthaus.

— Ah, da. Cunosc locul la care te referi. Te seacă la buzunar, nu?

— Ei bine, se spune că dă rezultate remarcabile.

— Probabil e doar un alt mod a-ţi pune capăt zilelor mai repede, spuse amiralul Blunt. Dumitale cum ţi-a plăcut?

— Păi, nu foarte mult. Peisajul a fost foarte drăguţ, dar.

O voce imperioasă se auzi de la etajul de deasupra.

— Amy! Amy! Ce tot vorbeşti acolo în hol de atâta timp? Adu-l sus pe amiralul Blunt. Îl aştept.

— Cam umbli haihui, spuse amiralul Blunt după ce îşi salută vechea prietenă. Aşa ai să te omori în una din zilele astea. Ţine minte vorbele mele.

— Nu, n-am să mor. În ziua de azi nu e greu deloc să călătoreşti.

— Îţi dai sufletul tropotind prin aeroporturile astea, pe rampe, pe scări, după autobuze.

— Ba deloc. Am avut un scaun cu rotile.

— Acum un an sau doi ziceai că nici nu vrei să auzi de aşa ceva. Spuneai că eşti prea mândră ca să recunoşti că ai nevoie de el.

— Ei bine, în ziua de azi am mai renunţat la mândrie, Philip. Vino şi ia loc aici şi spune-mi de ce ai ţinut atât de mult să mă vezi aşa, dintr-odată. De un an m-ai neglijat total.

— Nu m-am simţit prea bine. În plus, m-am ocupat de nişte lucruri. Cunoşti genul ăsta de lucruri în care ţi se cere sfatul, dar nimeni n-are intenţia să ţi-l urmeze. Nu pot lăsa marina în pace. Continuă să se joace cu ea, dracu' să-i ia!

— Mie mi se pare că arăţi foarte bine, spuse lady Matilda.

— Nici tu nu arăţi chiar rău, draga mea. Ai o licărire drăguţă în ochi.

— Sunt mai surdă decât eram ultima data când ne-am văzut. Va trebui să vorbeşti mai tare.

— Perfect. Voi vorbi mai tare.

— Ce vrei, gin şi apă tonică, sau whisky, sau rom?

— Pari gata să te lipseşti de nişte tării. Dacă ţi-e totuna, am să beau nişte gin cu apă tonică.

Amy se ridică şi ieşi din cameră.

— Când îl aduce, scapă de ea, te rog, spuse amiralul. Vreau să discut cu tine. Adică, între patru ochi.

Băutura fiind adusă, lady Matilda făcu un gest de expediere iar Amy ieşi cu aerul unei persoane care îşi face

sieşi o plăcere, nu stăpânei. Era o tânără care avea mult tact.

— Drăguţă fată, spuse amiralul Blunt, foarte drăguţă.

— De asta mi-ai cerut să scap de ea şi să am grijă să închidă uşa? Ca să nu te audă că spui ceva drăguţ despre ea?

— Nu. Vroiam să mă consult cu tine.

— Despre ce? Despre sănătatea ta, sau de unde să faci rost de nişte servitori noi, sau despre ce să semeni în grădină?

— Vreau să discutăm foarte serios. M-am gândit că s-ar putea să-ţi aminteşti ceva care mă interesează.

— Dragă Philip, ce înduioşător să crezi că eu mi-aş putea aminti de ceva! Cu fiecare an memoria mă lasă şi mai mult. Am ajuns la concluzia că singurul lucru de care îmi amintesc este ceea ce se cheamă „prietenii din tinereţe”. Chiar şi de fetele cumplite cu care am fost la şcoală îmi amintesc, deşi nu vreau.

Iată unde am ajuns, de fapt.

— Unde ai fost? Ai vizitat şcoli?

— Nu, nu, m-am dus să-mi văd o colegă de şcoală pe care n-o mai văzusem de treizeci. Patruzeci. Cincizeci. Cam numărul ăsta de ani.

— Cum arăta?

— Cumplit de grasă şi chiar mai nesuferită şi oribilă decât mi-o aminteam.

— Trebuie să spun că ai gusturi foarte ciudate, Matilda.

— Ei bine, dă-i drumul, spune-mi. Spune-mi cam ce vrei să-mi amintesc!

— Mă întrebam dacă îţi aminteşti de un alt prieten al tău. Robert Shoreham.

— Robbie Shoreham? Fireşte că îmi amintesc.

— E savant. Un savant de frunte.

— Desigur. Nu era genul de om pe către să-l uiţi. Mă întreb ce ţi-a venit să te gândeşti la el.

— Nevoia publică.

— Ciudat că spui asta. La fel gândeam şi eu zilele trecute.
— La ce te gândeai?
— Că cineva avea nevoie de el. Sau că-l place cineva. Dacă există cineva care să-l placă.
— Nu există. Ascultă, Matilda. Oamenii stau de vorbă cu tine. Îţi spun anumite lucruri. Chiar şi eu ţi-am spus.
— Întotdeauna m-am întrebat de ce, pentru că în realitate nu crezi că le înţeleg sau că sunt în stare să le descriu. Şi treaba asta e şi mai valabilă în cazul lui Robbie.
— Eu nu-ţi spun secretele marinei.
— Nici el nu-mi spune secrete ştiinţifice. Adică, doar într-un mod foarte general.
— Dar obişnuia să-ţi vorbească despre ele, nu-i aşa?
— Ei bine, îi plăcea să-mi spună lucruri care să mă uluiască.
— Perfect, am ajuns unde vroiam. Aş vrea să ştiu dacă ţi-a vorbit vreodată, pe vremea când putea vorbi ca lumea, bietul de el, despre ceva numit Proiectul B.
— Proiectul B, repetă gânditoare lady Matilda. Îmi sună vag familiar. Obişnuia să vorbească uneori despre proiectul ăsta sau ălălalt, ori despre operaţiunea asta sau aialaltă. Dar trebuie să înţelegi că, pentru mine, niciunul nu avea nici o logică, şi el ştia asta. Dar îi plăcea. Cum să-ţi spun? Îi cam plăcea să mă şocheze, să ştii. Cam cum ar putea să-ţi descrie un scamator cum scoate el trei iepuri dintr-o pălărie fără ca de fapt să ştii cum o face. Proiectul B? Da, asta a fost acum mult timp. Era extrem de emoţionat pentru mai nimic. Îl mai întrebam câteodată: „Cum merge Proiectul B?”
— Ştiu, ştiu, eşti o femeie cu tact. Întotdeauna ţii minte ce făcea lumea sau ce o interesa. Şi chiar dacă nu ştii o boabă din treaba respectivă, tot te arăţi interesată. Ţi-am descris o dată un nou tip de tun pentru nave şi trebuie să te fi plictisit de moarte. Dar ai ascultat cu atâta încântare de parcă era lucrul pe care de-o viaţă aşteptai să îl auzi.
— După cum spui, am fost o femeie cu tact şi o bună ascultătoare, chiar dacă n-am stat grozav cu inteligenţa.

— Ei bine, aş vrea să aud ceva mai mult din ce spunea Robbie despre Proiectul B.

— Spunea. Ei bine, e foarte greu să îmi amintesc după atâta timp. A pomenit de el după ce am discutat despre nu ştiu ce operaţie, pe creier, ce se făcea înainte. Ştii, era vorba de oameni care erau cumplit de melancolici, şi care se gândeau la sinucidere, şi care erau atât de îngrijoraţi şi neurastenici că aveau nişte complexe de anxietate înfiorătoare. Chestii de genul ăsta, soiul de lucruri despre care discută oamenii când vine vorba de Freud. Iar el spunea că efectele secundare era imposibil să apară, că oamenii erau foarte fericiţi şi blânzi şi docili şi nu-şi mai făceau griji, nici nu se mai gândeau la sinucidere. Ei bine, vreau să spun că nu-şi mai făceau griji în de-ajuns, şi de aceea o luau razna şi tot felul de lucruri de genul ăsta, pentru că nu se gândeau la nici un pericol şi nu-l observau. M-am exprimat cum nu se poate mai aiurea, dar tu înţelegi ce vreau să spun. Şi, oricum, el spunea că, după părerea lui, aveau să fie probleme cu Proiectul B.

— Ţi 1-a descris cât de cât mai în profunzime?

— Spunea că eu i-am dat ideea.

— Poftim? Vrei să spui că un savant. Un savant de primă mână ca Robbie ţi-a spus că, de fapt, tu i-ai dat o idee minţii lui de savant? Tu habar n-ai de ştiinţă.

— Fireşte că n-am. Dar încercam să transmit oamenilor o fărâmă de bun simţ. Cu cât sunt mai deştepţi, cu atât au mai puţin bun simţ. Vreau să spun că oamenii care într-adevăr contează sunt cei care se gândesc la lucruri simple, precum perforarea timbrelor poştale sau care sunt ca unul Adam sau cum l-o fi chemat. Nu, Mcadam din S. U. A., care a pus pe drumuri nu ştiu ce chestie neagră, încât fermierii au putut să-şi ducă recolta de la fermă pe coastă şi să scoată un profit mai mare. Vreau să spun că de pe urma oamenilor ăstora te alegi cu mai mult decât de pe urma savanţilor de frunte. Savanţii nu se pot gândi decât la lucruri care să te distrugă. Ei bine, cam aşa ceva i-am spus

lui Robbie. Foarte drăguţ, desigur, ca un fel de glumă. Tocmai îmi spunea că nu ştiu ce lucruri splendide se făcuseră în lumea ştiinţei în legătură cu arma chimică şi experienţe de biologie şi ce poţi să faci ca să nu naşti copii dacă i-ai făcut prea devreme. Şi încă ceva despre nişte gaze deosebit de scârboase şi neplăcute şi spunea că oamenii proşti aveau să protesteze împotriva bombelor nucleare când, de fapt, ele erau o adevărată binecuvântare faţă de celelalte lucruri inventate până atunci. Şi aşa am ajuns eu să spun că ar fi fost mult mai la obiect dacă Robbie, sau altcineva deştept ca Robbie, s-ar fi gândit la ceva cu adevărat înţelept. Şi el s-a uitat la mine cu licărul ăla din ochi pe care îl avea uneori şi m-a întrebat: „Şi cam ce ai considera tu înţelept?” Iar eu i-am spus: „În loc să inventaţi toate armele alea chimice şi gazele alea scârboase şi toate celelalte, de ce n-aţi inventa ceva care să-i facă pe oameni să se simtă fericiţi?” Am spus că n-ar fi trebuit să fie ceva foarte greu de făcut. I-am spus: „Ai vorbit despre această operaţie în care se scoate un pic din partea din faţă a creierului, parcă spuneai, sau din partea din spate. În tot cazul, treaba asta schimbă foarte mult dispoziţia oamenilor. Devin cu totul alţii. Nu-şi mai fac atâtea griji şi nu se mai gândesc să se sinucidă. Dar, dacă poţi schimba oamenii în felul acesta scoţându-le o bucăţică de os, sau de muşchi, sau de nerv, sau scoţând o glandă, ori mai adăugând ceva la ea, de ce nu inventezi ceva care să-i facă pe oameni mai plăcuţi sau măcar mai somnoroşi? Să presupunem că le-ai da ceva, nu un somnifer, care să-i facă să se aşeze pe un scaun şi să viseze frumos. Să viseze douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru şi să se trezească doar pentru a fi alimentaţi când şi când. Asta ar fi o idee mult mai bună”.

— Şi ăsta a fost Proiectul B.?

— Fireşte că nu mi-a spus niciodată precis ce era Proiectul B. Dar îl entuziasma o idee despre care spunea că eu i-am dat-o şi m-am gândit că trebuie să fi fost ceva destul de plăcut, nu-i aşa? Adică, eu nu-i sugerasem niciodată vreo

idee în legătură cu vreun mijloc scârbos de a ucide oamenii, şi nici măcar nu vroiam ca ei să plângă, cum e cazul cu gazele lacrimogene şi alte lucruri din astea. Poate să râdă. Da, cred că am pomenit despre un gaz de râs. I-am spus că putea inventa un gaz care să facă oamenii să râdă, şi care să fie tot atât de eficient ca celălalt, doar că să dureze ceva mai mult. Pentru că eu cred că gazul de râs durează doar în jur de cincizeci de secunde, nu-i aşa? Ştiu asta pentru că fratele meu a avut odată nevoie să-şi scoată nu ştiu ce dinte. Scaunul dentistului era foarte aproape de fereastră, iar fratele meu a râs atât de tare când era sub anestezie încât a întins piciorul şi a intrat cu el drept în fereastra dentistului şi tot geamul a căzut în stradă, iar dentistul a făcut mare tămbălău pe tema asta.

— Istorioarele tale au întotdeauna o latură picantă, spuse amiralul. În orice caz, Robbie Shoreham şi-a urmat sfatul şi a obţinut ceva de genul ăsta.

— Nu ştiu exact ce a obţinut. Vreau să spun, nu cred că a fost ceva de dormit sau de râs.

— Oricum, ceva a fost. N-a fost chiar Proiectul B. Avea alt nume.

— Ce nume?

— Ei bine, mi 1-a menţionat, parcă, o dată sau de două ori. Ceva cam ca Benger's Food.

— Vreo substanţă calmantă pentru digestie?

— Nu cred că avea vreo legătură cu digestia. Cred mai degrabă că era ceva ce se trage pe nas, probabil era o glanda. Ştii, discutam de atâtea lucruri încât niciodată nu prea ştiai despre ce vorbeşte la un moment dat. Benger's Food. Ben. Ben. Chiar începea cu Ben. Şi exista un cuvânt drăguţ pe care-l asociai cu el.

— E tot ce poţi să-ţi aminteşti?

— Aşa cred. Adică, asta a fost doar o discuţie pe care o avusesem odată, iar apoi, după mult timp, mi-a spus că-i dădusem o idee pentru nu ştiu ce Proiect Ben. Iar după aceea, dacă din când în când îmi aduceam aminte de asta, îl

întrebam dacă încă mai lucra la Proiectul Ben, şi uneori era foarte exasperat şi spunea că nu, că se împotmolise şi-l lăsase deoparte pentru că acum se ocupa de. Ei bine, următoarele opt cuvinte erau jargon pur şi nu mi le-aş putea aminti, iar dacă ţi le-aş spune nu le-ai înţelege. Dar, în final. Oh, vai, oh, vai, asta a fost cam acum opt sau nouă ani., în final a venit într-o zi şi mi-a spus: „Îţi aminteşti de Proiectul Ben?" „Fireşte că îmi amintesc, am răspuns. Mai lucrezi şi acum la el?" Şi el mi-a spus că nu, că era hotărât să-l lase complet deoparte. I-am spus că îmi părea rău că renunţase, iar el mi-a răspuns: „Nu e vorba doar că nu pot obţine ce căutam. Acum ştiu că ar putea fi obţinut. Ştiu unde am greşit. Ştiu precis care a fost greşeala şi ştiu cum s-o îndrept. Am făcut-o pe Lisa să lucreze cu mine la treaba asta. Da, ar putea funcţiona. Ar necesita nişte experimentări, dar ar putea funcţiona". „Ei bine, şi ce te nelinişteşte"? L-am întrebat, iar el mi-a răspuns: „Gândul că nu ştiu cu adevărat ce le-ar face oamenilor". I-am spus ceva despre faptul că îi era frică de ideea că investiţia lui ar putea ucide oameni sau i-ar putea lăsa mutilaţi pe viaţă. „Nu, nu e asta", mi-a răspuns. Mi-a spus că e un. Oh, desigur, acum îmi amintesc. L-a numit Proiectul Benvo. Da. Şi asta pentru că avea legătură cu benevolence.

— Bunăvoinţă! Exclamă foarte surprins amiralul. Bunăvoinţă? Te referi la caritate?

— Nu, nu. Cred că vroia să spună pur şi simplu că ai putea face oamenii să devină binevoitori. Să se simtă binevoitori.

— Să dorească pacea şi binele celorlalţi?

— Ei bine, nu s-a exprimat chiar aşa.

— Nu, asta-i ceva rezervat liderilor religioşi care îţi spun că dacă ai face ceea ce predică ei, lumea ar fi fericită. Cred însă că Robbie nu predica. El îşi propunea să facă ceva în laborator care să aibă acelaşi rezultat prin metode pur fizice.

— Cam aşa ceva: Şi spunea că nu poţi spune niciodată când lucrurile sunt benefice pentru om sau când nu sunt.

Într-un fel sunt, dar în alt fel nu sunt. Şi a spus ceva despre. Oh, penicilină şi sulfamidă şi transplanturi de inimă şi pilule pentru femei, deşi pe atunci nu aveam anticoncepţionale. Dar să ştii, lucrurile care par în regulă şi sunt leacuri minune sau gaze minune sau nu mai ştiu ce minune au ceva care le fac să meargă în acelaşi timp şi prost, şi-ţi doreşti să nu fi existat şi să nu se fi gândit niciodată nimeni la ele. Ei bine, cam aşa ceva încerca să-mi transmită. Era destul de greu de priceput. I-am spus: „Vrei să spui că nu-ţi place să rişti?”, iar el mi-a răspuns: „Ai dreptate. Nu-mi place să risc. Iar necazul e că nu ştiu câtuşi de puţin care va fi riscul. Asta se întâmplă cu noi, sărmanii oameni de ştiinţă. Asta ne e soarta. Ne asumăm riscuri, iar riscurile nu constau în ceea ce am descoperit. Este riscul a ceea ce vor trebui să spună oamenii că vor face cu ceea ce am descoperit noi”. I-am spus: „Acum vorbeşti iar despre armele nucleare şi bombele atomice.” „Oh, să vorbesc despre arme nucleare şi bombe atomice! Am trecut cu mult de ele”, mi-a răspuns el. L-am întrebat: „Dar dacă ai de gând să faci ca oamenii să fie blajinii şi binevoitori, de ce îţi mai faci probleme?” „Nu înţelegi, Matilda. Nu vei înţelege niciodată. După toate probabilităţile, nici colegii mei, savanţii, nu vor înţelege. Şi nici un politician n-ar înţelege vreodată. Şi astfel, vezi tu, riscul e prea mare ca să fie asumat. În orice caz, ar necesita mult timp de gândire”. „Dar ai putea face ca oamenii să iasă din starea lor depresivă exact cum ar face-o un gaz de râs, nu-i aşa? Adică, i-ai putea face binevoitori doar pentru scurt timp, după care să se facă bine iar – sau iar să li se facă rău, depinde cum priveşti.” Şi Robbie mi-a răspuns: „Nu. Vezi tu, asta va fi ceva permanent. Absolut permanent, pentru că afectează.” şi aici iar a dat-o pe jargon. Cifre şi cuvinte lungi. Formule, sau schimbări moleculare. Ceva în genul ăsta. Ma gândesc că trebuie să fie cam ca ceea ce li se face cretinilor să nu mai fie cretini, cum ar fi, de pildă, să le dai tiroidă sau să le-o scoţi. Am uitat care din ele. Ceva în genul ăsta. Dar, după aceea, oamenii sunt permanent.

— Permanent binevoitori? Eşti sigură ca ăsta e cuvântul? Bunăvoinţă?

— Da, pentru că de asta 1-a poreclit Benvo.

— Dar, mă întreb, ce-au gândit colegii lui despre această renunţare?

— Nu cred că ştiau mulţi. Ştia Lisa-nu-mai-ştiu-cum, australianca, pentru că lucrase cu el. Şi mai ştia un tânăr pe nume Leadenthal sau aşa ceva, dar a murit de tuberculoză. Şi Robbie vorbea ca şi cum cei care lucrau cu el erau simpli asistenţi şi nu ştiau exact ce făcea el sau încerca să facă. Înţeleg unde baţi, spuse brusc Matilda. Nu cred să fi spus vreodată cuiva. Te gândeşti că a distrus formulele sau însemnările sau ce-or fi fost şi a renunţat definitiv la idee. Iar apoi a avut atacul şi s-a îmbolnăvit, şi acum, bietul de el, nu vorbeşte deloc bine. E paralizat pe o parte. Dar aude binişor. Ascultă muzică. La atât se reduce acum viaţa lui.

— Crezi c-a terminat-o cu munca?

— Nu-şi vede nici măcar prietenii. Cred că e dureros pentru el să-i vadă. Întotdeauna găseşte scuze.

— Dar e în viaţă, spuse amiralul Blunt. E încă în viaţă. Ai adresa lui?

— E pe undeva în agenda mea. Stă tot acolo. În nordul Scoţiei, parcă. Ce bărbat minunat a fost odată! Acum nu mai e. E doar. E aproape mort. Din toate punctele de vedere.

— Întotdeauna există speranţă, spuse amiralul. Şi încredere, adăugă el. Credinţă.

— Şi bunăvoinţă, presupun, spuse lady Matilda.

21. Proiectul Benvo.

Profesorul John Gottlieb stătea în scaunul său şi se uita cu luare aminte la tânăra arătoasă din faţa lui. Îşi scărpina urechea cu un gest de maimuţă, gest care îi era caracteristic.

De fapt, chiar semăna cu o maimuţă. Maxilarul proeminent, capul lung, cu trăsături contrastante, fruntea îngustă şi încreţită.

— Nu în fiecare zi se întâmplă ca o tânără doamnă să-mi aducă o scrisoare. De la preşedintele Statelor Unite, spuse profesorul Gottlieb. Totuşi, nu întotdeauna preşedinţii ştiu precis ce vor. Despre ce e vorba? Îmi închipui că aţi fost investită cu puteri depline.

— Am venit să vă întreb ce ştiţi sau ce-mi puteţi spune despre ceva numit Proiectul Benvo.

— Chiar sunteţi contesa Renata Zerkovski?

— Tehnic, da. Cel mai adesea, însă, sunt cunoscută ca Mary Ann.

— Da, aşa scria sub coperta separată a plicului pe care mi l-au trimis. Şi vreţi să ştiţi despre Proiectul Benvo. Ei bine, a existat aşa ceva. Acum e mort şi îngropat şi îmi închipui că şi omul care 1-a gândit e la fel.

— Vă referiţi la profesorul Shoreham.

— Aşa-i. Robert Shoreham. Unul din cei mai mari savanţi ai erei noastre. Einstein, Niels Bohr şi câţiva încă. Dar Robert Shoreham n-a dăinuit pe cât ar fi trebuit. O mare pierdere pentru ştiinţă. Cum spunea Shakespeare despre lady Macbeth?

Trebuia să fi murit mai târziu.

— Nu a murit, spuse Mary Ann.

— Oh. Sunteţi sigură? Nu s-a mai auzit de mult nimic despre el.

— E invalid. Trăieşte în nordul Scoţiei. E paralizat, nu poate vorbi prea bine, nu poate merge bine. Majoritatea timpului stă şi ascultă muzică.

— Da, îmi închipui cum e. Ei bine, mă bucur de asta. Dacă poate face lucrul ăsta, nu e prea nefericit. Altfel ar fi fost un chin pentru un om care a fost odată sclipitor.

— Proiectul Benvo a existat cu adevărat?1

— Da, şi el ţinea foarte mult la acest proiect.

— V-a vorbit despre el.

— Pe la începutul lui, ne-a vorbit unora din noi despre el. Presupun că nu sunteţi om de ştiinţă şi dumneavoastră?

— Nu, eu sunt.

— Doar o agentă, presupun. Sper că sunteţi de partea cea dreaptă. Încă mai sperăm să se întâmple miracole în zilele astea, dar nu cred că veţi scoate ceva din Proiectul Benvo.

— De ce nu? Spuneaţi că a lucrat la el. Ar fi fost o foarte mare invenţie, nu-i aşa? Sau descoperire, sau cum le spuneţi dumneavoastră acestor lucruri.

— Da, ar fi fost una din cele mai mari descoperiri ale epocii. Nu ştiu exact ce n-a mers. S-a mai întâmplat şi înainte. Un lucru merge ca pe roate, dar în ultimele stadii apare ceva şi nu mai face clic. Capotează. Nu face ce te-ai aşteptat de la el să facă şi, disperat, renunţi. Sau faci ce a făcut Shoreham.

— Adică?

— L-a distrus. Până la ultima bucăţică. El însuşi mi-a spus-o. A dat foc tuturor formulelor, tuturor hârtiilor referitoare la el, tuturor datelor. Trei săptămâni mai târziu a avut atacul. Îmi pare rău că nu pot să să ajut. Niciodată n-am cunoscut vreun detaliu, nimic în afara ideii generale. Nici măcar asta nu mi-o amintesc, cu excepţia unui singur lucru. Benvo reprezenta Bunăvoinţă.

22. Juanita.

Lordul Altamount dicta.

Vocea care fusese cândva răsunătoare şi dominatoare se reducea acum la o blândeţe care mai avea încă o atracţie deosebită. Părea să se desprindă blând din umbrele trecutului, dar cu o duioşie emoţionantă pe care un ton mai autoritar nu ar fi avut-o.

James Kleek scria cuvintele pe măsură ce veneau, cu pauze când şi când, aşteptând răbdător să treacă momentele de ezitare.

Lordul Altamount dictă:

— Idealismul poate apărea, şi chiar o şi face de obicei, atunci când se iveşte o împotrivire firească faţă de nedreptate. Este reversul firesc al materialismului cras. Idealismul firesc al tineretului este alimentat tot mai mult de dorinţa de a distruge aceste două faze ale vieţii

moderne, injustiţia şi materialismul cras. Acea dorinţă de a distruge ceea ce este rău conduce uneori la plăcerea de a distruge de dragul distrugerii. Acest lucru poate conduce la iubirea violenţei şi plăcerea de a cauza durere. Toate acestea pot fi alimentate şi susţinute din afară de cei care sunt dăruiţi de natură cu puterea de a conduce. Acest original idealism apare într-un stadiu preadult. El ar trebui şi ar putea duce la dorinţa pentru o lume nouă. De asemenea, ar trebui să conducă la iubirea faţă de toate făpturile umane, la bunăvoinţa faţă de ele. Dar cei care au învăţat cândva să iubească violenţa de dragul violenţei nu vor deveni niciodată adulţi. Ei vor rămâne fixaţi pe tot restul vieţii în stadiul lor de dezvoltare retardat.

Se auzi ţârâitul interfonului. Lordul Altamount făcu un gest şi James Kleek răspunse:

— Ce e? Întrebă el.

— A venit domnul Robinson.

— Ah, da. Adu-l aici. Putem continua treaba asta mai târziu.

James Kleek se ridică, lăsând la o parte carnetul de însemnări şi creionul.

Domnul Robinson intră. James Kleek îi oferi un scaun pe măsura dimensiunilor lui impresionante. Domnul Robinson zâmbi în semn de mulţumire şi se aşează lângă lordul Altamount.

— Ei bine? Întrebă lordul Altamount, Aveţi ceva nou pentru noi? Diagrame? Cercuri? Baloane?

Părea uşor amuzat.

— Nu chiar, răspunse imperturbabil domnul Robinson. Este mai degrabă ca şi cum ai programa cursul unui râu.

— Râu? Întrebă lordul Altamount. Ce fel de râu?

— Un râu de bani, răspunse domnul Robinson pe un uşor ton de scuză pe care obişnuia să-l folosească atunci când se referea la specialitatea sa. Banii sunt chiar ca un râu. Vin de undeva şi merg altundeva. E foarte interesant. Adică, dacă

te interesează treburile astea. Înţelegeţi, ei îşi deapănă povestea.

James Kleek arăta de parcă nu înţelegea, dar Altamount spuse:

— Înţeleg. Continuaţi.

— Curg dinspre Scandinavia. Dinspre Bavaria. Dinspre SUA. Dinspre sud-estul Asiei. Alimentaţi în drum de tributari mai mărunţi.

— Şi merg. Unde?

— În principal spre America de suD. Ca să satisfacă cererea de acum binestabilitului Cartier al Tineretului Militant.

— Şi reprezentând patru sau cinci cercuri interesante pe care ni le-aţi arătat

— Armament, Droguri, Arme chimice şi biologice precum şi Finanţele?

— Da. Credem că acum cunoaştem cu destulă precizie cine controlează aceste diferite grupări.

— Şi cum e cu cercul J – Juanita? Întreabă James Kleek.

— Aici încă nu putem fi siguri.

— James are anumite idei referitor la asta, spuse lordul Altamount. Sper să se înşele. Da, asta sper. Iniţiala J este interesantă. Ce reprezintă? Justiţia? Judecata.?

— Ucigaşul împătimit. Femela acestei specii e mai primejdioasă decât masculul.

— Există precedente istorice, admise lordul Altamount. Judith executându-l pe Holofernes, şi aplaudată de conaţionalii ei. Sisera omorându-l pe Jael. Da, s-ar putea să fie ceva în treaba asta.

— Aşadar, dumneata crezi că ştii cine e Juanita, nu-i aşa? Întrebă domnul Robinson. Interesant.

— Probabil greşesc, dar anumite lucruri mi-au dat de gândit.

— Da, cu toţii am fost nevoiţi să gândim, nu? Spuse domnul Robinson. Spune mai bine cine crezi că e, James.

— Contesa Renata Zerkowski.

— Ce te-a făcut să te opreşti asupra ei?

— Locurile în care a fost, oamenii cu care a venit în contact. Au fost prea multe coincidenţe în felul în care apărea în diverse locuri, şi multe altele. A fost în Bavaria. Acolo a vizitat-o pe Marea Charlotte. Ba mai mult, 1-a luat cu ea şi pe Stafford Nye. Cred că lucrul ăsta e semnificativ.

— Crezi că lucrează mână-n mână? Întrebă Altamount.

— N-aş vrea să spun asta. Nu ştiu destule despre el, dar. Se opri.

— Da, au existat nişte dubii în privinţa lui. A fost bănuit dintr-un bun început.

— De către Henry Horsham?

— Henry Horsham în primul rând. Colonelul Pikeaway nu e sigur, îmi închipui. Este ţinut sub observaţie şi, probabil, o şi ştie. Nu e deloc prost.

— Altul! Spuse cu disperare James Kleek. Fantastic cum îi creştem, cum ne încredem în ei, le spunem secretele noastre, le dăm de ştire ce facem şi continuăm să spunem: „Dacă există o persoană de care sunt absolut sigur, aceasta E. Oh, Mclean, sau Burgess, sau Philby, sau oricare din ei.”! Iar acum – Stafford Nye.

— Stafford Nye îndoctrinat de Renata, alias Juanita, spuse domnul Robinson.

— A fost afacerea aia ciudată de pe aeroportul din Frankfurt, iar apoi vizita la Charlotte, spuse Kleek. Cred că după aceea a fost cu ea şi în America de Sud. Cât despre ea. Ştim noi unde e ea acum?

— Aş spune că domnul Robinson ştie, spuse lordul Altamount. Nu-i aşa, domnule Robinson?

— E în Statele Unite. Am auzit că, după ce a stat la nişte prieteni în Washington sau în apropiere, s-a dus la Chicago, apoi în California, şi pe urmă la Austin să viziteze un savant de renume. Ăsta e ultimul lucru pe care l-am auzit.

— Ce face acolo?

— Se poate presupune că încearcă să obţină informaţii, răspunse domnul Robinson.

— Ce informaţii?

Domnul Robinson oftă.

— Oricine şi-ar dori să ştie asta. Se presupune că sunt aceleaşi informaţii pe care suntem şi noi nerăbdători să le obţinem, şi că o face pe cont propriu. Dar, nu se ştie. S-ar putea să fie de partea cealaltă.

Se întoarse şi se uită la lordul Altamount.

— Am înţeles că la noapte plecaţi în Scoţia. Aşa e?

— Da.

— Nu cred că ar trebui s-o faceţi, domnule, spuse James Kleek. Chipul său trăda o vie nelinişte. În ultima vreme nu v-aţi simţit prea bine, domnule. Oricum aţi merge, cu avionul sau cu trenul, e o călătorie foarte obositoare. Nu puteţi lăsa treaba asta în grija lui Munro sau Horsham?

— La vârsta mea e o pierdere de timp să-ţi porţi de grijă, spuse lordul Altamount. Dacă pot fi util, prefer să mor în ham, cum se spune.

Îi zâmbi domnului Robinson.

— Ar fi bine să veniţi cu noi, domnule Robinson.

23. Călătorie în Scoţia.

Comandantul escadrilei se mira oarecum de ceea ce se petrecea. Era obişnuit să fie lăsat doar parţial să asiste la spectacol. Asta era treaba Securităţii, presupunea el. Să nu rişte nimic. Mai făcuse treburi de genul ăsta, şi nu o dată. Condusese un avion spre locuri neverosimile, cu pasageri neverosimili, având grijă să nu pună nici o întrebare, cu excepţia celor care erau de natură strict tehnică. Pe unii dintre pasagerii acestui zbor îi cunoştea, nu însă pe toţi. Îl recunoştea pe lordul Altamount. Un om bolnav, gândi el, un om foarte bolnav care se ţinea în viaţă numai prin voinţă. Bărbatul cu faţă de şoim care îl însoţea era, probabil, câinele lui de pază. Un câine de pază pe care nu-l interesa atât siguranţa stăpânului său cât binele acestuia. Un câine credincios care nu se dezlipea de lângă stăpân. Avea la el întăritoare, stimulente, tot felul de medicamente, de asta puteai fi sigur. Comandantul escadrilei se întrebă de ce nu

luaseră şi un doctor. Ar fi fost o precauţie în plus. Bătrânul arăta ca un cap de mort. Un cap de mort nobil. O sculptură în marmură dintr-un muzeu. Pe Henry Horsham comandantul escadrilei îl cunoştea foarte bine. Cunoştea mai mulţi tipi de la Securitate. Era acolo şi colonelul Munro, arătând o idee mai puţin fioros decât de obicei, mai de grabă mai îngrijorat. Pe total, nu prea fericit. Mai era un bărbat masiv, galben la faţă. Putea să fie un străin. Asiatic? Ce căuta el în avionul care zburase spre nordul Scoţiei? Comandantul escadrilei i se adresă respectuos colonelului Munro:

— S-a dat jos totul, domnule? Maşina aşteaptă.

— Care-i distanţa exactă?

— Şaptesprezece mile, domnule; drumul e cam denivelat, dar nu prea rău. În maşină sunt pături în plus.

— Îţi cunoşti ordinele? Repetă te rog, dacă vrei, comandante Andrews.

Comandantul escadrilei repetă, iar colonelul dădu mulţumit din cap. Când maşina porni din loc în cele din urmă, comandantul escadrilei se uită după ea întrebându-se de ce naiba străbăteau oamenii aceştia ciudaţi drumul singuratic prin stepa ierboasă până la un castel venerabil în care trăia ca un pustnic un om bolnav, fără prieteni şi fără oaspeţi de rang înalt. Horsham ştia, presupuse comandantul. Horsham ştia, cu siguranţă, o mulţime de lucruri ciudate. Ei bine, puţin probabil ca Horsham să-i spună ceva.

Maşina era condusă bine şi cu grijă. În cele din urmă intră pe un drum acoperit cu pietriş şi trase în faţa portalului unei clădiri grele din piatră, cu turnuri. De o parte şi de alta a uşii masive atârnau felinare. Uşa se deschise înainte ca cineva să sune sau să bată.

În prag apăru o scoţiană de vreo şaizeci de ani, cu o faţă sobră. Şoferul îi ajută pe ocupanţii maşinii să coboare.

James Kleek şi Horsham îl ajutară pe lordul Altamount să iasă şi îl sprijiniră pe scări. Bătrâna scoţiană se dădu la o

parte şi făcu o plecăciune respectuoasă. Spuse:
— Bună seara, Excelenţa voastră. Stăpânul vă aşteaptă. Ştie că aţi sosit; am pregătit camerele şi am făcut focul în toate.
O altă siluetă apăru acum în hol. Era o femeie înaltă şi subţire, între cincizeci şi şaizeci de ani, încă frumoasă. Avea părul pieptănat cu cărare pe mijloc, fruntea înaltă, nasul acvilin şi pielea arsă de soare.
— Domnişoara Neumann o să se ocupe de dumneavoastră, spuse scoţiana.
— Mulţumesc, Janet, zise domnişoara Neumann. Ai grijă să ardă mereu focul în dormitoare.
— Aşa voi face.
Lordul Altamount întinse mâna.
— Bună seara, domnişoară Neumann.
— Bună seara, lord Altamount. Sper că nu v-a obosit prea tare călătoria.
— Am avut un zbor bun. Acesta este colonelul Munro. Iar aceştia sunt domnul Robinson, sir James Kleek şi domnul Horsham de la Departamentul Securităţii Statului.
— Pe domnul Horsham l-am cunoscut acum câţiva ani, parcă.
— Uitasem, spuse Henry Horsham. A fost la Fundaţia Leveson. La vremea aceea eraţi deja secretara profesorului Shoreham, nu?
— Mai întâi i-am fost asistenta în laborator şi, după aceea, secretară. Îi mai sunt încă secretară, în măsura în care are nevoie de una. Îi mai trebuie şi o infirmieră care să locuiască aici mai mult sau mai puţin permanent. Din când în când trebuie să facem schimbări. Domnişoara Ellis, care e acum aici, i-a luat locul doar de două zile domnişoarei Bude. Mi-am îngăduit să-i spun să stea în apropierea camerei în care vom merge. M-am gândit că veţi prefera să aveţi intimitate, dar nici să nu fie prea departe în cazul în care va fi nevoie de ea.

— Sănătatea profesorului e foarte proastă? Întrebă colonelul Munro.

— De fapt, nu îl doare nimic, dar ar trebui să fiţi pregătiţi dacă nu l-aţi văzut de mult. E doar ce a mai rămas dintr-un om.

— Încă ceva. Mintea nu i-a fost afectată prea rău, nu? Înţelege ce i se spune?

— Oh, da, înţelege perfect, dar e semiparalizat, nu vorbeşte cu destulă claritate, deşi lucrul ăsta variază, şi nu poate merge fără se fie ajutat. După părerea mea, mintea i-a rămas la fel de bună ca altădată. Singura diferenţă este că acum oboseşte foarte uşor. Aţi dori mai întâi ceva răcoritor?

— Nu, răspunse lordul Altamount. Nu, nu vreau să aştept. Problema care m-a adus aici e destul de urgentă, aşa că du-ne acum la el. Am înţeles că ne aşteaptă.

— Da, vă aşteaptă, spuse Lisa Neumann.

Îi conduse pe nişte scări, apoi în lungul unui coridor. Deschise uşa unei camere de mărime mijlocie. Pe pereţi se aflau trofee de vânătoare. Capete de cerbi priveau în jos la ei. Cândva fusese un cabinet de vânătoare. Nu se prea făcuseră schimbări în felul în care era mobilat şi aranjat. Într-o parte a camerei se afla un magnetofon mare.

Un bărbat înalt stătea în scaunul de lângă foc. Capul îi tremura uşor, la fel şi mâna stângă. Pe o parte a feţei, pielea în atârna. Fără ocolişuri, putea fi descris într-un singur mod – era doar epava unui bărbat. Un bărbat care fusese odată înalt, bine legat, puternic. Avea o frunte frumoasă, ochii adânciţi în orbite, şi o bărbie bine conturată, de om hotărât. Sub sprâncenele grele, ochii îi erau inteligenţi. Spuse ceva. Glasul nu îi era slab, se auzea destul de clar, dar sunetele nu erau întotdeauna recognoscibile. Facultatea vorbirii îi dispăruse doar parţial, mai putea fi încă înţeles.

Lisa Neumann se duse lângă el şi îi urmări buzele, ca să poată traduce, dacă era nevoie, ceea ce spunea.

— Profesorul Shoreham vă spune bun venit. E încântat să vă vadă aici. Vrea să vă spună că are auzul destul de bun. E în stare să audă tot ce-i veţi spune. Dacă intervine ceva, pot să-l ajut. Vă va transmite prin mine ce are de spus. Dacă îi va veni greu să articuleze, pot să-i citesc de pe buze sau putem conversa prin semne.

— Am să încerc să nu-ţi consum timpul şi nici să te obosesc prea mult, profesore Shoreham, spuse colonelul Munro.

Bărbatul din scaun înclină capul în semn că a înţeles cuvintele.

— Unele întrebări i le pot pune domnişoarei Neumann.

Mâna lui Shoreham făcu un gest uşor spre femeia de lângă el. Rosti câteva cuvinte, mai degrabă nişte sunete neînţelese, care Lisa Neumann le traduse repede.

— Spune că se bizuie pe mine să transcriu tot ce vreţi să-i spuneţi.

— Cred că ai primit deja scrisoarea de la mine, spuse colonelul Munro.

— Aşa e, spuse domnişoara Neumann. Profesorul Shoreham a primit scrisoarea dumneavoastră şi îi cunoaşte conţinutul.

O infirmieră crăpă uşa, dar nu intră. Întrebă în şoaptă:

— Pot să fac ceva pentru vreunul din oaspeţi sau pentru profesorul Shoreham, domnişoară Neumann?

— Deocamdată nimic, mulţumesc domnişoară Ellis. Totuşi, m-ar bucura să ştiu că te afli în camera dumitale de alături în caz că va fi nevoie de ceva.

— Desigur. Am înţeles. Se retrase închizând uşor uşa.

— Nu vrem să pierdem timpul, spuse colonelul Munro. Nu încape îndoială că profesorul Shoreham e la curent cu problemele zilei.

— În măsura în care îl interesează, e complet la curent, spuse domnişoara Neumann.

— Păstrează legătura cu progresele ştiinţei şi lucruri de genul ăsta?

Robert Shpreham clătină din cap într-o parte şi-n alta. Răspunse singur:

— Am terminat cu toate astea.

— Dar cunoşti în mare situaţia în care se află lumea? Succesul a ceea ce se cheamă Revoluţia Tinerilor. Luarea puterii de către forţele tinere, bine echipate.

Domnişoara Neumann răspunse:

— E la curent cu tot ce se petrece. În sens politic.

— Lumea e dată pe mâna violenţei, a durerii, a principiilor revoluţionare, a unei ciudate şi incredibile filosofii de guvernare, de către o minoritate anarhistă.

Pe chipul sfrijit trecu o undă de nelinişte.

— Ştie toate astea, spuse pe neaşteptate domnul Robinson. Nu e nevoie să reluăm o groază de lucruri. E un om care ştie tot.

Apoi se adresă profesorului.

— Vă amintiţi de amiralul Blunt?

Capul se înclină din nou. Pe buzele contorsionate apăru ceva asemănător unui zâmbet.

— Amiralul Blunt şi-a amintit că aţi lucrat la un proiect. Cred că aşa numiţi dumneavoastră lucrurile astea. Proiectul Benvo.

Văzură cu toţii privirea alertată din ochii profesorului.

— Proiectul Benvo, spuse domnişoara Neumann. A trecut prea mult timp de atunci, domnule Robinson.

— A fost proiectul dumneavoastră, nu-i aşa?

— Da, a fost proiectul lui, răspunse domnişoara Neumann care acum vorbea în locul lui mai uşor, pe un ton firesc.

— Nu putem folosi armament nuclear, nu putem folosi explozibile, sau gaze, sau arme chimice, dar proiectul dumneavoastră, profesore Shoreham, l-am putea folosi.

Se lăsă tăcerea. Nimeni nu vorbea. Apoi, de pe buzele profesorului se auziră nişte sunete ciudat distorsionate.

— Spune că, firește, proiectul Benvo ar putea fi folosit cu succes în condiţiile în care vă găsiţi.

Bărbatul din scaun se întoarse spre ea şi îi spuse ceva.

— Vrea să vi-l explic, spuse domnişoara Neumann. Proiectul B, numit mai târziu Proiectul Benvo, a fost ceva la care a lucrat mulţi ani, dar pe care 1-a lăsat deoparte din motive personale.

— Pentru că a eşuat să-l materializeze?

— Nu, n-a eşuat, spuse domnişoara Neumann. N-am eşuat. Am lucrat cu el la proiectul acesta. A renunţat la el din anumite motive, dar nu a eşuat. A reuşit. A fost pe drumul bun, 1-a dezvoltat, 1-a testat în diferite experienţe de laborator, şi a mers. Se întoarse iar spre profesorul Shoreham, făcu nişte semne din cap, îşi atinse buzele, urechea, gura într-un fel de vorbire prin semne, codificată.

— Îl întreb dacă vrea să vă explic ce face Benvo.

— Chiar vrem să ne explici.

— Şi vrea să ştie de unde aţi aflat de el.

— Am aflat de el printr-o veche cunoştinţă de-a dumitale, profesore Shoreham, spuse colonelul Munro. Nu amiralul Blunt; el nu prea şi-a amintit, ci cealaltă persoană căreia i-ai vorbit despre proiect, lady Matilda Cleckheaton.

Domnişoara Neumann se întoarse din nou spre el şi îi urmări buzele. Zâmbi uşor.

— Spune că credea că Matilda a murit de mult.

— E cât se poate de vie. Şi a vrut ca noi să ştim de descoperirea profesorului Shoreham.

— Profesorul vă va spune punctele principale despre ceea ce vreţi să cunoaşteţi, deşi trebuie să vă avertizeze că nu vă vor folosi la nimic. Formulele, hârtiile, relatările şi dovezile acestei descoperiri au fost distruse. Dar din moment ce singura cale de a vă satisface întrebările este să aflaţi ideea generală a Proiectului Benvo, pot să vă spun eu cu destulă claritate din ce constă. Cunoaşteţi utilizările şi scopul gazului lacrimogen aşa cum este el folosit de poliţie pentru a controla mulţimea turbulentă, demonstraţiile violente, şi aşa mai departe. El produce o criză de plâns, lacrimi dureroase şi inflamarea sinusurilor.

— Şi asta e ceva de acelaşi gen?

— Nu, nu e câtuşi de puţin de acelaşi gen, dar poate fi folosit în acelaşi scop. Savanţilor le-a intrat în cap că pot schimba nu numai principalele reacţii şi emoţii ale omului, ci şi caracteristicile mentale. Că poţi să schimbi caracterul omului. Calităţile afrodisiacelor sunt binecunoscute. Ele conduc la o dorinţă sexuală. Există diferite doctorii, sau gaze, sau operaţii de glandă – profesorul Shoreham nu vă va spune care din ele – dar există ceva care poate schimba viziunea omului asupra vieţii, îi poate schimba reacţiile faţă de oameni şi de viaţă în general. El poate fi într-o stare de furie ucigătoare, poate fi violent din punct de vedere patologic, şi totuşi, sub influenţa Proiectului Benvo se transformă în ceva, sau mai degrabă în cineva complet diferit. Devine – există un cuvânt pentru asta, cuvânt care e cuprins în numele proiectului – devine binevoitor. Doreşte să facă bine celorlalţi. Emană amabilitate. Are oroare de durere şi violenţă. Benvo poate fi răspândit pe o zonă largă, el poate afecta sute, mii de oameni dacă este fabricat în cantităţi suficiente şi dacă e distribuit cu succes.

— Cât durează? Întrebă colonelul Munro? Douăzeci şi patru de ore? Mai mult?

— N-aţi înţeles, spuse domnişoara Neumann. E permanent.

— Permanent? Aţi schimbat firea omului, aţi modificat o componentă fizică, desigur, a fiinţei lui, ceea ce a produs efectul unei schimbări permanente în firea lui. Şi nu se mai poate reveni asupra acestui lucru? Nu mai poate fi omul care a fost odată? Trebuie s-o accepte ca pe-o schimbare permanentă?

— Da. La început a fost, probabil, mai mult o descoperire de interes medical, dar profesorul Shoreham a conceput-o ca pe un preventiv care să poată fi folosit în război, în mişcări de masă, revoluţii, răscoale, în situaţii de anarhie. Nu s-a gândit la ea doar din punct de vedere medical. Această invenţie nu-i induce subiectului fericire, ci numai dorinţa de a-i face pe alţii fericiţi. Este o stare pe care

fiecare o simte într-un anumit moment al vieţii sale. Şi dacă oamenii chiar simt că vor să-i vadă pe alţii fericiţi şi sănătoşi, amândoi am fost convinşi că trebuie să existe în corpul lor o componentă care controlează această dorinţă şi că, dacă o pui în funcţiune, ea poate lucra perpetuu.

— Minunat, spuse domnul Robinson.

Vorbea mai degrabă îngândurat decât entuziasmat.

— Minunat! Ce lucru de descoperit! Dar de ce?

Capul ce se odihnea pe spătarul scaunului se întoarse încetişor spre domnul Rbbinson. Domnişoara Neumann spuse:

— Spune că dumneavoastră aţi înţeles mai bine ca ceilalţi.

— Dar asta-i răspunsul! Spuse James Kleek. Este exact răspunsul! E minunat! Chipul îi era transfigurat de emoţie.

Domnişoara Neumann clătină din cap.

— Proiectul Benvo nu e nici de vânzare, nici de dăruit. S-a renunţat la el.

— Ne spuneţi că răspunsul e nu? Întrebă neîncrezător colonelul Munro.

— Da. Profesorul Shoreham spune că răspunsul e nu. El a hotărât că era împotriva. Se opri o clipă şi se uită la bărbatul din scaun. Acesta făcu câteva gesturi cu capul, cu o mână, şi din gura lui ieşiră câteva sunete guturale. Femeia aşteptă, apoi spuse: V-o spune singur, i-a fost frică. Frică de ceea ce a făcut ştiinţa în perioada ei de glorie cu lucrurile pe care le-a descoperit şi le-a dat lumii. Medicamentele minune care nu întotdeauna au fost medicamente minune, penicilina care a salvat vieţi şi penicilina care a luat vieţi, transplanturile de inimă care au adus deziluzie şi dezamăgirea unei morţi care nu era aşteptată. El a trăit în perioada fisiunii nucleare, a noilor arme care au ucis. A văzut tragediile radioactivităţii, poluarea pe care noile descoperiri în industrie au adus-o cu ele. I-a fost frică de ceea ce ar putea face ştiinţa atunci când descoperirile sunt folosite nediscriminatoriu.

— Dar asta este o binefacere! O binefacere pentru toată lumea! Strigă Munro.

— Aşa au fost multe lucruri. Întotdeauna au fost salutate ca mari binefaceri pentru umanitate, ca adevărate minuni. Şi apoi au venit efectele secundare, şi, mai rău de atât, faptul că uneori ele n-au adus binefacerea, ci dezastrul. Şi aşa a hotărât că trebuie să renunţe. El spune. Începu să citească de pe foaia pe care o ţinea în mână. „Sunt satisfăcut că am făcut ce mi-am propus să fac, că mi-am dus la capăt descoperirea. Dar am hotărât să n-o pun în circulaţie. Trebuia distrusă. Aşa că a fost distrusă. Aşa că răspunsul pe care îl aşteptaţi e nu. Nu există nici o bunăvoinţă de la robinet. Ar fi putut fi cândva, dar acum toate formulele, toată procedura, toate însemnările mele s-au dus. S-au făcut scrum. Mi-am distrus copilul minţii „

Robert Shoreham se lansă într-o vorbire chinuită, greoaie.

— Mi-am distrus copilul minţii şi nimeni din lume nu ştie cum am ajuns la el. Un singur om m-a ajutat, dar e mort. A murit de tuberculoză la un an după ce reuşiserăm. Trebuie să plecaţi. Nu vă pot ajuta.

— Dar aceste cunoştinţe ar putea salva lumea!

Bărbatul din scaun făcu un zgomot ciudat. Era un râs.

Râsul unui schilod.

— Să salvez lumea! Să salvez lumea! Ce frază! Asta-i ceea ce fac tinerii voştri, ce cred ei că fac! Merg înainte în violenţă şi ură să salveze lumea. Dar nu ştiu cum! Vor trebui s-o afle singuri, s-o facă după inima lor, după mintea lor. Nu le putem da un mijloc artificial ca s-o facă. Nu. O bunătate artificială? O amabilitate artificială? Niciuna din ele. N-ar fi real. N-ar însemna nimic. Ar fi împotriva naturii. Împotriva lui Dumnezeu, adăugă el încetişor:

Ultimele trei cuvinte veniră cu o claritate neaşteptată.

Se uită la cei ce îl ascultau. Era ca şi cum îi implora să înţeleagă, dar, în acelaşi timp, nu avea nici o speranţă că va fi înţeles.

— Aveam dreptul să distrug ceea ce creasem.

— Mă îndoiesc foarte tare, spuse domnul Robinson. Cunoaşterea e cunoaştere. Nu trebuia să distrugeţi ceva căruia îi dăduserăţi naştere, căruia îi dăduserăţi viaţă.

— Aveţi dreptul la opinie, dar va trebui să acceptaţi faptul.

— Nu. Cuvântul domnului Robinson ieşise cu forţă.

Lisa Neumann se întoarse mânioasă spre el.

— Ce vreţi să spuneţi prin „Nu”?

Ochii ei scoteau flăcări. O femeie frumoasă, gândi domnul Robinson. O femeie care, probabil, îl iubise toată viaţa pe Robert Shoreham. Îl iubise, lucrase cu el, iar acum trăia alături de el, ajutându-l cu intelectul ei, dăruindu-i devotamentul în forma lui cea mai pură, fără milă.

— Există unele lucruri pe care ajungi să le ştii pe parcursul vieţii, spuse domnul Robinson. Nu cred că viaţa mea va fi lungă. În primul rând pentru că port o greutate prea mare. Oftă şi se uită în jos la burtă. Dar am ajuns să ştiu unele lucruri. Am dreptate, să ştiţi, profesore Shoreham. Va trebui să recunoaşteţi că am dreptate. Sunteţi un om cinstit. Nu v-aţi fi distrus munca. O aveţi încă undeva, încuiată bine, ascunsă, probabil nu în această casă. Presupun, nu fac decât să presupun, că o aveţi într-un depozit sigur sau la bancă. Iar domnişoara Neumann ştie că încă o mai aveţi. Aveţi încredere în ea. Este singura persoană în care aveţi deplină încredere.

De data asta glasul lui Shoreham sună aproape distinct.

— Cine eşti dumneata? Cine dracu eşti?

— Sunt un om care cunoaşte aproape totul despre bani, şi despre lucrurile care pornesc de la bani. Despre oameni şi idiosincraziile lor şi despre şmecheriile lor. Dacă aţi vrea, aţi putea pune mâna pe lucrarea pe care aţi pus-o deoparte. Nu spun că acum aţi mai putea face aceeaşi treabă, dar totul se află încă undeva. Ne-aţi spus punctul dumneavoastră de vedere şi n-aş spune că e în întregime greşit. Probabil aveţi dreptate. Binefacerea faţă de umanitate are riscurile ei. Sărmanul Beveridge, cum credea el că eliberarea de dorinţă, eliberarea de teamă, eliberarea

de nu mai ştiu ce, putea să aducă raiul pe pământ! Dar nu 1-a adus, şi nu cred că o să-l aducă nici Benvo al dumneavoastră sau cum îi spuneţi (sună ca un patent alimentar). Bunăvoinţa îşi are pericolele ei la fel ca orice altceva. Ce va face ea este să salveze lumea de multă suferinţă, de durere, violenţă, anarhie, înrobire faţă de droguri. Da, va împiedica multe lucruri rele să se întâmple, şi ar putea face ceva important. Ar putea – doar ar putea – să schimbe oamenii. Oamenii tineri. Acest Benvo al dumneavoastră îşi propune să facă oamenii binevoitori, şi voi admite că, probabil, îi va face condescendenţi, încântaţi de ei înşişi, dar există şi şansa că, dacă schimbi cu forţa firea oamenilor şi ei trebuie să folosească acest tip aparte de fire până când mor, unul sau doi dintre ei, nu mulţi, ar putea descoperi că au o vocaţie naturală pentru ceea ce au fost forţaţi să facă. Vreau să spun că se schimbă cu adevărat înainte să moară. Nu sunt capabili să iasă din noul obicei pe care l-au învăţat.

Colonelul Munro spuse:

— Nu înţeleg despre ce dracu vorbiţi.

Domnişoara Neumann spuse:

— Vorbeşte prostii. Trebuie să acceptaţi răspunsul profesorului Shoreham. El va face ce-i place cu descoperirile lui. Nu-l puteţi constrânge.

— Nu, spuse lordul Altamount. Nu avem de gând să te constrângem sau să te torturăm, Robert, sau să te forţăm să ne spui unde e ascunzătoarea. Vei face ce crezi că e corect. Asta rămâne stabilit.

— Edward? Rosti Robert Shoreham. Glasul i se stinse iar şi făcu cu mâinile nişte gesturi. Domnişoara Neumann traduse rapid.

— Edward? Întreabă dacă sunteţi Edward Altamount.

Shoreham vorbi din nou şi ea îi preluă cuvintele.

— Vă întreabă, lord Altamount, dacă îi cereţi cu toată inima şi cu toată mintea să-şi pună Proiectul Benvo în mâinile dumneavoastră. Spune că sunteţi singurul om din

viaţa publică în care a avut vreodată încredere. Dacă asta e dorinţa dumneavoastră.

James Kleek sări brusc în picioare. Neliniştit, mişcându-se ca fulgerul, ajunse lângă scaunul lordului Altamount.

— Să vă ajut, domnule. Sunteţi bolnav. Nu vă e bine. Vă rog să vă daţi puţin în spate, domnişoară Neumann. Eu. Eu trebuie să-l ajut. Am. Am aici leacurile lui. Ştiu ce să fac.

Îşi băgă mâna în buzunar şi scoase o seringă.

— Dacă nu-i fac acum injecţia, va fi prea târziu.

Prinse braţul lordului Altamount, îi suflecă mâneca şi Îi apucă între degete carnea. Era pregătit să înfigă acul.

Dar altcineva fu mai rapid. Horsham traversă camera într-o fracţiune de secundă împingându-l pe colonelul Munro, mâna lui se încleştă peste cea a lui James Kleek, spărgând seringa. Kleek se zbătu, dar Horsham era prea puternic pentru el. Şi mai venise şi Munro.

— Aşadar tu erai, James Kleek! Spuse el. Tu erai trădătorul, discipolul credincios care era în realitate o viperă.

Domnişoara Neumann alergase la uşă, o deschise şi strigă:

— Soră! Vino repede! Vino!

Infirmiera apăru. Aruncă o privire rapidă spre profesorul Shoreham, dar acesta îşi flutură mâna în direcţia în care Horsham şi Munro îl ţineau pe Kleek, care se zbătea. Mâna infirmierei alunecă în buzunarul uniformei.

Shoreham bâlbâi:

— E Altamount. Atac de inimă. Se opri.

— Ţine-l pe tip, spuse Horsham şi înaintă în lungul camerei. Doamna Cortman? De când te-ai făcut infirmieră? Te-am cam pierdut din vedere de când ne-ai alunecat printre degete în Baltimore.

Milly Jean îşi mai frământa încă buzunarul. Acum scoase mâna, iar în ea ţinea un revolver. Se uită spre Shoreham, dar Munro era în drumul ei, iar Lisa Neumann stătea în faţa scaunului lui Shoreham.

James Kleek ţipă:

— Ia-l pe Altamount, Juanita! Repede, ţinteşte-l pe Altamount!

Braţul ei zbură în sus şi trase.

James Kleek spuse:

— A dracului de bună lovitură!

Lordul Altamount avusese o educaţie clasică. Murmură uşor, uitându-se la James Kleek: „Jamie? Et tu, Brute” şi se prăbuşi peste spateaza scaunului.

II

Doctorul Mcculloch se uită în jur, neştiind prea bine ce să spună sau să facă. Pentru el seara fusese o experienţă întrucâtva neobişnuită. Lisa Neumann veni spre el şi-i puse alături un pahar.

— O zi încinsă, spuse ea.

— Întotdeauna am ştiut că eşti o femeie pe cinste, Lisa.

Sorbi recunoscător din pahar.

— Trebuie să recunosc că mi-ar plăcea să ştiu ce-au fost toate astea. Dar presupun că e genul de lucru atât de secret încât nimeni nu-mi va spune nimic.

— Profesorul. N-are nimic, nu-i aşa?

— Profesorul? Se uită cu blândeţe la faţa ei neliniştită. Profesorul e bine. După părerea mea, asta i-a făcut cel mai mare bine.

— Credeam că poate şocul.

— Mă simt perfect, spuse Shoreham. Tratamentul cu şocuri era ceea ce îmi trebuia. Mă simt. Cum să spun? Iarăşi viu.

Părea surprins.

Mcculloch îi spuse Lisei:

— Observi cât de puternică îi e vocea? În asemenea cazuri adevăratul duşman este apatia. Acum nu vrea decât să lucreze din nou. Să-şi stimuleze creierul. Muzica a fost foarte bună, 1-a ţinut liniştit şi i-a dat posibilitatea să se bucure parţial de viaţă. Dar e un om cu o mare putere intelectuală şi-i lipseşte activitatea mentală care, pentru el, a fost esenţa vieţii. Fă-l s-o pornească din nou, dacă poţi.

Dădu încurajator din cap în timp ce ea îl privea cu îndoială.

— Mcculloch, consider că îţi datorăm câteva explicaţii referitor la ceea ce s-a întâmplat în seara asta, deşi, după cum ai presupus, lucrurile cer o politică de muşamalizare. Moartea lordului Altamount. Ezită.

— Nu glontele 1-a ucis, spuse doctorul. Moartea s-a datorat şocului. Injecţia ar fi dus treaba la capăt – stricnină. Tânărul.

— N-am făcut decât s-o îndepărtez la timp, spuse Horsham.

— A fost tot timpul indianul din stiva de lemne? Întrebă doctorul.

— Da. Privit cu încredere şi afecţiune timp de peste şapte ani. Era fiul unuia dintre cei mai buni prieteni ai lordului Altamount.

— Se întâmplă. Şi doamna. Am înţeles că erau mână în mână?

— Da. A obţinut postul de aici prin referinţe false. E căutată de poliţie pentru crimă.

— Crimă?

— Da. Şi-a omorât soţul, Sam Cortman, ambasadorul american. L-a împuşcat pe treptele ambasadei, şi a înşirat un basm despre nişte tineri mascaţi care l-au atacat.

— Ce a avut cu el? Ceva de ordin politic sau personal?

— Noi credem că el îi descoperise unele din activităţi, spuse Munro.

— Aş spune că o suspecta de infidelitate, spuse Horsham. În loc de asta, a dat peste un viespar de spioni şi conspiratori, iar în fruntea tuturor, conducând spectacolul, era chiar soţia lui. Nu prea a ştiut cum să înfrunte situaţia. Era un tip cumsecade, dar încet la minte, iar ea a avut curajul să acţioneze rapid. Ce grozav a mimat durerea la slujba memorială!

— Memorială. Rosti profesorul Shoreham.

Toată lumea tresări uşor şi îşi mută privirea la el.

— Memorial e un cuvânt greu de rostit. Dar ştiu ce spun. Lisa, tu şi cu mine va trebui să ne apucăm din nou de lucru.

— Dar, Robert.

— Sunt iarăşi viu. Întreabă doctorul dacă s-ar cuveni să iau lucrurile cu uşurelul.

Lisa îşi întoarse privirea întrebătoare spre Mcculloch.

— Dacă o faceţi, vă veţi scurta viaţa şi veţi cădea iar în apatie.

— Bravo, spuse Shoreham. În ziua de azi asta-i moda în medicină. Să-i faci pe toţi, chiar dacă sunt în pragul morţii, să-i dea înainte cu munca.

Dr. Mcculloch râse şi se ridică.

— Nu greşiţi prea mult. Vă voi trimite nişte pastile care vă vor ajuta.

— N-am să le iau.

— Ba da.

La uşă, doctorul se opri.

— Vreau doar să ştiu. Cum a apărut poliţia atât de repede?

— Comandantul de escadrilă Andrews s-a ocupat de asta, spuse Munro. A ajuns la fix. Noi ştiam că femeia e pe aici pe undeva, dar habar n-aveam că era deja în casă.

— Ei bine, am plecat. Mă simt ca şi cum trebuie să mă trezesc din clipă în clipă din somnul în care am picat în timp ce citeam un roman poliţist. Spioni, crime, trădători, savanţi.

Ieşi.

Se lăsă tăcerea.

Profesorul spuse încetişor şi cu grijă:

— Înapoi la muncă.

Lisa spuse ceea ce ar fi zis toate femeile:

— Trebuie să ai grijă, Robert.

— Nu – fără grijă. S-ar putea ca timpul să fie scurt. Repetă: Memorial.

— Ce vrei să spui? Ai mai spus asta.

— Memorial? Da. În memoria lui Edward. Întotdeauna am considerat că avea chipul unui martir.

Shoreham păru să cadă pe gânduri.

— Mi-ar plăcea să pun mâna pe Gottlieb. Se poate să fi murit. E un om cu care se poate lucra bine. Cu el şi cu tine, Lisa. Scoate materialul de la bancă.

— Profesorul Gottlieb e în viaţă. Lucrează la Baker Foundation, în Austin, Texas, spuse domnul Robinson.

— Ce spui că vrei să faci? Întrebă Lisa.

— Proiectul Benvo, fireşte! În memoria lui Edward Altamount. A murit pentru el, nu-i aşa? Nimeni n-ar trebui să moară zadarnic.

Epilog.

Sir Stafford Nye scria pentru a treia oară un mesaj telegrafic.

2P354XB 91 DEP S. X.

ARANJAT CEREMONIE NUNTĂ MARŢEA VIITOARE 2:30 P. M. LA ST. CHRISTOPHER DIN YALE LOWER STAUNTON STOP BISERICĂ NORMALĂ DE CULT ANGLICAN DACĂ R. C. SAU GREACO-ORTODOXĂ DE ACORD STOP ROG TRIMITE INSTRUCŢIUNI STOP UNDE EŞTI ŞI CE NUME DOREŞTI SĂ FOLOSEŞTI LA CEREMONIA DE NUNTĂ STOP NEPOATĂ A MEA CINCI ANI OBRAZNICĂ ŞI FOARTE NEASCULTĂTOARE DOREŞTE PARTICIPARE CA DOMNIŞOARĂ DE ONOARE DESTUL DE DULCE ÎN REALITATE NUMELE DE SYBIL STOP LUNĂ DE MIERE LA DOMICILIU CĂCI CONSIDER CĂ AM CĂLĂTORIT DESTUL ÎN ULTIMA VREME STOP SEMNAT PASAGER SPRE FRANKFURT.

CĂTRE STAFFORD NYE BXY 42698

ACCEPT SYBIL CA DOMNIŞOARĂ ONOARE PROPUN MĂTUŞĂ MATILDA INVITATĂ ONOARE STOP ACCEPT ŞI CEREREA ÎN CĂSĂTORIE DEŞI NU FĂCUTĂ OFICIAL STOP C DE LA E FOARTE SATISFĂCĂTOARE. TOT AŞA ARANJAMENTE LUNĂ MIERE STOP INSIST SĂ FIE ŞI PANDA PREZENT STOP N-ARE ROST SPUS UNDE SUNT CĂCI N-AM SĂ MAI FIU CÂND PRIMEŞTI ASTA STOP SEMNAT MARY ANN.

— Arăt ca lumea? Întrebă nervos Stafford Nye răsucindu-şi capul ca să se uite în oglindă.

Făcea o repetiţie costumată pentru nuntă.

— Nu mai rău decât orice alt mire, spuse lady Matilda. Mirii întotdeauna sunt nervoşi. Nu ca miresele care, de obicei, sunt zgomotos de euforice.

— Dar presupunând că nu vine?

— O să vină.

— Mă simt. Mă simt. Cam ciudat pe dinăuntru.

— Asta-i din cauză că ai mai luat o porţie de pâté de foie gras. N-ai decât emoţii de mire. Nu te mai agita atât, Staffy. Ai să fii bine mersi la noapte. Vreau să spun că ai să fii în formă când te duci la biserică.

— Asta îmi aminteşte.

— Ai uitat să cumperi inelul?

— Nu, nu. Am uitat doar să-ţi spun că am un cadou pentru dumneata, mătuşă Matilda.

— Asta-i foarte drăguţ din partea ta, băiete dragă.

— Spuneai că organistul a plecat.

— Da, slavă Domnului.

— Ţi-am adus un nou organist.

— Zău, Staffy, ce idee fantastică! De unde l-ai luat?

— Din Bavaria. Are o voce de înger.

— N-avem nevoie să ne cânte din gură. Va trebui să cânte la orgă.

— Face şi asta. E un muzicant foarte talentat.

— Şi de ce a plecat din Bavaria şi a venit în Anglia?

— I-a murit mama.

— Oh, vai! Asta i s-a întâmplat şi organistului nostru. Se pare că mamele organiştilor sunt foarte plăpânde. Are nevoie de mămeală? Nu sunt prea bună la asta.

— Aş spune că nu i-ar strica puţină mătuşeală.

Uşa se dădu brusc în lături şi o copilă cu înfăţişare angelică într-o pijama roz presărată cu boboci de trandafiri îşi făcu o intrare spectaculoasă şi rosti cu tonul suav al cuiva care se aşteaptă la o primire entuziastă:

— Eu sunt.

— Sybil, de ce nu eşti în pat?

— În camera mea nu e prea plăcut.

— Asta înseamnă că ai fost obraznică şi că Nannie nu e mulţumită de tine. Ce ai făcut?

Sybil se uită în tavan şi începu să gângurească.

— A fost o omidă. Una păroasă. Am pus-o pe Nannie şi s-a dus în jos, aici.

Degetul lui Sybil indică un punct în mijlocul pieptului care în limbaj croitoresc se numeşte îmbinarea sânilor.

— Nu e de mirare că Nannie s-a supărat, spuse mătuşa Matilda.

În acel moment intră Nannie şi spuse că domnişoara Sybil era suprasurescitată, nu vroia să-şi spună rugăciunile şi nu vroia să se culce.

Sybil se furişă lângă mătuşa Matilda.

— Vreau să-mi spun rugăciunile cu tine, Tilda.

— Foarte bine, dar după aceea te duci direct la culcare.

— Oh, da, Tilda.

Sybil căzu în genunchi, îşi împreună mânuţele şi emise diferite zgomote ciudate care păreau să fie preludiul necesar apropierii de Atotputernicul în rugăciune. Oftă, gemu, mârâi, scoase un ultim pufnet pe nas şi se lansă:

— Te rog, Doamne, binecuvântează-i pe tati şi pe mami în Singapore, şi pe mătuşa Tilda, şi pe unchiul Staffy, şi pe Amy, şi pe bucătăreasă, şi pe Ellen, şi pe Thomas, şi toţi câinii, şi pe poneiul meu Grizzle, şi pe Margaret şi pe Diana, cele mai bune prietene ale mele, şi pe Joan, ultima dintre prietenele mele, şi fă-mă fetiţă cuminte, în numele lui Iisus, amin. Şi te rog, Doamne, fă-o pe Nannie drăguţă.

Sybil se ridică, se uită la Nannie asigurându-se că repurtase o victorie, spuse noapte bună şi dispăru.

— Cineva trebuie să-i fi spus despre Benvo, zise lady Matilda. Apropo, Staffy, cine îţi va fi cavaler de onoare?

— Am uitat de tot de asta. Chiar îmi trebuie unul?

— Aşa se obişnuieşte.

Sir Stafford Nye ridică un mic animal de blană.

— Panda va fi cavalerul meu de onoare. Zică ce-or vrea Sybil şi Mary Ann. Şi de ce nu? Panda a fost dintr-un bun început în afacerea asta, chiar din Frankfurt.

SFÂRŞIT